

Elektroenergetika skozi čas
40 LET ELEKTRA GORENJSKA
1963 – 2003

Podjetje brez ohranjene zgodovine
je podobno človeku brez rojstnega lista

CIP – Kataloški zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

621.31(497.4-16) "1963/2003"

PAPLER, Drago
[Štirideset]

40 let Elektra Gorenjska : 1963-2003 : elektroenergetika
skozi čas : na stoletnih elektrifikacijskih temeljih
predhodnikov in ustvarjalnosti sodobnikov / Drago Papler.
- 2. dopolnjena izd. - Kranj : Elektro Gorenjska, 2003

ISBN 961-91196-0-6

1. Gl. stv. nasl. 2. Elektro Gorenjska (Kranj)
126878464

Elektroenergetika skozi čas

40 Drago Papler LET ELEKTRA GORENJSKA

1963 – 2003

na stoletnih elektrifikacijskih temeljih
predhodnikov in ustvarjalnosti sodobnikov

Kranj, november 2003

Elektrika je luč, ki žari,
elektrika je moč, ki krepi,
elektrika je bila našim prednikom vera,
elektrika je v knjigi ujeta 20. era.

Drago Papler

40 let

Elektroenergetika skozi čas

Elektro Gorenjska, d.d. je v mesecu septembru izdala knjigo avtorja Draga Paplerja z naslovom »40 let Elektra Gorenjska (1963-2003) na stoletnih temeljih prednikov in ustvarjalnosti sodobnikov«. Knjiga je požela veliko zanimanje tako v strokovni kot tudi laični javnosti, kar je priznanje avtorju kot tudi odraz zanimanja javnosti za dogajanje na področju elektroenergetike od začetka pa do današnjih dni. Da knjiga lahko izide, moramo določiti trenutek, na katerega vežemo konec knjige. Življenje pa gre dalje in z njim dogodki, spremembe, menjajo se ljudje. Upajmo, da bomo naslednjo izdajo nove knjige doživeli že čez deset let, mogoče tudi prej.

Da takšna knjiga nastane, je običajno potrebnih več srečnih okoliščin. In potreben je nekdo, ki ima še posebej posluh za spremljanje vsega v podjetju, da si vse, kar je pomembnega ali pa tudi manj pomembno, zapiše, raziskuje, spremlja in na koncu vse zaokroži v knjižni obliki. Drago Papler, zaposlen v Elektru Gorenjska, d.d., je eden od teh ljudi. Pa vendar še tako prodoren posameznik ni dovolj, če za njim ne stoji celotno podjetje in ga pri delu ne podpira.

Knjiga je v prvem delu zgodovinska raziskava organizacijskega in tehnološkega stoletnega razvoja gorenjske elektroenergetike, v drugem delu 40-letno dokumentarno novinarsko pričevanje dogodkov časa, v tretjem delu portretni zapis osebnosti, ki so zaznamovale gorenjsko distribucijo in v četrtem delu pregled aktivnih in nekdanjih sodelavcev.

Podjetje s ponosom ugotavlja, da samo nekaj mesecev po izidu jubilejna knjiga »40 let Elektra Gorenjska ...« avtorja Draga Paplerja doživlja ponatis. Obsega 208 strani s sedmimi tematskimi sklopi. V 17 poglavjih vsebino dopolnjuje 130 fotografij in 100 z zgodovinsko raziskavo pridobljenih dokumentov in zapisov. Za družbo Elektro Gorenjska pomeni knjiga pomemben strokovni pregled razvoja elektroenergetike skozi čas, za zaposlene spomin na čas, ki so ga soustvarjali, za poslovne partnerje referenco in za družbo pomemben zgodovinski dokument časa.

Uprava Elektra Gorenjska, d.d.

Predsednik uprave

Jože Knavs, univ.dipl.inž.el.

Član uprave

mag. Andrej Šušteršič, univ.dipl.prav.

40 let

Čar elektrike

Elektrifikacija je bila kot lastovka naznanilka prebujanja pomladi, ki se je razcvetela v elektroenergetiko neslutnih razsežnosti in v zreli dobi postala spremljajoča in najpomembnejša veja gospodarstva. Električna je sopotnica časa, ki ga sooblikujemo, sestavni del infrastrukture okolja, v katerem živimo in ustvarjamo. Zato lahko v malo preoblikovani aktualni oznaki zapišem, da velja »Najlepši čar – električna« za vse generacije 20. stoletja, za prve na začetku stoletja, ker so z njo odkrivali novo energijo, za tiste v drugi polovici stoletja, ker so elektroenergetiko povezali in vtkali v vse sfere življenja in sedanje generacije, ki s to najbolj žlahtno »čisto energijo« povezuje v evropsko interkonekcijo, ob tem pa v svetlobnih optičnih vodnikih zagotavlja in nudi tudi celo paleto informacijskih storitev. Tudi močnejša jakotočna veja elektrike – elektroenergetika je prešla številne razvojne faze. Osnovni elementi elektroenergetskih sistemov so dobili posodobitve, avtomatizacije in modernizacije. Osnovno poslanstvo stroke ostaja vseskozi enako – nemoteno obratovanje sistema in zagotavljanje stalne kvalitetne električne energije. Zavest elektroenergetikov in duh razvoja se simbolično odraža v prehodu skozi prizmo časa, ki ga lahko ponazorim v prispodobi od mehanike do informatike. V 23-letnem aktivnem delu vpet med investicije, obratovanje in komercialno distribucije Elektra Gorenjska kot njen sopotnik doživljam elektroenergetski sistem kot osnovno ožilje našega vsakdana, ki deluje na strokovni in kvalitetni ravni.

Električna je imela skozi stoletje ne samo praktični, ampak tudi simbolni pomen. Električna je prinesla s prvo elektrifikacijo na začetku stoletja luč napredka in s sedanjo elektroenergetiko, ki je povezana v evropsko interkonekcijo, nepogrešljiv najvitalnejši del infrastrukture. Še več, bila je temelj za ves nadaljnji razvoj do elektronike, računalništva in informatike.

Avtor
Drago Papler

Čas velikih tehnoloških prelomnic

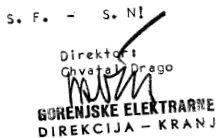
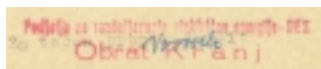
Gorenjska elektroenergetika ima temelj na stoletnih elektrifikacijskih koreninah. V letošnjem letu praznujemo: 110-letnico prve luči v Kranju, 90-letnico ustanovitve Kranjskih deželnih elektrarn, mineva skoraj šest desetletij od organiziranosti elektrodistribucijskih obratov, 50 let od nastanka samostojnih distribucijskih podjetij in 40 let združene gorenjske distribucije, katere prawni naslednik je Elektro Gorenjska d.d. iz Kranja.

V povojnem obdobju je gradnja elektroenergetskih objektov potekala v treh obdobjih: obnovi poškodovane električne mreže in elektrifikaciji podeželja do leta 1961, izgradnji srednjenapetostne 35 kV mreže z razdelilnimi transformatorskimi postajami v šestdesetih letih. V sedemdesetih letih smo uvedli nov prenosni napetostni nivo 110 kV in začeli novo etapo gradenj razdelilnih transformatorskih postaj 110/20 kV. Začete investicije na področju srednje napetosti – prehod z 10 na 20-kilovoltno napetost iz sedemdesetih let so se nadaljevale v osemdesetih letih. Veliko prelomnico so tudi v našo distribucijo prinesle nove 400 kV prenosne kapacitete v osemdesetih letih z izgradnjo 2 x 400 kV daljnovoda Beričevo – Okroglo in postavitvijo razdelilne transformatorske postaje 400/110 kV na Okroglem. Gorenjska je dobila po 33 letih nov proizvodni vir – hidroelektrarno Mavčiče. Gorenjski elektrodistributerji smo gradili lastne male hidroelektrarne in vzpodbujali gradnjo teh malih proizvodnih objektov pri zasebnikih. V devetdesetih letih smo sledili izsledkom novih tehnologij. Vpeljana je bila okolju prijazna gradnja ekoloških daljnovodov z izoliranimi vodniki, ki so bolj zanesljivi ob sneženjih in zaledenitvah. V zaključeno 110 kV zanko okoli Kranja smo vključili najmodernejši razdelilni transformatorski postaji v oklopljeni izvedbi RTP 110/20 kV Zlato polje in RTP 110/20 kV Labore, letošnja skupna naložba s Savskimi elektrarnami Ljubljana pa je izgradnja RTP 110/20/6,3 kV v HE Medvode.

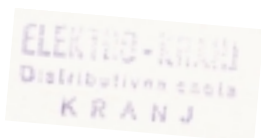
Sledimo tržnim tokovom, ki nam jih prinaša odprti trg z električno energijo za upravičene odjemalce. Pričakovanje jubilejnega leta naših zgodovinskih prelomnic je pomenilo za nas nov izziv, ko smo ga dosegli s pridobitvijo certifikata kakovosti po evropskem standardu ISO 9001.

Delovna elektrotehnika je bila čas velikih tehnoloških prelomnic. Jubileji so tudi priložnost, da se ozremo na prehojeno pot.

Direktor*
mag. Drago Štefe

SAVSKE ELEKTRARNE
DIREKCIJA - KRANJ

Stoletni organizacijski razvoj je bil temelj za nastanek
distribucijskih podjetij

Od elektrarn ... do obratov DES

Mineva stoletje od nastanka prvih zasebnih elektrarn, 90 let od ustanovitve Kranjskih deželnih elektrarn, šest desetletij od organiziranosti elektrodistribucijskih obratov. Stoletni organizacijski razvoj od elektrarn in obratov je bil osnova, da so pred 50 leti nastala samostojna distribucijska podjetja. Deset let kasneje, leta 1963, je bilo z njihovo spojitvijo ustanovljenih pet distribucijskih podjetij kot samostojnih regionalno zaokroženih podjetij, ki so obseg in teritorialno celovitost obdržala do danes, čeprav so se nazivi podjetij spreminjali. Menjavali so se nazivi in reorganizacije, ni pa se spremenilo teritorialno območje pokrivanja elektrodistribucijskega omrežja in odjemalcev. Pred štiridesetimi leti je dejansko nastalo podjetje Elektro Gorenjska na zaokroženem območju, ki obsega desetino Slovenije in zagotavlja odjemalcem desetino slovenskih potreb po električni energiji.

Industrijske elektrarne

Prve žarnice so na območju Gorenjske zasvetile v Majdičevem mlinu in v rudniku živega srebra pri Sveti Ani nad Tržičem (Podljubelj) leta 1893.

Škofja Loka je bila prvo mesto na Slovenskem, ki je dobilo javno cestno električno razsvetljavo **4. avgusta 1894**. Razsvetljava je bila napajana iz industrijske elektrarne v tovarni sukna v Škofji Loki, last podjetnika Aloisa Krennerja. Kranj je leta 1898 dobil svojo drugo elektrarno, ki jo je zgradil kavarnar Adolf Kreutzberger v soteski Kokre in šele čez leta uspel prepričati občinske odbornike za razsvetljavo kranjskih mestnih ulic z

40 let

1903 Strojnica HE Vintgar na reki Radovni – Foto: KID, arhiv: Drago Papler

elektriko. V Tržiču je elektrarna lesnega trgovca Matevža Lončarja po pogodbi z občino zagotavljala elektriko za mestno razsvetljavo.

Elektrika se je pretežno začela uporabljati v industriji.

Kranjska industrijska družba – KID, predhodnica jeseniške Železarne, je že pred več kot sto leti spoznala, da brez zelo potrebne energije ne more biti jekla. Prvo elektrarno z izmeničnim trifaznim sinhronskim generatorjem je KID postavila na reki Savi, kjer si je pridobila vodne pravice od takratnih oblasti leta 1899. Za drugo elektrarno je KID začasno že dobljene vodne pravice na reki Radovni odstopila upravi avstrijskih železnic, ki je **leta 1903** zgradila HE Vintgar. Električno energijo so namreč potrebovali pri gradnji železniškega karavanškega predora Hrušica – Področca. Hkrati so zgradili tudi 5 kV daljnovod Vintgar – Hrušica. Ko je bil 1906. predor končan in odprt za promet, je KID po dogovoru za 150.000 kron odkupila HE Vintgar.

Kranjske deželne elektrarne

Že v prvih letih 20. stoletja se je elektrifikacija na Gorenjskem širše postavila. Tako kot v vseh deželah tedanje Avstrije so se tudi na Kranjskem pojavili obsežni elektrifikacijski načrti.

Že pred prvo svetovno vojno je takratni deželni odbor spoznal, da bi bila elektrifikacija kranjske dežele izredno važna za gospodarsko osamosvojitve Slovencev. Javna elektrifikacija ima korenine davnega leta 1908, ko je v Kranjskem deželnem zboru dr. Evgen Lampe, politik Slovenske ljudske stranke, prevzel referat za melioracije ter začel razmišljati, kako bi mogla dežela izrabljati sile svojih rek za proizvodnjo električne energije.

Kranjske deželne elektrarne, javno podjetje vojvodine Kranjske in njenih naslednic za proizvodnjo, prenos in razdeljevanje električne energije ter za gradnjo električnega omrežja, so bile ustanovljene pred 90 leti, leta 1913. Moderen poseg dežele je bil pomemben za razvoj slovenskega narodnega gospodarstva. Deželni odbor je **8. novembra 1913** dejansko izvedel ločitev uprave nastajajočega podjetja od deželne uprave. Podjetje je postavil na trgovsko podlago in ga protokoliral 25. avgusta 1915 pod imenom Kranjske deželne elektrarne (KDE) s sedežem v Ljubljani.

1916 Obnovljena stolpasta transformatorska postaja KDE Mošnje – Foto: Drago Papler

Na podlagi pridobljene koncesije za izrabo vodnih sil so se Kranjske deželne elektrarne lotile za tisti čas zahtevne gradnje prve HE Završnica pri Žirovnici z dvema generatorjema po 875 kW (1914/1915). 25. februarja 1915 je prvič stekel tok v električne daljnovode iz hidroelektrarne Završnica pri Žirovnici. Potegnjeni so bili daljnovodi do Bleda, Jesenic in Radovljice, s čimer so bili podani pogoji za nadaljnjo elektrifikacijo omenjenih mest in njihove okolice. Z dograditvijo elektrarne na Završnici so bile Kranjske deželne elektrarne registrirane leta 1915 kot samostojno gospodarsko podjetje.

Elektrifikacija iz zasebnih elektrarn

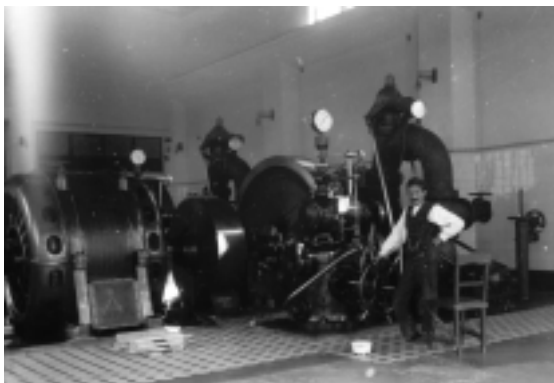
V Kranju, Škofji Loki in Medvodah, na Jesenicah in v Lescah se je razmahnila industrija, za kar je seveda potrebovala tudi električno energijo. Tako se je do začetka 2. svetovne vojne na tem koncu zgradilo več kot 130 večjih ali manjših elektrarn; slednje so oskrbovale le lastnika in njegove sosede. Elektrifikacija se je ločeno širila iz več zasebnih elektrarn, iz elektrarne dr. Borna v Pristavi pri Tržiču za tržiško območje, iz prve javne deželne elektrarne Završnica za osrednje zgornje in spodnje gorenjsko območje Kranjskih deželnih elektrarn, v dvajsetih letih iz elektrarne Vinko Majdič za kranjsko območje, iz elektrarne na Selški Sori v Škofji Loki za loško območje in po njenem prevzemu Kemperlove elektrarne v Rudnem tudi Selške doline.

KDE pod upravo komisije za upravo deželne imovine

Po razpadu Avstro-Ogrske so KDE prišle v državno posest in leta 1920 pod upravo komisije za upravo deželne imovine (1921 – 1927 sosvet za likvidacijo deželne imovine) v Ljubljani. Komisija je odločala o vseh podrobnostih in ne samo o nastavitvi osebja, nabavah električnega materiala, plačah ali razvoju podjetja. Ravnatelj je moral za vsako pomembno dejanje dobiti privoljenje komisije.

V letih, ko je komisija za upravo kranjske deželne imovine vodila KDE, je njihov razvoj skoraj popolnoma zastal. Takrat še ni bilo jasno, kaj početi s podjetjem.

1923 *Kranjske deželne elektrarne so vzorno skrbele za elektrarniške objekte – Foto: Franc Šolar, arhiv: Marjan Šolar, Bled*

Leta 1921 so mislili dati podjetje v zakup ali pa ga celo prodati oziroma so mislili na ustanovitev nekakšne električne zadruge ali delniške družbe, pri kateri bi sodelovale gorenjske občine, porabniki električnega toka in drugi zainteresirani. Ta namera je naletela na veliko nasprotovanje. Pokrajinska uprava okoli HE Završnica ni marala ustvarjati političnega vprašanja, zato je takoj opustila misel o njenem zakupu in o prodaji. **Decembra 1922** se je sedež podjetja KDE preselil iz Lesc v elektrarniška poslopja v Žirovnici. Potekala je široka elektrifikacija krajev na Gorenjskem, svoj proizvodni potencial so KDE povečale z nakupom HE Zagradec leta 1927.

KDE najprej pod ljubljansko, nato pod Banovinsko oblastno upravo

V smislu 332. člena finančnega zakona za leto 1927 – 1928, s katerim je vsa posest bivše dežele Kranjske postala last ljubljanske oblastne samouprave, je **1. aprila 1927** ljubljanska oblast dobila v last KDE. Upravljali jih je oblastni odbor. Ta je v začetku maja 1927 sklenil, da naj uprava ostane še naprej ločena od oblastne uprave.

Dravska banovina je dobila lastništvo nad KDE s sklepom z dne **23. oktobra 1929**. Prepis KDE z vojvodine Kranjske na dravsko banovino pa so formalno opravili šele leta 1930.

Po letu 1930 so Kranjske deželne elektrarne pokupile manjše hidrocentrale, ki so nastale v prvih letih po končani prvi svetovni vojni. KDE so dobile v last elektrarniške obrate: TE Kočevje leta 1932, HE Žiri leta 1933 in Mayerjevo HE Kranj na Kokri leta 1937. Z razširitvijo podjetja je bil sedež KDE prenesen iz Žirovnice v Ljubljano.

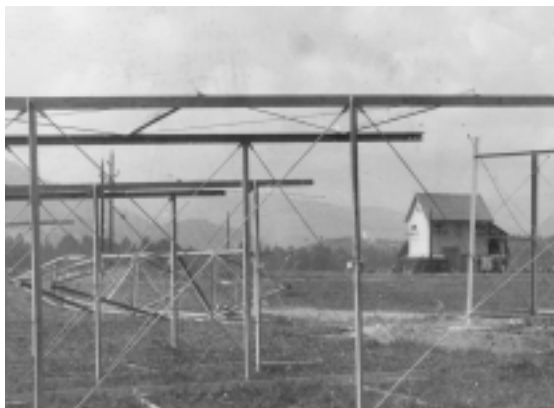
KDE so se povezale še z več drugimi elektrarnami. Pomemben dogodek v razvoju je priključitev kranjske elektrarne Vinka Majdiča na omrežje Kranjskih deželnih elektrarn, in sicer po pogodbi o medsebojni pomoči, sklenjeni po dolgih pogajanjih leta 1937. V ta namen je bil zgrajen 20 kV daljnovod do zvezne transformatorske postaje KDE na Polici pri Naklem,

ki je bila preko RTP Črnuče povezana v takratno slovensko visokonapetostno električno mrežo. Po zgraditvi

1937 HE Vinka Majdiča je poleg kranjski industriji dobavljala energijo tudi industriji v Medvodah – Foto: Drago Papler

visokonapetostnega daljnovoda od Velenja do Črnuč so se KDE usmerile na Dolenjsko in Notranjsko. Postopno so gradile visokonapetostne razdelilne vode proti Redečam, Krškemu in Senovem, Kočevju, proti Vrhniki, Moravčam in Litiji, iz transformatorske postaje Podlog pa so napajale visokonapetostna voda v Celje in Braslovče ter Mežico. KDE so same projektirale in gradile vse svoje omrežje in to po standardih, ki so veljali v Nemčiji. Za omrežne naprave: drogove in transformatorske postaje so imele izdelane več tipov. Za izdelavo konstrukcij vodov so imele KDE v Žirovnici delavnico, ki so jo po zgraditvi delavnice v Črnučah po letu 1934 ukinile. V črnuški delavnici je delalo 40 kvalificiranih delavcev. Opravljali so kovaška in ključavničarska dela, popravljali transformatorje in števce. Pri delavnicah v Črnučah so leta 1939 zgradile tudi večje skladišče.

1932 RTP Polica KDE – Foto: Jože Papler, arhiv družina Papler

Dva obrata Kranjskih deželnih elektrarn na Gorenjskem

Z rastjo KDE so nastajali posamezni obrati, ki jih je bilo tik pred drugo svetovno vojno deset: Delavnica Črnuče, Obrat Črnuče, Obrat Podlog – Vojnik, Obrat Šoštanj – Mežica, Obrat Žirovnica (HE Završnica, TFP Polica, HE Kranj), Obrat Grosuplje (Kočevje, HE Zagradec, Črnomelj), Obrat Sevnica, Obrat Žiri – Notranjska, Obrat Bohinj, obrat Lendava. Vodili so jih obratovodje, ki so se ravnali po navodilih iz centralne uprave v Ljubljani. Obrati so se delili v rajone.

40 let

1938 Stara vojaška elektrarna Savica (1916) je obratovala otočno in z elektriko oskrbovala območje Obrata Bohinj – Foto: Franc Šolar, arhiv: Marjan Šolar, Bled

14

Gorenjska obrata vključena v Elektrizitätswerke des Reichsgaue Kärnten

Z okupacijo Slovenije aprila 1941 je prišlo do razkosa KDE med okupatorje, lendavski obrat je prišel pod madžarsko okupacijsko oblast in je obratoval pod njeno kontrolo naprej po starem. Podloški, šoštanjsko-mežiški in sevniški obrat so prišli pod nemško okupacijsko oblast, ki jih je vključila po zapletbi z uredbo z dne **6. junija 1941** v novo ustanovljeno podjetje Energieversorgung Südsteiermark v Mariboru, obrate na Gorenjskem pa so Nemci vključili v Elektrizitätswerke des Reichsgaue Kärnten v Celovcu. Le grosupeljski in notranjski obrat sta prišla skupaj v centralno upravo v Ljubljani pod italijansko okupacijsko oblast in sta poslej sestavljala okrnjeno podjetje KDE.

Kranjske deželne elektrarne so v 32 letih pomembno vplivale na razvoj elektrifikacije. Čeprav niso bile največji proizvajalec električne energije na Slovenskem, so bile pa zanesljivo najodločnejši in najbolj podjeten elektrifikator v obdobju med obema svetovnima vojnoma.

KDE v proizvodnji električne energije v banovini niso pomenile veliko. Več so pomenile v povezovanju elektrarn, v distribuciji, torej v graditvi elektroenergetskega sistema na Slovenskem, in največ v elektrifikaciji. Kranjske deželne elektrarne so obstajale do leta 1945, ko je z uredbo Narodne vlade Slovenije z dne **4. oktobra 1945** prešlo njeno premoženje v sestav Državnih elektrarn Slovenije (DES). Le-te so v novih družbeno-ekonomskih razmerah z velikim zamahom nadaljevale delo KDE. Naprave, ki so jih ustvarile KDE, so bile pomembna osnova za nadaljnjo elektrifikacijo Slovenije.

1941 Transformatorsko postajo v Senici je zgradila Elektrarna za Škofjo Loko in okolico d.d., potem jo je prevzela Elektrarna Majdič – Foto: Mile Vozel (1941), arhiv: Drago Papler

Oddelek za elektrifikacijo pri Ministrstvu za industrijo

5. maja 1945 je bilo ustanovljeno Ministrstvo za industrijo in rudarstvo Ljudske republike Slovenije z ukazom Predsedstva SNOS o imenovanju NVS. Navodila za ustanovitev ministrstva so dobili od Poverjeništva za industrijo in obrt NKOJ. Odsek za industrijo in obrt pri Predsedstvu SNOS je med vojno (leta 1945) izdelal načrt za organizacijo ministrstva, zbral statistične podatke o rudarstvu, industriji in obrti na Slovenskem. Najpomembnejši nalogi sta bili postavitve najnujnejšega aparata ministrstva in prevzem podjetij, ki so jih zaplenili oziroma nacionalizirali. Med šestimi

40 let

1945 Še pritrdimo vodnike, potem pa ho-ruk in dvig A-droga s "piknami" – Arhiv: Drago Papler

oddelki Ministrstva za industrijo in rudarstvo (MIR) je bil tudi oddelek za energijo in elektrifikacijo. Sestavljen je bil iz odseka za proizvodnjo in prenos energije, odseka za razdelitev in potrošnja energije, odseka za elektroindustrijo in distribucijo elektromateriala in odseka za statistiko. Z nastankom oddelka za elektrifikacijo, ki je kasneje razširil dejavnost tudi na elektroindustrijo, je bilo ustanovljeno tudi prvo administrativno operativno vodstvo slovenskega elektrogospodarstva. Začela se je prva časovna etapa v razvoju elektrogospodarstva v svobodni Sloveniji.

Začasno organizacijsko stanje je zahtevalo čvrsto povezavo med terenom in oddelkom za elektrifikacijo v Ljubljani. Zato je Ministrstvo za industrijo in rudarstvo že **maja 1945** postavilo svoje delegate pri vseh pomembnejših elektrogospodarskih organizacijah. Delegate so dobile Kranjske deželne elektrarne, E.V. Süd, Elektrarna Fala, Elektrarna Dravograd, Elektrarna Mariborski otok in Elektrarna Pristava pri Tržiču, navaja knjiga Razvoj elektroenergetike Slovenije.

Državne elektrarne Slovenije Obrat Kranj in Obrat Žirovnica

4. oktobra 1945 je bilo ustanovljeno Podjetje Državne elektrarne Slovenije (DES) s sedežem v Ljubljani za izvajanje vseh elektrogospodarskih dejavnosti (proizvodnja, prenos in distribucija električne energije). Podjetje je bilo 12. decembra 1945 vpisano v trgovski register Okrožnega sodišča v Ljubljani. Dejavnost je izvajalo na vsem območju Slovenije in

pod svoje okrilje vključilo vsa predvojna elektriška podjetja. V novo podjetje DES so se vključile predvsem Kranjske deželne elektrarne, ki so pomenile na začetku nekakšno jedro, vključila se je

1946 Spajanje vodnikov je bilo v povojnih letih improvizirano – Arhiv: Drago Papler

Mestna elektrarna Ljubljana. V prvi fazi so ostala zunaj DES: od pomembnejših podjetij Elektrarne Česenj, Škofja Loka, Majdič in Pristava.

11. oktobra 1946 je bila z odločbo Ministrstva za industrijo FLRJ ustanovljena glavna uprava za elektriško gospodarstvo (UPEL) s sedežem v Zagrebu, ki naj bi poslovala tudi na področju Slovenije. Istočasno je Ministrstvo za industrijo FLRJ ustanovilo Podjetje za elektrifikacijo zapada (Elektrozapad) s sedežem v Zagrebu, ki naj bi upravljalo elektriške naprave zveznega pomena v vsej Sloveniji in v zahodnem delu Hrvaške. Naprave so bile razdeljene **19. novembra 1946** med DES in Elektrozapad. Organizacijska koncepcija je bila preuranjena, po devetih mesecih je podjetje Elektrozapad prešlo v likvidacijo.

Podjetje za razdeljevanje električne energije, DES – Uprava za ljubljansko okrožje

Po prenehanju Podjetja za elektrifikacijo zapada sta bili na območju Slovenije ustanovljeni dve podjetji, Električno podjetje Ljubljana, ki je imelo svoj sedež najprej v Mariboru in nato v Ljubljani ter Podjetje za razdeljevanje električne energije – DES s sedežem v Ljubljani. Dejavnost elektrodistribucije so opravljale uprave okrožij: Celje, Ljubljana, Maribor in Primorska s svojimi obrati. Območje današnjega Elektra Gorenjska je bilo razdeljeno na dva distribucijska obrata: Kranj in Žirovnica, ki sta bila organizacijsko vezana v Upravo za ljubljansko okrožje. 28. februarja 1947 je z večjo reorganizacijo Ministrstva za industrijo in rudarstvo (MIR) bilo z Uredbo o ustanovitvi glavnih direktij MIR, kot operativno upravnega vodstva industrijskih in rudarskih podjetij republiškega pomena, ustanovljeno deset področnih direktij, med njimi Glavna direkcija za elektrifikacijo in elektroindustrijo (ukinjena je bila 5. maja 1948). Leta 1947 se je MIR za kratek čas preimenovalo v Ministrstvo za industrijo, rudarstvo in elektrifikacijo LRS. Leta 1948 je bilo v organizacijski strukturi MIR šest sektorjev, tudi sektor elektrogospodarstva.

40 let

1947 Armiranje A-droga –
Arhiv: Drago Papler

DES – Podjetje za razdeljevanje električne energije, Direkcija za ljubljansko okrožje

1948 Dovod daljnovoda v stolpasto transformatorsko postajo – Arhiv: Drago Papler

Državne elektrarne Slovenije (DES), Ljubljana so opravljale vse elektrogospodarske dejavnosti. **28. junija 1948** je v okviru DES-a nastala Direkcija za ljubljansko okrožje.

Državne elektrarne Slovenije so bile 25. decembra 1948 z ukazom prezidija Federativne ljudske republike Jugoslavije proglašene za podjetje splošnega državnega pomena in so bile 31. decembra 1948 postavljene pod administrativno operativno vodstvo novoustanovljene Generalne direkcije elektrogospodarstva Ljudske republike Slovenije (GEDES).

Nacionalizacija zasebnih elektrarn javnega značaja

Pomembnejše manjše elektrarne, ki so imele javni značaj in so bile v zasebni lasti, so nacionalizirali in združili pod skupno upravo DES. V drugi fazi nacionalizacije je vlada Ljudske republike Slovenije (LRS) **1. aprila 1948** sprejela odločbo S-zak.360, s katero je vse premoženje podjetij za proizvodnjo, razdeljevanje in prodajo električne energije, ki so pomembna za zvezno in republiško gospodarstvo, prešla na ozemlju LRS v državno last, in sicer v sestavo državnega gospodarskega podjetja republiškega pomena Državne elektrarne Slovenije (DES) v Ljubljani. To podjetje je centralistično vodilo Ministrstvo elektrogospodarstva v vladi FNRJ.

Po nacionalizaciji in primopredaji Elektrarne Vinko Majdič **28. aprila 1948** so bili z objektom vsi zaposleni prevzeti v državno službo v okviru DES – Obrata Kranj.

Podjetje za razdeljevanje električne energije – DES, Obrat Kranj in Obrat Žirovnica

2. februarja 1949 je bil z ukazom o spremembi MIR preimenovan v Ministrstvo za industrijo LRS. **Leta 1949** se je proizvodnja dejavnost ločila od dejavnosti prenosa in distribucije električne energije. DES se je razdelil v Gorenjske elektrarne in Podjetje za razdeljevanje električne energije – DES. V novo distribucijsko organizacijsko obliko sta prešla Obrat Kranj in Obrat Žirovnica. Podjetje za razdeljevanje električne energije – DES je

HIDROCENTRALA SAVICA

Je najlepša znamenitost št. stavbine in se je tako videla v kraj za njo potekajo. V hidrocentrali so bile vse naprave izdelane doma in je bilo priložnost obkroževanja še drugi pomemben doprinos k tej. Centrala je sproti vseh teh naprav, vsake vrste delovnega materiala, je dala priložnost karkoli karkoli 185 ton, karkoli, ki se je v letu 1949 v CE EPI izločil delovni in strokovniški začetek.

Na levi strani na dnu Savice, ki jo je v letu 1949 v CE EPI izločil delovni in strokovniški začetek, je bilo. Spredaj: Potokje Savice hidrocentrale, da vprašate potokje poteka v dnu kilometra dolgem reku, nasek se po 500 m dolgi tlači zavi spušča s močnim potokjem v tulinu.

Spredaj: Gradnja nove hidrocentrale se odvijala, da se so sestavili tudi v tem gradu in da se kome več odvisni od njega. Na dnu je potokje na gornjele med gornjo in Savico.

Spredaj: Član Potokje CE EPI in hidrocentrale EPI so. Vlado Krvic in potokjeje tre. določek spušča v potokje potokje nove hidrocentrale.

Spredaj: Pogled na dnu izdelani spredaj. Tulinu je izdelal karkoli, generator in transformator po karkoli »druge karkoli«. — Potokje se je Savice hidrocentrale izločila v karkoli izločila. — Potokje se je Savice hidrocentrale izločila v karkoli izločila. — Potokje se je Savice hidrocentrale izločila v karkoli izločila.

1949 Otvoritev HE Savica v Ukancu, Bohinj, 30. decembra 1949, Tovariš št. 1, 6. 1. 1950

postalo nosilec nove akcije za osnovno elektrifikacijo podeželja, ki je v nekaj letih ob boljši materialni in tehniški osnovi dosegla velik razmah.

S. F. - S. NI

Gorenjske elektrarne Kranj

Direktor
Ghvaščin Drago
GORENJSKE ELEKTRARNE
DIREKCIJA – KRANJ

Dne **31. marca 1949** je vlada Federativne narodne republike Jugoslavije (FNRJ) s sklepom št. IV. Br. 1895/49/8 ukinila podjetje vsedržavnega pomena Električno podjetje Ljubljana in ustanovila več samostojnih podjetij, in sicer: Elektrarna Trbovlje, Elektrarna Velenje, Elektrarna Dravograd, Soške elektrarne, Gorenjske elektrarne in Elektromehanične delavnice Črnuče. Vsa podjetja so delovala v sklopu Državnih elektrarn s centralističnim vodenjem Ministrstva elektrogospodarstva FNRJ.

Osnovna in obratna sredstva tem podjetjem je odredil minister elektrogospodarstva FNRJ s prenosom teh sredstev iz Električnega podjetja Ljubljana in tudi DES v novoustanovljena podjetja, ki so poslovala kot podjetja za proizvodnjo in prodajo električne energije. Tako je Ministrstvo elektrogospodarstva pri vladi FNRJ s sklepom št. Br. 13243, izdanim dne **26. aprila 1949**, iz podjetja DES, s katerim je administrativno-operativno upravljala Generalna direkcija elektrogospodarstva za NR Slovenijo, preneslo naslednje elektrarne v novoustanovljeno podjetje Gorenjske elektrarne Kranj, ki je ostalo v upravljanju iste direkcije: Termoelektrarno Ljubljana, Hidroelektrarno Sava Brod, Elektrarno Sava Kranj (novo ime za nacionalizirano Elektrarno Vinko Majdič), Elektrarno Kokra Kranj, Hidroelektrarno Pristava Tržič, Hidroelektrarno Žirovnica, Hidroelektrarno Kranjska gora, Hidroelektrarno Sora Fužine, Hidroelektrarno Sora Škofja Loka, Hidroelektrarno Savica Bohinj, Hidroelektrarno Cerklje, Hidroelektrarno Krka Zagradec, Hidroelektrarno Prečna pri Novem mestu.

Vlada FLRJ je 16. marca 1950 sprejela odločbo IV št. 1284/3, s katero je odločila, da se elektrogospodarska podjetja vsenarnodnega pomena na teritoriju Ljudske republike Slovenije predajo v upravljanje vladi Ljudske republike Slovenije. Na podlagi te odločbe je minister za elektrogospodarstvo LRS podal vladi LRS predlog o prevzemu elektrogospodarskih podjetij na območju LRS. Vlada LRS je 5. maja 1950 sprejela odločbo S-zak.200,

1950 Delo na terenu se je opravljalo ročno, za velika dela so imeli kamion – Arhiv: Drago Papler

40 let

s katero je ustanovila Generalno direkcijo za elektrogospodarstvo LRS. Istega dne, 5. maja 1950, je sprejela tudi odločbo št. S-zak.214, s katero je v pristojnost LRS prenesla naslednja državna elektrogospodarska podjetja: HE Sava Moste, Elektrarna Senovo, Elektrarna Trbovlje, Elektrarna Velenje, Elektrarna Fala, Elektrarna Dravograd, Soške elektrarne Doblar, Gorenjske elektrarne Kranj, Elektromehanične delavnice Črnuče, Podjetje za razdeljevanje električne energije Slovenije Ljubljana, Nabavno podjetje elektrogospodarstva za LRS »Elektronabava« Ljubljana. Podjetja so bila postavljena pod operativno upravno vodstvo Ministrstva za elektrogospodarstvo LRS. Ministrstvo za finance pri LRS je izdalo odločbo št. 243-426-1950 z dne 23. avgusta 1950, s katero je Gorenjske elektrarne registriralo kot državno gospodarsko podjetje. Pod njihovo upravo so bile vključene še elektrarne: Hidroelektrarna Rudno, Hidroelektrarna Dol-Beričevje in Termoelektrarna Kočevje. Operativno-upravni upravitelj je bila Generalna direkcija za elektrogospodarstvo LRS, predmet poslovanja pa proizvodnja in prodaja električne energije.

Podjetje za proizvodnjo električne energije Gorenjske elektrarne s sedežem v Kranju je, pod vodstvom Draga Chvatala, upravljal 14 in pozneje celo 16 elektrarn od Kranjske gore do Kočevja.

Elektro-Ljubljana – Obrat Kranj in Obrat Žirovnica

10. januarja 1950 je bilo ustanovljeno Ministrstvo za elektrogospodarstvo LRS, ki je delovalo le tri mesece. 28. aprila 1950 so bila z ukazom Prezidija Ljudske skupščine LRS ukinjena posamezna ministrstva za industrijo, rudarstvo in elektrogospodarstvo in namesto njih ustanovljena dva sveta: Svet za predelovalno industrijo in Svet vlade za energetiko in ekstraktivno industrijo (SEEI). Bil je organ vlade za vodstvo dela na področju rudarstva, elektrogospodarstva in vodnega gospodarstva. 5. maja 1950 je bilo v okviru Sveta ustanovljenih pet samostojnih organov, med njimi Generalna direkcija za elektrogospodarstvo LRS (predhodnik je bilo Ministrstvo za elektrogospodarstvo LRS).

Z reorganizacijo vlade se je leta 1951 generalna direkcija preimenovala v Glavno direkcijo elektrogospodarstva LRS. Organizirana je bila v šestih proizvodnih in štirih distribucijskih podjetjih. Obrata Kranj in Žirovnica sta od **1. januarja 1951** sodila v distribucijsko podjetje Elektro Ljubljana.

Kljub temu, da so se določila zakona o upravljanju gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih v elektrogospodarstvu počasneje uveljavljala kot v drugih gospodarskih panogah, je treba poudariti, da so bili že v začetku septembra 1950 v organizacijah elektrogospodarstva Slovenije izvoljeni delavski sveti.

8. oktobra 1951 je bil Svet vlade LRS za energetiko in ekstraktivno industrijo ukinjen, njegove pristojnosti ter pristojnosti generalne direkcije

pa je prevzel Svet vlade LRS za industrijo, ki je imel štiri organizacijska področja. Pri svetu je pokrivala eno izmed petih panožnih področij – Glavna direkcija elektrogospodarstva. Z odlokom o reorganizaciji vlade LRS je postal svet plansko kontrolni in koordinacijski organ; koordiniral je delo glavnih direktij in uprav, ki so bile v njegovem sestavu, odločal na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe direktorjev, izdajal splošne predpise. V njegovi pristojnosti so bili tudi Hidroelektroprojekt, Inšpekcija za energetiko, Inšpekcija za stroje ipd.

Savske elektrarne Kranj

SAVSKE ELEKTRARNE
DIREKCIJA - KRANJ

Minister za finance pri vladi LRS je 15. januarja 1951 izdalo odločbo št. 243 45-1951, s katero je bila Hidrocentrala Sava Moste registrirana kot državno gospodarsko podjetje s spremenjeno firmo, podjetja in sicer kot Savske elektrarne, ki so imele sedež v Kranju. V svoji sestavi je imelo že navedene objekte, ob tem pa še objekte v izgradnji: Hidroelektrarno Moste, Hidroelektrarno Medvode in planirano Hidroelektrarno Predaselj.

Na predlog v.d. direktorja novoustanovljenega podjetja Savske elektrarne z dne 11. januarja 1952 je ministrstvo za finance LRS izdalo odločbo št. 243 27-1952 z dne 15. januarja 1952, s katero je registriralo kot državno gospodarsko podjetje Savske

1951 Gonilnik iz strojnice
HE Savica – Foto: Drago Papler

40 let

elektrarne Kranj z direkcijo oziroma upravo podjetja v Kranju na Stari cesti št. 5. Z isto odločbo pa sta se zaradi spojitve istočasno izbrisali iz registra Gorenjske elektrarne in Savske elektrarne Moste. Osnovna in obratna sredstva je tvorilo premoženje obeh podjetij. Novoustanovljeno podjetje je poslovalo s prodajo in proizvodnjo električne energije in izgradnjo novih hidroelektrarn pod operativno – planskim vodstvom Generalne direkcije elektrogospodarstva LRS.

Praktično je podjetje pod imenom Savske elektrarne Kranj poslovalo od 1. januarja 1952 do konca tega leta, 31. decembra 1952.

Elektrarna Sava Kranj

ELEKTRARNA SAVA
KRANJ

25. novembra 1952 je bilo z odločbo Vlade LRS št. II-1133/1-52 ukinjeno podjetje Savske elektrarne Kranj in z isto odločbo ustanovljeno novo podjetje Elektrarna Sava – Kranj s sedežem v Kranju na Stari cesti 5. Delovalo je v okviru Gospodarskega združenja v sklopu Elektroenergetskega sistema Slovenije, ki je bilo ustanovljeno z odločbo Vlade LRS, št. II-75/2-53 z dne 22. januarja 1953. V njeno sestavo so spadale: Hidroelektrarna Sava Kranj, Hidroelektrarna Pristava Tržič, Hidroelektrarna Cerklje, Hidroelektrarna Sora Škofja Loka, Hidroelektrarna Rudno, Hidroelektrarna Sora-Fužine in Hidroelektrarna Kokra Kranj.

V začetku leta 1953 sta bili namreč ustanovljeni kot samostojni podjetji Elektrarna Moste z Elektrarno Savica in Elektrarna Medvode, tako da je ostalo le sedem malih elektrarn od 1. januarja 1953 združenih v novem podjetju Elektrarna Sava Kranj.

Zgrajena nova hidrocentrala Moste

Hidroelektrarna Moste, katere gradnja se je pričela februarja 1946 in je zaradi Informbiroja zastala, je začela obratovati **29. junija 1952** z dvema agregatoma po 5,5 MW moči, tretji agregat je stekel tri leta kasneje. Takrat je gradbeni izvajalec Gradis zaključil glavna dela na 50 metrski betonski pregradi, zvrtil 840 metrov dovodnega rova, 21 m globoko strojnico in 1.500 metrov odtočnega rova.

»Hidrocentrala Moste, ki so jo gradili šest let (1946 – 1952), se je vključila v električno omrežje in njena prva agregata bosta dajala letno okrog 38 milijonov kilovatnih ur. Ko bosta delovala še dva agregata, bo hidrocentrala v Mostah proizvajala letno okrog 75 milijonov kilovatnih ur električne energije. Nova elektrarna je velikega pomena za naše gospodarstvo, saj bo znatno razbremenila druge elektrarne. Hidrocentralo je gradil kolektiv »Gradis Ivan Maček-Matija« od leta 1946. Vsa oprema, razen generatorjev, je izdelek domačih podjetij (Litostroj, Elektroprojekt, Elektrosond, Franc Leskovšek, Tretji maj, Iskra, Rade Končar itd.). S

pritiskom na gumb je 1. julija 1952 član Politbiroja CK KPJ omogočil zavrtitev osi generatorja in po tehle žicah je stekla svetloba in moč. Struga Save je zdaj zalita in spremenjena v jezero, v katerem bo okrog 7 milijonov kubikov vode,« je poročal o zgodovinskem dogodku Tovariš št. 29, 18. 7. 1952.

Električno energijo v vsak slovenski dom

Toliko snega, kolikor ga je padlo **februarja 1952**, niso pomnili že kakih sto let. Povzročil je precej škode tudi na prostozračnem nizkonapetostnem omrežju in visokonapetostnih daljnovodih.

Povečane zahteve industrije po novi električni energiji so narekovale gradnjo novih večjih proizvodnih virov, izgradnjo prenosnih daljnovodov in razširitev distribucijskega omrežja. Na Gorenjskem sta potekali gradnji HE Moste in HE Medvode, ki sta z začetkom obratovanja postali samostojni podjetji. V elektrifikacijo so bili vloženi veliki delovni napor in finančna sredstva. Pod geslom "Električno energijo v vsak slovenski dom" je hkrati stekla tudi gradnja novega omrežja. Opravljena je bila pretežno s prostovoljnim delom in materialom, ki so ga darovali ljudje. Akcija je potekala do konca petdesetih let, ko je bila Gorenjska elektrificirana do zadnjega zaselka.

Iz oglasa v Tovarišu št. 8, 22. 2. 1952, je razvidna organiziranost Elektra Ljubljana, Direkcija Ljubljana, ki je imela 9 pogonskih obratov, med njimi tudi gorenjska – Obrat Žirovnica in Obrat Kranj. Družbeno-ekonomski razvoj, povezan s procesom samoupravljanja delovnih kolektivov in decentralizacije upravljanj, se je začel z zakonom o samoupravljanju ter se nadaljeval z zakonom o ljudskih odborih leta 1952.

40 let

1952 Izdelava kabelske spojke; na sliki Jože Papler, ki se je leta 1952 izučil in zaposlil pri Elektru Ljubljana, Obrat Kranj – rajon Podbrezje. Leta 1953 je prešel v novoustanovljeno podjetje Elektro Kranj in se po 40 letih konec junija 1993 upokojil kot vodja nadzorništva Podbrezje – Arhiv družine Papler

Podjetji Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica v službi ljudstva

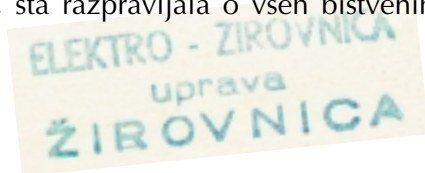
Z Zakonom o ljudskih odborih leta 1952 se je elektroenergetski sistem začel decentralizirati in vpeljana je bila komunalna elektrogospodarska organizacija.

Leta 1953 je začela poslovati krovna organizacija Elektroenergetski sistem Slovenije, ki je vodil republiško elektroenergetsko razvojno, obratovalno in cenovno politiko. V njegovem okviru je poslovalo 12 proizvodnih podjetij in 14 distribucijskih podjetij.

Obrati so **1. januarja 1953** dobili status podjetij za prenos in distribucijo električne energije. V Kranju je Občinski ljudski odbor Kranj ustanovil samostojno distribucijsko Podjetje Elektro-Kranj za območje spodnje Gorenjske, na območju okraja Kranj. Za območje zgornje Gorenjske je bilo ustanovljeno samostojno distribucijsko Podjetje Elektro-Žirovnica.

Za direktorja Podjetja Elektro-Kranj je bil imenovan Jože Bešter, za direktorja Podjetja Elektro-Žirovnica pa Viktor Pogačar.

V samostojnih podjetjih se je uspešno uveljavilo delavsko upravljanje, oba organa, upravni odbor in delavski svet, sta razpravljala o vseh bistvenih problemih.

1953 Prevozi po terenu so bili za monterje večinoma s kolesi, redki so že imeli motorje – Arhiv: Janez Grčar

28

Elektroenergetski sistem Slovenije je 1. januarja 1953 ob direktorju inž. Vekoslavu Korošču dobil nova organa, upravni odbor in delavski svet. Predsednik prvega upravnega odbora je bil Mile Vozel iz Kranja, predsednik delavskega sveta pa Lado Tomšič.

Elektroenergetski sistem Slovenije se je med letom preimenoval v Elektrogospodarsko skupnost Slovenije (ELES).

30. januarja 1953 je bil z Ustavnim zakonom o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti LRS in z Zakonom o izvršitvi Ustavnega zakona o temeljnih družbene in politične ureditve in o organih oblasti LRS (Ur. list LRS, št. 3/53) ustanovljen Državni sekretariat za gospodarstvo LRS, ki je dobil in prevzel gospodarske pristojnosti. 12. aprila 1953 sta z ukinitvijo Sveta vlade LRS za industrijo (Ur. list LRS, št. 3/53) njegovo delo prevzela Državni sekretariat za gospodarstvo LRS do leta 1956 in Republiški zavod za gospodarsko planiranje LRS do leta 1961. Leta 1956 je bil na podlagi Zakona o upravnih organih LRS ukinjen Državni sekretariat za gospodarstvo LRS, njegove pristojnosti pa so se razdrobile in prešle na sedem sekretariatov Izvršnega sveta LS LRS, področje elektrogospodarstva na Sekretariat Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS za industrijo in obrt. V sestavi Sekretariata je bil Elektroenergetski inšpektorat.

1954 35 kV betonski daljnovod
Kleče – Moste – Arhiv: Drago Papler

40 let

Obilica dela, pomanjkanje elektromonterjev

Vsa dežela je bila preprežena s številnimi žicami, po katerih se je pretaka nevidna energija – elektrika. Žično omrežje na Gorenjskem je postalo gosto. V kranjskem okraju so ostale le še zelo redke gorske vasice brez električne energije. Elektro Kranj je s svojimi električnimi napravami segal vse do Medvod, preko škofjeloških hribov v Selško dolino, meja je potekala preko Jelovice do Brezij v Tržič, na Ljubelj, na Jezersko, v Cerklje in v Medvode. V tem območju so bile

1955 Križanje visokonapetostnih
vodnikov daljnovođa preko ceste –
Arhiv: Drago Papler

1956 Izdelava kabselske glave – Arhiv: Drago Papler

zajete občine Kranj, Škofja Loka, Železniki, Tržič in številni kraji takratnih komun.

Sredi petdesetih let je imel kolektiv Elektra Kranj 120 članov. Povečanje je bilo predvsem na račun terenskih delavcev. V enakem obdobju so se električne naprave s svojo kapaciteto povečale za 300 odstotkov. Ta podatek je jasno pokazal, da je moral delovni kolektiv vsestransko izboljšati storilnost dela in organizacijo dela. Za nemoteno in pravilno vzdrževanje vseh naprav je takrat podjetje potrebovalo še 50 monterjev in

6 tehnikov. Le-teh pa podjetje ni lahko dobilo, predvsem zaradi napornega in odgovornega dela na terenu.

Samoupravni organi in uprava podjetja, so se svojih uspehov veselili, v še večje zadovoljstvo pa jim je bilo, če so bili z njihovim delom zadovoljni tudi potrošniki, zato so skušali skupno vsak problem kar najuspešneje rešiti. In ko je v krajih posvetila »močnejša luč« so domačini iz zadovoljstva, radi pripravili likof. Potrdilo se je reklo: Najlepši čar je (bil takrat) električar.

40 let

Elektrogospodarska skupnost LRS, Elektrarna Sava Kranj

Leta 1957 je novi zakon o elektrogospodarstvu odločil, da se male elektrarne pripojijo distribucijskim podjetjem. To se je zgodilo drugod po Sloveniji, na Gorenjskem pa so ob vztrajanju in dokazovanju še nadalje ostale male elektrarne združene v podjetju Elektrarna Sava Kranj. To je bilo sicer vključeno **1. julija 1957** v poslovno združenje za distribucijo električne energije Slovenije, vendar pa je bilo zelo samostojno. Uradni

naziv je bil: Elektrogospodarska skupnost LRS, Elektrarna Sava Kranj.

1957 HE Kokra – Foto: Drago Papler

Strokovno združenje za distribucijo električne energije – DES

1. januarja 1958 je po Zakonu o elektrogospodarskih organizacijah nastala tristopenjska organizacija Elektroenergetskega sistema Jugoslavije: Elektrogospodarska skupnost (ELES), Skupnost jugoslovanskega elektrogospodarstva (JUGEL). Elektrogospodarska podjetja so se organizirala ločeno po proizvodni, prenosni in distribucijski dejavnosti, s tem da so bila distribucijska elektrogospodarska podjetja kot podjetja komunalnega pomena izločena iz elektrogospodarske skupnosti. Distribucijska podjetja Slovenije so se izločila iz ELES-a in ustanovila Strokovno združenje podjetij za distribucijo električne energije – DES s sedežem v Ljubljani. Distribucijska podjetja Elektro Kranj in Elektro Žirovnica so sklepala z ELES-om pogodbe o nakupu električne energije na bazi ekonomsko potrebnih stroškov. **1. julija 1958** se je podjetje Elektrarna Sava Kranj oddvojilo od Elektrogospodarske skupnosti ELES-a in vključilo v Strokovno združenje podjetij DES, ker so bile zmogljivosti njegovih elektrarn pod 10 MW.

1958 Monterji Elektra Kranj ob montaži TP Planina
– Arhiv: Drago Papler

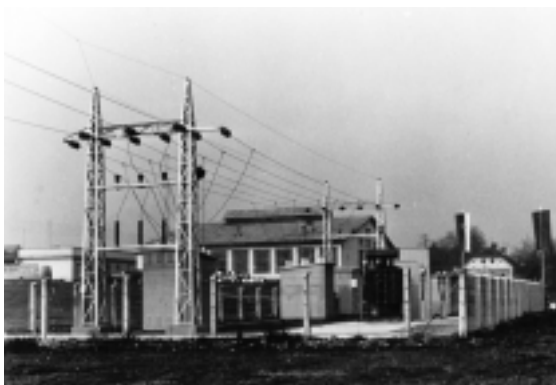
ELES elektrogospodarska skupnost Jugoslavije
združenje DES **letno poročilo 1960**

40 let

Majhen kolektiv – velika energija

Intenzivna 15-letna povojna elektrifikacija je imela za posledico visok porast porabe električne energije, tako da 20 kV prenosni daljnovodi niso bili več kos svoji nalogi. Rešitev te pomanjkljivosti je bila v višji, 35 kV prenosni napetosti, ki so jo na Gorenjskem začeli v polni meri uvajati po letu 1959. Kot prva je bila leta 1959 zgrajena razdelilna transformatorska postaja RTP Labore 35/10 kV s transformatorjem 8 MVA, ki so jo napajali

po 35 kV daljnovodu Medvode – Labore. Nova transformatorska postaja je bila locirana v središče industrijskega bazena, kjer je prevzela poleg oskrbe industrije tudi del mestnih naselij na vzhodnem robu Kranja. Prvotno je bila ta transformatorska postaja zgrajena z montažnimi celicami, kasneje pa so pri nadaljnjih rekonstrukcijah stikališča za 35 in 10 kV postavili zidano stavbo.

1959 RTP Labore je bila s slavnostno otvoritvijo **26. novembra 1959** predana namenu kot prva postaja s transformacijo 35/10 kV na Gorenjskem. Njej so v obdobju od leta 1960 do 1979 sledile razdelilne transformatorske postaje Zlato polje v Kranju, Jesenice, Radovljica, Škofja Loka, Tržič, Medvode, Bitnje, Kranjska gora in Železniki s pripadajočimi daljnovodi – Arhiv: Drago Papler

40 let

Od projekta do transformatorja

Elektro-Kranj je skrbelo za vzdrževanje in gradnjo novih naprav: transformatorskih postaj, razdelilnih postaj in omrežja. Novogradnje so razumljivo narekovalе potrebe, ki so bile iz dneva v dan večje. Delovni kolektiv podjetja je sam skrbel in izdeloval projekte ter sam gradil. Razen

tega je imelo podjetje vpe-
ljano tudi servisno službo v
Kranju: instalacije in popra-
vila sodobnih gospodinskih
pripomočkov. Vsekakor pa je
bila osnovna dejavnost
podjetja: redno dobavljanje
električne energije na vsem

1960 Polaganje 10 kV kabla
NKBA v Stražišču – Arhiv: Drago
Papler

območju. Zahtevno in naporno je bilo to delo, zato je podjetje pogosto občutilo tudi veliko pomanjkanje delovne sile. Terensko delo ob vsakem vremenu res ni bilo mikavno, večkrat pa je bilo tudi dokaj nevarno.

900 kilometrov žic

Na območju podjetja Elektro-Kranj je potekalo 300 kilometrov daljnovodov visoke napetosti, 600 kilometrov nizko-napetostnega omrežja, v obratovanju je bilo 155 transformatorskih postaj in 5 razdelilnih postaj. Vse te električne naprave so imele skupno moč 23 MW. Kolektiv je zgradil letno preko trideset transformatorskih postaj 10/0,4 kV po vaseh in ljudem izboljšal napetostne razmere. V Škofji Loki, Poljanski in Selški dolini so potekale rekonstrukcije daljnovodov s 5 oz. 6 kV na 10 kV napetost. Tudi v Trziču so prenosno moč

1961 Prevoz transformatorja – Arhiv: Drago Papler

dvignili s 3 kV na 10 kV predelan je bil postavljen tudi daljnovod HE Pristava – Tržič – Sebenje ter odsek proti Goričam. Zaključena je bila elektrifikacija Krvavca, Jezerskega in Kokre, izvedeno ojačenje transformatorskih postaj in omrežja Podnart – Ovsiša – Poljšica – Naklo, rekonstrukcija visokonapetostnih daljnovodov v Medvodah.

40 let

Poslovno združenje DES

1. januarja 1961 se je Strokovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v Ljubljani preoblikovalo v Poslovno združenje DES s sedežem v Ljubljani. Vanj sta bili vključeni podjetji Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica.

S spremembami in dopolnitvami zakona o elektrogospodarstvu je bila distribucija tudi ekonomsko izločena iz drugih elektrogospodarskih dejavnosti in je prešla na samostojno gospodarsko poslovanje. 9. aprila 1963 je bilo z Odlokom o razglasitvi ustave SRS in Zakonom o izvedbi ustave SRS preimenovano v Republiški sekretariat za industrijo SRS, v svoji sestavi pa je imel tudi Republiški elektroenergetski inšpektorat.

Industrijski razvoj in vedno večje potrebe po elektriki

Podjetje so naprave in ljudje. Po uresničenih obnovitvenih in elektrifikacijskih načrtih je elektrika postala nepogrešljiva za skoraj vsak gorenjski dom. Potrebe po elektriki so postajale vedno večje zaradi velikega

industrijskega razvoja, ki ga je na začetku šestdesetih let doživela Gorenjska. Vse večja gradbena dejavnost v šestdesetih letih, ko se je v Kranju na Zlatem polju gradilo 500 novih stanovanj, urbanizacija in gradnje naselij v okolici ter razvijajoča se industrija, sta povzročili potrebo po električni energiji. V podjetju Elektro-Kranj so se odločili za izgradnjo druge kranjske razdelilne transformatorske postaje za pokritje potreb široke potrošnje in industrije za zahodni in severni del Kranja. **RTP Kranj II. – Zlato polje** 35/20/10 kV moči 2×8 MVA je bila na slovesnosti **10. julija 1962** predana namenu. Postaja je imela osem 10 kV celic ter deset 20 kV do 35 kV celic. **Oktobra 1962** je zasvetila na Voglu v Bohinju električna luč. 10 kV daljnovod je postavilo podjetje Elektro Žirovnica z najdaljšo, 780 metrov dolgo razpetino v Sloveniji, ki je imela 444 metrov višinske razlike in štiri oporne točke s predalčnimi jambori. Daljnovod je omogočil energijo za oskrbovanje žičniških naprav in doma na Voglu.

ELEKTRO - KRANJ
KRANJ

1962 Otvoritev RTP Kranj II – Zlato Polje 35/20/10 kV je bila **10. julija 1962** – Arhiv: Janez Grčar

Elektro Kranj

Zgodovinski temelj današnjega podjetja Elektro Gorenjska ima 40-letni temelj, ko je nastalo podjetje Elektro Kranj na sedanjem gorenjskem elektroenergetskem območju, ki ga je **leta 1963** uzakonil Temeljni zakon o elektrogospodarskih organizacijah.

Objavljen je bil v Uradnem listu FLRJ, št. 16/63 in je vseboval naslednje: Distribucijska podjetja, ki so bila doslej komunalne gospodarske organizacije, naj bi bile odslej gospodarske organizacije, ki jih ustanavlja republiški izvršni svet. Male elektrarne do zmogljivosti 10 MW, vezane na distribucijska omrežja, preidejo v sestavo distribucijskih podjetij. Elektrogospodarske skupnosti prodajajo električno energijo neposrednim odjemalcem in distribucijskim podjetjem po enotnih tarifnih postavkah, ki jih na predlog skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva predpiše izvršni svet. Tarifne postavke za porabnike električne energije določa distribucijsko podjetje v okviru splošne kontrole cen in v soglasju s pristojnim republiškim organom.

Po sprejetju tega zakona o elektrogospodarskih organizacijah v letu 1963 je republiški izvršni svet z odločbo 16 komunalnih elektrogospodarskih organizacij združil v regijska podjetja za distribucijo električne energije, in sicer:

- podjetji Elektro Maribor-mesto in Maribor-okolica se spojita v podjetje Elektro Maribor,
- podjetja Elektro Celje, Slovenj Gradec in Krško se spoje v podjetje Elektro Celje,
- podjetji Elektro Kranj in Žirovnica se spojita v podjetje Elektro Kranj,

1963 Montažna dela na TP Naklo Novo, prvi jamborski transformatorski postaji v Elektru Kranj – Arhiv: Jože Papler

40 let

- podjetja Elektro Ljubljana-mesto in Ljubljana-okolica, Kočevje, Novo mesto, in Trbovlje se spojijo v podjetje Elektro Ljubljana,
- podjetja Elektro Gorica, Tolmin, Sežana in Koper se spojijo v podjetje Elektro Gorica.

Določeno je bilo, da vsa novo ustanovljena podjetja pričnejo poslovati hkrati 1. julija 1963, vendar je ustanovitelj formalne odločbe izdajal posamično, zato ta datum ni bil realiziran.

Odločba Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije št. 023-14/63 z dne **19. julija 1963** (Uradni list SRS 34/63), je določala, da se

Komentar ob ustanovitvi petih distribucijskih podjetij

V Sloveniji odslej pet distribucijskih podjetij, je dokončni sklep Izvršnega sveta SRS, ki je imenoval v.d. direktorje do konstituiranja podjetij. Odločba je bila objavljena v Uradnem listu SR Slovenije, za njo pa je sledilo še pet odločb, ki so govorile o ustanovitvi posameznih podjetij, določale njihovo dejavnost in direktorje, ki bodo gradili podjetja v izgradnji do njihovega dokončnega konstituiranja.

»Tako so bila z dokončnim sklepom zaključena večmesečna ugibanja, razprave delavskih svetov in sindikalnih organizacij v slovenskih distribucijskih podjetjih, hkrati pa velika negotovost, ki je vladala ves čas.« je novico o pomembnem dogodku prineslo na časopisnih straneh glasilo Elektrogospodarstvo št. 8., 15. avgusta 1963 in odločitev za nadaljnji razvoj pokomentiralo:

»Zamisel o integraciji dosedanjih 16 podjetij se je porodila že približno pred dvema letoma, pobudo za to je dal nekdanji Republiški odbor sindikata kovinarjev Slovenije. Zamisel je bila povsem razumljiva, ker bi združitve podjetij okrepila ekonomsko moč in bolj koordinirala delo. Toda Republiški odbor sindikata kovinarjev je tedaj predlagal, naj se podjetja združijo v eno skupno podjetje za vso Slovenijo. Vsi razlogi so govorili v prid takšne združitve, zlasti pa združitve raznih razdrobljenih dejavnosti, ki bi bolje funkcionirale v skupnih službah. Do uresničitve tega predloga torej ni prišlo, nasprotno pa so se kasneje pojavile zamisli o organiziranju sedmih podjetij, dokler ni Izvršni svet SR Slovenije sprejel sedanji dokončni sklep o petih podjetjih.

Kako torej v prihodnje?

Novo ustanovljena podjetja so torej pred dokaj odgovornimi nalogami. Prva od njih bo konstituiranje, izvolitev delavskih samoupravnih organov in s tem v zvezi torej utrditev notranje organizacije. Brez dvoma

pa bo njihova odgovornost zlasti pomembna ob tehničnih nalogah, ki bodo spričo vedno naraščajočih potreb po širitvi omrežja zaradi vse močnejše potrošnje električne energije vedno težje. Torej jih bo treba tako poglobiti, da bodo podjetja stopala v korak s potrebami. Prav tako bodo potrebne poglobljene ekonomske analize, poraja pa se tudi vprašanje, kako bodo podjetja uskladila svoja stremjenja po koordinaciji. Nekateri so mnenja, da bi bilo to lažje v sklopu enega podjetja. Morda drži, kdo ve? Sicer pa bo pokazal razvoj novih podjetij, ali je takšna formacija stoddostno najboljša. Vsekakor želimo, da bi nova podjetja delala kar najuspešneje v prid razvoja elektrogospodarske dejavnosti, zlasti pa še v korist potrošnikom, katerih število hkrati z njihovimi potrebami iz leta v leto narašča.

Poslovno združenje še naprej?

Pozanimali smo se pri nekaterih vodilnih strokovnjakih distribucije, ali bo ob takšni organizacijski obliki dosedanje poslovno združenje imelo še naprej takšno funkcijo kot doslej. Dejali so, da bo to pokazala prihodnost, seveda pa je obstoj poslovnega združenja odvisen od odločitve novih podjetij. Nek strokovni organ bi moral koordinirati delo vseh petih podjetij, zlasti zaradi realizacije nalog, ki stojijo pred distribucijo na podlagi sprejetih zaključkov nedavnega posvetovanja v Gorici. To narekuje, da bi morale skupne službe povezovati delo po strokovni plati.

To so na kratko mnenja in želje ob ustanovitvi novih podjetij distribucije v Sloveniji. Sicer pa počakajmo, zakaj čas bo pokazal, po kakšni poti bo treba kreniti, da bo vse prav in za vse koristno.«

Elektrogospodarstvo – bilten, glasilo delovnih kolektivov elektrogospodarskih organizacij Slovenije, št. 8, 15. 8. 1963, str. 1 in 5, članek: V Sloveniji odslej pet distribucijskih podjetij)

Na podlagi 6. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o elektrogospodarskih organizacijah (Uradni list SRS, št. 13-189/63) izdaja Izvršni svet SR Slovenije

o d l o č b o

**o ustanovitvi podjetja za distribucijo električne energije
Elektro Kranj**

1.

Ustanovi se podjetje za distribucijo električne energije Elektro Kranj.

Sedež podjetja je v Kranju.

2.

Podjetje Elektro Kranj se ukvarja z naslednjimi gospodarskimi dejavnostmi:

a) Glavne dejavnosti:

- 1) nakup, prenos, transformacija, razdeljevanje in prodaja električne energije,
- 2) proizvodnja električne energije,
- 3) vzdrževanje vseh objektov in naprav, ki služijo proizvodnji, nakupu, prenosu, transformaciji, razdeljevanju in prodaji električne energije,
- 4) projektiranje rekonstrukcij in novogradnje objektov in naprav, ki služijo proizvodnji, nakupu, prenosu, transformaciji, razdeljevanju in prodaji električne energije ter projektiranje vseh vrst električnih inštalacij in strelododov,
- 5) izvajanje rekonstrukcij in novogradnje objektov in naprav, ki služijo proizvodnji, nakupu, prenosu, transformaciji, razdeljevanju in prodaji električne energije, izvajanje vseh vrst električnih inštalacij in strelododnih napeljav, ter dobava potrebnega materiala in opreme,

40 let

od **1. avgusta 1963** dalje spojiijo tedanja podjetja za distribucijo električne energije Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica ter podjetje za proizvodnjo električne energije Elektrarna Sava Kranj v podjetje za distribucijo električne energije Elektro Kranj. Firma podjetja se je glasila: **Podjetje za distribucijo in proizvodnjo električne energije Elektro Kranj**. Skrajšani in telegrafski naziv firme podjetja je bil: **Elektro Kranj**, Kranj s sedežem v Kranju. Za direktorja do konstituiranja je bil imenovan Igor Mervič. Podjetje je bilo na vlogo pod reg. št. Rg III. 349/1-Kr z dne 9. avgust 1963 vpisano v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani dne 27. februarja 1964.

Novoizvoljeni delavski svet Podjetja za distribucijo električne energije Elektro Kranj je imel 1. redno zasedanje **25. septembra 1963** v dvorani Delavskega doma v Kranju. Prisotni so izvolili predsednika delavskega sveta Andreja Vidica iz distribucijske enote Žirovnica ter člane in namestnike upravnega odbora. Imenovali so odbore delavskega sveta in disciplinske komisije. Obravnavali so osnutek statuta podjetja in imenovali občasn komisijo za razpis direktorja podjetja.

Elektrarna Sava Kranj – enakopravni partner

19. julija 1963 je Izvršni svet SRS izdal odločbo št. 023-14/63, s katero je ustanovil podjetje za distribucijo električne energije Elektro Kranj s sedežem na Stari cesti 3 in spojil distribucijska podjetja Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica. Občinska skupščina Kranj – oddelek za gospodarstvo je izdala odločbo št. 023-58/63-4 z dne 16. avgusta 1963, s katero je odločila, da podjetje Elektrarna Sava Kranj preneha delovati s 1. julijem 1963 in jo prevzame novo distribucijsko podjetje Elektro Kranj s prevzemno bilanco na dan 30. junija 1963. Nestrinjanje z odločbo št. 023-58/63-4 sta podala Delavski svet Elektrarne Sava Kranj s sklepom št. 5/2192-63 z dne 27. avgusta 1963, ki je predlagal, da se podjetje Elektrarna Sava Kranj združi s podjetjem Elektro Kranj kot enakopravni partner. Direktor občinskega oddelka za gospodarstvo je podal pripombo na odločbo št. 41/8379/MM z dne 28. avgusta 1963 in predlagal, da se podjetji spojita v eno podjetje. Na podlagi teh dveh predlogov je Občin-

ELEKTRO KRANJ

K R A N J

Uprava

Štev.: 44 U/64

Datum: 18.1.1964

Na podlagi 151. čl. Z. o delovnih razmerjih in 53. čl. statuta podjetja Elektro Kranj

O d l o č a m :

Tov. Chvatal Drago, rojen 5.10.1909 v Ljubljani se postavi na delovno mesto vodje Proizvodne enote podjetja Elektro Kranj s 1.1.1964.

Osební dohodki se bodo izplačevali po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Proti tej odločbi je dopustna pritožba na delavski svet podjetja v 8 dneh po prejemu odločbe.

O b r a z l o ž i t e v :

Upravni odbor podjetja je na predlog Sveta Proizvodne enote Elektro Kranj imenoval na svoji 5. seji dne 23.12.1963 tov. Chvatala Draga za vodjo Poslovne enote Elektro Kranj.

Glede na to je odločba utemeljena.

O tem se obvesti jo:

- 1) tov. Chvatala Drago
- 2) Proizvodna enota El. Kranj
- 3) fin. služba
- 4) pers. mapa
- 5) arhiv

ELEKTRO - KRANJ
UPRAVA
1

18.1.1964
/Vozel Miro

0	1	2	3	4	5	6	7
ELEKTARNA SAVA - KRANJ							
Drolo dne 20. I. 1964							
Rok				VI. št. 194			

ska skupščina Kranj izdala pojasnilo k odločbi št. 023-58/63-4 z dne **16. avgusta 1963** in spremenilo 2. in 3. točko izdane odločbe tako, da je podjetje prenehalo s 1. julijem 1963 in se spojilo s podjetjema Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica. Likvidacijski postopek se ni izvedel in zaključna bilanca je bila sestavljena po stanju 30. junija 1963. V sestavi novoustanovljenega distribucijskega podjetja Elektro Kranj je bivše podjetje Elektrarna Sava Kranj delovalo kot samostojna enota z nazivom Proizvodna enota Elektro Kranj. V njej sta poleg obstoječih elektrarn delovali še hidroelektrarna Kranjska Gora in hidroelektrarna Savica – Bohinj.

Pri tem je zanimivo, da se je po desetletju pod okrilje kranjske proizvodne enote Sava Kranj vrnila vsem k srcu prirasla HE Savica in HE Kranjska Gora, ki sta bili od začetka obratovanja priključeni HE Moste.

Vodja Proizvodne enote Kranj v okviru podjetja Elektra Kranj Drago Chvatal je zaposlene v obeh elektrarnah seznanil s posebnim obvestilom. Dopis poslan Mirku Košniku se je glasil:

Sprejem v delovno razmerje

Na podlagi Zakona o elektrogospodarskih organizacijah (Uradni list FLRJ, št. 13/63) in odločbe IS SRS št. 023-14/63 od 19. 7. 1963 o ustanovitvi podjetja Elektro Kranj sta bili v podjetje Elektro Kranj, Proizvodna enota vključeni tudi HE Savica in HE Kranjska Gora, s tem pa tudi osebje, zaposleno v omenjenih elektrarnah. Elektrarna Moste, v katere sestavi sta bili HE Savica in HE Kranjska Gora do 31. 12. 1963 je v zvezi s tem izdala odločbo o razrešitvi št. 01-2923/1963.

Tov. Mirko Košnik, s 1. 1. 1964 ste sprejeti v delovno razmerje pri podjetju Elektro Kranj, Proizvodna enota v obratu HE Savica kot vodja elektrarne.

Elektro Kranj, Proizvodna enota Kranj
Vodja enote Drago Chvatal

ELEKTRO KRANJ

K R A N J

Štev. 149 /63

Kranj, dne 9. 11. 1963

Na podlagi sklepa upravnega odbora podjetja Elektro Kranj z dne 30. 10. 1963. se izdaja naslednja

o d l o č b a:

tov. . . CHVATAL DRAGO se postavi za vršilca dolžnosti na delovnem mestu . vodja in tehnični vodja proizvodne enote Kranj

Odločba velja od . . 20. 8. 1963. do zasedbe delovnega mesta po razpisu za zasedbo vodilnih delovnih mest podjetja Elektro Kranj.

Prejmejo:

1 x tov. . Chvatal Drago
1 x proizvodna enota Kranj
1 x arhiv

V.d. direktorja
Merviš Igor

40 let

Organi samoupravljanja Elektro Kranj

14. septembra 1963 so potekale volitve novega delavskega sveta pri podjetju Elektro Kranj. Volili so na treh voliščih. Iz Distribucijske enote Kranj (DEK) je bilo izvoljenih devet, iz Distribucijske enote Žirovnica (DEŽ) sedem in iz Proizvodne enote Kranj (PEK) pet članov. Elektro Kranj je spadal med številčno najmočnejše delavske svete; Elektro Maribor je imel 31 članov, Elektro Ljubljana 26 članov, TE Trbovlje 25 članov, Dravske elektrarne 23 članov ...

Člani prvega delavskega sveta podjetja Elektro Kranj so bili:

Predsednik: Alojz Vidic (PEK), člani: Janez Štros (PEK), Stane Štrukelj (PEK), Ivo inž. Rakovec (DEK), Rudolf Potočnik st. (DEK), Milan Starman (DEK), Jože Kankelj (DEK), Anton Vidic (DEK), Albert Šmajdek (DEK), Franc Korošec (DEŽ), Avgust Poznič (DEŽ), Drago inž. Štefe (Uprava DE Kranj), Jože Jenko (DEK), Jože Koželj (DEK), Valentin Lavtar (Uprava DEK), Peter Bitenc (Uprava DEK), Alojz Jošt (Uprava DEK), Franc Markun (PEK), Anton Gerkman (PEK), Vinko Klemenc (DEŽ), Jože Hlebanja (DEŽ), Franc Pšenica (DEŽ), Antonija Bernard (DEŽ). Od skupaj 5.605 zaposlenih v celotnem slovenskem elektrogospodarstvu je bilo vključenih v delavsko samoupravljanje v delavskih svetih podjetij (pri tem niso bili šteti sveti distributivnih enot) skupaj 301 delavcev od tega 19 žensk ali 5,4 %. Distribucijska podjetja so imela skupaj 123, proizvodna in prenosna podjetja pa 146 članov delavskih svetov.

Elektro-Kranj
K r a n j
Delavski svet
I-Mi št. 4907/63

Kranj, dne 26. 9. 1963.

Z a p i s n i k

1. rednega zasedanja novoizvoljenega delavskega sveta Podjetja za distribucijo električne energije Elektro Kranj, dne 25. 9. 1963, s pričetkom ob 7. uri v dvorani delavskega doma Kranj.

Navzoči: vsi člani DS razen tov. Markuna Franca (opravičeno odsoten), direktor tov. Merviš Igor, člani komisije za organizacijo podjetja, predsednik volilne komisije tov. Novšak Viktor, predsednik sindikalne podružnice distrib. enote Kranj tov. Šmajdek Albert, distrib. enote Žirovnica tov. Sörgo Borivoj, sekretar partijske organizacije distrib. enote Kranj tov. Gasvoda Matevž in distrib. enote Žirovnica tov. Svetina Matevž.

D n e v n i r e d i :

1. Poročilo volilne komisije o poteku in izidu volitev DS
2. Izvolitev delovnega predsednika
3. Izvolitev zapisničarja in dveh overovalcev
4. Verifikacija članov DS
5. Izvolitev predsednika DS in njegovega namestnika
6. Volitve članov in namestnikov UO
 - a) izvolitev tričlanske volilne komisije
 - b) predlaganje kandidatov
 - c) glasovanje
 - d) poročilo o izidu glasovanja
7. Obravnavanje osnutka statuta podjetja
8. Imenovanje odborov DS in disciplinske komisije
9. Imenovanje občasne komisije za razpis direktorja podjetja
10. Razno

Zasedanje je otvoril predsednik volilne komisije tov. Novšak Viktor, ki je

- 2 -

cijskih podjetij Elektro Kranj, vpisanega pod Rg I 113 - Kr in Elektro Žirovnica, vpisanega pod Rg I 56 - R.

Taksa po tar. št. 35, 36/1 in 38 Tarife o sodnih taksah (Ur. list FGR št. 16/60) v znesku 5.300.- Din je nalepljena in uničena na priglasitvi.

Okrožno gospodarsko sodišče
v Ljubljani, dne 6. avgusta 1963.

Sodnik:
Dr. Drnovšek Ljubo

vpisano v register podjetij
in obrtov dne

-9. VIII. 1963

Konstituiranje distribucijskega podjetja Elektro Kranj

Pogovor z v.d. direktorjem tov. Igorjem Mervičem o konstituiranju podjetja Elektro Kranj, objavljen v glasilu Elektrogospodarstvo št. 10, **25. oktobra 1963**, je nakazal glavne naloge, ki ga je imelo združeno gorenjsko distribucijsko podjetje na zaokroženem regijskem preskrbovalnem območju Gorenjske.

– Kakšna naj bi bila organizacija novega podjetja?

»Reorganizacija distribucije se izvaja s precejšnjo zamudo, ker se je izdaja odločb o ustanovitvi novih distribucijskih podjetij zelo zavlekla. Tako je uredba o enotnih tarifnih postavkah za dobavo električne energije distribucijskim podjetjem stopila v veljavo že s **1. julijem 1963**, ni pa še bila tedaj znana bodoča organiziranost distribucijskih podjetij. Distribucijsko podjetje na Gorenjskem združuje pod imenom Elektro Kranj bivša Podjetje Elektro-Kranj, Podjetje Elektro-Žirovnica in po 30. členu zakona o elektrogospodarstvu elektrarne do 10 MW tudi podjetje Elektrarna Sava s sedmimi HE ter HE Savica in HE Kranjska gora. Bojazen pri tej združitvi je nastala predvsem iz vzroka o večjih premikih kadra. Na prvih sestankih komisije za organizacijo, ki jo sestavljajo člani prizadetih podjetij, se je ugotovilo, da večjih premikov kadra ne bo in da večina zaposlenih ostane na svojih dosedanjih delovnih mestih. Organizacija podjetja naj bo enostopenjska, ker za kolektiv s 320 ljudmi ni smiselna drugačna organizacija. Temeljito pa je potrebno pripraviti vse stvari do **31. decembra 1963**, z letom 1964 pa naj se z vsem elanom prične razvijati delo po novi organizaciji.«

– Kako so potekale volitve?

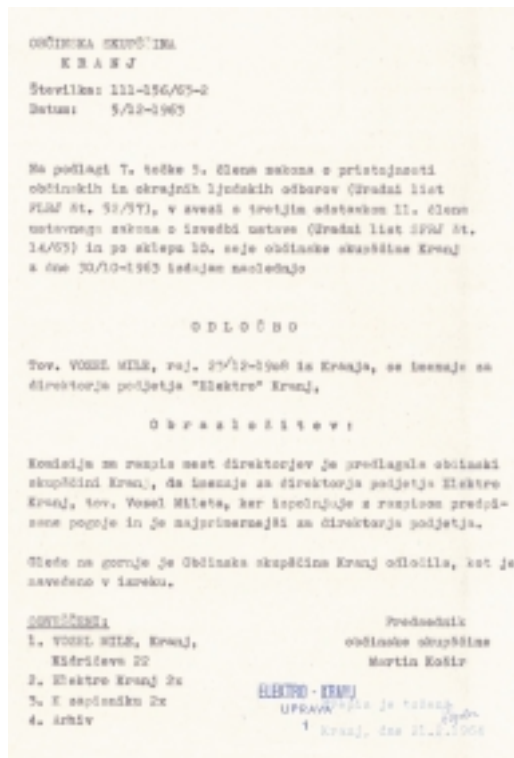
»Volitve novega delavskega sveta so potekale po delovnih enotah Kranj, v delovni enoti Žirovnica in v delovni enoti proizvodnja. Posamezne delovne enote bodo imele tudi svet delovne enote. V kolikor bo pravilno razumevanje na terenu, ima podjetje Elektro Kranj najidealnejše pogoje za dobro gospodarjenje, ker je teritorij, ki ga obsega, strnjena enota z naravnimi mejami.«

– Ali ste pri formiranju podjetja opazili kakšne probleme?

»Težave in problemi nastopajo v glavnem zaradi zelo različne dosedanje organizacijske oblike podjetij in miselnosti, da bo eno ali drugo področje dela zapostavljeno in da novo podjetje ne bo v zadostni meri skrbelo za proizvodne obrate (elektrarne), ali pa da bi bila enota, kjer ima sedež, glede investicij in splošnega pretežirana. Vse gornje ne more imeti dobre podlage, ker bo moralo novo podjetje v prvi vrsti gledati na ekonomsko plat, na ekonomsko upravičene investicije in temeljito vzdrževanje svojih distributivnih naprav in proizvodnih kapacitet in v kolikor bo ekonomsko dokazano, tudi povečevanje proizvodnih kapacitet oz. gradnjo novih.«

– Kako si zamišljate bodočo ekonomsko politiko podjetja?

»Ukrepi z novimi ekonomskimi odnosi pa naj bi bili, da bo podjetje pravilno izkoriščalo svoje proizvodne enote zaradi zbivanja konice, po drugi strani pa začelo čimprej sestavo programa del za leto 1964 ter programa vsaj za 5-letno dobo vnaprej, uredilo konzumno politiko in pravičen odjem.«

1963 Sklep o vpisu v register podjetja Elektro Kranj, ki ga je izdalo Okrožno sodišče v Ljubljani, 6. 8. 1963

40 let

1964 Julija 1964 je bila svečano izročena namenu RTP Škofja Loka 35/10 kV z močjo 3x8 MVA in 35 kV napajalni daljnovod HE Medvode – Škofja Loka – Arhiv: Drago Papler

Organizacija podjetja je potekala v naslednjih enotah: Uprava s sedežem v Kranju, Distributivna enota Kranj (DEK) s sedežem v Kranju, Distributivna enota Žirovnica (DEŽ) s sedežem v Žirovnici in Proizvodna enota Kranj (PEK) s sedežem v Kranju. S spremembami statuta 17. decembra 1969 in veljavnostjo 1. januarja 1970 je bila oblikovana tudi Stanovanjska enota s sedežem Kranj, ki je bila organizacijsko združena z enoto uprave.

Podjetje je imelo direktorja in pomočnika direktorja, ki je opravljal prioritete naloge tehničnega značaja.

Uprava podjetja je bila organizirana v strokovnih službah: splošna služba, finančna služba, služba razvoja, projektiranja in investicij, služba obratovanja in energetike in konzumna služba.

Poslovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v Sloveniji

Naraščajoči vpliv skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva, ki so ga omogočala zlasti pomanjkljiva in nejasna določila zakona o elektrogospodarskih organizacijah in na podlagi tega zakona izdani predpisi, je po letu 1961 povzročal stalna nasprotja med Jugelom in Elektrogospodarsko skupnostjo Slovenije. Jugel je v sodelovanju z zveznimi upravnimi organi spretno povečeval svoje pristojnosti, zlasti pri določanju normativov za stroške poslovanja, dohodka in centralnega obračuna, ki ga je skušal na vse načine uveljaviti pri aktivnih elektrogospodarskih skup-

1965 RTP Naklo s transformacijo 110/35 kV (1964) je bila s pomočjo frekvenčnih zvez in relejno tehniko daljinsko upravljana iz RTP Kleče, kot prva v državi. Iz nje je bil leta 1965 grajen 35 kV daljnovod Tržič in RTP Tržič 35/10/6 kV – Foto: Drago Papler

Po sedmih letih spet v Kranju

Ob naših letošnjih, XI. letnih športnih igrah so bili organizatorji pred precej odgovorno nalogo, zakaj le dobrih 5 tednov je bilo na razpolago za vse priprave, ki vselej zahtevajo smotno in prizadevno delo, če hočemo, da igre uspejo. Pa moramo takoj v začetku dati priznanje neumornim Kranjčanom, ki so se — ob sodelovanju nekaterih delavcev iz Savskih elektrarn — dobro znašli. Tehnično organizacijo iger so poverili športnim delavcem domačega mesta, poskrbeli za vsa ustrezna igrišča in igre so lahko brez motenj šle.

Čez sedem let vse prav pride, bi lahko rekli ob tem zapisu, zakaj točno čez sedem let je prišel na vrsto spet Kranj. Četrte letne igre elektrogospodarstva so bile namreč 20. in 21. junija

pozdravil vse nastopajoče, razen njih pa tudi goste: Predsednika Skupščine občine Kranj tov. Martina Koširja, sekretarja občinskega komiteja ZKS tov. Aclija Puharja, predsednika Sveta za

Vsekakor pa velja omeniti, da je bilo največje organizirano kegljanje v rokah izkušenega kranjskega organizatorja tovarnika Staneta Rebotja st. Nemoteno se je odvijala tudi atletika pod vodstvom tov. Potočnika, pa druge panoge, čeprav smo zasledili pri odbojki nekoliko preveč »domače« odnose sodnikov pri finalni tekmi žensk El. Kranj : Dravske elektrarne.

Tekmovalci so prejeli tudi originalne spominske znake v obliki gorenjskih robčkov in pa časovne etuje s prospekti, kar

Kar veselje je pogledati toliko tekmovalcev na zmagovalnem odru. Prizor kaže najbolje v štafeti 4 × 100 m

1959 prav tako v Kranju in so tudi tedaj dobro uspele.

IZKUŠNJE OD PREJ

Priredilni odbor pod vodstvom tov. Mileta Vozla je imel v svojih vrstah izkušene delavce, ki so pravočasno pripravili vse potrebno, tako nagrade za tekmovalce, razporede in urnike tekmovalj, startne liste. Vse je bilo nared že v četrtek, ko so začeli prihajati tekmovalci, naklonjeno pa je bilo tudi vreme, tako da smo lahko mirno pričakovali začetek.

Prav primerna je bila odločitev, da so tehnično delo nadzorovali posamezni člani raznih klubov SD Triglav, strelške družine Kranj in balinarskega kluba

tel. kulturo Skupščine občine Kranj inž. Leopolda Zupana, za stopnika avstrijskih dravskih elektrarn ter navzoče direktorje elektrogospodarskih organizacij. Za njim je spregovoril predsednik skupščine občine Kranj tov. Košir, ki je izrazil zadovoljstvo, da so letošnje igre organizirane v Kranju in je bilo s tem dano zaupanje domačim gostiteljem, za tem pa je izrazil željo, da bi igre vsestransko uspele in da bi se športniki elektrogospodarstva v Kranju dobro počutili.

Pozdrave avstrijskih športnikov je izrazil tudi njihov predsednik, nakar je predsednik ZSSA Elektra tov. Živo uradno odprl letošnje igre. Športno zastavo Elektro je predal letošnjim organizatorjem, športnikom Elektro Kranj, predsednik Zupana

bodo imeli v spomin na letošnje igre. Čkratka ocena za organizatorje — odlično. To priča tudi pismo, ki so ga poslali organizatorjem po igrah zastopniki Solskih elektrarn iz Gorice, ki so se za vse gostinjske in organizacijske posebej zahvalili.

Vsekakor pa smo opazili nekatere pomanjkljivosti, ki ne gredo sicer na račun organizatorjev. Pomanjkljive so bile nekatere preproščene glede točkovanja v atletiki, kar je povzročilo nekaj ugovorov. Pred prihodnjimi igrami bo treba vse te pomanjkljivosti pač urediti, da bodo na čistem vsi, da ne bo v prihodnje slabe volje, na kar smo že doslej nekajkrat opozorili.

40 let

Uvedba enotnega žiro računa

Delavski svet podjetja Elektro Kranj je sprejel sklep o uvedbi enotnega žiro računa, preko katerega posluje že od **1. aprila 1965**; dalje je po poprejšnji temeljiti razpravi v odborih, komisijah ter na sestankih vseh kolektivov sprejel vse poslovniške strokovnih služb, na koncu koncev pa je še omembe vredno obravnavanje stanovanjske problematike, ob čemer so članom kolektiva zagotovili pomoč pri gradnji stanovanj.

zakonu tarifni sistem določal Zvezni izvršni svet, ki je bil pooblaščen predpisati najvišje tarifne postavke za prodajo električne energije v prenosni mreži.

Nov temeljni zakon o elektrogospodarstvu, ki je začel veljati **8. aprila 1965**, je ukinil republiške elektrogospodarske skupnosti, med njimi tudi Elektrogospodarsko skupnost Slovenije (ELES), s 30. junijem 1965. Postopek likvidacije je trajal eno leto. Premoženje je prešlo na elektrogospo-

nostih. Zaradi nezakonite prakse so se s težavo uveljavila republiška stališča v zvezi z novim zakonom o elektrogospodarstvu. Elektrogospodarskim organizacijam je v nasprotju s prejšnjim zakonom priznaval status podjetij, vendar je tudi po tem

Prvo praznovanje dneva podjetja

Po združitvi Elektrarne Sava, Elektra Žirovnica in Elektra Kranj se je **29. maja 1965** prvič ponudila priložnost, da združene enote skupno praznujejo svoj dan podjetja. Ni naključje, da sta proslava dneva podjetja in proslava 20-letnice osvoboditve sovpadli na isti datum. Gospodarska potreba je narekovala združitve vseh enot v skupno distribucijsko in proizvodno podjetje na Gorenjskem. In tako so se veselili delovnih uspehov, ki jih je podjetje doseglo v nekaj več kot enoletnem skupnem poslovanju. Svečana proslava je označevala štiriletno borbo proti okupatorju, dan zmage in dvajsetletni boj delavcev za boljše življenje delovnih ljudi na Gorenjskem. Mnogi delovni tovariši so se tokrat prvič videli in se spoznali, zato je bilo prijateljsko popoldne še tembolj prisrčno. Navzoče je seznanil z uspehi glede elektrifikacije Gorenjske direktor tov. Mile Vozel, ki je na svečani proslavi med drugim dejal:

»Elektrifikacija je dobila v letih svobode pri nas poln razmah. Načelo, da je prav elektrifikacija osnova za razvoj gospodarstva in s tem osnova za dvig življenjske ravni ter za razvoj socialistične družbe, nas je vodilo do naših uspehov. V tem času so bile na Gorenjskem zgrajene tri nove elektrarne, 110 kV daljnovod, RTP postaje od 110 kV navzdol in mnogo stotin kilometrov daljnovodov napetosti 35, 20 in 10 kV, ter nizkonapetostnega omrežja. Skupno znaša dolžina vseh daljnovodov nad 600 kilometrov in dolžina nizkonapetostnega omrežja nad 1.200 kilometrov. Razen tega imamo nad 310 transformatorskih postaj s priključno močjo 100.000 kVA. Za realizacijo teh elektrogospodarskih naprav je bilo potrebno mnogo truda, prizadevanj in iznajdljivosti. Samoupravni organi so se zavedali svojih nalog, ki jih je prednje postavila družba. Te so bile dostikrat videti nerešljive, saj je primanjkovalo sredstev, materiala in

tudi kvalificiranih kadrov. Zato se lahko s ponosom ozremo nazaj na opravljeno delov dvajsetih svobodnih letih in ugotovimo, da smo svoje naloge izpolnili tako, kot se je od nas pričakovalo. Območje, za katero smo zadolženi, da ga oskrbujemo z električno energijo, je v celoti elektrificirano. Na proslavi so delavci v svoji sredi navdušeno pozdravili vse svoje tovariše, ki že deset in več let delajo v okviru podjetja za njegov razcvet. Priznanje so dali tovarišici Rozmanovi, ki dela v Distribucijski enoti Žirovnica že polnih dvajset let. Buren aplavz je potrdil njeno priljubljenost, ko je sprejela nagrado za svoj trud. Enako so sodelavci izrazili priznanje 10 letošnjim jubilarantom: tov. Grčarju, enemu izmed pionirjev ustanovitve Elektra Kranj, tovarišicama Čemažarjevi in Dolžanovi, tovarišem Rantu, Zmagu Novšaku, Pšenici, Pfajfarju in Strgarju, ki jim gredo čestitke za njihovo vztrajno dolgoletno delo.

Po končani proslavi je bilo športno tekmovanje v Savskem logu v Kranju, nato pa vesela zabava in podelitev nagrad.

Elektro Kranj, tako delavski svet in uprava podjetja sta posvetila veliko pozornost športni rekreaciji, ki je delavcem zelo potrebna in koristna. Zato so dobili ob proslavi dneva podjetja najboljši športniki plakete, najzaslužnejši športni delavci pa priznanja. Spominske plakete za dolgoletno športno delo so prejeli tovariši: Ivan Boncelj, Drago Chvatal, Just Godnič, Bogomir Grčar, Ivan Jošt, Franc Korošec, Franc Markun, Albin Novšak, Viktor Novšak, Viktor Pogačar, Janko Pristavec, Andrej Ropret, Slavko Studen, Matevž Svetina, Milan Šegula, Vladimir Šemrov in Jože Turk; pismena priznanja pa: Ana Hiter, Cilka Kovač, Pavle Gašparič, Jože Hladnik, Igor Mervič, Franc Pšenica in Franc Toporšč.

darske organizacije kot njene pravne naslednike: Dravske elektrarne Maribor, Savske elektrarne Ljubljana, Soške elektrarne Nova Gorica, TE Šoštanj – Velenje, TE Trbovlje in TE Brestanica. Proizvodne organizacije so bile vključene **leta 1965** v Poslovno združenje energetike SR Slovenije, distribucijske organizacije pa v Poslovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v Sloveniji. V glavah uradnih dokumentov zasledimo naziv Poslovno združenje DES, Elektro Kranj.

V znamenju gospodarske reforme

Delavski svet, upravni odbor in kolegij podjetja Elektro Kranj so že pred uvedbo gospodarske reforme razpravljali o predvidevanjih glede relacije cen v splošnem ter tudi glede električne energije. Ugotovili so, da je poraba električne energije v Kranju in na območjih, ki jih ima v oskrbi podjetje, tako ugodna, da je nova tarifa za električno energijo v slovenskem merilu sprejemljiva. S posebnim gledanjem na reformo pa so, skupno z uvedbo 42-urnega delovnega tedna, ugotovili, da bodo izvedli določene ukrepe s tem, da bodo prešli na uvedbo pravilnika o normah in premijah – v posameznih distribucijskih enotah že obstaja – ki ga bodo primerno prilagodili. Na priporočilo občinske skupščine Kranj bodo prešli na nagrajevanje po učinku oziroma po delovnih uspehih delavcev. Tako se nameravajo vključiti pri Elektru Kranj v gospodarsko reformo.

Praktična organiziranost podjetja leta 1966

Po virih **iz leta 1966** je celotno poslovanje podjetja vodil delavski svet podjetja Elektro Kranj s 23 člani iz vseh distributivnih enot. Sestajal se je po programu in sprejel vse samoupravne akte v skladu z veljavnimi zakoni: statut, pravilnik o delovnih razmerjih ter pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki je bil glede na merila enoten za vse podjetje, ugotavljanje in delitev osebnih dohodkov pa sta bila prepuščena enotam. Enote so imele vsaka svoj svet, na katerem so sklepali o lastni dejavnosti in dajali skupne predloge delavskemu svetu podjetja glede splošnih zadev celotnega podjetja. V okviru svojega področja so odločali sveti enot sami. Poleg delavskega sveta podjetja je deloval tudi upravni odbor, ki je imel 9 članov, obema pa so pomagale še razne komisije, ki so pripravljale gradivo za delavski svet. Na skupne službe so bila prenesena nekatera dela, ki jih je bilo moč bolj smotno in ekonomično izvajati.

1966 Prevoz transformatorja je bil zahteven in odgovoren – Arhiv: Drago Papler

40 let

Centralni obrati Distributivne enote Kranj na Primskovem pri Kranju

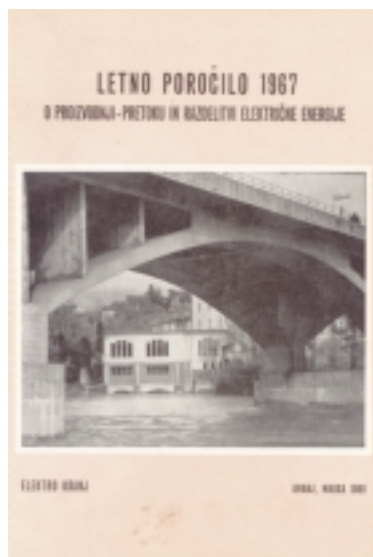
1967 Zgradba uprave Distributivne enote Kranj – Arhiv: Drago Papler

Elektro Kranj, Distributivna enota Kranj, bivše podjetje Elektro Kranj je že od osvoboditve dalje želelo zgraditi za svoje potrebe centralne obrate DEK na področju Kranja. Dosedanji prostori so bili na različnih mestih v Kranju ter v neustreznih in večkrat zelo neprimernih pogojih. V komunalni coni na Primskovem v Kranju je **leta 1967** stekla gradnja centralnih obratov s prostori za skladišča, delovne skupine s pripadajočimi priročnimi delavnicami, prostori za obratno in terensko vodstvo, prostori za skladiščenje transformatorjev, večje opreme materiala ter garaže.

V zgrajeno upravno stavbo se je leta 1967 vselilo tehnično-operativno osebje DEK in prostore v nebotačniku prepustilo Upravi podjetja Elektro Kranj. Na Primskovem so bili urejeni skupni prostori za centralno skladiščno poslovanje, ki je združila prej tri decentralizirane skladiščne službe na terenu v Kranju, v Škofji Loki in Tržiču.

40 let Prvi cevni agregat

V Elektrarni Sava Kranj so zgradili prvo cevno turbino v takratni državi Jugoslaviji, z močjo 505 kW, ki je bila skupaj z generatorjem potopljena v vodni tok. Turbina je bila propellerskega tipa in se je prvič zavrtela 30. avgusta 1967, v redno obratovanje je šla **29. januarja 1968**, tehnični prevzem pa je bil opravljen 10. decembra 1968. Ta agregat je bil primer za gradnjo cenениh elektrarn, ker je bila konstrukcija sorazmerno preprosta. Izkušnje cevne turbine so služile izgradnji nadaljnim podobnim konstrukcijam. Ob tem je zanimivo, da je bil ves proces plod domačega znanja in misli.

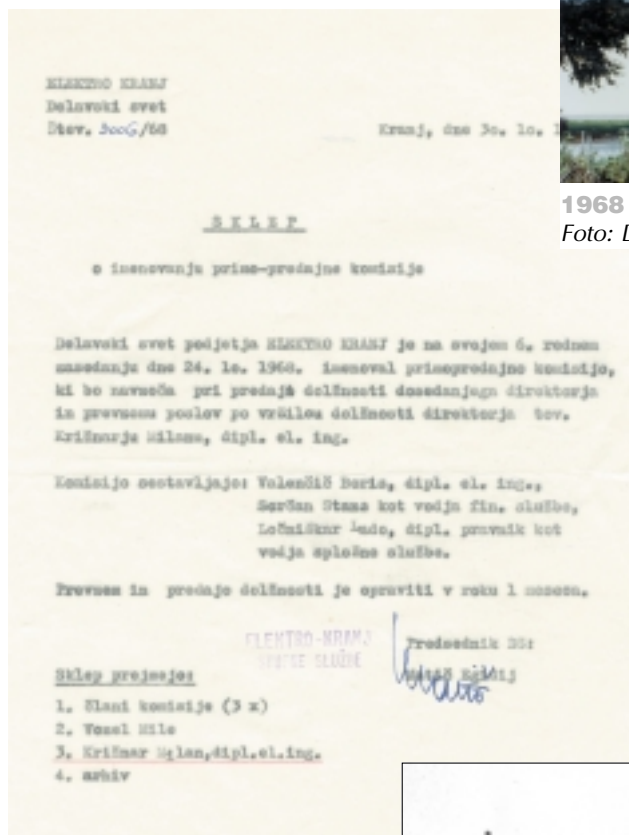

Obratovalni energetski center na Zlatem polju

Leta 1968 je bil zgrajen obratovalni energetski center na Zlatem polju v Kranju. Prva daljinsko upravljana postaja na Gorenjskem je bila RTP Naklo iz RTP Kleče, ki pa se je leta 1969 vključila tudi kot prva daljinsko upravljana postaja v na novo zgrajen distribucijski center vodenja ob sodelovanju Savskih elektrarn in distribucije Gorenjske.

1968 Obratovalni energetski center Zlato polje – Foto: Drago Papler

40 let

1969 Nedeljski remont naprav obrata Tržič; na sliki v ospredju tržiški obratovodja Albin Novšak, naš najboljši predvojni smučarski skakalec z najdaljšim skokom 103 metre z dotikom (Planica 1941) – Arhiv Jože Papler

- Drobne iz kolektivov - Drobne iz kolektivov

Direktorjema v slovo in pozdrav

Ob primopredaji sta si v Elektro Kranj segla v roke dosedanjí direktor Miro Vozel in Milan Križmar, diplomirani elektro inženir, ki ga je delavski svet 26. decembra imenoval za novega direktorja. To sta dva dogodka, ki nas navdajata, da ob dveh tvorcih — preteklosti in bodočnosti — posvetimo v dogajanja ob tej prelomnici.

Direktor Vozel je vodil podjetje v času, ko so se lomila kopja, ko se je iz treh samostojnih podjetij v bodočih poročila nove podjetje Elektro Kranj. Ni bilo lahko izravnati in spajati tri različne organizme, željno ohraniti še naprej samostojno življenje.

DALJNOVODNA ZANKA SUDEL V NADALJEVANJU

Nadaljevanje s 7. strani

Končno je potrebno še omejití delo na odstranjevanju oziroma likvidiranju starih obstoječih daljnovodov, ki potekajo iz stare postaje v Podlogu ter prek zemljišča bodočega stikališča nove RTP 220 kV Podlog. Vseh 5 daljnovodov je bilo kabliranih ter neokrnjenih iz teritorija bodočega stikališča ter se končujejo s kabelskimi glavami na dveh železnih portalih, od koder se naprej nadaljujejo v obstoječi prostoračni izvedbi.

Vse predelave je po naročilu investitorja EGM ter v skladu z izdelanim projektom za RP 220 kV Podlog opravilo podjetje Elektro Celje v splošno zadovoljstvo investitorja in obojestransko korist.

Na ta način so bila opravljena prva pripravljalna dela pri gradnji nove RP 220 kV Podlog ter je s tem teren pripravljen za začetek gradnje novega prenosnega objekta.

V kratkem bodo znana podjetja, ki bodo obiskali gradila. Želimo jim obilo uspeha pri odgovornem delu ter da bi bil objekt do določenega roka zgrajen. Rok za stavljenje je postaje v obratovanje je 1. oktober 1978, kar je vsekakor zelo kratak termin. Zato bo potrebno napeti vse moči, da bo začetni cilj pravočasno ustvarjen. **ini.Franc Jaki**

Mirna narava in pomirljiv značaj, ves prekrvašen z dobrotljivostjo je v veliki meri pripomogel h uditvi podjetja.

Malo je ljudi, ki bi imeli ob izbiri poklica tako srečno roko, kot jo je imel tov. Vozel. Njemu elektrotehnika ni služila samo kot sredstvo za vsakdanje delo v službi. Elektrotehnika se je zapisal z dušo in srcem, dokopal se je do njenih najglobljih skrivnosti, do spoznanj in znanja, ki ga je dvignilo nad povprečnega

Želel Miro, želimo vam še mnogo srečnih in radostnih let

tehnika. Tehnika in glasba, ti dve ustvarjalni sestavni deli človeka sta se prepletali v njegovem življenju, ga plemenatili in izoblikovali v poštenega moža, ki je še vedno sposoben verjeti v najčistejšo idealno človeštva, verjeti v človekovo dobroto in tudi tako delati.

Njegovo življenjsko pot v času, ko človek dela in ustvarja, poznamo. Začetek je pri firmi Majdič v Kranju. Prav v tisti dobi je elektrifikacija na Gorenjskem pričela s svojim izredno hitrim razvojem, ki mu je sledil razvoj industrije in gospodarstva. Prestal je vojno vihur, pa čeprav ga je okupator zaradi sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem konfiniral v zloglasnih bežniških zaporih.

Kot preroben se je v letih povojne graditve predal delu

na njegovem najljubšem področju — energetiki. Mlada industrija, zgrajena po vojni, je potrebovala vedno več električne energije, vendar so te potrebe presegale dejanske možnosti preskrbe. Tedaj se je za energetika Vozla pričelo težko obdobje. To je bil čas redukcij v dobavi električne energije industriji. Ustavljali so stroje, ki so proizvajali takrat tako potrebne življenjske dobrine. Stalna živčna napetost in noči brez spanja so zahtevale prve brade na licu tega delovnega moža.

Ko so se energetske razmere že dokaj izboljšale, je prevzel dolžnost direktorja Elektrarne Medvode, leta 1964 pa ga že najdemo na delovnem mestu direktorja podjetja Elektro Kranj.

Ti dve zadnji delovni dolžnosti pa sta zahtevali največ psihičnih naporov v vsaj njegovi delovni dobi.

Od vsega začetka, ko je nastopil mesto direktorja našega podjetja, se je zavzemal za čimvečjo enotnost, dojel je pomen velikega in močnega podjetja, njegove tehnološke, tehnološke in ekonomske prednosti. Delo z ljudmi ni lahko. Pojavljajo se različni interesi, želje, stremjenja in nagibi, ki jih mora direktor usklajevati, usmerjati, zavračati in pospeševati, to pa je delo, ki iztrpava življenjsko silo. Živo so ga vedno prizadeli notranji ali zunanji premiki in naspreja, ki se v današnjem razgibanem življenju nujno pojavljajo in katerih razreševanje zahteva mnogo dela, časa, naporov in skrbí.

V najtežjih dneh mu je pomagala zopet njegova elektrotehnika. V prostem času se je zapolnil v svet elektronke, tranzistorjev, kondenzatorjev in uporov in tako ob študiju in ustvarjanju v njemu lastnem znanju vsaj za nekaj ur pozabil na skrbi in težave.

Svoje znanje in dogajanja pa ni znal držati v sebi, nesebič-

Normativna dejavnost v Kranju, 1970

XV. ustavni amandma in nekateri zvezni zakoni so prinesli precej sprememb, s katerimi je bilo treba uskladiti samoupravne akte delovnih organizacij. Rok za te spremembe je potekel v večini primerov 31. decembra 1969. Podjetje Elektro Kranj se je tega

roka držalo in je delavski svet podjetja na celodnevnem zasedanju 17. decembra 1969 sprejel spremembe, dopolnitve oziroma nove normativne ureditve enaindvajsetih samoupravnih aktov, potem ko je bil prej opravljen predpisan postopek od upravnega odbora, odborov in komisij delavskega sveta, svetov enot in zborov delavcev. Dne **19. januarja 1970** so bile že po novih

predpisih izvedene volitve delavskega sveta, nakar je bil na prvi seji izvoljen še 7-članski poslovni odbor, katerega predsednik je postal področni nadzornik Škofje Loke Franc Luskovec. Za predsednika delavskega sveta pa je bil soglasno izvoljen Janez Gašperšič, referent za tehnično dokumentacijo pri upravi podjetja.

Ob 25-letnici nova RTP

Pogled na novo RTP v Bledu. Na desni razsvetljeno področje za odlozno

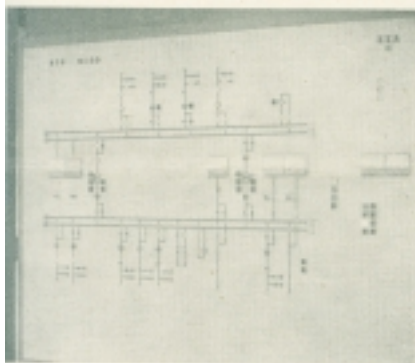
Nadgradnja s 1. stol. desetletnih desetih nov, velik delovni uspeh na področju reševanja problematike preostale Goranske z električno energije in daje novo spozna-

ki so napovedali, da bo letošnja v juliju napredni svet. Na ta način namreč ni epizodi razvoja, temveč raje prihodnosti, kakšna je nova RTP, kakšno časa so jo gradili in kakš-

Parha električna energija na Bledu in v njegovi okolici je in leta v leto bolj narasla. To je bila posledica razvoja turizma, ki so jo vedno bolj volili. Parha je od leta 1950 do 1960 narasla trikrat in je do tedaj dosegla kapaciteto 2280 kW, da tudi po celotni državi in je danes sedaj že 1300 kW, kar pomeni skoraj 40% letnih povečanje na 40%. Povečanje odjema so namreč povzročili razliki obstoječega odjema, letniški odjem in odjem kmetijske industrije.

Prvi leti je nastala zaradi tega velika kriza in jo priložilo do mnogih izpadov zaradi enostranskega napajanja in posledično dimenzioniranih daljnovodov. Gradnja novih 10 kV daljnovodov pa tudi ni obetala nobenih posebnih in energijskih namenov rešitve.

Področje Bleda in okolice je bilo doslej napajano po starosti 10 kV daljnovodu iz BTE Tavriske, kar po seveda ni več ustrezalo, ker je bilo moč na to napravo, ki so bile že izrabljene, prevelike. Nastala je se različna težnja na Bledu in okolici je izšla razmišljanje o gradnji novega ustreznejšega. Osnovne naj razmisle, da bo oskrbeni 10 kV daljnovod iz Tavriske odloj stali kot razmera, odzema za napajanje približno 10 vati

Skizma grada, izločilo IZS blizu Bleda

de in njihovo delo v prihodnosti.

tega posreda je se področje Bleda in Goranske.

1970 Ob 25-letnici nova RTP Bled 35/10 kV; glasilo Elektro gospodarstvo, št. 6-7, junij-julij 1970

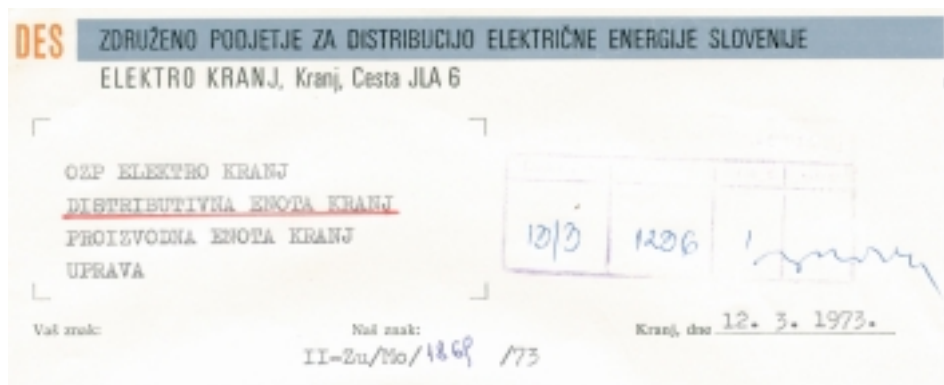
40 let

Nove naprave v razvijajočih se turističnih centrih

Na začetku sedemdesetih let je bila na Gorenjskem vedno večja poraba električne energije. Povečanje odjema so povzročali: širitev stanovanjskih gradenj, hotelski odjem in odjem lesne industrije. Nastale so različne motnje na Bledu. Rešitev je bila v izgradnji nove RTP Bled 35/10 kV z močjo 2 x 4 MVA, ki je bila vkjučena v daljnovod RTP Radovljica – RTP Bitnje (Bohinj) in kasneje s tretjim daljnovodom povezana še neposredno s HE Moste. Svečana otvoritev je bila **23. maja 1970**. Za potrebe zimsko športnega in turističnega centra Kranjske gore je bil zgrajen 35 kV daljnovod Jesenice – Kranjska gora v zgornjo savsko dolino. Zaradi povečevanja obratov podjetja Alples v Češnjici in zatem podjetij Iskra ter Niko v Železnikih je bilo napajanje Selške doline urejeno z izgradnjo 35 kV daljnovoda Škofja Loka – Železniki, ki je bil zgrajen leta 1970, vključen v obratovanje pa ob občinskem prazniku Škofje Loke **9. januarja 1971**.

1971 Nov 35 kV daljnovod v Selški dolini; glasilo Elektrogospodarstvo št. 1, januar 1971, str. 9

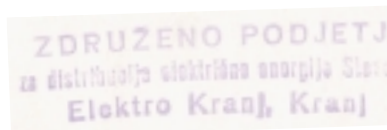

Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije – DES

Spremembe in dopolnitve statuta delavskega sveta Elektro Kranj, Kranj z dne 11. decembra 1970, ki so stopile v veljavo 1. januarja 1971, so funkcijo upravnega odbora prenesle na funkcijo poslovnega odbora. Delavski svet organizacije Elektro Kranj, Kranj je 26. aprila 1972 sprejel spremembe statuta in se spojil v Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije z dne 1. julija 1971.

Septembra 1971 je začelo poslovati Združeno podjetje za distribucijo električne energije v Sloveniji – DES, v katerega se je združilo vseh pet distribucijskih podjetij. Ta sprememba v organiziranju elektrodistribucije Slovenije je bila prvič opravljena s svobodnim odločanjem vseh delavcev v elektrodistribuciji z referendumom. Vse prejšnje reorganizacije elektrodistribucije so predpisali organi družbenopolitičnih skupnosti, delavci elektrodistribucije pa niso imeli pravice odločanja o svojem samoupravnem organiziranju.

Z ustanovitvijo Združenega podjetja za distribucijo električne energije Slovenije pa je prenehalo poslovati Poslovno združenje za distribucijo električne energije v Sloveniji, ki je namesto bivšega strokovnega združenja vrsto let združevalo podjetja elektrodistribucije v zadevah, ki so bile skupnega pomena. Oblika združenega podjetja je bila zelo blaga povezava in je tudi po tej reorganizaciji samostojnost elektrodistribucijskih podjetij v sestavi združenega podjetja ostala neokrnjena. **1. januarja 1972** je bila v praksi uveljavljena sprememba naziva: Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije, Elektro Kranj.

40 let

110 kV prenosna napetost z direktno transformacijo

Po devetih letih je potekalo **posvetovanje o tehničnih problemih distribucije Slovenije v Portorožu od 9. do 12. maja 1972**, ki ga je organiziralo novo Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije. Posvetovanje je bilo razdeljeno na šest tematskih skupin: energetika in investicije, izpopolnjevanje obratovanja, varstvo pri delu, standardizacija in tipizacija, telekomunikacije in avtomatizacija, dobava in prodaja električne energije. **Zaključki:** za končno obdobje načrtovanja omrežij se za vsa omrežja izven mest predvideva stopnjevanje napetosti 110/20/0,4 kV, pri čemer naj se v omrežjih s pretežno 10 kV omrežjem izdelajo programi dolgoročnega prehoda s srednje napetosti 10 kV na 20 kV. Naprave kot so transformatorji, daljnovodi, kablovodi ter izolacija v transformatorskih postajah in RTP, namenjene za napajanje omrežij izven večjih mest, pa se takoj izdelajo za nazivno napetost 20 kV. Nadaljuje se s študijo morebitnega prehoda na 20 kV tudi za večja mesta Ljubljana, Maribor, Celje in Kranj.

Za povezavo nove postaje RTP Labore 110/10 kV je bil z daljnovodom 2 x 110 kV Kleče – Naklo zgrajen 1,6 kilometra dolg dvojni daljnovod 110 kV od Labor do Bitenj s sedmimi jeklenimi stebri, hkrati pa je bil za nadaljnjo povezavo zgrajen še dvojni daljnovod Labore – Primskovo, kjer je kranjski obroč kasneje leta 1979 dopolnila še tretja kranjska RTP Primskovo.

Zaradi močne industrije in visoke gostote naseljenosti se je na nekaterih območjih že v sedemdesetih letih pokazala potreba po višji prenosni napetosti – 110 kV, ki se je začela vpeljevati v vsej Sloveniji in tudi na Gorenjskem. Januarja 1973 je bila zaključena prva etapa gradnje RTP 110/10 kV Labore, ki je bila prvi 110 kV objekt in pomeni pomemben tehnološki mejnik v 30-letni prizmi časa.

S študijami je bilo ugotovljeno, da je najprimernejši napetostni nivo 110 kV z direktno transformacijo 110/20 kV in 110/10 kV. Ta napetost se je začela vpeljevati v celotni Sloveniji, na Gorenjskem pa je bil spet prvi tak objekt razdelilna transformatorska postaja Labore 110/10 kV.

1972 Jamborski daljnovod; motiv iz ciklusa *Impresije sopotij*, posnet septembra 2003 – Foto: Drago Papler

Ekonomičnost obratovanja je kazala na to, da je bila za konico preko 15 MW že upravičena gradnja transformacije 110/10 kV z enotami po 20 MVA.

V januarju 1973 je bila zaključena prva etapa gradnje RTP 110/10 kV Labore, ki je obsegala: 110 kV daljnovod iz Kleč, 110 kV daljnovod iz Naklega, 110 kV merilno polje, transformatorsko polje, ureditev platoja z ozemljitvijo, ograjo, priključke na cesto, gradbeni del stikališča, prestavitev obstoječega 35 kV daljnovoda, ureditev 10 kV kabelske povezave z obstoječim stikališčem in 10 kV celico. **28. januarja 1973** je transformator 110/10 kV, 20 MVA prevzel obtežbo namesto transformatorjev 35/10 kV, 2 x 8 MVA.

1973 RTP Labore 110/10 kV, prvi 110 kV objekt gorenjske elektrodistribucije – Foto: Drago Papler

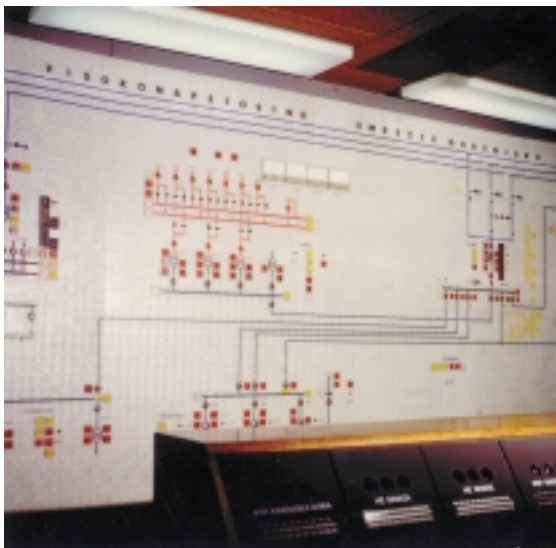
Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije – DES, OZD Elektro Kranj

Z ustavnimi amandmaji SFRJ je bila predpisana nova oblika organiziranja delavcev v združenem delu, in sicer temeljna organizacija združenega dela. Delavci v delu podjetja so dobili pravico (a pozneje tudi dolžnost), da ustanovijo ta del kot temeljno organizacijo združenega dela, ki je namesto dosedanjega podjetja postala osnovna celica gospodarjenja in poslovanja. Na podlagi ustavnih amandmajev je bil leta 1973 izdan zakon o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register. **1. novembra 1973** je bila registrirana Organizacija združenega dela za distribucijo električne energije Slovenije Elektro Kranj. V praksi se je uporabljal nov naziv: Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije – DES, OZD Elektro Kranj.

Štiri temeljne organizacije združenega dela

V skladu z Zakonom o elektrogospodarstvu je urejanje dejavnosti iz zvezne prešlo v republiško pristojnost, elektrogospodarska dejavnost pa je bila kot edina dejavnost na področju energetike proglašena za dejavnost posebnega družbenega pomena. Vse to je imelo za posledico popolnoma novo urejanje zadev elektrogospodarstva tudi na ravni samoupravnih interesnih skupnosti elektrogospodarstva. Proizvodnjo, prenos in distribu-

40 let

1974 Sinoptična plošča visokonapetostnega omrežja Gorenjske v Distribucijskem centru vodenja Elektra Gorenjska – Foto: Drago Papler

cijo električne energije so opravljali delavci v TOZD, v Skupnosti TOZD, v delovni organizaciji in sestavljeni organizaciji združenega dela.

Popolna reorganizacija podjetij je bila razpisana v novi ustavi **leta 1974** in v zakonu o združenem delu. Zakon o konstituiranju organizacij združenega dela je predvideval tudi nove oblike organizacij združenega dela in združevanje dela in sredstev v združena podjetja in v skupnost temeljnih organizacij kot četrte oblike organizacije združenega dela.

V tem obdobju so delavci začeli organizirati temeljne organizacije združenega dela, ki so bile nadaljevanje predhodnih Distributivnih enot: TOZD Elektro Kranj, TOZD Elektro Žirovnica, TOZD Elektro Sava. Iz skupne organizirane oblike tehničnih in splošnih skupin dejavnosti –

Prenos, transformacije, skupne službe Kranj je nastala nova TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske.

Namreč, na Gorenjskem je nastala posebnost, da se je manjša skupina delavcev na lokaciji Distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju organizirala in sprejela samoupravne akte in ustanovila tudi četrto organizacijsko zaokroženo enoto: TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske Kranj.

DES – Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije združenih TOZD-ov

Marca 1974 je bila ustanovljena delovna organizacija DES – Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije s sedežem v Ljubljani, v katero se je združilo 26 TOZD-ov (z Gorenjske Elektro Kranj, Elektro Žirovnica, Elektro Sava in Elektro razvod in transformacija Gorenjska), in sicer 21 s področja elektrodistribucije in 5 s področja stranskih dejavnosti. Tako je bilo z ustanovitvijo te republiške delovne organizacije za elektrodistribucijo ukinjeno Združeno podjetje za distribucijo električne energije. Šestindvajset temeljnih organizacij je ustanovilo delovno skupnost te delovne organizacije za zadeve skupnega pomena s samoupravnim sporazumom o združevanju v Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije. Na posamezna določila tega sporazuma je dal izvršni svet SRS svoje soglasje v skladu z Zakonom o elektrogospodarstvu septembra 1974.

Po izvedenih referendumih v temeljnih organizacijah in delovni organizaciji se je DES – Podjetje za distribucijo električne energije Slovenije skupaj z drugimi delovnimi organizacijami elektrogospodarstva združil **31. julija 1974** v sestavljeno organizacijo združenega dela elektrogospodarstva Slovenije s sedežem v Mariboru. Za opravljanje del, ki so bila skupnega pomena za delovne organizacije v SOZD Elektrogospodarstva Slovenije, je bila s sporazumom o združitvi v SOZD oblikovana delovna skupnost SOZD.

1975 Preureditev razdelilne postaje HE Cerklje –
Foto: Drago Papler

Registracija štirih TOZD-ov na Gorenjskem

Vseh 26 TOZD Podjetja za distribucijo električne energije Slovenije – DES je bilo registriranih **13. marca 1975**, z območja Gorenjske pa naslednje: TOZD Elektro Kranj, TOZD Elektro Žirovnica, TOZD Elektro Sava Kranj in TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske Kranj. Registracija TOZD in Skupnosti TOZD bi morala biti hkrati, ker sicer ne bi mogli po novem poslovati.

DES-ELEKTRO GORENJSKA
Skupnost TOZD preskrbovalnega
območja, n. sol. o.
K R A N J

Skupnost TOZD preskrbovalnega območja Kranj Elektro Gorenjska

Naslednja faza je bilo ustanavljanje Skupnosti TOZD petih preskrbovalnih območij, in sicer v Ljubljani, Celju, Kranju, Mariboru in Novi Gorici. Zataknilo se je pri organiziranju Skupnosti TOZD, ker TOZD Elektro Žirovnica ni v roku podpisala samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v OZP, po 30. juniju 1974 pa je pristojnost za vpis v gospodarskem registru TOZD prešla na Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije. Konec leta 1974 so skupne službe podale predlog za registracijo Skupnosti TOZD PO Elektro Gorenjska. Medtem ko so TOZD-i zaživel pa niso bile registrirane skupnosti posameznega preskrbovalnega območja in so tako še obstajali OZP-ji, ker ob registraciji TOZD niso bili izbrisani. V procesu ustanavljanja Skupnosti TOZD v Sloveniji je bila Gorenjska med zadnjimi. Končno je **4. septembra 1975** Registrsko sodišče v Ljubljani izdalo sklep o registraciji Elektra Gorenjska, skupnosti temeljnih organizacij združenega dela preskrbovalnega območja Kranj, Cesta JLA 6 n.sol.o., zaradi praktičnosti najbolj uporabljano pa skrajšano ime Elektro Gorenjska, Kranj, n.sol.o. S tem je bilo končano obdobje pravne negotovosti in sramežljivega skrivanja pod imenom OZP Elektro Kranj, ko

40 let

Organizacijske oblike so se tako pogosto spreminjale, da je bila dopisna glava sestavljena iz predtiska in dodanih novih nazivov.

Združenega podjetja že nekaj časa ni bilo več. S tem je bilo tudi končano dolgotrajno sporazumevanje med TOZD o vsebini Samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v Skupnost TOZD.

Reelekcija v skupnih službah Skupnosti TOZD PO Kranj

Januarja 1977 je vodjem služb Skupnosti TOZD potekla 4-letna mandatna doba in so bila ta delovna mesta razpisana. Na razpis so se prijavili dosedanja vodje služb. Delavski svet SSST, ki je bil za izbiro pristojen, je sprejel sklep, da se za vodjo finančne službe izbere Staneta Sorčana, za vodjo splošne službe Lada Ločniškarja, dipl. iur., za v.d. vodje službe obratovanja in energetike Bogomirja Grčarja in v.d.

vodje konzumne službe Ivana Bernika. Slednja sta bila izbrana za v.d. vodji služb zaradi pobude družbenega pravobranilca samoupravljanja, ker so bile po Samoupravnem sporazumu o združevanju TOZD v Skupnost TOZD predvidene med pogoji zaasedbo tri alternativne izobrazbe, kar je bilo v nasprotju s 5. členom Zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

1976 Postavljanje droga – Foto: Drago Papler

Zunanjetrgovinska registracija Elektra Gorenjska

V sodni register organizacij združenega dela registrskega sodišča v Ljubljani je bila **leta 1977** pri Skupnosti TOZD Elektro Gorenjska vpisana dejavnost za zunanjetrgovinsko poslovanje: »Izvoz in uvoz električne energije«. To je bila edina Skupnost v slovenski distribuciji, registrirana za zunanjetrgovinsko poslovanje.

1977 Stikalne manipulacije s progovnim stikalom – vklop ali izklop 20 kV daljnovoda Tenetiše; na sliki Matjaž Kotnik iz nadzorništva Visoko – Foto: Drago Papler

Uresničevanje srednjeročnega razvojnega programa 1976 – 1980

Elektro Gorenjska je izdelala srednjeročni program razvoja elektroenergetskih objektov na Gorenjskem za obdobje 1976 – 1980 in predvidela porast potrošnje električne energije in maksimalnih urnih obremenitev. Program gradnje je predvideval med drugim tudi kasnejšo gradnjo razdelilnih transformatorskih postaj: RTP Železniki 110/20 kV v prvi fazi 35/10 kV, RTP Škofja Loka – rekonstrukcija 35/10 kV, RTP Škofja Loka 110/20/10 kV, RTP Primskovo 110/20/10 kV, RTP Tržič 110/20 kV, RTP Visoko 110/20 kV, RTP Radovljica 110/20 kV, RTP Jesenice II 110/20 kV, rekonstrukcija stikališča HE RTP Medvode, HE Soteska 0,4/20 kV.

RTP Labore 110/10 kV je **leta 1978** v drugi etapi z razširitvijo s tretjim transformatorjem moči 20 MVA, sledila zahtevam razvoja industrije in s tem povečanju električne energije na desnem bregu Save v Kranju.

1978 Razširitev RTP Labore 110/10 kV – II. etapa s tretjim transformatorjem – Foto: Drago Papler

40 let

1979 RTP Primskovo je omogočila boljšo oskrbo z električno energijo v smeri proti Letališču Brnik, Cerkljam in Krvavcu ter stanovanjskemu kompleksu Planina – Foto: Drago Papler

V I. etapi izgradnje RTP Primskovo leta 1978 je bila zgrajena stavba, 20 kV, 10 kV stikališče. RTP je obratovala kot RP-razklopišče, ki je bilo napajano iz RTP Labore in RTP Zlato polje. RTP Primskovo je pomembna, ker je občutno razbremenila ostale kranjske razdelilne transformatorske postaje in je pomembna za napajanje novega naselja na Planini. Novo investicijo so si člani kolektiva ogledali že ob dnevu samoupravljalcev 26. maja 1979, uradna slovesnost pa je bila ob kranjskem občinskem prazniku **1. avgusta 1979**, ko jo je odprl predsednik izvršnega sveta občine Kranj Drago Štefe.

Prizadevanja za regijsko delovno organizacijo

Po dolgotrajnih razpravah o organiziranosti novih oblik delovnih organizacij so se na Gorenjskem odločili, da ustanovijo regijsko zaokroženo delovno organizacijo. Iz Podjetja DES so se izločile štiri temeljne organizacije in ustanovile novo delovno organizacijo za distribucijo in proizvodnjo električne energije Elektro Gorenjska s sedežem v Kranju.

DES v organizacijskem pomenu skozi čas 1945 – 1981

DES se je kot kratica uporabljala skozi obdobja za različne pomenske okrajšave pri organiziranju elektrogospodarskih in predvsem distribucijskih organizacij.

- Podjetje Državne elektrarne Slovenije DES (od leta 1945)
- DES – direkcija za ljubljansko okrožje (od leta 1948)
- Podjetje za razdeljevanje električne energije – DES (od leta 1949)
- Strokovno združenje za distribucijo električne energije – DES (od leta 1958)
- Poslovno združenje DES (od leta 1961)
- Poslovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v Sloveniji DES (od leta 1965)
- Združeno podjetje za distribucijo električne energije Slovenije – DES (od leta 1971 do ustanovitve petih distribucijskih delovnih organizacij; DES je bil ukinjen leta 1981)

Elektro Gorenjska, n.sub.o.

13. avgusta 1979 je Temeljno sodišče v Kranju vpisalo v sodni register novo delovno organizacijo z imenom Elektro Gorenjska, delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., Kranj, Cesta JLA 6. S tem imenom je začela in poslovala, končana so bila dolgotrajna prizadevanja kot rezultat samoupravnih odločitev. Prehojena pot je bila dolgotrajna in naporna, saj je bilo treba usklajevati različne interese, hotenja in trenja.

Gorenjci so izbrali svojo pot, ko so se gorenjske TOZD izločile iz Podjetja DES. Ostali del slovenske distribucije je ubral drugo pot in si prizadeval ustanoviti regionalne delovne organizacije po poti reorganizacije DES, vendar se je situacija zapletla, ker niso vse TOZD (TOZD Elektro Krško in TOZD Elektro Koper) sprejele predlaganih sprememb samoupravnega sporazuma o reorganizaciji DES-a in je bila s tem onemogočena reorganizacija tudi ostalim. Delovno organizacijo Elektro Gorenjska so po ureditvi formalnosti čakale nove naloge z vsebinsko preobrazbo, razprave

40 let

OSREDNJA KONTROLNA KUDA KRAJ
Koordinacijski odbor za delo
POSREDOVANJE

Datum: 9.12.1979

ELEKTRO GORENJSKA
KRAJ
JLA 6

RAHNA: Srečanje na v.d. direktorja

Koordinacijski odbor za delovno organizacijo
konferenci DES: Daje v zvezi s tem delom I.20/84/
4458/79 naslednje smernice:
Koordinacijski odbor daje v zvezi s tem delom I.20/84/
4458/79 naslednje smernice:
Koordinacijski odbor daje v zvezi s tem delom I.20/84/
4458/79 naslednje smernice:

1979

Ime in sedež sodišča	Obrazložitev in številka vloge sodišča	Datum
TEMELJNO SODIŠČE V KRANJU ENOTA V KRANJU	Srg 355/79	13.8.1979
Firma delovna ima in sodni register slovenski naziv	"ELEKTRO GORENJSKA" delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., Kranj, Cesta JLA 6	
SLOŽENI LISTI SPRAV (ime in sedež sodišča)		
v Beogradu		
Na podlagi 439. člena zakona o združenem delu in 138. člena uredbe o vpisu organizacij združenega dela in drugih subjektov v sodni register, predmetno, da objavi na uradni strani te vloge:		
TEMELJNO SODIŠČE V KRANJU, ENOTA V KRANJU, je s sklepom št. Srg 355/79 z dne 13. 8. 1979 vpisalo v sodni register tega sodišča Organizacijo in konstituiranje delovne organizacije s TOZD delovnih delov št. 1/259/79.		
"ELEKTRO GORENJSKA" delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., Kranj, Cesta JLA 6		
tako predstavi:		
Firma delovne organizacije:		
"ELEKTRO GORENJSKA" delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o.		
Sedež: Kranj, Cesta JLA št. 6		
Skrajšana firma:		
"ELEKTRO GORENJSKA" n.sub.o.		
Sedež: Kranj, Cesta JLA št. 6		
Delavnost delovne organizacije je:		
- distribucija električne energije,		
- proizvodnja električne energije		
Pooblastila v pravnem prometu:		
- sklepanje pogodb o gradnji in izvajanju elektroenergetskih objektov naprav in napeljav ter drugih gradbenih objektov in drugih pogodb v zvezi s uporabo združenih sredstev TOZD,		
- sklepanje pogodb v zvezi s projektiranjem in uveljavljanjem tipizacije, sklepanje pogodb v zvezi s zavarovanjem,		
- sklepanje pogodb in sporazumov v zvezi s splošnim ljudskim odporom in civilno zaščito,		
- sklepanje pogodb in izdajanje listin v zvezi s posredovanjem del združene finančne službe v okviru združenih delovnih nalog,		
- sklepanje pogodb v zvezi s varstvom pri delu.		
Obrazložitev: CIV. št. 27 - Oglas o objavi vpisa v sodni register		
Zahteva: Uredni list SPRAV - Zbirnik Člani, Kranj		

in odločitve o organizaciji Delovne skupnosti skupnih služb, razpis za novega direktorja delovne organizacije in razpisi za vodje služb.

Nova delovna organizacija Elektro Gorenjska se je nadalje samostojno vključila v SOZD Elektrogospodarstvo Slovenije kot sestavni del elektro-energetskega sistema Slovenije in JUGEL. Takrat se niso zavedali važnosti trenutka, uporne in smeje odločitve, ki je za vsa naslednja obdobja Elektru Gorenjska zagotovila organizacijsko samostojnost!

19. septembra 1979 so bile s sklepom registrskega sodišča v Ljubljani izbrisane iz sestava DES vse 4 gorenjske TOZD, tega dne je prenehala z izbrisom tudi Skupnost TOZD PO Elektro Gorenjska.

Posvet z novoimenovanim direktorjem Dragom Štefetom

8. novembra 1979 je bil na pobudo direktorjev TOZD DO Elektro Gorenjska in v dogovoru z novoimenovanim direktorjem DO tov. Dragom Štefetom sklican posvet o aktualnih vprašanjih o organiziranosti in

nadaljnem samoupravnem in ekonomsko-tehničnem razvoju nove delovne organizacije. Pred obravnavo dnevnega reda je vse navzoče pozdravil novoimenovani direktor Drago Štefe in se delegatom delavskega sveta, predsedniku in članom razpisne komisije ter družbenopolitičnim organizacijam zahvalil za zaupanje, ki mu je bilo izkazano z imenovanjem za poslovnega organa delovne organizacije. Poudaril je, da je to zanj predvsem napotilo na delovne dolžnosti, ki so v interesu vseh delavcev, združenih v TOZD in delovno skupnost in da bo najbolj odgovorno, strokovno in samo-

ELEKTRO GORENJSKA

Delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije n.sub.o.

K R A N J

Del.št.: 462/80

Datum: 28.2.1980

Glede na določilo 506. čl. v zvezi s 538. čl. Zakona o združenem delu in v skladu z 89. in 90.čl. Samoupravnega sporazuma o združitvi v DO za distribucijo in proizvodnjo el. energije "Elektro Gorenjska" je delavski svet DO Elektro Gorenjska na 5. seji dne 18. 10. 1979 sprejel

S K L E P

da se ŠTEFE DRAGO, dipl.ing.org. roj. 23. 1. 1937 na predlog razpisne komisije imenuje za individualnega poslovnega organa delovne organizacije za distribucijo in proizvodnjo električne energije "Elektro Gorenjska" za mandatno obdobje 4 let.

Mandatna doba začne teči 1.3.1980, t.j. z dnevom nastopa dela.

O b r a z l o ž i t e v :

Po opravljenem razpisnem postopku je delavski svet DO Elektro Gorenjska soglasno sprejel gornji sklep o imenovanju individualnega poslovnega organa.

PRAVNI POUK: Imenovani individualni poslovodni organ ima pravico zahtevati varstvo pravic v roku 30 dni od prejema tega sklepa na delavski svet DO Elektro Gorenjska.

PREJMEJO:

Štefe Drago

finančna služba

kadrovska evidenca

arhiv

ELEKTRO GORENJSKA
Delovna organizacija za distribucijo in
proizvodnjo električne energije n. sub. o.
KRANJ, Cesta JLA 6

V.d. direktor:

GRČAR ROGOVIR

upravno izvajal tiste naloge, ki bodo po samoupravnih poti dogovorjene na samoupravnih organih. Vse obveznosti, ki jih bo imel na svojih delovnih področjih, pa bo izvajal čim bolj in čim hitreje. Verjetno so tudi vse TOZD združile svoje interese v delovno organizacijo zato, da bi združeno dosegali maksimalne uspehe, tako v osnovni dejavnosti, kot v pridobivanju dohodka. Vse to bomo lahko dosegli tudi z medčloveškimi odnosi na podlagi zaupanja in samoupravnega dogovarjanja.

V.d. direktor delovne organizacije Bogomir Grčar je uvodoma prikazal organiziranost celotne elektrodistribucije, tako na področju proizvodnje, distribucije in prenosa. Povedal je, da so do sedaj že potekale razne reorganizacije. V svojem poročilu je tudi prikazal povezanost naše organizacije do DES in EGS. Pri sedanji reorganizaciji je bila naša organizacija zelo uspešna, saj je bila prva v Sloveniji, ki je bila registrirana kot delovna organizacija.

Potrebno je stremeti, da bi delovna organizacija čim hitreje zaživela kot celota in dobro ekonomsko, tehnološko in gospodarno poslovala. TOZD in delovna skupnost se morajo dobro organizirati in medsebojno sodelovati kot enakovredni partnerji. Odnosi med TOZD in delovno skupnostjo ne smejo biti proračunski, ampak morajo sodelovati na svobodni menjavi dela. Delovna organizacija si mora prizadevati, da najde pot do skupnega planiranja, gospodarjenja in sodelovanja. Ker pa vsi stremimo, da bi bila delovna skupnost dobro organizirana, naj tudi TOZD povedo, kakšno delovno skupnost želijo oziroma katere naloge in dela želijo združevati. Direktor TOZD Elektro Kranj Ivo Rakovec, dipl.el.ing., je povedal, da so TOZD kadrovske sestavljene le iz tehniškega kadra in niso več sposobne zadostiti vsem zahtevam in nalogam, ki jih družba, predvsem pa zakonodaja od njih pričakuje. To je predvsem področje planiranja in zapleteni sistem dohodkovnih odnosov v elektrogospodarstvu. Težave imajo z odjemalci in inšpekcijskimi službami. Prav tako so tudi vedno bolj zahtevni delavci, ki združujejo delo v TOZD in v primerih nezadovoljstva iščejo svoje pravice na sodišču združenega dela. Direktor TOZD Elektro Žirovnica Janez Pšenica, dipl.el.ing., je prikazal problematiko organiziranosti celotnega elektrogospodarstva, predvsem organiziranje TOZD do EGS. Izrazil je željo, da TOZD še naprej želijo sodelovanja oziroma povezanosti preko DES, ker bi le tako lahko uveljavljali pravice distribucije v okviru Slovenije. Nakazal je tudi problem razrešitve in obstoja ERTGK. V smernicah plana razvoja za srednjeročno obdobje 1981–85 pa TOZD Elektro Žirovnica ugotavlja, da bi se morala stranska dejavnost v TOZD še naprej razvijati v nezmanjšani obliki, ker v nasprotnem primeru nastopi vprašanje odvečne sile, kakor tudi problem pridobivanja dohodka. Direktor TOZD Elektro Sava Kranj Vladimir Premrou, dipl.el.ing., je izrazil bojazen, da je delovna skupnost kadrovske zelo oslabela in ni več sposobna opravljati vseh nalog. Ne deluje informacijski sistem, postopek informiranja je nepravilen. TOZD

40 let

neposredno prejemajo ves material, tako od interesnih skupnosti, kakor tudi EGS. Pri tem pa so postavljene pred dejstvo, da same preštudirajo material in podajajo predloge delavcem brez predhodno dobro strokovno pregledanega materiala in podanih primerjav in predlogov. To pomeni, da se delo podvaja po TOZD, namesto da bi to opravile strokovne službe na delovni skupnosti. Potrebno bi bilo okrepiti in ažurirati razvoj kot celoto predvsem zaradi odnosov delovne organizacije do EGS.

Drago Štefe je povedal, da bomo v bodoče zaradi ekonomske situacije prisiljeni združiti vse napore za uspešno nadaljnje delo organizacije. V planskem obdobju 1981-85 pa bo interes delovne organizacije in vsake TOZD dobro gospodarjenje in to bomo morali postaviti v ospredje samoupravnim procesom. Vizija delovne organizacije bo s planiranjem usmerjena v maksimalno pridobivanje prihodka. Ta pa naj tudi temelji na razvoju, na medčloveških odnosih in finančni politiki. Vse te elemente je potrebno postaviti v pravo organizacijsko strukturo. To pa bo doseženo s pravilno kadrovsko politiko in pravilno izbiri vodstvenega kadra, saj nov čas zahteva nov tip vodstvenega kadra. Vsak delavec mora svoje delo opravljati strokovno in odgovorno. Dogovoriti se bo treba, kje se bodo posamezne naloge najbolj racionalno opravljale, ali na delovni organizaciji ali na TOZD. Pri vsem tem je tudi problem razvoja v širšem pomenu, kjer je tudi vključeno uvajanje nove tehnologije in pretoka informacij. Nič manj ni pomemben razvoj plansko analitske službe, ki bo morala strokovno delati in dajati kvalitetne podatke glede na nadaljnji razvoj družbeno-ekonomskih odnosov. Izven delovne organizacije pa se Drago Štefe namerava močno angažirati glede pridobivanja in delitve dohodka v EGS, za pravilnejšo izdelavo normativov za pridobivanje dohodka ter za objektivne cene električne energije, kakor tudi na pomembnih mestih družbeno-političnih skupnosti. V sami delovni organizaciji pa predvsem na nerešenih področjih kot so: kadrovska politika, vprašanje TOZD ERTGK in službe obratovanja, ustanovitve TOZD posebnega družbenega pomena, plansko analitske službe, imenovanja vodje delovne skupnosti in razporeditve kadra na vseh področjih in nivojih. Ker je bil še na funkciji predsednika izvršnega sveta občine Kranj, je dolžnosti direktorja delovne organizacije Elektro Gorenjska prevzel **1. marca 1980**.

Ukinitev ERTGK

TOZD Elektro Razvod in transformacija Gorenjske je bil **31. decembra 1980** z referendumom ukinjen. Ustanovljen je bila leta 1974 z namenom, da se v tej temeljni organizaciji skupaj vzdržujejo elektroenergetske naprave nivoja 110 kV (takrat je energija naraščala, višale so se napetosti) distribucijskega značaja, telekomunikacije, daljinsko upravljanje ter meritve in relejna zaščita, enotno za vso Gorenjsko. To naj bi vnašalo elemente delitve dela znotraj preskrbovalnega območja Elektra Gorenjska,

ustanavljali naj bi tudi specializirane ekipe za opravljanje tovrstnih del. O vprašanju statusa TOZD ERTGK je bilo v vsem obdobju obstoja mnogo razprav. Vprašanje je znova zaživel ob nastanku delovne organizacije Elektro Gorenjska v zvezi z reorganizacijo delovne skupnosti, saj je bilo prisotno vprašanje dokončne ureditve službe obratovanja in energetike. Za vsak obstoj temeljne organizacije združenega dela so morali biti po zakonu o združenem delu izpolnjeni trije pogoji, in sicer da je bil TOZD zaokrožena celota, njen rezultat se je moral meriti navzven ali v organizaciji, in da lahko delavci uresničujejo družbenoekonomske, samoupravne pravice in obveznosti. Prva dva pogoja sta bila izpolnjena, medtem ko tretjega TOZD ERTGK ni mogel zagotoviti, saj je bil po številu zaposlenih premajhen; imel je le 15 delavcev. Zato je bila podana in 21. novembra 1980 referendumsko izglasovana odločitev o pripojitvi TOZD ERTGK s TOZD Elektro Kranj.

Tako je bilo ob koncu leta 1980 združenih namesto 26 samo 21 temeljnih organizacij v delovni organizaciji DES. Po gorenjskem zgledu je proces regijske organiziranosti distribucije nastal z ustanovitvijo štirih delovnih organizacij: Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Celje in Elektro Primorska.

Predelave srednjenapetostnih naprav z 10 na 20 kV

Na območju Žirovnice so po sprejetju sklepov DES v Portorožu leta 1972 nove srednjenapetostne naprave gradili za 20 kV napetost, na območju Kranja nad višjim napetostnim nivojem niso bili navdušeni in so praktično delali po starem.

Na Gorenjskem so okoliščine, kot je razvita industrija ter visok družbeni in osebni standard prebivalstva, vplivale na visoko porabo električne energije in velike pretoke moči.

Delovno organizacijo je absolutna vrednost porabe električne energije in s tem tudi konična moč presenetila. Na določenih območjih je bila

40 let

1980 RTP Radovljica, prvi distribucijski objekt 110/20 kV – Foto: Drago Papler

elektroenergetska mreža na nivoju srednje napetosti obremenjena blizu termične meje ob nastopu letne konice, zato v večini primerov ni bilo možno zagotoviti rezervnega napajanja. Analiza razdelilnega napajanja mreže na Gorenjskem je pokazala, da so bili na dosedanjem 10 kV napetostnem nivoju kritični napetostni padci in da mreža ni bila sposobna prenašati obremenitev ob rezervnih pogojih napajanja, medtem ko so bile napajalne točke RTP in napajalne povezave višjega napetostnega nivoja, takrat še sposobne prenašati potrebne moči. Za izboljšanje obratovanja elektroenergetske mreže je bil s strokovnimi referati in študijami dokazan kot najustreznejši ukrep prehod z obstoječega 10 kV napetostnega nivoja v razdelilnem omrežju na 20 kV napetostni nivo. Ekonomsko opravičljiv je bil za celotno elektroenergetsko mrežo Gorenjske, vključno s kabelskim omrežjem v mestu Kranju. Na območju TOZD Elektro Kranj je poleg 20 kV naprav na cerkljanskem območju prehod načrtovan v naslednjem 20-letnem obdobju, je ugotavljal Mitja Anžej, dipl. el. inž., razvojniki elektrodistribucijske mreže.

Elektroenergetska mreža zgornje Gorenjske, ki jo je upravljal TOZD Elektro Žirovnica, je plan prehodov na 20 kV napetostni nivo od začetka

osemdesetih let že realiziral. Območje Radovljice je po izgradnji RTP Radovljica 110/20 kV, s transformatorjem 20 MVA postopno prešlo na 20 kV napetostni nivo.

RTP Radovljica 110/20 kV kot prvi gorenjski distribucijski objekt s transformacijo 110/20 kV pomenila prelomnico pri napajanju odjemalcev z 20 kV napetostjo in začetek nove dobe izgradnje objektov. »Izgradnja nove RTP Radovljica nas je prisilila, da smo izvršili prehod na 20 kV na območju Radovljice in to od Krobe, Radovljice, Begunj do Žirovnice,« je ob dnevu samoupravljalcev Elektra Gorenjska s slavnostnim odprtjem **22. novembra 1980**, dejal direktor TOZD Elektro Žirovnica Janez Pšenica.

Energetska problematika na seji Skupščine gorenjskih občin

Skupščina gorenjskih občin je uvrstila v svoj dnevni red tudi problematiko z oskrbo električne energije na Gorenjskem in sicer za obdobje jesen-zima 1980-81 in srednjeročni plan 1981-85. To je bila prva tovrstna informacija na tem nivoju in po mnenju razpravljalcev zelo koristna. V uvodnem delu razprave je bilo pojasnjeno, da energetskega problema ni mogoče obravnavati ločeno od skupne energetske situacije v Jugoslaviji in celo do povezave s svetovnim položajem energetike. Gorenjska nima surovin, razen lesa, zato bo usklajevanje vseh oblik porabe energije nujno. Gorenjska je v zadnjih desetih letih postala energetska najbolj pasivna v Sloveniji kljub njeni poprejšnji razvitosti. Zato je nujno potrebno maksimalno angažiranje pri gradnji elektroenergetskih objektov, gradnji lastnih virov in v povezovanju vseh vrst energije. Tako bi bila elektrarna-toplarna v Kranju za območje mesta že danes rentabilna. Za izpeljavo takega programa bi bilo potrebno najboljšo sodelovanje vseh prizadetih in širša družbenopolitična podpora. Ker je finan-

ciranje elektroenergetskih objektov specifično, saj so za to potrebna velika sredstva, v glavnem sredstva interesne skupnosti elektrogospodarstva, bi bila potrebna podpora vse družbenopolitične skupnosti Gorenjske, da predvidena sredstva ISE tudi Elektro Gorenjska pridobi za gradnjo objektov in tudi ustrezno politiko pridobivanja tujih virov za pravočasno izgradnjo.

Za normalno preskrbo območja Gorenjske po letu 1981 je na Gorenjskem nujno potrebno zgraditi RTP 400/110 kV Kranj s povezovalnim daljnovodom 2 x 400 kV Kranj – Beričevo, saj je gradnja elektroenergetskih objektov najvišjih napetosti z energetskega in politično-ekonomskega stališča nujno potrebno, zato so se na koncu razprave dogovorili, da naloge, ki izhajajo iz zaključkov, določene opredelijo in jih skupaj s Skupščino gorenjskih občin pošljejo na ustrezne institucije.

Drago Papler

(Glasilo Elektrogospodarstvo, 1, 15. 1. 1981, str. 5)

Srednjeročni načrt Elektra Gorenjska 1981 – 1985

Elektro Gorenjska je prva distributivna delovna organizacija, ki se je organizirala po poslovnih in ekonomskih izhodiščih sindikata elektrogospodarstva, slovenskega izvršnega sveta in komiteja za energetiko. V srednjeročnem načrtu 1981 – 1985 je izpostavila kot prioriteto investicijo na Gorenjskem izgradnjo RTP 400/110 kV Kranj in daljnovoda 400 kV Ljubljana – Kranj. Zaradi termične preobremenjenosti obstoječih 110 kV daljnovodov je bila situacija že zelo kritična. Pri planiranju lastnih investicij so se držali načela enakomernega razvoja celotnega območja.

V TOZD-ih so bili kritični do združevanja določenih del in nalog v delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije. Zahtevali so dosledno in kvalitetno izvrševanje zastavljenih nalog. Planiranje je temeljilo na dohodkovnih odnosih, tipizaciji elektroenergetskih naprav, usklajenosti tehnologije in kadrovske politiki.

Nov znak delovne organizacije Elektro Gorenjska

Komisija za izbiro znaka delovne organizacije Elektro Gorenjska je izbrala za nov znak DO Elektro Gorenjska, prispevek pod šifro »Modul«, katerega avtor je bil Drago Štefe. Drugo nagrado je dobil znak pod šifro »78 550 A«, ki ga je izdelal Štefan Franko, tretjo nagrado je dobil prispevek Antona Hodnika pod šifro »Zadnji trenutek«. Delovna organizacija Elektro

40 let

Gorenjska je vse tri znake odkupila. Prvi je dobil denarno nagrado 2.000 din, drugi 1.500 din in tretji 1.200 din. Avtor prvega znaka Drago Štefe je nagrado za svoj prispevek odstopil osnovni šoli Helene Puhar Kranj. Nov znak DO Elektro Gorenjska – modul z magnetilno histerezo krivuljo in štirimi rdečimi polji dopolnjujeta v levem zgornjem delu črka E v desnem spodnjem pa črka G, ki ponazarjata okrajšavo za Elektro Gorenjska – se je začel uporabljati v letu 1981.

1981 Vse razdelilne transformatorske postaje in delno hidroelektrarne so bile v začetku osemdesetih let že daljinsko nadzorovane in upravljane iz Distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju. Vzporedno je bil zgrajen sistem telekomunikacijskih zvez in to predvsem usmerjevalnih radijskih zvez, radialnega UKV omrežja ter kabelskih zvez. Na fotografiji RTP Škofja Loka v motivu: Prispodoba, ciklus Impresije sopotij – Foto: Drago Papler

40 let

Delovna skupnost skupnih služb Elektra Gorenjska

Na nivoju delovne organizacije Elektro Gorenjska je bila s **1. januarjem 1982** organizirana Delovna skupnost skupnih služb. Do njenega oblikovanja so bili v TOZD kritični. Končno je prevladalo mnenje, da je treba določena dela in naloge združevati v delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije. Temeljne organizacije so imele možnost za zahtevo po doslednem in kvalitetnem izvrševanju zastavljenih nalog. Praktično je to pomenilo, da je TOZD posredno dobil nazaj sredstva, ki jih je združil v delovno skupnost. Namreč, v procesu planiranja je bila ena pomembnih postavk plana. Delovna skupnost skupnih služb je prevzela strateško poslovne in ključne koordinativne vloge operativnih temeljnih organizacij kot nekakšna pljuča nove delovne organizacije.

Samoupravna interesna skupnost za preskrbovalno območje Kranj

Razprave v skupščini samoupravne interesne skupnosti na preskrbovalnem območju Elektra Gorenjska, med temeljnimi organizacijami združenega dela Elektra Gorenjska, pa tudi na drugih ravneh, so **leta 1982** pokazale,

da je za to področje smotrno organizirati eno energetske skupnosti, čeprav je zakon predvideval možnost manjših občinskih energetskih skupnosti. Svoja stališča so utemeljevali s tem, da je v energetskega smislu preskrbovalno območje Gorenjske zaokrožena tehnično-tehnološka in nedeljiva celota: skupno odjemno mesto, enoten center vodenja, najracionalnejši način prenosa električne energije ne glede na občinske meje. Tudi načrtovanje izgradnje elektroenergetskih objektov je bilo na preskrbovalnem območju celovito in vsako delno načrtovanje bi lahko imelo za posledico neracionalno rabo razpoložljivih investicijskih sredstev za podvajanje zmogljivosti. Ker je zakon predvideval tudi možnost oblikovanja delovne skupnosti v energetskega skupnosti, se ugotovili, da bi se z več skupnostmi zelo razbohotila administracija, ki bi zopet povečala stroške.

RTP Škofja Loka 110/20/10 kV in računalniško vodenje DIPS 11/300

Dne **8. aprila 1982** je pričela s poskusnim obratovanjem RTP 110/20/10 kV Škofja Loka, katere gradnja se je pričela oktobra 1979 s prestativijo kablovodov in dveh daljnovodov, ki so potekali preko gradbišča. Jeseni 1981 so bila opravljena zaključna elektromontažna dela in daljinsko upravljanje. Transformatorska postaja je bila v prvi etapi opremljena z enim transformatorjem 110/10 kV, moči 20 MVA, z dvema daljnovodnima in enim transformatorskim poljem 110 kV. V 20 kV stikališču pa je bilo montirano devet 20 kV celic ter pomožne naprave in napeljave. Zgrajen je bil priključni 2 x 110 kV daljnovod, ki je bil vzankan v daljnovod 110 kV Kleče – Cerkno. Zaradi podvajanja števila informacij nove RTP 110/20 kV in stare 35/10 kV, ki jih je bilo treba prenašati v Distribucijski center vodenja Zlato polje, so prvič uporabili za daljinsko upravljanje kompletne RTP novo aparaturu DIPS 11/300, ki je pomenila prelomnico na področju daljinskega upravljanja v Elektru Gorenjska. Telemehanski sistem DIPS 11/300 je bil popolnoma računalniško orientiran in je ponudil niz prednosti pred starim sistemom.

40 let

1982 RTP Škofja Loka 110/20/10 kV – Foto: Drago Papler

Ustanovljena Energetska skupnost Gorenjske

Z ustanovitvijo Energetske skupnosti Gorenjske **21. junija 1983** je prenehala delovati SIS preskrbovalnega območja (SISPO) Elektro Gorenjska, ki je bila kot edina energetska dejavnost že samoupravno organizirana. Energetska skupnost Gorenjske je pokrivala območje petih občin: Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. Povezovala je premogovništvo, jedrsko dejavnost, naftno-plinsko dejavnost, elektrogospodarstvo, kot posebnost na Gorenjskem pa je vključevala tudi Gozdno gospodarstvo kot dobavitelje drv. Iniciativni odbor za ustanovitev energetske skupnosti Gorenjske je poldrugo leto pod predsednikovanjem Janeza Pšenice vestno vodil priprave za ustanovitev, izdelal akcijski program, izdelal samoupravni sporazum o ustanovitvi energetske skupnosti za Gorenjsko, pripravil njen statut ter vse potrebno do ustanovne seje

Stikališče RTP Labore 110/10 kV – Foto: Drago Papler

skupščine. Z območja Gorenjske se je v skupščini energetske skupnosti v zboru izvajalcev – dobaviteljev energije vključevalo osem delegatov – izvajalcev s področja elektrogospodarstva, štirje s področja naftno-plinskega gospodarstva, štirje s področja dobave trdih goriv in dva delegata s področja gospodinjstva (butan) plina. V skupščini energetske skupnosti so bili zastopani z 18 delegatskimi mesti. Delovni ljudje in občani z vseh gorenjskih občin pa so se preko svojih samoupravnih organizacij ter preko krajevnih skupnosti kot uporabniki vključevali v zbor uporabnikov s 25 delegatskimi mesti. V vsaki občini se je oblikovala konferenca delegacij, ki je delegirala 5 delegatov v zbor uporabnikov energetske skupnosti. Od 704 podpisnikov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih je samoupravni sporazum do ustanovne seje skupščine podpisalo 415 organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti, kar je bilo 59 odstotkov, ostali pa so k podpisovanju pristopili kasneje. Energetska skupnost za območje občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin je imela nalogo ugotavljati in usklajevati skupne potrebe po energiji, sprejemati planske akte in programe razvoja graditve distribucijskih objektov in skladišč energijskih virov. Sprejemala je programe racionalnega ravnanja z energijo ter določala način in vrstni red omejevanja dobav energije ter oblikovala smernice za delo delegatov v energetske skupnosti Slovenije. Direktor Elektra Gorenjska Drago Štefe je ob zaključku poudaril, da bo osnovna naloga Energetske skupnosti Gorenjske izdelava energetske bilance, ki jo doslej še ni (tudi v republiškem smislu), da se bo lahko usklajevala preskrba in poraba energije ter načrtovanje potreb za čim bolj nemoten razvoj.

Drago Papler
(Elektrogospodarstvo, št. 17, 1. 10. 1983, str. 6)

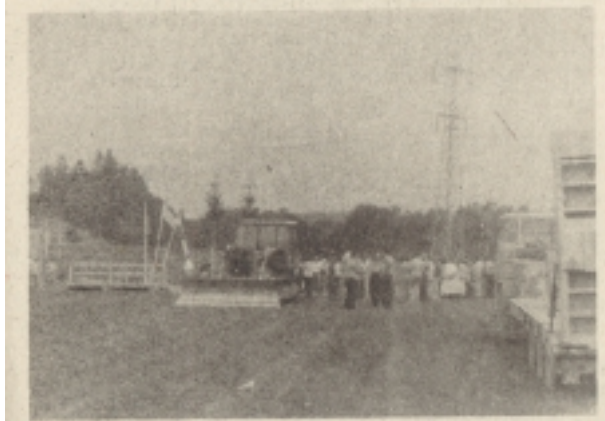
40 let

ZAČETEK RTP OKROGLA (KRANJ)

V petek, 25. junija, se je začela gradnja RTP Okroglo 400/110 kV. Že večkrat smo pisali o kritični oskrbi gorenjskega področja z električno energijo in nujni potrebi povezave tega dela Slovenije z Ljubljano s 400 kV povezavo. Ob začetku gradnje nikakor ne moremo mimo dogovora z gorenjskim gospodarstvom, ki je prevzelo doberšen del stroškov izgradnje tega za Gorenjsko takorekoč življenjsko pomembnega objekta. Velik je delež jeseniške Železarnice, brez tega objekta so načrti za novo elektro peč le sanje, železarni bodo poleg prispevka za RTP finansirali tudi izgradnjo dvosistemskega daljnovoda 110 kV od Naklega do Železarnice.

Takih primerov, ko gospodarstvo vplaga v elektroenergetske objekte več, kot določajo samoupravni sporazumi, je vedno več, kar kaže na zavest in potrebo gospodarstva v času, ko so investicije zaradi najrazličnejših okoliščin skrajšane na manj kot minimum.

Foto in tekst: Drago Papler

25. junija 1982 je bil z začetkom gradbenih del simbolični začetek gradnje RTP Kranj (Okroglo) 400/110 kV; Elektrogospodarstvo, št. 13, 15. 7. 1982, str. 7

Čistilni stroj zamenjal delavce

Rešetk na pretoku vode k turbinam v manjših hidroelektrarnah na Gorenjskem delavci od **leta 1983** niso čistili več ročno z grabljami, ampak je to delo opravil poseben stroj. Ta je bil še posebno dobrodošel ob visokih vodah. Stroj za čiščenje rešetk so v Elektru Sava izdelali sami. Najprej so ga naredili za svojo hidroelektrarno Sava Kranj, kasneje pa še za druge, ki so jih upravljali. Pri izdelavi so si pomagali s tujo tehnično literaturo, sicer pa so stroj razvili po svoji zamisli in na podlagi svojih izkušenj. Ker se je nova naprava obnesla, so dobili naročila tudi za nekatere druge manjše hidroelektrarne po Sloveniji. Največjega med enajstimi čistilnimi stroji so izdelali za hidroelektrarno Glava Zete v Črni gori.

Skrajno varčevanje z elektriko – redukcije 1983

Oskrba z električno energijo je bila novembra 1983 skrajno zaostrena. Zaradi okvare so morali ustaviti Nuklearno elektrarno v Krškem, vodne elektrarne so delale s 30 % nazivno močjo. Distributerji so morali poseči po skrajnem ukrepu – izmenoma so odklapljali posamezna območja. Na Gorenjskem so **17. novembra 1983** dopoldne za šest ur izklopili 13 odvodov, porabo so morali reducirati tudi popoldne od 15. do 21. ure.

Redukcije so se nadaljevale v ponedeljek, **5. decembra 1983**, zvečer od 19. do 23. ure, ko so izklopili eno od štirih skupin. Redukcije so namreč enakomerno porazdelili po vsej Gorenjski, posamezne odvode iz razdelilnih transformatorskih postaj so razdelili v štiri skupine, ki so jih izmenoma odklapljali. Posamezno gospodinjstvo je prišlo na vrsto vsak četrty dan, v primerih, ko je varčevanje doseglo 10 % znižanje porabe, pa je bil izklop krajši. V Distribucijskem centru vodenja Zlato polje v Kranju so bili tehnično tako opremljeni, da so lahko vsako uro preverili, če je poraba presegla dovoljeno mejo in so sproti ukrepali. Podobno so preverjali porabo električne energije v gorenjskih tovarnah, ki so same sproti pošiljale poročila o porabljeni elektriki.

40 let

1983 Krajevni nadzornik Podbrezjij Jože Papler ob odklopu nizkonapetostnih odcepih v jamborski transformatorski postaji Posavec – Foto: Drago Papler

Omejitve električne energije

Zaradi izpada Nuklearne elektrarne Krško in nizkih dotokov vode je prišlo do pomanjkanja električne energije v elektroenergetskem sistemu Slovenije. Zato je skladno z odlokom o začasnih ukrepih za zmanjšanje porabe električne energije po členu 2 točka 3 – 6 odloka, kar pomeni, da morajo vsi odjemalci na distribucijskem omrežju (tako gospodinjstva kot tudi delovne organizacije) zmanjšati porabo za 10 %. V primeru nespoštovanja in nedoseganja zahtevane višine omejitev električne energije bomo prisiljeni izklapljudi potrošnike.

Omejitve veljajo do ponovnega obratovanja Nuklearne elektrarne Krško, to je predvidoma do 20. novembra 1983.

DO Elektro Gorenjska
(Gorenjski glas, 18. 11. 1983)

Ker se stanje ni izboljšalo in so bile redukcije potrebne ves december 1983, je Elektro Gorenjska za boljše informiranje odjemalcev objavila v Gorenjskem glasu **9. decembra 1983** podroben načrt omejevanja porabe električne energije s seznamom krajev po skupinah, ki so jih izmenoma odklapljali. Redukcije so bile vsak delavnik od ponedeljka do vključno petka od 19. do 23. ure, dežurni po nadzorništvi pa so odklapljali posamezne odvode po transformatorskih postajah in jih pozno ponoči v enakem vrstnem redu spet postopno priklopili. Z odklapljanji so imeli veliko dela in skrbi, saj so jih najbolj skrbela pregreta stikala. 23. decembra 1983 je deževje napolnilo rečna korita, elektrarne so delale z večjo močjo in redukcije so bile ukinjene. Ostala je prva stopnja omejitev, ki je zahtevala polovično osvetljevanje z javno razsvetljavo, ugašanje reklamnih napisov in dodatno ogrevanje poslovnih prostorov.

Referendum o združitvi v sestavljeno organizacijo Elektrogospodarstva Slovenije

31. januarja 1984 je bil v vseh temeljnih organizacijah združenega dela elektrogospodarstva in premogovništva izveden referendum o »Spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo Elektrogospodarstva Slovenije.« Referendum je v celoti uspel. Za novo organizacijo je glasovalo prek 17.000 delavcev, ki so združevali delo v prek 130 temeljnih organizacijah združenega dela v elektrogospodarstvu in premogovništvu.

Monterji premagali vihar

Orkanski veter, ki je v četrtek, **9. februarja 1984**, zvečer začel pihati preko Gorenjske in Primorske in je divjal tudi v petek, še celo soboto in nedeljo, je povzročil velikansko škodo. Sredi najhujšega vetra so bili gorenjski elektrodistributerji že na delu. Njihova prva skrb je bila, da so električno omrežje toliko usposobili, da bi bila elektrika ponovno dostopna občanom in še zlasti industriji. Vihar se je v soboto še bolj razbesnel, v nedeljo nekoliko umiril in le ob nadčloveških naporih je gorenjska industrija v ponedeljek, 13. februarja 1984 zjutraj lahko začela z delom. Ob maksimalnih naporih 21 ekip Elektra Gorenjska in 5 ekip iz Elektra Ljubljana so odpravili preko 500 defektov na distribucijskih napravah. Koordinacija dela in angažiranje števila ekip je bilo optimalno,

1984 Orkanski veter je uničil mnoge daljnovode in nizkonapetostna omrežja na Gorenjskem – Foto: Mirko Kunšič

tako da so bile vse ekipe pravilno zaposlene in oskrbljene z materialom. Ob številnih ekipah, težkih delovnih pogojih, utrujenosti in nepoznavanju terena tujih ekip, ki so prišle na pomoč, se je pri delu ves čas postavljalo vprašanje varnosti. V času divjanja viharja so izvajali le provizorična popravila, kasneje so ocenili poškodbe in pristopili k sanaciji. Največji problem ob prekinitvi dobave elektrike pri odjemalcih ni bila luč ali gretje, ampak problem hladilnih skrinj in molže. S sobote, 11. februarja na nedeljo, 12. februarja 1984, so v trebanjskem Trimu začeli s proizvodnjo valovite pločevine, ki so jo takoj dobavili v Kranj za zasilno prekritje odkrite RTP Primskovo. Hitra pomoč je prišla v pravem trenutku.

Obsežne poškodbe zaradi orkanskega viharja na Gorenjskem

Orkanski veter, ki je v dneh **od 9. do 12. februarja 1984** divjal na Gorenjskem, je na elektroenergetskih napravah in gradbenih objektih povzročil veliko škodo. Posledice so hude, poškodb ne bo mogoče povsod odpraviti v kratkem času.

Pokrivanje nastale škode je potekalo iz sredstev zavarovanja pri Zavarovalni skupnosti Triglav, območni skupnosti Gorenjske Kranj, iz celotnega prihodka elektrogospodarstva in solidarnostnih sredstev republiškega sklada za elementarne nesreče. Sanacija naprav je potekala v dveh fazah; prva faza sanacije je že bila v času katastrofe ter v dneh po njej, in sicer v taki meri, da je bila zagotovljena dobava električne energije vsem odjemalcem. Takrat so bili napravljeni najnujnejši provizoriji za napajanje stalno naseljenim odjemalcem. Na območju TOZD Elektro Kranj je bilo poškodovanih 96 kilometrov in na območju TOZD Elektro Žirovnica 32 kilometrov prostozračnih vodov visoke (srednje) in nizke napetosti. Ogromno je bilo polomljenih drogov zaradi neštetihih kratkih stikov med vodniki, tako da so bili ožgani ter jih je potrebno nadomestiti z novimi. Zaradi zelo obsežnega dela bo sanacija potekala leta 1984 in 1985.

Drago Papler
(Elektrogospodarstvo št. 7, 15. 4. 1984, str. 5)

40 let

Drago Štefe, predsednik skupščine ISEP

14. februarja 1984 so bile volitve nove skupščine posebne samoupravne interesne skupnosti za elektrogospodarstvo in premogovništvo, na kratko: skupščine ISEP. V novo skupščino so bili izvoljeni: **Drago Štefe** (Energetska skupnost Gorenjske) za predsednika skupščine, Ivan Pariš (Energetska

Najtežji mrežni transformator v Jugoslaviji 400/110 kV moči 300 MVA je bil **20. julija 1984** prepeljan na Okroglo – Foto: Drago Papler

skupnost Ljubljana) za podpredsednika (edina profesionalna funkcija). Predsednik zbora uporabnikov je postal Silvo Gorenc, podpredsednik pa Franc Kranjc. Za predsednika zbora izvajalcev je bil izvoljen Srečko Berčič (RUŽV), podpredsednik Niko Ribič (DO Elektro Maribor). Oblikovani so bili odbor za plan in razvoj, odbor za družbeno ekonomske zadeve, odbor za oskrbo, odbor za samoupravni nadzor (v njem je bil namestnik predsednika Janez Pšenica) in odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki mu je predsedoval Drago Štefe.

Kranjski terminal

Marca 1983 je bilo sklenjeno prvo leto poskusnega obratovanja novega I. IBM sistem terminala, ki je bil montiran v prostorih TOZD Elektro Kranj in s CF linijo priključen na centralni računalnik v ERC v Ljubljani. V oddelku za prevzem in prodajo električne energije so s to pridobitvijo pospešili možnost preverjanja ažurnosti podatkov na matičnih datotekah ERC, istočasno pa so z interaktivnim posegom direktno prenašali podatke iz izvirnih dokumentov preko omenjenih linij na magnetne medije v računskem centru. Tako so odpadli fizični prenosi datotek in drugega materiala v ljubljanski računski center. Predvsem pa je bil dosežen takojšen prenos podatkov v računalnik in večja ažurnost.

Nov 400 kV dvosistemski daljnovod za Gorenjsko

Daljnovod 2 x 400 kV Ljubljana – Kranj je **aprila 1984** končno dobil zeleno luč. 34 kilometrov dolg daljnovod od RTP Beričevo do RTP Okroglo (Kranj) so začeli graditi julija 1984. Nov daljnovod je bil potreben za povečanje proizvodne kapacitete Železarne Jesenice za dve novi 100 tonski elektroobložni peči moči 2 x 50 MVA, obenem pa bil pomembna okrepitev za prenosno mrežo. Napačanje Gorenjske, ki kar »kriči« po energiji, se bo okrepilo, ljubljansko področje pa bo pridobilo rezervo.

Elektro Kranj in avtocesta

V letih 1983 – 1984 je potekala gradnja 29 kilometrov dolge gorenjske avtoceste Naklo – Ljubljana, ki jo je investira Republiška skupnost za ceste, dela pa so izvajali SGP Slovenija ceste – Tehnika, SGP Primorje Ajdovščina in Gradis. Za dela na elektroenergetskih napravah je bila zadolžena DO Elektro Ljubljana, TOZD Elektroservisi kot glavni izvajalec, po medsebojnem dogovoru pa so bili izvajalci tudi delavci TOZD Elektro Kranj. Za potrebe cestnih objektov so se napeljevali nizkonapetostni priključki, visokonapetostni kablovodi, elektrificirale nadomestne stanovanjske hiše v Malem Naklu in na Gorenjeh pri Kranju.

Ob 60 letnici HE Sava obnovljena HE Standard

V spomin na začetek obratovanja elektrarne Vinka Majdiča leta 1924 so **12. oktobra 1984** praznovali 60-letnico delovanja elektrarne, ki je s takratno močjo 200 kW in razmerah štela v sam vrh elektrarniških postrojev in omogočila razvoj nastajajoče industrije v Kranju. Slovesnost je sovpadala z jubileji: 300-letnico izkoriščanja reke Save v energetske namene, 100-letnico elektrifikacije Slovenije in 90-letnico prve uporabe elektrike na Gorenjskem. Ob tej priložnosti so se po temeljnih analizah in raziskavah v TOZD Elektro Sava Kranj odločili, da obnovijo leta 1919 zgrajeno HE Standard z generatorjem moči 200 kW. Agregat je bil avtomatiziran in daljinsko upravljan.

40 let

Spominsko obeležje prednikom

»Spominja naj na napredne in pogumne prednike, ki so s trudom in zanosom gradili elektrarno in prodrli na trg. Spomenik naj bo tudi spomin na vse delavce, ki so v teh letih delili dobro in zlo vse za blagor potrošnikov, porabnikov električne energije,« je na prireditvenem prostoru pri bivši Majdičevi, sedanji HE Sava, poudaril Anton Treven,

predsednik delavskega sveta TOZD Elektro Sava Kranj, in se zahvalil vsem graditeljem, obratovalcem in vzdrževalcem za opravljeno delo. Zatem je slovesno odkril spominsko obeležje – lično izdelan podstavek z nameščeno staro turbino, ki se je nekdaj vrtela v elektrarni Savica v Bohinju.

D. Papler
(Informacije DO Elektro Gorenjska št. 9,
avgust – september 1984)

*Helikopter je postavljajl drogove
26. oktobra 1984 na nedostopnem
terenu nad Železniki –
Foto: Drago Papler*

Napajanje Gorenjske ne bo več kritično

V četrtek, **17. oktobra 1985**, sta si gradbišče razdelilne transformatorske postaje Okroglo pri Kranju ogledala Jakob Piskernik, predsednik republiškega komiteja za energetiko in Martin Košir, republiški sekretar za ljudsko obrambo. S predstavniki elektrogospodarstva in gorenjskega družbenopolitičnega življenja sta se pogovarjala o problematiki elektrogospodarstva in gradnji prenosnih naprav na Gorenjskem ter vodne elektrarne v Mavčičah.

Listina o prijateljskem sodelovanju nadzorništva Podbrezje in investicijske skupine Kočevje

V petek, **8. novembra 1985**, so se v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju na vsakoletnem srečanju delavcev Elektra Gorenjska zbrali aktivni zaposleni, upokojenci in gostje. Na srečanju 485-članskega delovnega kolektiva Elektra Gorenjska, ki je imel dve temeljni organizaciji v Kranju, eno pa v Žirovnici, sta Ivo Rakovec, direktor TOZD Elektro Kranj in Franc Gašperlin, predsednik centralnega delavskega sveta Elektra Gorenjska, podelila priznanja delovnim jubilarantom: 17 za trideset let dela, 22 za dvajset let in devet za deset let dela. Podpisali so tudi Listino o prija-

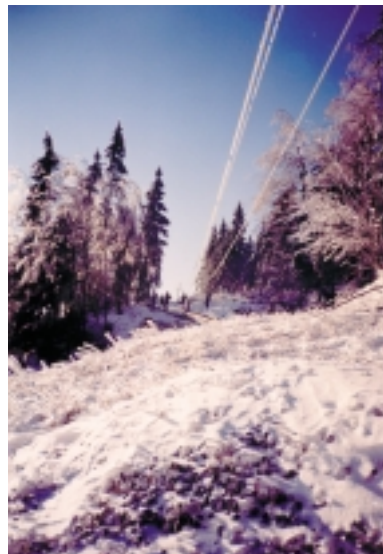

1985 Pobrateni skupini: Investicijska skupina TOZD Elektro Kočevje in nadzorništvo Podbrezje TOZD Elektro Kranj – Foto: Drago Papler

teljskem sodelovanju nadzorništva Podbrezje in Investicijske skupine Kočevje, ki sta leta 1984 sodelovali pri odpravi posledic orkanskega vetra in je med njima prišlo do trajnega prijateljstva.

Srednjeročno obdobje 1986 – 1990

V zahtevni tehnologiji je imela Elektro Gorenjska eno najdaljših tradicij, kar se je odražalo v kadru, ki je bil pripaden, strokoven, požrtvovalen. V srednjeročnem obdobju 1981 – 1985 so bile poleg nizkonapetostnega omrežja, daljnovodov 10 kV in 20 kV in pripadajoče transformacije zgrajene: RTP Radovljica, RTP Škofja Loka, RTP Primskovo. **Leta 1985** je bila vključena v daljinsko upravljanje tudi RTP Medvode. Na Gorenjskem je obratovalo 15 distribucijskih razdelilnih postaj z 32 transformatorji ter dve pomembnejši razklopišči – razdelilna postaja Primskovo in razdelilna postaja Naklo. Na območju Elektra Gorenjska je sistem daljinskega nadzora in vodenja dosegel tako stopnjo,

Žled je povzročil veliko škode – Foto: Drago Papler

Žled 1985

Zaradi žledu v dneh **od 12. do 15. novembra 1985** je nastala na elektroenergetskih napravah TOZD Elektro Kranj velika škoda. Žled se je pojavil v višinskem pasu od 500 do 1000 metrov nadmorske višine, v določenih primerih je nanj vplival tudi veter. Zaradi žleda so bili direktno ali posredno – zaradi podrtega drevja, poškodovani 10 in 20 kV daljnovodi ter nizkonapetostna omrežja v škofjeloški, kranjski in tržiški občini. Najbolj prizadeta območja so bila v občini Škofja Loka: dolina Hrastnice, Poljanska dolina, Selška dolina, okolica Starega vrhain področje Lubnika; v občini Kranj: območje Jošta, vznožje Krvavca, Šenturške gore, doline Kokre, Jezerskega, Nemilj, Podblice in Jamnika; v občini Tržič: območje Ljubelja in oklice Križev. Najbolj poškodovane so bile naprave na območju Loškega hribovja, to je predelu stičišča Gorenjske in Primorske, kjer je močan žled v prerezu meril do 10 centimetrov. Nekatera območja so bila nedostopna in neprevozna zaradi podrtega drevja. S pomočjo krajanov so bilečasno urejene poti. Za odpravo okvar je bil angažiran ves monterski kader, vključeni so bili tudi delavci drugih dejavnosti, ki so bili za ta dela usposobljeni; delavci skupine javne razsvetljave, konzumnega oddelka, gradbenih skupin, montažne skupine, delavci z območja neprizadetih nadzorništev ter tehnični kader. Na pomoč so priskočili delavci

Dalekovoda Zagreb, prizadeti krajani, vojniki škofjeloške garnizije, člani Planinskega društva Škofja Loka, Gorske reševalne službe in Gozdnega gospodarstva Kranj. Delo je potekalo v izrednih razmerah od jutra do večera, opravljena so bila fizično zelo naporna in odgovorna dela. Najprej so bili usposobljeni visokonapetostni daljnovodi, nizkonapetostna omrežja pa so bila provizorično popravljena. Določeni deli električne mreže so bili dobesedno zasuti z drevjem, za kar je kot tipični primer nizkonapetostni priključek za RTV pretvornik Lubnik, do katerega je bil položen snopasti kabel po drevju in tleh. Posebnost žleda je bila, da je trajal, prišel je v več valovih. Ko so delavci na terenu že zasilno popravili naprave, je prišlo do dodatnih obremenitev žleda, posledica je bilo novo lomljenje drevja na električno mrežo in okvare so se začele ponavljati. Zaradi veliko nastalih kratkih stikov, ki so se pojavljali na daljnovodih, je bilo potrebno izdelati sproti revizije stikal v razdelilnih transformatorskih postajah. Pretežni del odjemalcev je bil z električno energijo preskrbljen že v petek, 15. novembra 1985, v soboto in nedeljo pa so delavci TOZD Elektro Kranj popravili še posamezne odcepe za nekatere odjemalce.

Drago Papler
(Elektrogospodarstvo, št. 12,
23. december 1985)

40 let

Osebnе dohodke elektromonterjev izenačiti z rudarji

Delovna organizacija Elektro Gorenjska je pripravila **4. marca 1986** razpravo o problematiki nizkih osebnih dohodkov proizvodnih poklicev – elektromonterjev v distribuciji. Razgovora v radovljiškem nadzorništvu se je udeležila tudi podpredsednica republiškega sveta Zvezov sindikatov Slovenije Francka Herga ter predstavniki delovne organizacije Elektro Ljubljana ter Elektro Gorenjska. V razpravi so delavci opozorili na izredno težke delovne pogoje, problematiko prehrane na terenu, poklicna obolenja, možnostih skrajšanja delovne dobe, pokojnine upokojenih monterjev, primerjavo z osebnimi dohodki rudarjev, očitke javnosti v sredstvih javnega obveščanja in odjemalcev ob podražitvah, češ »zopet si boste popravljali plače,« dejansko pa se to nič ne odraža pri osebnih dohodkih. Značilna je dosti visoka starostna struktura elektromonterjev, saj mladi po prihodu iz JLA kmalu zapuščajo monterske vrste. Fluktuacija je visoka, delavci pa odhajajo v industrijo, turizem in celo družbene dejavnosti. Delo je strokovno, zahtevno, kjer je treba širše poznati elektroenergetske naprave, se stalno izobraževati z napredkom. Delavci opravljajo dela, kjer so stalno v življenjski nevarnosti zaradi morebitne napetosti dotika. V primeru okvar v vsakem času in pogojih dela nemudoma z zavestjo in visoko moralo, hitijo odpravljati okvare, kar se je videlo pri odpravi okvar zaradi orkanskega vetra leta 1984 ali žledu leta 1985, ko je bilo

delo opravljeno s odgovornostjo. Kaj se lahko zgodi, če distribuciji zmanjka strokovnega kadra in se to odraža v primerih odprave okvar? Kakšno škodo lahko utrpi industrija, če bo brez energije? so se vprašali prisotni ob zaskrbljujočih podatkih krčenja monterskih vrst. Za kader, ki se upokoji, ne dobijo ustreznega nadomestila, mladi odhajajo, za štipendije pa tudi ni pravega zanimanja. Monterski kader je ključnega pomena, a je v sistemu delitve osebnih dohodkov preslabo nagrajevan in stimuliran. Boleče so primerjave z osebnimi dohodki v industriji z obratnimi električarji. Ker kader odhaja, je ponekod že ogroženo organiziranje delovnega procesa in obratovalne pripravljenosti v primeru okvar na elektroenergetskih napravah. Osebnі dohodki se vedno usklajujejo z rastjo gospodarstva, vendar energetska stroka pada v merila povprečnosti, kamor ne sodi ...

Kot kažejo vsi osnovni ekonomski pokazatelji, je razporejena masa za osebnе dohodke v distribuciji očitno premajhna in bi bilo potrebno zagotoviti dodatni del mase. Prisotni so kot zaključek ugotovili, da monterji v distribuciji električne energije delajo v enako težkih pogojih kot rudarji in enakovredno z njimi prispevajo k skupnemu prihodu.

Drago Papler
(Elgo, 3, 24. 3. 1986, str.8)

da so nadzorovali vse pomembnejše distribucijske RTP, vendar ne vse enako kvalitetno. Bodoče naloge v prihodnjem obdobju 1986 – 1990 so bile prav širjenje daljinskega nadzora in upravljanje najpomembnejših razklopišč in težiščnih postaj v visokonapetostni mreži ter zagotavljanje kvalitetnih zvez in širjenje programske opreme za procesni sistem vodenja. Razvojni vidiki pri nadaljnji izgradnji elektroenergetskega sistema na Gorenjskem so zahtevali vse večjo tehnološko zahtevnost, saj so morali poleg skrbi za nemoteno dobavo energije posvečati pozornost kvaliteti, ki se je odražala v zmanjšanju izgub. Dolgoročni cilj je bilo optimalno in varno obratovanje, zato so načrtovali postavitev nove razdelilne transformatorske postaje v Tržiču 110/20 kV, moči 2 x 20 MVA, s pripadajočim daljnovodom 2 x 110 kV, razdelilne transformatorske postaje na Zlatem polju v Kranju 110/20 kV ter druga transformatorja v RTP Škofja Loka 110/20 kV in RTP Radovljica 110/20 kV. Planirali so avtomatizacijo v srednjenapetostnem omrežju in vključevanje kondenzatorskih baterij za zmanjšanje pretokov jalovih moči.

Daljnovod Naklo – Radovljica: staro za novo

Delavci Dalekovoda Zagreb so **aprila 1986** podrli železo-betonske daljnovodne drogoe od razdelilne transformatorske postaje Naklo do Radovljice. Na trasi 110 kV daljnovoda, ki je bil zgrajen pred štiridesetimi

Klub upokojencev Elektra Gorenjska

Leta 1986 ustanovljen Klub upokojencev Elektra Gorenjska je imel osnovni namen ohranjati neposredne stike s sodelavci, ki so s svojim delom do upokojitve prispevali k razvoju delovne organizacije in delovnim pogojem za bodoče generacije. Usmeritve kluba bodo povezovanje upokojenih in aktivnih sodelavcev ter razvijanje kulturne, športne in družabne dejavnosti, organizirali bodo strokovne ekskurzije (pripravljalni odbor je organiziral pet ogledov novih elektroenergetskih naprav in objektov) zanimivih elektroenergetskih naprav. Zamisel ni nova, stanovsko povezovanje upokojencev že uspešno deluje v Emoni, Litostroju, Ljubljanskih mlekarnah, Nami, Lesnini, vendar so tovrstni klubi še redko organizirani. Klub upokojencev Elektro Gorenjske je imel sedež v Kranju v Domu upokojencev. Sedemčlanskemu izvršnemu odboru je predsedoval Mile Vozel, podpredsednik je bil Igor Mervič, tajnik pa Bogomir Grčar.

Drago Papler
(Elgo, št. 7, 15. 7. 1986, str. 14)

Nadzidava upravne stavbe TOZD Elektro Kranj na Primskovem v letih 1985–1986 – Foto: Drago Papler

leti, je bilo osemindeset nosilnih točk. Po končanih rušitvenih delih so na istem koridorju že pričeli z gradnjo novega dvosistemskega 110 kV daljnovoda od nove razdelilne transformatorske postaje na Okroglem pri Kranju do Jesenic za potrebe napajanja Jeklarne 2 z električno energijo.

Hidroelektrarna Mavčiče

Na področju prenosa elektrike, za kar je skrbela delovna organizacija Savske elektrarne Ljubljana, so bile leta 1986 velike naložbe pri izgradnji razdelilne transformatorske postaje Okroglo, širitvi stikališča pri vodni elektrarni Moste, postavljanju 400 kV daljnovoda od Beričevega do Okroglega in v nadaljevanju dvosistemskega 110 kV daljnovoda do Jesenic ter izgradnji vodne elektrarne Mavčiče z močjo 38 MW.

Ob občinskem prazniku občine Kranj je bila **31. julija 1986** svečana otvoritev hidroelektrarne Mavčiče, ko je bil vklopljen v obratovanje prvi agregat 19 MW moči, drugi z enako močjo je stekel v pogon oktobra

1986 Hidroelektrarna Mavčiče z močjo 38 MW je bila slavnostno odprta **31. julija 1986** ob občinskem prazniku Kranja. – Foto: Drago Papler

1986. Hidroelektrarna Mavčiče je bila zadnji energetski objekt iz prejšnjega srednjeročnega obdobja in edini proizvodni slovenski elektroenergetski objekt v gradnji. Po sporazumu med občino Kranj in investitorjem Savske elektrarne Ljubljana iz leta 1980 je bilo predhodno zgrajeno kanalizacijsko omrežje in čistilna naprava v Zarici.

Po 33 letih, ko je začela obratovati HE Medvode, so ponovno na Savi dali v obratovanje novo hidroelektrarno, HE Mavčiče. Bila je rezultat domačega znanja in pameti in po tehničnih karakteristikah, rešitvah in vgrajeni opremi najsodobnejši energetski objekt. V obratovanje jo je s pritiskom na gumb vklopil predsednik izvršnega sveta Socialistične Republike Slovenije Dušan Šinigoj. Ob tej priložnosti je bila podeljena plaketa Nikole Tesle predsedniku skupščine samoupravne interesne skupnosti za elektrogospodarstvo in premogovništvo Slovenije ISEP in direktorju Elektra Gorenjska Dragu Štefetu. Ob kranjskem občinskem prazniku **1. avgusta 1986** je bila podeljena velika plaketa občine Kranj inž. Francu Vovčaku za strokovno vodenje izgradnje HE Mavčiče in delovni organizaciji Savske elektrarne Ljubljana za izjemno sodelovanje pri gradnji elektroenergetskih objektov v občini Kranj.

Enourni mrk na črni petek, 1. avgusta 1986

Razpad zahodnega dela elektroenergetskega sistema Jugoslavije na zloglasni »črni petek«, **1. avgusta 1986**, ob 14 uri in 52 minut, ko je zaradi prešibke povezave na 220 kV nivoju prišlo do porušitve slovenskega in delne porušitve jugoslovanskega elektroenergetskega sistema, je povzročil ogromno gospodarsko škodo.

V distribuciji vre ...

Na seji delavskega sveta TOZD Elektro Kranj **12. septembra 1986** so delavci izrazili nezadovoljstvo nad višino izplačil akontacije osebnih dohodkov za mesec avgust 1986 in stališčem izvršnega odbora ROS energetike Slovenije ter zavzeli stališče, da se nikakor ne morejo strinjati z njunimi zaključki, ker osebni dohodki v TOZD Elektro Kranj močno zaostajajo za osebnimi dohodki v podobnih poklicih v drugih organizacijah združenega dela ob tem, da delavci Elektra Kranj v polni meri izpopolnjujejo svoje delovne obveznosti. Delavski svet je zahteval sklic posebnega zbora delavcev, na katerem mora biti obvezno prisoten tudi predstavnik odbora za spremljanje in izvajanje usmeritev resolucije za razporejanje dohodka v letu 1986 (Republiški komite za delo) in predstavnik izvršnega odbora ROS energetike Slovenije. Problematiko so obravnavale tudi družbenopolitične organizacije TOZD Elektro Kranj **16. septembra 1986** ter dale vso podporo zaključkom delavskega sveta.

V DISTRIBUCIJI VRE

Elektro Kranj

KRANJSKE ZAHTEVE

Kranj, 25. septembra 1986

Nizek avgustovski osebni dohodek je med delavci Elektro Kranj utvaril nezadovoljstvo. Še večje pa je bilo razburjenje ob obvestilu, da se osebni dohodki za elektrogospodarske organizacije združenega dela v avgustu in septembra ne smejo povečati. Z usmeritvijo stalne odbora za spremljanje OD pri Republiškem komiteju za delo se delavci niso strinjali in so preko delegatov delavskega sveta zahtevali samostojno dogovornost in pojanjevanje ter izredni zbor delavcev. Po dogovoru in sestajanju na temeljni občinski, regijski in republiški sindikalni ravni ter različenjski družbenopolitični organizaciji DO Elektro Gorenjska, kjer so bili prisotni tudi predstavniki RPS energietike in gorenjskih družbenopolitičnih organizacij, je bil v četrtek, 23. septembra, sklican izredni zbor delavcev. Udeležil se ga je tudi predstavnik republiškega komiteja za delo Škofa, zastopniki SOZD Elektrogospodarstva Slovenije ter delovnih organizacij Elektro Gorenjska in Elektro Ljubljana. V razpravi so delavci opozorili, da se ne morejo strinjati z administrativnim načinom urejanja tako potrebne področja kot osebni dohodki, katero rast se za področje slovenskega elektrogospodarstva določa na podlagi posredne rasti gospodarstva. Brez lastne krivde smo zgubili, je bilo slišati, svoje delo — nemoteno in kvalitetno dohva elektrarne energije dobro opremljeno v vseh vremenskih pogojih in vsakem času! Osebni dohodek v distribuciji elektrarne energije so slabi in nizki kot v neposredni gorenjski okolici. V elektrogospodarstvu so delavci popolnoma oddaljeni od samoupravljanja, saj ne odločajo o dohodku. Nekaj besede imajo le pri upravn. Ko pa je treba govoriti o lastnem nagajevanju pa vsi

V objektivnem orisa razmer in kritiki so bile podane realne zahteve, kar so le predhodno obravnavali na vseh

nizovih sindikalnih organizacij in se jim zanj dobi vso politično podporo. Kot kratkoročno rešitev so bili sprejeti

SKLEPI:

1. V najkrajšem možnem času je treba z vse odgovornostjo urediti status osebnih dohodkov DO Elektro Gorenjska oziroma delavcev v elektrogospodarstvu z upoštevanjem visoke kvalifikacijske strukture in težjih pogojev dela.

2. Za rešitev problema osebni dohodki, za delavce nesprejemljivi osebni dohodki, je treba takoj ukrepati

— da se v izhodilnem osebni dohodku za leto 1986 ne spreminja korektore iz leta 1984

— da se v leto 1986 ne izvajajo posebni ukrepi oziroma ne vrstijo osebni dohodki za leto 1984

— da se izhodilni osebni dohodki za leto 1986 prina delovno določeno rast OD v gospodarstvu SRS za leto 1985 oziroma da se izhodilni osebni dohodki za leto 1985 povečajo za določeno rast OD v gospodarstvu SRS za leto 1985 in kot taki predstavljajo izhodilne za leto 1986, kar je vključeno tudi v splošni načrt razvoja slovenskega

sklepi.

— da odbor za spremljanje trajno je usmeritev resolucije za napredovanje dohodka v leto 1986 upoštevati rast osebnih dohodkov v gospodarstvu SRS takole — močeno.

inštrumenti odvedo in limitno zakamo...

Posledica nizkih osebnih dohodkov je fluktuacija kadra, predvsem mladega, ki zapušča težko zahtevno težavno delo in odhaja v industrijo, turizem in celo družbene dejavnosti — na boljše

plačana delovna mesta. Kaj se lahko zgodi, če v distribuciji zmanjka strokovnega kadra in kako se to odraža na odpravi okvar, pri vzdrževanju, gradnjah? Kakšno škodo lahko stvri industrija, če bo brez energije? Za delavce, ki se spokojijo na ustreznega

nadomestila, mladi odhajajo, za študentje tudi ni pravega zanimanja... Delo je strokovno, zahtevno, ker je treba šele poznati elektroenergetске naprave, se stalno izobraževati z napredkom; delavci opravljajo dela, kjer so v stalni življenjski nevarnosti zaradi morebitne napetosti dotika in podobno. V primeru okvar so na razpolago v vsakem času in pogojih dela, z zavestjo in visoko moralno hitro odpravljajo okvare, kar se je videlo pri odpravi okvar pri hvarjih, ko je bilo delo opravljeno takoj in z vse odgovornostjo. Kot delavci v dejavnosti posebnega družbenega pomena se zavedajo pomembnosti dela pri dobavi potrebne elektrarne energije, hkrati pa družbo opozarjajo na nemogočo ekonomsko položaj delavca v distribuciji. Do neke meje človek potrpi, je bilo eno izmed mnenj, ko pa ne zdrži več, lahko pride tudi do tega, da svoje nemožnosti izrazi tudi na nek drugi način... Kaj pa če pride do prekinitve dela?

5 podobnih problemov se srečujejo tudi v Elektro Žirovnica in Elektro Sava Kranj, ki upravljata z majhni hidroelektrarnami na Gorenjskem, kjer je pridobivanje mladega kadra za specifična stikalska dela opazila tudi kritično. Tudi neobjektivno prikazovanje osebnih dohodkov v republiki in poročanje v slovenskih sredstvih javnega obveščanja o osebnih dohodkih, javnost dezinformira o dejanski višini osebnih dohodkov. Tako je avgustovski OD, pretvorjen na 182 ur, znašal za mladega monterja 73.264 din, mladega tehničarja 93.330, vodjo kovinske delavnice s preko 20 let delovne dobe 106.845 din, vodjo nadzorniškega z odgovornostjo dela skupine na terenu ter obsevanja naprav s preko 10 let dela pa 111.896 dinarjev.

Predstavniki komiteja za delo SRS je povedal, da je dan pred izrednim zborom delavcev, odbor za spremljanje osebnih dohodkov sprejel oceno rasti osebnih dohodkov v gospodarstvu za obdobje januar-september 1986 v primerjavi z letom 1985 v višini 78%. To po preprosti računi pomeni, da

40 let

se v Elektro Gorenjska povečajo za ca. 1,3 % na mesec. Tako se bo septembrski osebni dohodek v Elektro Kranj povečal za to razliko, opravljen pa bo tudi poračun za preteklih 8 mesecev ca. 11 %.

Navedene sklepe, ki predlagajo večja izhodišča za odpravo kritičnega stanja naj prouči in sprejme odbor za spremljanje OD pri Republiškem komiteju za delo. Delavci so zahtevali, da se takoj pristopi k reševanju problematike, sicer zahtevajo takojšen ponoven zbor delavcev. Vsi organi se morajo zaveda-

ti, da je potrebno najprej skupno pot, da se v distribucijskih organizacijah zdravičnega dela najde rešitev za popravek gmotnega finančnega položaja delavcev v tej veji in s tem izhod iz dolgotrajne krize. Kako pa se bodo dejansko predlagane zahteve uresničile, ni mogoče napovedati, upamo v korist delavca distribucije.

Ima še to: distributerji iz Kranja zahtevajo, da delavci iz soseda EGS hitreje in učinkoviteje ukrepa v korist delavcev distribucije.

DRAGO PAPLIER

Matija Kenda, delovni predsednik na izrednem zboru delavcev TOZD Elektro Kranj ob problematiki osebnih dohodkov **25. septembra 1986:** »V slovenskem elektro-gospodarstvu so nepravilna delitvena razmerja po panogah. Osebni dohodki se v javnosti prikazujejo z etiketo povprečja, po sistemu segedin golaža. Nerazumljivo se mi zdi, da se ta povprečja za celotni sistem skupaj prikazujejo in ne po panogah. Nekdo ima na krožniku zelje, drugi meso, vsi skupaj pa jemo dober segedin. Vendar povejmo, kdo poje meso, saj distribuciji ostane le zelje?!«

(Elgo, št. 10, 20. 10. 1986, str. 1)

● FRANC MEKLAJČIČ:

»Sem visokokvalificirani elektro-monter s 36 leti dela v Elektro-gospodarstva in sem zaslužil 110.000 dinarjev z vsemi dodatki, drugi majhni monterji pa od 80.000 do 90.000 dinarjev. Vprašam vas kam to pelje? Kot namestnik nadzornika v nadzorništvu Visoko imam stalne stike s strankami po terenu in dobivam očitke od njih, da veskosi naprej dražimo elektriko zato, da si večamo plače?! To ni res, samo elektrike ob podražitvah več plačam, tako kot drugi. Na Gorenjskem imamo šest mesecev zimske razmene, pa ob nobeni priložnosti še noben monter ni rekel »ne«, z veseljem delamo. Za moje delo bi morali biti tudi v redni plačani. Dajte nam pomagat...!«

● MARTIN DOLINAR:

»Monter začelnik dobi pri nas 70.000 dinarjev, v IBI pa 140.000 dinarjev, kar je 100 % več. Zato ni čudno da nam mladi odhajajo! Po uvajanju in odslužbi vojaškega roka se vrnejo specializirani za delo na visokonapetostnih napravah, ko pa zaslužijo bolje plačamo službo odidejo v industrijo lepo pod streho, na topla, kjer je zagotovljena topla malica za 100 din, medtem, ko nas na terenu stane 500 din, če jo sploh dobijo... Podjetje tople malice ne more omogočiti, ker se lokacija dela včasih tudi trikrat dnevno menja. Mlad kader, ki naj bi nadomestil sedanjega kader odhaja, ta stari bomo li pa v penzijo. Ne vem, kdo bo pa potlej sploh vzdrževal naprave?«

● DRAGO ŠTEFE:

»Plača monterja je smotno nizka, plača strokovnega delavca je nizka, plača tehnika je tako slaba, da že dve leti ne dobimo nobenega v obsevanje. Kot majhna delovna organizacija smo dovolj strokovni, vendar je naš glas prebujak med drugimi velesilami EGS. Zato je s tem dan dodaten impulz, da bomo skozi stroko, politiko in javno mnenje povedali kakšno je stanje v distribuciji. Moramo vztrajati, kot energetiki bomo naprave kvalitetno vzdrževali, ker to je porok, da bomo še dolgo časa še naprej kvalitetno delali. Realno moramo pogledati položaj delavca v energetiki. Pri nas v Elektro Gorenjski se sliši beseda delavca, tudi na drugih nivojih se dokaj jasno in glasno distributerji slišijo. Mislim, da bo prevladala realnost v Sloveniji, da bo ekonomski položaj delavca v distribuciji na prvi vikini... Sicer ne bo zagotovljeno kvalitetno obratovanje, brez kadra pa bo energetika propadla.«

Skrajšana pot podatkov

Leta 1986 so v TOZD Elektro Kranj pričeli s paketnim prenosom vseh podatkov po VF liniji na posebno datoteko v računski center v Ljubljani. S tem se je bistveno skrajšal čas od zajemanja podatkov ter njihove obdelave. Istočasno so precej prihranili pri stroških, saj ni bilo več potrebno prenašati disket v ERC Ljubljana. Aprila 1986 so začeli v kranjskem oddelku za prevzem in prodajo električne energije z interaktivnim delom nekaterih podatkov ažuriranja (ročni obračun ter popravek obračuna). S tem je bilo omogočeno direktno spremljanje podatkov na matični datoteki ter takojšnja izdelava točnih obračunov oziroma popravkov obračunov. Preko VF linij so dobili tudi povratne informacije o poračunu, ki se je kompletno prikazal na ekranu oziroma izpisal na tiskalniku, ki je bil montiran v TOZD Elektro Kranj. Prenos podatkov je potekal preko modemov ter lastnih linij med TOZD Elektro Kranj ter centralnim računalnikom ERC v Ljubljani.

V času predelave transformatorske postaje – TP Dolenja vas Podbrezje in montaže 20 kV opreme je napajanje odjemalcev potekalo preko provizorične blindirne montažne transformatorske postaje – Foto: Drago Papler

40 let

Lipnica in Brezje na 20 kV

Daljnovoda RTP Zlato polje – Lipnica in RTP Zlato polje – Brezje, ki tvorita zanko s prečno povezavo preko Podnarta in z električno energijo napajata vasi Naklo – Podbrezje – Otoče do Podnarta ter desni breg Save do Okroglega, preko Besnice do Lipnice, sta bila od **20. decembra 1986** napajana z 20 kV napetostjo. »Prehod daljnovodov z 10 na 20 kV obratovalno napetost je bil potreben, da so se izboljšale napetostne razmere na tem območju, saj sta bila daljnovoda v skupni dolžini 39 kilometrov in z 62 transformatorskimi postajami obremenjena s 3,3 do 3,5 MW moči. S preходом na 20 kV napetostni nivo so se pri istih presekih zmanjšali padci napetosti, povečala se je prenosna moč. Omogočena je bila možnost kompletnega prenapajanja obeh daljnovodov, kar je bilo prej pri

napetosti 10 kV zaradi prevelikih tokov že problematično. Hkrati pa je tudi pridobljena možnost prenapajanja kranjskega območja iz Elektra Žirovnica in obratno s povezavami na radovljiški 20 kV sistem pri Brezjah in Lipnici,« je povedal vodja obratovanja TOZD Elektro Kranj inž. Peter Lavtar. Delavci nadzornišva Podrezje, nadzornišva Strazišče, gradbene skupine Tržič, gradbene skupine Kranj so obsežno delo opravili v dveh letih. Zamenjali so celotno izolacijo, zanka zveznih daljnovodov ima v celoti vodnike Al-Fe 70 mm², razen na že obstoječih kratkih odsekih so ostali vodniki prvotnega preseka Al-Fe 50 mm². Zamenjana je bila celotna transformacija in oprema transformatorskih postaj z 20 kV.

(Elgo, št. 6, 28. 4. 1987, str. 5)

1987 Hidroelektrarna Davča (na sliki) z dvema generatorjema moči 270 kW je bila zgrajena leta 1987. Istega leta je bila rekonstruirana tudi hidroelektrarna Rudno (zgrajena leta 1935) z generatorjem moči 175 kW – Foto: Drago Papler

Male HE na pohodu

Naraslo je zanimanje zasebnikov za gradnjo malih vodnih elektrarn na Gorenjskem. Konec leta 1986 sta bili dani v obratovanje dve zasebni elektrarni na Kokri v kranjski občini in Cesarjeva v Bohinju; obratovale so lahko v izrednih razmerah otočno, kar je bilo pomembno za potrebe splošnega ljudskega odpora (SLO). Podobna mala hidroelektrarna, imenovana tudi MHE 920 v Davči, ki jo je zgradila TOZD Elektro Sava Kranj, je začela leta 1987 obratovati kot ena izmed sto malih HE iz programa SLO. Kot so kazali podatki, se je uresničila postopna jasna družbena usmeritev izkoristiti čimveč majhnih vodotokov, saj je bila Gorenjska siromašna z energetskimi oziroma vodnimi dobrinami in je morala vso potrebno energijo dobiti iz drugih delov republike.

Razširitev 110 kV stikališča HE Moste

Obsegala je izgradnjo dveh dodatnih polj v prvi fazi, ki so bila potrebna za napajanje nove

Prva elektrarna na Kokri

KOKRA — Vas Kokra je dolga devet kilometrov in ima zaselke razpoteegnjene po pobočjih gora, ki 250 kranjancov menedno ogrožajo s svojimi hudourniki, viharji in plazovi. Vseh sil narave ni mogoče ukrotiti, vendar pa je mogoče nje lepote in naravno bogastvo izkoristiti. Domačini so že med NOB dali zavetje partizanom, zato je bila vas požgana. Korak s časom krajani lovijo vsa povojna leta. Zgradili so asfaltno ceste, imajo dve trgovini, uredili so avtobusna postajališča, vodovode, telefonske priključke skoraj po vseh hišah. Pri Čelarjevih pa so se pričeli ukvarjati s kmečkim turizmom. Mladi se vračajo nazaj v vas in ne odhajajo več od doma, pravi predsednik krajevne skupnosti Kokra **Ciril Kodrer**.

Za to dolino je bila pred 40 leti velikega pomena elektrifikacija, sedaj pa so pričeli izkoriščati vodno energijo z gradnjo male vodne elektrarne. Pri Povšnarjevih v Kokri 63 so že pred vojno imeli mlin in žago, po vojni pa so oboje zaustavili. Kmetiji z devetimi glavami živine in 38 hektari gozda ima napredne gospodarje, ki se ogrevajo za novosti. Gospodar **Janez Povšnar** je po energetski krizi pričel razmišljati o svoji vodni elektrarni. Kranjski občinski organi so po zahtevah SLO leta 1985 izdali lokacijo, potrebno je bilo pridobiti šestmestni dovoljenj in soglasij, strokovno pomoč pa so nudili **Tomaž Jamnik, Alojz Rebolj in Ivan Basaj iz DO Elektro Gorenjska**.

Za odvzem vode je bil zgrajen objekt z zapornicami, rešetkami, s prelivom in peskolovcem, položili so betonski cevovod od zajetja do strojnice. V kletnih prostorih žage, kjer je strojnica, je asinhronski generator moči 22 kilovotov in asinhronski generator moči 15 kilovotov, medtem ko je regulator v zgornjih prostorih žage, kar omogoča pogled na vodne razmere. V normalnih razmerah bo obratoval prvi vzporedno z javno distribucijsko električno mrežo, v izjemnih primerih pa ločen od javne mreže, kar bi bilo koristno za potrebe SLO.

Vodna elektrarna Povšnar na Kokri je prva v spletu možnosti te reke od Preddvora do Jezerkega, ter bo letno dala okrog 130.000 kilovatskih ur električne energije. Tako kot že nekaj zasebnih malih vodnih elektrarn na Gorenjskem bo tudi ta presežke električne energije oddajala v distribucijsko mrežo elektrogospodarstva.

DRAGO PAPER,
Tržič

Jože in Martin v pokoju

Sodelavci iz tehničnih služb TOZD Elektro Kranj so se tovariško poslovili od Jožeta Koželja, nadzornika Kranja (peti v prvi vrsti) in Martina Dolinarja, vodje gradbene skupine Kranj (sedmi v prvi vrsti), ki sta po polni delovni dobi v elektrogospodarstvu odšla v zaslužni pokoj. Na sliki ves tehnični operativni kader TOZD Elektra Kranj iz leta 1987 – Foto: Drago Papler

(Elgo, št. 6, 28. 4. 1987, str. 4)

RTP Jeklarna 2 Jesenice. V okviru razširitve se je izvajala tudi rekonstrukcija obstoječega stikališča, in sicer sekundarni del (zamenjava relejnih zaščit, komandne plošče, naprav za meritve in signalizacijo). Montirana je bila nova telefonska centrala z napravami za zveze in komandna miza s posrednikom. Stikališče je bilo pomembno vozlišče, predvsem za Železarno Jesenice. Da je bilo možno končati z deli razširitve je bila potrebna zamenjava prečk na obstoječih portalih, kar je bilo povezano s popolnim izklopom stikališča. Le-to pa je bilo povezano z začetkom obratovanja v RTP Okroglo aprila 1987. Zaradi potrebe Elektra Gorenjska, da je bila z majem 1987 napajana nova RTP Jesenice 110/20 kV, so bili roki medsebojno zelo napeti in pogojeni. Zaradi zamude Iskre pri dobavi daljinskih komand so se **30. marca 1987** dispečerji iz območnega centra vodenja Beričevo preselili na lokacijo v RTP Okroglo, kjer so opravljali operativne funkcije. Prestavitev Območnega centra vodenja Savskih elektrarn je trajala leto dni. Tehnični pregled 400 kV stikališča in transformatorja 300 MVA je bil **4. junija 1987** in takoj zatem se je pričelo poskusno obratovanje RTP z lokalnim vodenjem.

Velike prenosne investicije na Gorenjskem uresničene

Od marca 1985 do **julija 1987** so Savske elektrarne Ljubljana na Gorenjskem zgradile naslednje investicijske objekte: DV 2 x 110 kV HE Mavčiče – Žabnica dolžine 4,7 km, DV 2 x 400 kV Beričevo – Okroglo dolžine 31 km, DV 2 x 110 kV Okroglo – Jeklarna 2 (Jesenice) dolžine 26,3 km, DV 110 kV Okroglo – Radovljica, odsek Dobro polje – Radovljica dolžine 3,2 km, DV 110 kV Moste – Radovljica, odsek Hlebece – Radovljica dolžine 3,4 km, DV 35 kV Naklo – Asfaltna baza (Tržič) dolžine 2,2 km, DV 35 kV Moste – Radovljica, prestavljen iz lesenega na obstoječi železni 110 kV (tip Jelka) dolžine 2 km, DV 2 x 110 kV razplet Okroglo (5 dvosistemskih priključnih daljnovodov) dolžine 3,4 km, DV 2 x 110 kV Moste – Železarna, vzankanje v RTP 110/35/5 kV Jeklarna 2 (Jesenice) dolžine 1,8 km, DV 2 x 110 kV Kleče – Škofja Loka – Okroglo, odsek DV 2 x 110 kV Škofja Loka – Godešič dolžine 1,9 km. Ukinili so provizorije in obstoječe DV 110 kV na Okroglem in pred RTP Naklo ter izdelali nove priključke DV 110 kV na RTP Naklo, predstavili 110 kV DV pred RTP Moste, povezali oziroma prevezali daljnovode v RTP Klečah v Godešiču in Škofji Loki ter demontirali 110 kV daljnovodov v dolžini 29,7 km.

Drago Papler
(Elgo, št. 2, 24. 2. 1987, str. 13)

40 let

Daljnovid in RTP Jesenice 110/20 kV

Konec **julija 1987** je bil pod investitorstvom DO Elektro Gorenjska zgrajen in vstavljen v poskusno obratovanje 2 x 110 kV daljnovid RTP HE Moste – RTP Jesenice in razdelilna transformatorska postaja Jesenice 110/20 kV. Dvosistemi 110 kV daljnovid je zgrajen na 9,4 kilometra dolgi novi trasi s 33 jeklenimi drogovi tipa sod, na katere so nameščeni vodniki preseka Al-Je 240/40 mm² in kabel SLK za strelvodno vrv, ki obenem služi tudi za prenos informacij. Trasa je bila dokaj problematična, dvakrat je prečkala reko Savo, dvakrat železniško progo Jesenice – Nova Gorica, pet daljnovodov, od tega vse obstoječe daljnovode, ki napajajo Železarno Jesenice. Daljnovid, ki je bil potreben za napajanje nove RTP Jesenice in perspektivno kasneje (po letu 2005) s podaljškom še RTP Kranjska gora, se je pričel graditi leta 1985. Vzrok za daljšo časovno izvedbo je bilo pomanjkanje sredstev, delni vzrok pa je bil tudi v prezasedenosti izvajalca Dalekovoda Zagreb, ki je na Gorenjskem gradil leta 1985 in 1986 tudi daljnovid 2 x 400 kV Okroglo – Jeklarna 2, s celotnim razpletom na Okroglem. V 110 kV stikališču sta bili v prvi etapi izvedeni dve daljnovodni polji 110 kV z dovozom iz RTP HE Moste in vgrajen transformator 110/20 kV, moči 20 MVA. V 20 kV stikališču je bilo montiranih 15 celic 20 kV s šestimi odvodi: v tej fazi je bila vgrajena tudi kompenzacija 2,4 MVA. Kasneje bo dograjen še 110 kV dovod iz RTP Železarne in 110 kV odvod za bodočo RTP Kranjsko goro. V končni fazi bo RTP Jesenice 110/20 kV imela: tri transformatorje po 40 MVA moči, tri daljnovodna 110 kV polja, 30 celic 20 kV. RTP bo daljinsko vodena iz DCV Kranj na Zlatem polju. Izgradnja RTP Jesenice je bila potrebna zaradi povečane

Zadnja domačija dobila luč

30. julija 1987 je domačija Lindav v dolini Dov na Jezerskem kot zadnja stalno naseljena stanovanjska hiša v občini Kranj dobila elektriko. Po objavi odmevnega članka v regijskem časniku Gorenjski glas, da Lindavovi še vedno uporabljajo petrolejko, likajo na oglje, kuhajo na štedilnik na drva in perejo na roke, je stekla širša družbena akcija med kranjsko občino, krajevno skupnostjo Jezersko, Gozdnim gospodarstvom Kranj in Elektrom Kranj o možnosti elektrifikacije zaselka Zabukovec. Prvi dogovor je bil že leta 1985, vendar se je zataknilo pri zbiranju finančnih sredstev, dokončen dogovor je bil sklenjen 16. aprila 1985. Za priklon na novo transformatorsko postajo Zabukovec sta bila dva interesenta – stanovanjski objekt Lindav na Sp. Jezerskem št. 13 in bližnji počitniški objekt kranjskega Gozdnega gospodarstva, kasneje pa je Domplan Kranj, ki zastopa Kranjsko samoupravno stanovanjsko skupnost, sporočil, da se predvidi tudi elektrifikacija nižje ležečega, delno porušenega

objekta. Investiranje je prevzela Krajevna skupnost Jezersko, izvajanje elektromontažnih del TOZD Elektro Kranj, gradbena dela pa je opravilo Gozdno gospodarstvo Kranj. Krajevna skupnost Jezersko, Lindavovi oz. KOGP Kranj. Projektivni biro DO Elektro Gorenjska je izdelal projekt in s pomočjo ostalih pridobil upravno tehnično dokumentacijo. Maja 1987 so se pričela dela in do kranjskega občinskega praznika 1. avgusta je bil 20 kV daljnovid v dolžini 1,5 kilometra s 24 drogovi in vodniki Al-Fe 3 x 35 mm² zgrajen. Istočasno je bila zgrajena transformatorska postaja Zabukovec na lesenem A-drogu s transformatorjem moči 50 kVA, 20/0,4 kV ter položen nizkonapetostni kabel do priključnih kabelskih omaric na objektih. S simboličnim pritiskom na stikalo zunanje luči je objekt predal namenu predsednik kranjske občinske skupščine Ivan Torkar.

Drago Papler
(Elgo, št. 14, 11. 9. 1987, str. 6)

Jeseniška elektroenergetska pridobitev

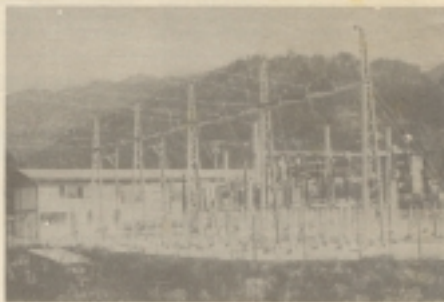
Jesenice, 1. avgusta — Ob letošnjem prazniku so na Jesenicah zgradili daljnovod in razdelilno transformatorsko postajo 110/20 kV. Daljnovod bodo v prihodnjih letih podaljšali do Kranjske gore.

S potrošnikom obratovanja dvosistemnega 110 kilovoltnega daljnovođa in razdelilne transformatorske postaje Jesenice 110/20 kilovoltov bo močnost povečanega odjema električne energije na širšem območju Jesenic, povezano s cestnim predorom skozi Karavanke.

Dvosistemski daljnovod nivoja 110 kilovoltov je zgrajen v dolžini 9,4 kilometra od razdelilne transformatorske postaje HE Moste do nove razdelilne transformatorske postaje na Jesenicah. Na jeklene jarkove tipa ovdč so obloženi vodniki AL — Se 240/40 mm² in kablji 50 kV na stekleni vrv, ki obremenijo slabi ta-

Predor bo napajal iz nove razdelilne transformatorske postaje po 20 kilovoltnem daljnovodu, rezervno napajanje pa bo po obstoječem 20 kilovoltnem daljnovodu z Jesenit v začetku, kasneje pa po novozgrajenem 20 kilovoltnem kablovodu. Investitor daljnovoda in transformatorske postaje je bila DO Elektro Gorenjska Kranj, izvajalec daljnovoda Diatekond iz Zagreba, gradbeno dela na razdelilni transformatorski postaji je opravil Gradnja Jesenice, elektroosredstva dela pa DO Elektro Ljubljana — tozi Elektrosvet, Energoinvest in Elektro Žirovnica.

Drago Papler

Nova razdelilna transformatorska postaja na jeseniškem Plazu je pomembna pridobitev v jeseniki občini. — Foto: F. Perdas

porabe odjema na širšem območju Jesenic ter zaradi gradnje cestnega predora skozi Karavanke. Napajanje predora je bilo predvideno po novozgrajenem 20 kV daljnovodu iz nove RTP Jesenice. Rezervno napajanje predora je bilo v začetku po obstoječem 20 kV daljnovodu z Jesenic, kasneje pa po 20 kV kablovodu iz nove RTP Jesenice. Obstoječa RTP Jesenice 35/10/20 kV je bila preimenovana v RTP Ukova. Po prehodu celotnega jeseniškega področja srednje napetosti z 10 na 20 kV nivo je RTP Ukova prešla na obratovanje s transformacijo 35/20 kV. Z uvedbo 110/20 kV napetosti je zgornjesavsko območje Gorenjske prešlo v tretjo etapo elektrifikacije, po obdobjih, ko je bil v prvi etapi leta 1915 od elektrarne Žirovnica do Jesenic zgrajen prvi 10 kV daljnovod in drugi etapi leta 1960, ko je bila zgrajena RTP Jesenice na 35/10 kV nivoju.

40 let

Računalniki v pomoč pri delu

Leta 1987 so v Elektru Gorenjska pričeli uporabljati prve PC-je (osebni računalniki), sprva v administrativne birotehnične namene, proti koncu leta 1987 pa tudi kot urejevalnike datotek in preglednic Lotus predvsem za področje službe za ekonomiko in plan, izračunov obratovalne pripravljenosti, kalkulacij ponudbenih elementov v investicijah. Leta 1988 so pričeli z zbiranjem podatkov za zbirni prikaz elementov visokonapetostne mreže (pasoš naprav). Računalnik so začeli uporabljati pri risanju standardnih elementov za tipske projekte transformatorskih postaj.

1988 Z avtodvigalom so delavci nadzorništva Škofja Loka demontirali dotrajane vodnike in strešna stojala, ki so že odslužila svojemu namenu – Foto: Drago Papler

Demontirali zračno omrežje v starem mestnem jedru Škofje Loke

Tisočletno mesto Škofja Loka, ki je elektriko dobilo prvo v Sloveniji, leta 1894, je s pomočjo prizadevanj Elektra Kranj dobilo prvotno obliko. V nadzorništvu Škofja Loka so se načrtno lotili zamenjave dotrajanih zračnih vodov, ki so služili svojemu namenu preko 50 let. Že ob praznovanju tisočletnice mesta so odstranili zračno omrežje na Mestnem trgu, Blaževi ulici in Cankarjevem trgu ter položili zemeljske kable. Kasneje so se dela nadaljevala v Blaževi ulici, na Kapucinskem mostu in okrog pošte. Na zadnji poseg v starem mestnem jedru – na Spodnjem trgu – pa so se temeljito pripravili in že leta 1986 položili zemeljske nizkonapetostne kable in vgradili kabelske omarice. **Leta 1988** so odstranili zadnje dele dotrajanega nizkonapetostnega omrežja. Tako je Spodnji trg dobil prvotno obliko brez zračnih vodov in strešnih stojal. Tako je Škofja Loka kot drugo najstarejše mesto na Slovenskem, ki je tisočletnico praznovalo leta 1973, tako ponovno dobilo podobo iz 19. stoletja.

Hitra izgradnja daljnovoda Moste – Bled

Območje Bleda je bilo enostransko napajano po slabem 35 kV lesenem daljnovodu iz RTP Radovljica. Prepotrebna izgradnja 110 kV daljnovoda Moste – Bled pa je bila vključena po programu samouprave interesne skupnosti elektrogospodarstva in premogovništva ISEP (energetska sredstva) šele za prihodnji srednjeročni program. Zato so se v TOZD Elektro Žirovnica zaradi velikih potreb napajanja območja Bleda in Bohinja z novim daljnovodom odločili, da se tega zalogaja lotijo predčasno in za izgradnjo namenijo lastna sredstva iz amortizacije osnovnih sredstev. Odločitev je padla na začetku leta 1987; lokacijska dokumentacija je bila pripravljena aprila, decembra 1987 pa je nov 110 kV daljnovod Moste – Bled že šel v poskusno obratovanje. V zelo kratkem času devetih mesecev je bila celotna gradnja izvršena in je za tovrstna dela, še posebno tista, ki se financirajo iz energetskega sredstva, pravi rekord brez primere. Zaradi hitre gradnje je bil objekt zgrajen z bistveno

manjšimi sredstvi kot pri podobnih dalj časa trajajočih gradnjah. Daljnovod ima dvajset točk z železnimi jambori tipa »sod«, križa reko Savo in je dolg šest kilometrov, zgradil pa ga je Dalekovod Zagreb po projektu IBE Elektroprojekt Ljubljana. Pri tem je potrebno

poudariti veliko angažiranost delavcev TOZD Elektra Žirovnica in Delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije Elektro Gorenjska pri urejanju dokumentacije in pri spremljanju ter nadzoru gradnje. Z izgradnjo daljnovoda je bil na tem območju pogojen tudi prehod na 20 kV napetostni nivo na Bledu. Z vzpostavitevijo v obratovanje je bil sistem že priklopljen na 20 in 35 kV napetost. Hkrati je bilo v RTP Bled predelano 10 kV stikališče na 20 kV napetostni nivo.

Volitve v skupščini ISEP

7. junija 1988 je potekel mandat skupščini Interesne skupnosti elektrogospodarstva in premogovništva ISEP, katere dosedanji predsednik je bil **Drago Štefe**, direktor Elektra Gorenjska. Začastno, torej neprofesionalno funkcijo predsednika ISEP za naslednji dveleten mandat je kandidiral in bil izvoljen Silvo Gorenc, diplomirani politolog in direktor Đura Salaja iz Krškega.

(Elgo, št. 12, 27. 6. 1988, str. 3)

Daljinsko razklopišče Želeče

Leta 1988 je bilo izvedeno prvo daljinsko upravljanje razklopne postaje – RP Želeče pri Bledu. Med razdelilno transformatorsko postajo Bled in razklopiščem Želeče je že prej potekal telekomunikacijski kabel, kar so delavci Službe obratovanja in energije delovne organizacije Elektro Gorenjska in TOZD Elektro Žirovnica izkoristili za daljinski prenos podatkov za potrebe RP Želeče, ki je potekal iz Distribucijskega centra vodenja na Zlatem polju.

NOVOGRADNJE ELEKTRIČNE MREŽE

Na področju TOZD Elektro Kranj je bilo lani zgrajeno približno isto število objektov kot leto 1987 in sicer 5,8 kilometrov visokonapetostnih kablovodov, 5 kilometrov daljnovodov, 16 novih transformatorskih postaj, obnove in elektrificirani so bili odseki novega nizkonapetostnega omrežja. Večje izboljšave v mreži so na področju, ki ga napaja RTP Primskovo 110/20 kV in 10 kV, saj so sredajenapetostni odvodi dobili novo zaščito kar izboljšuje selektivnost. Nova zaščita je bila montirana tudi v RTP Železniki 35/10 kV, na 10 kV daljnovodu Podroži, kar omogoča pravilno delovanje novozgrajenih HE Davča in HE Sorica. Zgrajena je bila 20 kV daljnovodna povezava med Pangeršico in Tenetiškami, ki omogoča boljše napajanje in prenapajanje v primeru okvar zelo kritičnega področja Predvdora in Jezerskega. Svoj kabelski izvod iz RTP Zlato polje pa je bil položen za TP Exoter M Kranj, saj je ta kemična tovarna občutljiv odjemalec električne energije. Med večjimi deli velja omeniti razširitev RTP Primskovo in kompletiranje celic v RTP Škofja Loka, montirano je bilo 1,9 MVAr kompenzacije jalove energije.

Drago Pagler

40 let

Male HE Jelendol, Sorica in Mojstrana

Na območju Gorenjske so bile **leta 1988** zgrajene tri male hidroelektrarne na lokaciji Jelendol, Sorica in Mojstrana. HE Jelendol in HE Sorica sta bili z dokončno montažo naprav na zajetjih, cevovodu in strojnica ter povezavo s srednjenapetostno električno mrežo povsem zaključeni. HE Jelendol je imel en generator z močjo 50 kW, HE Sorica pa en generator z močjo 100 kW. HE Mojstrana je bila konec leta 1988 v zaključku gradbenih del, opravljen je bil tlačni preizkus cevovoda, zgrajen objekt zajetja in strojnice.

Leta 1989 je bila izvedena montaža opreme in generatorja z dejansko močjo 540 kW. Male HE Jelendol, Sorica in Mojstrana so bile po zagonskih in funkcionalnih preizkusih vstavljene leta 1989 v poskusno obratovanje. Leta 1989 sta bili opravljeni rekonstrukciji malih hidroelektrarn: HE Cerklje (iz leta 1924) z generatorjem 90 kW in HE Škofja Loka (iz leta 1919) z generatorjem moči 282 kW.

Tržiški novi objekti

Poleg elektrarne Lomščica je bila v Trziču **leta 1989** zelo pomembna izgradnja razdelilne transformatorske postaje Tržič 110/20 kV s stikališčem. Gradbena dela so bila opravljena leta 1989, montažna dela so bila opravljena za vso opremo. Težave so bile zaradi financiranja in dolge birokratske poti odločanja republiške komisije za oceno investicij in je zaradi tega potrjevanja inflacija načela sredstva v takšni meri, da je zmanjkalo sredstev za kompenzacijsko napravo in daljinsko upravljanje objekta. Investitor delovna organizacija Elektro Gorenjska je manjkajoča sredstva zagotovila z aneksom. Bolj nejasna je bila investicija priključnega daljnovoda 110 kV Okroglo – Tržič, ki je bil osnova za napajanje tržiškega elektroenergetskega območja. Glede na razmere, ki bodo nastale s pričetkom obratovanja nove razdelilne transformatorske postaje v Trziču, na Loki 110/20 kV, so potekala obsežna dela pri zamenjavi izolacije in

1989 Gradnja razdelilne transformatorske postaje Tržič 110/20 kV, na Loki – Foto: Drago Papler

Janez Pšenica, predsednik centralnega delavskega sveta Elektrogospodarstva Slovenije

29. junija 1989 je bila prva seja novoizvoljenega centralnega delavskega sveta, ki je štel 39 članov iz DO EGS, opazovalca iz RUŽV ter tri delegate iz uporabniških vrst. Za novega predsednika centralnega delavskega sveta SOZD Elektrogospodarstvo je bil izvoljen **Janez Pšenica**, po poklicu diplomirani elektroinženir, zaposlen kot direktor TOZD Elektro Žirovnica delovne organizacije Elektro Gorenjska.

Pohvale za Krvavec

Maja 1989 so delavci krnjskega Gradbinca podrl stari Počitniški dom Elektrogospodarstva na Krvavcu in do jeseni zgradili novega. Konferenca sindikata SOZD-a EGS je na seji **30. oktobra 1989** dala posebno priznanja najbolj zaslužnim v odboru za izgradnjo nadomestnega doma na Krvavcu. Priznanja so si prislužili **Drago Štefe s sodelavci**, Danilo Ritlop, Stanislav Poštrak, Venceslav Pirc in Marjan Sreš.

vodnikov ter opreme transformatorskih postaj na 20 kV napetostni nivo. Zaradi slabih napetostnih razmer nizkonapetostnega omrežja je bilo v gradnji nekaj novih transformatorskih postaj.

V TOZD Elektro Žirovnica je bilo **leto 1989** zelo uspešno, zaključili so predelave sredjenapetostne električne mreže na 20 kV napetostni nivo po programu iz leta 1972, ostalo je le nekaj krajših odcepov iz RTP Radovljica. Zaključena je bila pomembna povezava 35 kV (zgrajena za 110 kV) Moste – Bled – Bohinj, ki je dolga 25 kilometrov, brez nje pa Bled in Bohinj ne bi bila več kvalitetno napajana.

HE Lomščica pod vodo

Gradbena dela na hidroelektrarni Lomščica so bila **leta 1990** popolnoma izgotovljena in za funkcionalne potrebe zaključena, tako da so že preizkusili akumulacijski bazen s polnjenjem vode s srednjim pretokom 1 m³/sekundo. Popolnoma je bila izgotovljena hidromehanska oprema na zapornicah in cevovod, zmontirana turbinska oprema tipa Francis in generator Rade Končar z delovno močjo 1.760 kW. Nabavljen in montiran je bil transformator 2,5 MVA in transformator lastne rabe 250 kVA ter montirana visokonapetostna oprema s celicami. Predhodno so bili položeni 20 kV povezovalni kablovod med RTP Tržič Balos in strojnico HE Lomščica, ter signalni in napajalni kabli na relaciji strojnica, akumulacija ter za-jetje.

1990 Akumulacijski bazen hidroelektrarne Lomščica v Lomu pod Storžičem je bil obdan s posebnim penobetonom – Foto: Drago Papler

40 let

Tok iz Lomščice

Akumulacijsko jezero s 66.000 kubičnimi metri vode, 110-metrski padec je izkoriščen

Andrej Bergant, vodja investicij
Slap pri Trziču,
27. oktobra

Pevih 150.000 kilovatih ur vršne električne energije je že proizvedla hidroelektrarna Lomščica v času zagonskih in funkcionalnih prekusov in to v dveh najkritičnejših delih dneva, ko elektrike najbolj primanjkuje, je povedal upravitelj elektrarne Vinko Šrab.

Po republiškem inšpektoriskemu pregledu je potrebno odpraviti še nekaj drobnih pomanjkljivosti, nakar bo republiški upravni organ izdal odločbo o enoletnem poskusnem obratovanju elektrarne, ki se bo izteklo jeseni 1992. leta. V tem času bo elektrarna pod nadzorstvom strojnika, v končni fazi pa jo bodo daljinsko upravljali iz Kranja, njeno obratovanje pa se bo prilagajalo gibanju porabe potrošnikov.

«Elektrarna je namenjena za pokrivanje vršne električne energije, torej v času, ko je največja poraba elektrike, oziroma, ko jo primanjkuje. Ob srednji vodi bo dnevno oddajala osem ur vršne energije ob polni moči. Ostalih šestnajst ur pa se bo polnilo akumulacijsko jezero. Elektrarna je zasnovana tako, da bo ob nizkih pretokih lahko kompenzirala jalovo energijo v omrežju. Dnevno bo proizvedla 16 megavatih ur električne energije, srednja letna pro-

izvodnja pa je načrtovana na 6.300 megavatih ur električne energije. Zasnovana je tako, da je sposobna samostojnega osočnega obratovanja, ločeno od ostale mreže (primer vojnih razmer, izpada napajalnih daljnosvodov ipd.) za napajanje področja Trziča,» je poudaril Tomaž Jamnik, direktor Tehničnega sektorja Elektro Gorenjske.

Elektrarna Lomščica je petnajsta elektrarna, ki spada pod okrilje javnega podjetja za proizvodnjo in distribucijo električne energije Elektro Gorenjska

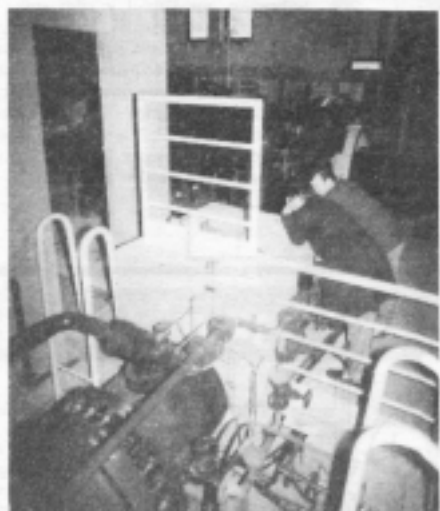
in je njeno instalirano moč v generatorjih povečala s 7.426 kilovatom na 9.426 kilovatom.

«Gradnja akumulacijske vodne elektrarne Lomščica se je začela leta 1987, objekt je bil pred letom dni gradbeno-tehnično prevzet, v zadnjem letu pa je bila dokončno vgrajena elektro-strojna oprema. Objekt je bil za izvajalce zahteven. Od zajetja poteka 263 metrov dolg betonski dovodni cevovod do akumulacijskega jezera, ki se nahaja v naravnih globeli velikosti

66.000 kubičnih metrov in se popolnoma sklada z okolico terena, skrito v pogozeno pobočje, desno od vasi Lom pod Storžičem. Od njega vodi metriki jekleni cevovod v dolžini 720 metrov do strojnice, ki je locirana 30 metrov nad sotočjem reke Lomščice in Trziške Bistrice, v naselju Slap pri Trziču. V njej je litostrojeva turbina tipa Francis, ki izkosiča 110-metrski padec (ob najnižji gladini) oziroma 118-metrski padec (ko je jezero polno) in poganja generator Rade Končarja z delovno močjo 2 megavata,» je dejal Andrej Bergant, vodja investicij Elektro Gorenjske.

Projektant objekta je bil IBE Elektropjekt iz Ljubljane, ki je delno vodil tudi investicijski inženiring, gradbena dela pa je izvajal SGP Gradbenc Kranj. Glavni dobavitelji opreme so bili: Litostroj (turbina), Rade Končar (generator), Elektrovod (krmilne naprave) in drugi. Hidromehansko opremo in visokonapetostne povezovalne kablsvode pa so vgradili delavci Poslovni enot Elektro Gorenjske. Vrednost investicije je 9,5 milijona nemških mark.

Poudariti je treba, da so prve zamisli o elektrarni na Lomščici stare že 20 let, za izvedbo s prelivnim jezero Lепенke in Peka, vendar je na podlagi študije variant obveljala investicijsko-tehnično zahtevnejša možnost, ki izkorišča celotni vodni padec, prednosti vodnega zbiralnika (akumulacijskega jezera) in s tem optimalno energetsko učinkovitost, ne nazadnje tudi po najkakovostnejši vrstni elektriki. Izredno dobra vključenost v obstoječe okolje pa je tudi dobra ekološka rešitev. Drago Papler

Strojnica nove elektrarne

Akumulacijski bazen HE Lomščica so obdali s posebnim penobetonom

40 let

Poplave na Gorenjskem

Narasli potoki in reke ter zemeljski plazovi so **od 1. do 4. novembra 1990** povzročili na distribucijskih napravah TOZD Elektro Kranj veliko škodo. Poškodovani so bili 10 in 20 kV daljnovodi ter nizkonapetostno omrežje v občinah Škofja Loka (še posebej v Selški dolini), Kranj in Ljubljana Šiška (Medvode). Poškodovan je bil visokonapetostni daljnovod na Zalem logu in daljnovodni odcepi za Martinj vrh, Osojno Davčo in Ojstri vrh v nadzorništvu Železniki. Poškodovanih je bilo še veliko drogov, vodnikov in samonosilnih kablov. Direktor TOZD Elektro Kranj inž. Ivo Rakovec je povedal, da so angažirali vse delavce, v Železnikih pa so jim pomagali tudi Tržičani. Kljub slabemu vremenu so z začasnimi, provizoričnimi popravili zelo hitro spet zagotovili odjemalcem elektriko. V TOZD Elektro Sava Kranj, ki skrbi za vodne elektrarne na gorenjskih vodotokih, so imeli največje težave na Škofjeloškem. Narasle vode v Selški Sori in njenih pritokih so zasule z naplavinami vtoke v elektrarne Davča, Sorica, Rudno in

Škofja Loka. Ob poškodbah, ki so bile stacionirane na jezovih, pa so bile v HE Škofja Loka zasute tudi turbinske komore.

»Z nanosom naplavin je bil preprečen dotok vode in prišlo je do izpadov elektrarn, ki so se avtomatsko zaustavile. Sora v Škofji Loki je dosegla stoletni nivo, kar je bilo več kot tri metre nad normalno rečno gladino. Potem ko so strokovne komisije na terenu pregledale naprave, je sočasno potekala sanacija za začasno obratovanje elektrarn,« je povedal direktor TOZD Elektro Sava Kranj Darko Koželj.

Jezovne in zaporniške naprave so bile poškodovane tudi na elektrarnah Jelendol in Pristava v tržiški občini ter elektrarnah Sava, Kokra in Cerklje v kranjski občini. Večjo škodo so preprečili s hitrim ukrepanjem in angažiranjem vseh razpoložljivih delavcev, da so zavarovali objekte.

Drago Papler
(Elgo, št. 21, 19. 11. 1990, str. 7)

Obratovalni dogodki 1990

Leta 1990 je bilo v TOZD Elektro Kranj priklapljenih 11 novih TP 10(20)/0,4 kV, 42 km daljnovodov 10 (20) kV in 8 km kablovodov 10 (20) kV. Od Savskih elektrarn Ljubljana je bila prevzeta RTP Naklo 110/35 kV v upravljanje in osnovna sredstva. Z javno mrežo je bilo vzpostavljeno paralelno obratovanje štirih tujih elektrarn Bombažne predilnice in tkalnice Tržič z močjo 3,2 MW.

13. septembra 1990 je bil opravljen prehod na indirektno ozemljeno nevtralno točko 20 kV mreže RTP Primskovo. Pripravljena za prehod na indirektno ozemljeno nevtralno točko je bila RTP Jesenice 110/20 kV, vključno z 20 kV mrežo. S preходом na 20 kV obratovalno napetost na območju mesta Radovljica je bil zaključen celotni prehod sredjenapetostne mreže na območju Elektra Žirovnica.

Vzpostavljena je bila VF zveza po 2 x 110 kV daljnovodu RTP Jesenice – Predor preko VF mostu po 35 kV daljnovodu Predor – Kranjska gora za RTP Kranjska gora in krajevno nadzorništvo Kranjska gora. Zaradi

Po poplavah na Gorenjskem

Prva faza zasilne sanacije se je po poplavah opravljala že v dneh od 1. do 4. novembra 1990. V prizadevanju, da se usposobijo vsi pomembni daljnovodi, nizkonapetostna omrežja in zagotovi vsem odjemalcem na prizadetem območju normalno oskrbo z električno energijo, so bili angažirani razpoložljivi delavci podjetja.

Najbolj problematična so bila popravila nizkonapetostnih omrežij in daljnovodov ob strugah reke Sore Selščice in hudournika Zadnja Smoleva. Sanacija je bila opravljena v sodelovanju vodnogospodarskega in cestnega podjetja, delno je bila prestavljena trasa. Večja sanacija je bila potrebna s poglobitvijo zasute struge potoka Dašnjica in izdelava opornega zidu, da voda ne bi več ogrožala naprav v pritličju razdelilne transformatorske postaje 35/10 kV Železniki.

Drago Papler
(Elgo, št. 22, 10. 12. 1990, str. 7)

40 let

izgradnje avtoceste so bile v Elektru Žirovnica opravljene prestativte 20 kV daljnovodov na odseku Vrba – Karavanški predor, prevezave in aktivnosti pri spremljajoči elektroinfrastrukturi na platojih.

Rekonstruirani sta bili HE Kranjska gora (zgrajena leta 1915) z generatorjem moči 152 kW in HE Kokra (zgrajena leta 1908) z močjo 228 kW.

Prehod iz družbene organizacije v javno podjetje

S **1. januarjem 1990** je bila uradno ukinjena Interesna skupnost za elektrogospodarstvo in premogovništvo ISEP, posle je prevzel Republiški komite za energetiko. Izvršni svet Socialistične Republike Slovenije je sprejel odlok o reorganizaciji organizacij združenega dela elektrogospodarstva in premogovništva in ustanovitvi javnih podjetij s polno odgovornostjo, ki morajo v pol leta sprejeti statute. Centralni delavski svet sestavljene organizacije združenega dela Elektrogospodarstva, ki ga je kot predsednik vodil Janez Pšenica, direktor TOZD Elektro Žirovnica je deloval v duhu sprememb. Iz podjetij so se umaknile partijske organizacije, članstvo se je začelo osipati. Sindikat je doživel prenavo. Predvolilni boj pred aprilskimi volitvami leta 1990 je posegel tudi na področje elektroenergetike, ki se je v glavnem odvijal okoli Rudnika urana Žirovski vrh in krške nuklearke. Aprila 1990 so v Sloveniji potekale demokratične volitve. Mandat za sestavo vlade je dobil Alojz Peterle, minister za energetiko je postal dr. Miha Tomšič. Na Gorenjskem se je delovna organizacija Elektro Gorenjska s tremi samostojnimi TOZD Elektro Kranj, Elektro Žirovnica in Elektro Sava Kranj pripravljala na ukinitvev TOZD in transformacijo v enotno javno podjetje.

Elektro Gorenjska, p.o.

Izvršni svet Republike Slovenije je 3. oktobra 1990 sprejel odlok o ustanovitvi javnega podjetja za prenos električne energije in petih javnih podjetij za distribucijo električne Energije (Ur. list RS, št. 38/90). Odpravljeni so bili vsi dvomi o bodočem skupnem delu, ki so se porajali s predhodnimi poskusi reorganizacij.

Temeljno sodišče v Kranju je v sodni register s sklepom Srg. 1630/90 z dne **26. decembra 1990** vpisalo firmo s polnim imenom: Elektro Gorenjska, javno podjetje za distribucijo električne energije, popolna odgovornost, Kranj, Cesta JLA 6 in skrajšanim imenom: Elektro Gorenjska, p.o., Kranj, Cesta JLA 6. Vlada je imenovala za direktorja javnega podjetja Elektra Gorenjska mag. Draga Štefeta.

Firma in sedež subjekta	ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije, p.o. KRANJ, Cesta JLA 6			Priloga k sklepu številka	1
Številka registrskega vložka registrskega sodišča in njegov sedež		Kranj 1 - 259-00			
Datum vpisa	Oznaka in številka sklepa	Številka vpisa	Ime sodišča		
26.12.1990	erg 1630/90	1	Temeljno sodišče v Kranju Enota v Kranju ustanovitve javnega podjetja		
Na podlagi sklepa registrskega sodišča je bil opravljen vpis v sodni register z naslednjimi podatki:					
1. Firma in sedež podjetja ali drugega subjekta vpisa					
ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije, popolna odgovornost, KRANJ, Cesta JLA 6 Skrajšana firma: ELEKTRO GORENJSKA, p.o., KRANJ, Cesta JLA 6 Sedež: KRANJ, Cesta JLA 6.					
2. Drugi vpisi					
Konstituiranje delovne organizacije s TOZD je bilo vpisano v sodni register dne 13.8.1979 s sklepom srg 355/79.					
Ustanovitev javnega podjetja vpisana v sodni register s sklepom srg 1630/90 dne 26.12.1990.					
Sodnik: Kikel Jazbec					4. Priloga k preizpisu sklepa

Podpisana oseba podpisuje samo prilogo k priglasitvi, sodnik pa prilogo k sklepu in registri list.
Obrzice: priloga k sklepu številka 1

SKUPŠČINA
REPUBLIKE SLOVENIJE
IZVRŠNI SVET

Na podlagi 1. člena zakona o imenovanju in razrešitvi poslovnih organov (Uradni list SRS, št. 8/90) in odloka o ustanovitvi javnega podjetja za prenos električne energije in javnih podjetij za distribucijo električne energije je izvršni svet Skupštine Republike Slovenije na 28. seji dne 18. oktobra 1990

ODLOČIL:

mag. Drago ŠTEFET, direktor DO Elektro Gorenjska, je z 18/10-1990 imenovan za direktorja javnega podjetja za distribucijo električne energije Elektro Gorenjska.

Številka: 111-04/90-3/3-8
Ljubljana 18. oktobra 1990

LOJZE PETERLE
PREDSEDNIK

DO ELEKTRO GORENJSKA - s.p. s. 1024/1
Delovna skupina skupnih služb
Prejeto: 18.10.1990
24. X. 1990

40 let

Organiziranost je začela s **1. januarjem 1991**, ko so začela delovati javno podjetje za prenos električne energije Elektro Slovenija – ELES in pet javnih podjetij za distribucijo električne energije, med njimi Elektro Gorenjska. Kot pravna oseba je nastala enovita organizacija p.o., TOZD-i so postali Poslovne enote, in sicer: Poslovna enota Kranj, Poslovna enota Žirovnica in Poslovna enota Sava. Delovna skupnost skupnih služb pa je bila razdeljena na organizirane sektorje, in sicer: Tehnični sektor, Finančno računovodski sektor in Splošno kadrovski sektor.

Leta 1992 je Ministrstvo za energetiko z novo organiziranostjo Vlade Republike Slovenije postalo del Ministrstva za gospodarske dejavnosti, energetska področja pa je prešlo v resor državnega sekretarja za energetiko.

Kupoprodajne pogodbe

Leta 1991 je začela veljati nova organiziranost, konstituiran je bil delavski svet in nadzorni odbor, za katerega je zunanje člane imenovala vlada. Pri nakupu električne energije se je spremenil kupoprodajni odnos. V posamičnih pogodbah med elektrarnami in Elesom ter Elesom in distribucijskimi podjetji so bili opredeljeni mesečni nakupi števila kWh in obračunska moč, pa tudi povprečni dnevni odjem po posameznih mesecih, tako za delovne kot za sobotne, nedeljske in praznične dneve.

22. aprila 1991 je 14 direktorjev elektrogospodarskih podjetij seglo v roke, potem ko so slovesno podpisali pogodbe o nakupu in prodaji električne energije z Elesom. Med podjetji za proizvodnjo elektrike je manjkala edino Nuklearna elektrarna Krško, ki je zaenkrat odklanjala podpis pogodbe zaradi prenizke odkupne cene za kilovatno uro. Kupoprodajne pogodbe so bile zametek novih ekonomskih odnosov med elektrogospodarskimi podjetji, ki so se že skušale zgledovati po tržnih načelih.

Tržiške investicije

20. maja 1991 je bil priklopljen v poskusno obratovanje dvojni 110 kV daljnovod Žeje – Tržič in razdelilna transformatorska postaja s transformacijo 110/20 kV Tržič. S tem je območje Tržiča dobilo solidno dvostransko napajanje. Opravljena je bila rekonstrukcija in prehod na 20 kV napetostni nivo stikališča razdelilne postaje RP Balos v Tržiču. Zaključen je bil tudi prehod celotnega 10 kV omrežja na območju Tržiča na 20 kV. V RTP Škofja Loka so bila dokončana montažna dela na transformatorju II. 110/20 kV. Zgrajena je bila 20 kV kabelska povezava Smlednik – Zbilje.

Žirovniške investicije

Na območju Poslovne enote Žirovnica je bila vzpostavljena nova 20 kV povezava RTP Završnica – RTP Radovljica z uporabo delov nekdanjih vodov Mlaka in 35 kV daljnovoda Radovljica – Moste. V RTP Jesenice je bila izvršena ozemljitev zvezdišča transformatorja preko upora. V RTP Radovljica je bila ukinjena transformacija 35/10 kV in celotno 35 kV stikališče zaradi gradnje novega nadzorništva. RTP Kranjska gora je bila vključena v daljinsko upravljanje iz DCV Elektro Gorenjska Kranj. Zaključena je bila 20 kV povezava med zgornjo in spodnjo dolino v Bohinju. **1. junija 1991** je bil odprt Karavanški predor, 7.864 metrov dolg cestni predor, pomemben in zahteven potrošnik električne energije.

Odklopi vojaških objektov v osamosvojitveni vojni so bili nevarni

25. junija 1991 je skupščina Republike Slovenije sprejela osamosvojitvene zakone in razglasila samostojno in neodvisno državo Slovenijo. V noči s 26. na 27. junij 1991 se je začela vojna za osamosvojitve Slovenije. Enote Jugoslovanske armade so napredovale proti državnim mejnim prehodom. Že od prvega dne vojne je bila oskrba z električno energijo zelo pomembno sredstvo pritiska na vojsko. Dežurni delavci Elektra Gorenjska so dobili ukaz, da vsem vojaškim objektom odklopijo elektriko. Pri tem je prišlo do incidentov. **27. junija 1991** so vojaki pretepli Franca Gašperlina, nadzornika v nadzorništvu Visoko, ob odklopu vojaškega prisluškovalnega centra na Suhi pri Kranju. V Karavli Korensko sedlo sta bila pridržana Ivko Blenkuš in Marjan Cuznar iz nadzorništva Kranjska gora. Boris Fras, nadzorni monter v Elektro Ptuj, ki še danes čuti posledice, se spominja, kako mu je Elektro Gorenjska po incidentu, ko je bil v neposredni bližini ptujske vojašnice ranjen, ponudila brezplačno počitniško kapaciteto za okrevanje. Ob raketiranju RTV oddajnika Krvavec je bila poškodovana transformatorska postaja, sledovi streljanja so še vedno vidni na transformatorski postaji Karavanškega platoja. Prestreljen je bil daljnovod RTP Ukova – RTP Kranjska gora in prekinjen na odcepu za letališče Brnik. **26. decembra 1991** je elektrogospodarstvo Slovenije prejelo eno izmed deset velikih plaket ministrstva za obrambo za zasluge med vojno. Velika požrtvovalnost in pogum delavcev v distribuciji, prenosu in elektrarnah pri oskrbi z elektriko v vojnih razmerah je bila s tem priznanjem postavljena ob bok drugim dobitnikom, kot so Ministrstvo za informiranje, Ministrstvo za notranje zadeve, Železniško gospodarstvo, PTT podjetja, Letališče Brnik in nekatera druga.

40 let

1991 HE Lomščica z močjo 1 MW je bila **30. avgusta 1991** sinhronizirana na distribucijsko omrežje – Foto: Drago Papler

HE Lomščica priključena

Po preizkusih in tehničnih preverjanjih je bila 29. avgusta 1991 izvedena ročna sinhronizacija hidroelektrarne Lomščica, dne **30. avgusta 1991** pa tudi popolna avtomatska sinhronizacija agregata s priklopom na elektrodistribucijsko omrežje. Gradnja akumulacijske vodne elektrarne Lomščica se je začela leta 1987, objekt je bil leta 1990 gradbeno-tehnično prevzet, leta 1991 je bila dokončno vgrajena elektrostrojna oprema. Objekt je bil za izvajalce zelo zahteven. Od zajetja poteka 263 metrov dolg betonski dovodni

kanal do akumulacijskega jezera, ki se nahaja v naravni globeli velikosti 66.000 kubičnih metrov in se popolnoma sklada z okoljem. Od njega vodi metrski jeklen cevovod, dolg 720 metrov, do strojnice, ki stoji 30 metrov nad sotočjem rek Lomščice in Tržiške Bistrice. Litostrojeva turbina tipa Francis izkorišča 118 oziroma 110-metrski padec in poganja generator Rade Končarja z delovno močjo 2 megavata. Elektrarna je priključena na distribucijsko omrežje Elektra Gorenjska po 20 kilovoltnem kablovodu in je zasnovana tako, da je sposobna samostojnega otočnega obratovanja, ločeno od ostale mreže, za napajanje območja Tržiča. Namenjena je za pokrivanje konične električne energije, torej v času, ko je največja poraba elektrike oziroma ko jo primanjkuje. Ob srednji vodi dnevno oddaja osem ur vršne energije ob polni moči, ostalih šestnajst ur pa se polni akumulacijsko jezero. Elektrarna je zasnovana tako, da ob nizkih pretokih lahko kompenzira jalovo energijo v omrežju. Dnevna proizvodnja je 16 MWh električne energije in pokriva potrebe po konični energiji z 2 – 3 krat dnevno praktično uporabo.

Mednarodne strokovne povezave

15. januarja 1992 je bil v Ljubljani ustanovljen Slovenski nacionalni komite Svetovnega energetskega sveta WEC. Med ustanovnimi kolektivnimi člani je bilo tudi distribucijsko podjetje Elektro Gorenjska. V svetovni energetiki ima WEC velik pomen in vpliv, ker predstavlja pregled dogajanja ne samo v energetiki, ampak tudi v drugih sferah, od varstva okolja, družbenih sprememb do etičnosti razvoja energije. Na ustanovni skupščini **marca 1992** v Ljubljani so izvolili slovenski nacionalni komite CIGRE. S tem se je tudi slovenska elektroenergetska stroka neposredno povezala z Mednarodnim pariškim komitejem za velika elektroenergetska omrežja (CIGRE).

Od opozorilne k splošni stavki

18. februarja 1992 je bila v elektrogospodarstvu opozorilna stavka, ki je potekala kulturno, brez izgrediv in po stavkovnih pravilih. Energetski sindikat je nadaljeval **18. marca 1992** s splošno stavko. Odklopi elektrike za tri ure in pol so šokirali porabnike, pa tudi razdelili mnenje med distributerji. Pojavila so se vprašanja, ali ni bila odločitev o stavkanju z odklopi kljub vsemu sprejeta prehitro in brez treznega predvidevanja posledic. Čeprav je po drugi strani res, da se je stavkovni odbor na samo tehnično izvedbo odklopov temeljito pripravil in izdelal natančna navodila za koordinacijo med distribucijo, prenosom in proizvodnjo. Distributerji so po stavkovnih navodilih z odklopi zmanjšali za 600.000 kWh dnevno dobavo elektrike porabnikom. Revolt predvsem gospodinj-skih porabnikov, s katerimi imajo za razliko od delavcev v elektrarnah in v prenosu, distributerji stik na vsakem koraku in vsak dan, je pretresel distribucijske delavce predvsem na Gorenjskem, ki so javno napovedali, da v prihodnjih stankah ne bodo več odklapljali odjemalcev. V javnih občilih je prizadeto izrazil svoje nestrinjanje z redukcijami in posledicami Tone Škarja, delavec Elektra Ljubljana in med drugim v članku »Sabotaža ali stavka« zapisal: »Prvič po skoraj štirih desetletjih, kar sem v elektrogospodarstvu, smo prestopili prag lojalnosti do prebivalcev Slovenije, prag civiliziranosti. Ker je intelektualno povprečje elektrogospodarstva visoko, verjamem v zmago razsodnosti in v sposobnost, da uredimo odnose z družbo bolje in bolj kulturno, kot smo poskusili 18. marca 1992, na noč polne lune. Morda je to olajševalna okolnost ...«

40 let

Transformator 20 MVA 110/20 kV v RTP Škofja Loka

Leta 1992 so na območju Poslovne enote Kranj zgradili 3,5 kilometra daljnovodov, 3,7 kilometrov visokonapetostnih kablovodov, 17 novih transformatorskih postaj, rekonstruirano je bilo 15 obstoječih transformatorskih postaj. Pri odjemalcih je bilo vgrajeno 0,2 megavara kompenzacije jalove energije. V RTP Škofja Loka je bil vključen v obratovanje nov transformator 110/20 kV, moči 20 MVA in 20 kV celice. Opravljen je bil prehod na 20 kV na odvodu Poljanska dolina. Na 35 kV daljnovodu Zlato polje – Naklo je bila zamenjana dotrajana strelovodna vrv. Izvedena je bila montaža in priklop novega razklopišča RP Medvode z lokalno avtomatiko izvodov. V razklopišču RP Brnik je bilo izvedeno daljinsko upravljanje iz Distribucijskega centra vodenja Elektro Gorenjska in priklopljene nove celice. V RTP Kranjska gora je bil dan v obratovanje nov rekonstruiran 20 kV daljnovod Vršič, ki napaja območje med TP Pišnica in TP Tičarjev dom na Vršiču. Na območju Poslovne enote Žirovnica je bilo leta 1992 zgrajenih 9 novih transformatorskih postaj s priključnimi visokonapetostni in nizkonapetostni vodi, od tega trije za tuje naročnike.

Julijska in avgustovska suša leta 1992 se je močno odražala pri proizvodnji v hidroelektrarnah. Po dveh letih presledka je gorenjski dan elektrodistributerjev dobil novo obliko druženja z jesensko organizacijo 1. športnih in družabnih iger Elektra Gorenjska v Završnici, ki je postal naslednje desetletje tradicionalno srečanje. **29. septembra 1992** so s pomočjo helikopterja AB 212 letalske policijske enote Brnik delavci Elektra Gorenjska PE Kranj opravili najzahtevnejša obnovitvena dela na 20 kV daljnovodu od TP Zanjivec do TP Kabinska žičnica Krvavec. **16. novembra 1992** je delni razpad elektroenergetskega sistema Slovenije prizadel tudi celotno območje Elektra Gorenjska.

Območni center vodenja Beričevo

31. julija 1992 je minister za energetiko mag. Franc Avberšek s pritiskom na gumb simbolično sprožil enoletno poskusno obratovanje Območnega centra vodenja Beričevo. Pridobitev je bila pomembna za vso Slovenijo,

Karavanški daljnovod so obnavljali s pomočjo helikopterja letalske policijske enote, kar je izvajalcem zelo olajšalo delo
Krvavec, 1. oktobra

Delavci Elektra Gorenjske Poslovnice enote Kranj so s pomočjo posadke helikopterja AB 212 letalske policijske enote Brnik opravili najzahtevnejša obnovitvena dela na učilo dostopnem terenu 20-kilovoltnega daljnovoda od transformatorske postaje Zanjivec do transformatorske postaje Kabinska žičnica Krvavec.

«S pomočjo helikopterja je bilo delo opravljeno veliko ceneje in bolj varno, kot če bi delali s klasično mehanizacijo, ki jo za strmo pobočje Krvavca podstavlja konjica sprega in kmetijski traktorji ob veliki fizični pomoči,» je zadovoljen ob zaključku del povedal Matija Kenda, vodja nadzorništev Elektro Gorenjske Poslovnice enote Kranj, ki je bil zadolžen za celotno koordinacijo.

Andrej Rogret, vodja izvajalcev nadzorništev Srbije, je povedal, da je v akciji sodelovalo več kot 30 delavcev. «Daljnovod, ki je bil zgrajen leta 1952 za enokilovoltno napetost,

poten pa se je obratoval na napetost z razvojem spreminjala – leta 1957 na 3 kilovolte, leta 1960 na 10 in leta 1975 na današnje raven 20 kilovoltov – je dolg 2800 metrov in ima 58 stojnih točk – drog. Ob vsaki spremembi je bila zamenjana in nameščena ustrezna izolacija, leseni drogovci pa so se razpadali etapno glede na dobo trajanja, ki dosega v najboljših primerih tudi 40 let. Tako smo se lotili zamenjave štirih dotrajanih stojnih točk in sicer

razbomaničnega A – droga in ročnih drogov z betonskimi ritter podstavki. Dela so potekala po napredno razvitem programu brez problemov in bila zaključena po prebidevarjih. Po končenih delih smo se lotili zaspajanja drogov, zmanjšanja drogov v linijo ter namestitve, napenjanje in spajanje vodnikov,» je dejal Andrej Rogret.

Koordinator del Matija Kenda je dejal, da so se priprave na uvedbo začele pred dvema tednoma. Izkopali so jame za nove

Zračni traktorji na Krvavec – Karavanški daljnovod so obnavljali s pomočjo helikopterja letalske policijske enote, kar je izvajalcem zelo olajšalo delo; avtor Drago Papler, Slovenske novice št. 228, 2. 10. 1992, str. 1, 8, 9

ker je to eno najpomembnejših vozlišč v slovenskem elektroenergetskem sistemu, pomembno križišče tranzita električne energije in povezave s sosednjimi državami, pa tudi telekomunikacijsko vozlišče. Vključeval je visokonapetostno omrežje nivojev 400 kV, 220 kV in 110 kV s pripadajočo transformacijo in napajal osrednji del Slovenije, Gorenjsko, del Notranjske, Zasavje in Dolenjsko.

Transformator 8 MVA 35/20 kV v RTP Železniki

Leta 1993 je bil v RTP Železniki montiran transformator moči 8 MVA 35/20 kV s pripadajočo zaščito in montirane 20 kV celice s pripadajočo zaščito. Izvedena je bila antikorozivna zaščita vseh kovinskih delov aparatov in jeklenih konstrukcij v 110 kV stikališču RTP Primskovo, razen transformatorjev; priklopljeno je bilo sedem 20 kV dvosistemskih celic, montirano daljnovodno polje 110 kV Okroglo s pripadajočo zaščito.

V RTP Zlato polje je bila opravljena montaža dveh odvodnih celic 20 kV, v RTP Letališče Brnik montaža in priklop dveh celic 20 kV, v RP Balos pa montaža štirih 20 kV celic.

1992 Transformatorska postaja Križna tik pred rušenjem – Foto: Drago Papler

Gorenjski odjemalci so informirani

Novi tarifni sistem, ki je začel veljati **marca 1992**, je prinesel določene spremembe predvsem za potrošnike gospodinjstev. Za boljše informiranje je ministrstvo za energetiko izdalo zloženko Spremembe tarifnega sistema za območje celotne države Slovenije, ki je nazorno opisala in s primeri razložila tarifne spremembe za potrebe petih slovenskih distribucijskih podjetij. Po besedah Mihe Skubra, vodje oddelka za prevzem in prodajo električne energije v Poslovni enoti Kranj Elektra Gorenjska, so se odločili in zloženke priložili naročnikom Gorenjskega glasa iz oddaljenejših krajev. Odjemalci pošt iz mestnih področij Škofja Loka, Tržič, Kranj, Radovljica, Jesenice in krajev Bled in Žirovnica, ki imajo sedeže krajevnih nadzorništev ali poslovnih uprav, zloženke niso prejeli, ker jih lahko dobijo na sedežih krajevnih nadzorništev ali pa na blagajnah Poslovne enote Kranj in Žirovnica.

Ker tarifni sistem predvideva nižjo tarifo tudi v času praznikov, je bilo že veliko reklamacij, češ zakaj odjemalci niso imeli v času prvomajskih praznikov nižje tarife.

Drago Papler

(Naš stik, št. 12, 18. 3. 1992, str. 7)

40 let

V Elektru Gorenjska so opozarjali na dotrajano opremo in zastarele naprave. Pri pregledu so ugotovili, da je povprečna odpisanost njihovih osnovnih sredstev kar 65-odstotna. Stanje je bilo alarmantno, saj so težave v obratovanju in vzdrževanju neposredno ogrožale temeljni poslovni proces. Narava se je kaj hitro maščevala. Že jeseni 1993 so bile v Elektru Gorenjska zaradi močnega vetra, dežja in snega hude težave. Sneženje ni prizanašalo elektrodistribucijskim napravam, drevje je trgalo tokovodnike kot za šalo na območju Bohinja in Kranjske gore. Na območju Poslovne enote Žirovnica je bila izvedena rekonstrukcija 20 kV daljnovoda Srednja vas – Radovljica in dela daljnovoda na Rudnem polju, pri čemer so bili zamenjani goli vodniki z izolacijskimi vodniki. Prehod z 10 kV na 20 kV napetostni nivo je bil opravljen z izgradnjo kablovodov TP Kavčke – TP Kalvarija – TP Završnica. V Bohinjski Bistrici je bilo izvedeno kablanje 20 kV mreže v sektorju Center – Predor – LIP in Črna prst – Pod rebrom – Zoisova plana in demontiran obstoječi daljnovod. V obratovanje so bile vključene tri nove transformatorske postaje Žerjav (Rateče), Galerije (Moste) in Lom (Uskovnica) s priključnimi srednjenapetostnimi vodi. Začelo se je uvajanje polizoliranih vodnikov za daljnovode po skandinavskem vzoru. Uporaba nove tehnologije je zmanjšala širino tras srednjenapetostnih vodov stroške vzdrževanja in povečala obratovalno zanesljivost.

Podpisana podjetniška kolektivna pogodba

Sprejet je bil nov tarifni sistem, vlada je sklenila uveljavljati postopno približevanje cen električne energije Evropski skupnosti, zaostрила so se nesoglasja med vlado kot delodajalcem in sindikatom energetike zaradi vse večjega zaostajanja plač za dogovorjenimi s kolektivno pogodbo. S sprejetjem zakona o reorganizaciji vlade je bilo leta 1993 ukinjeno ministrstvo za energetiko, ta panoga pa vključena v ministrstvo za gospodarske dejavnosti. Po enoletnih pogajanjih je bila konec **januarja 1993** podpisana podjetniška kolektivna pogodba Elektra Gorenjska. Njen osnutek je pripravila pogajalska komisija, v katero sta delavski svet in

sindikata imenovala vsak po štiri člane. S pogodbo so bila urejena tri področja: delovna razmerja, osebni dohodki, sodelovanje podjetja in sindikata pa s posebno pogod-

1993 RTP Železniki 35/20 kV –
Foto: Drago Papler

bo. Sindikat si je s podjetniško pogodbo izboril pravico, pa tudi obveznost, enakopravnega partnerja pri urejanju obravnavanih področij. **25. maja 1993** je bilo v Ljubljani zasedanje prve konference SLOKO CIGRE, ki je bila namenjena strokovnemu razreševanju problemov elektrogospodarstva in industrije za opremo elektroenergetskih sistemov ter strokovnim vprašanjem slovenske elektroenergetike. **3. novembra 1993** je bilo v avli Elektra Gorenjska, Poslovne enote Kranj, odprto likovno razstavišče, ki je povezovalo gospodarstvo in umetnost. Zaradi svoje lege v neposredni bližini pisarn za stike s strankami in blagajne je bilo zagotovo eno najbolj obiskanih razstavišč.

Študija Kelag

V Elektru Gorenjska so v treh letih zmanjšali število zaposlenih za 90 delavcev. Kvalifikacijska struktura je podobna drugim distribucijskim podjetjem. Imajo 17 odstotkov zaposlenih z visoko in višjo izobrazbo, 44 odstotkov s srednjo, med ostali del pa sodijo delovodski in drugi profili. Nekvalificiranih delavcev ni. Kadrovska vprašanja so po navodilih reševali na podlagi študije Kelag, vendar le globalno. **Leto 1994** je bilo v znamenju nejasnosti bodoče perspektive projektiranja in gradenj elektroenergetskih naprav, ki niso bile zajete v registraciji podjetja. V Elektru Gorenjska so kot možno rešitev za gradnje elektroenergetskih objektov pripravljali elaborat za izločitev dela podjetja v samostojno podjetje, vendar do realizacije ni prišlo. Na Otočcu je bilo posvetovanje o vlogi in vzdrževanju elektroenergetskih naprav v distribuciji.

Močan severni in severozahodni veter, ki je pihal **januarja 1994** povsod po Sloveniji in se najbolj razbesnel v gorah, je povzročil največ preglavic vzdrževalnim ekipam Elektra Gorenjska na območju od Kravca do Stola. V Škofji Loki so proslavili 100-letnico javne elektrifikacije Škofje Loke z Blaznikovim večerom o prvih korakih elektrifikacije na Škofjeloškem, rekonstrukcije hidroelektrarne na Skalcah in prihodnjem razvoju elektroenergetike na Gorenjskem. Novembra 1994 so se zaposleni na delnih zborih delavcev odločili za sodelovanje pri soupravljanju in na volitvah konec leta 1994 izvolili Svet delavcev Elektra Gorenjska.

1994 HE Standard (1984) po 10-letnem obratovanju – Foto: Drago Papler

40 let

Letna proizvodnja v 11 tujih industrijskih hidroelektrarnah je presegla 100 GWh, lastna proizvodnja v 15 malih hidroelektrarnah pa je dosegla 170 GWh (prevzem iz HE Moste, HE Mavčiče in HE Medvode je bil 181 GWh) električne energije.

1995 Vetrovni sunki so močno poškodovali drogove 20 kV daljnovoda RTP Zlato polje – Tenetiše – Foto: Drago Papler

V znamenju naravnih ujm ... 1995

Po vetru marca 1995, deževju oktobra 1995, je konec leta 1995 še močno snežilo. Naravne ujme so se kar vrstile, januarja 1996 je bil še žled ... **Leto 1995** je likvidnost spodjedalo neplačevanje električne energije. Vzdrževalci so ugotavljali dotrajanost gorenjskih razdelilnih transformatorskih postaj, ki so bile nujno potrebne posodobitve. Lastninsko preoblikovanje distribucije je bilo upočasnjeno, ker agencija Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo ni izdala septembra 1995 napovedanih

Veter pustošil na Gorenjskem ...

V dneh od 28. do 31. marca 1995 se je ob dotoku zelo hladnega zraka okrepil veter, ki je na območju Karavank in Kamniških Alp dosegal tudi močne sunke. To je povzročilo precejšnje okvare in poškodbe na elektroenergetskih napravah in objektih Elektra Gorenjska, saj je veter kot za šalo lomil drevje, ki je padalo preko daljnovodov in trgalo vodnike, prišlo pa je tudi do kratkih stikov. Zaradi tega je bila dobava električne energije zlasti na območjih pod Karavankami in Kamniškimi Alpami začasno prekinjena in vzdrževalci so imeli polne roke dela. Na celotnem območju podjetja je bilo 300 izpadov električnih naprav. Na območju Poslovne enote Kranj je bilo največ okvar na območju Visokega, Cerkelj, Tržiča in Železnikov. Tako so zlomljene smreke poškodovale visokonapetostni daljnovod RTP Primskovo – Jezersko in potrgale vodnike, na visokonapetostnem daljnovodu RTP Zlato polje – Tenetiše, v sektorju Kokrica – Tenetiše je bilo odlomljenih osem nosilnih drogov, na območju Tržiča so bili poškodovani daljnovodi Visoče, Ljubelj, Jelendol – Medvodje, na območju Železnikov pa je divjanje vetra največ škode povzročilo na visokonapetostnih daljnovodih Potok, Žbont in Martinj vrh. Poškodovano je bilo tudi nizkonapetostno omrežje in kabelski snop v vaseh pod Kamniškimi Alpami in Karavankami: Kokra, Potoče, Predvdor, Nova

vas, Velesovo Brezje pri Tržiču, Preska, Žiganja vas, Sebenje, Slap, Retnje, Posavec, Sorica ...

Na območju Žirovnice so se okvare začele dogajati 28. marca 1995, ko so snežne padavine povzročile lomljenje drevja in s tem tudi poškodbe tokovodnikov, predvsem v Gornjesavski dolini in Bohinju. Naslednji dan so se pojavili močni sunki vetra, ki so presegali 20 metrov na sekundo. Okvare so nastale na ravninskem predelu od Jesenic, Bleda in Radovljice ter pod gorami do Tržiča. Veter je lomil drogove na daljnovodih od Vrbe do Begunj, od Begunj do Tržiča, od Jesenic do Žirovnice in od Žirovnice preko Lesc do Radovljice ter od Žirovnice preko Gorij do Bleda. Prizadeta so bila omrežja v vaseh Vrba, Begunje, Laze, Koritno, Potoki, Breg, Rečica, Podhom, Doslovče, Nova vas.

Ekipa Elektra Gorenjska so skušale okvare čimprej odpraviti tudi s provizoričnimi rešitvami in prenapajanjem, dokončno pa so bile posledice divjanja vetra odpravljene šele s sanacijami. Še enkrat so se pokazale negativne posledice stalnega zmanjševanja sredstev za investicijsko vzdrževanje in investicije ter števila zaposlenih oziroma pomanjkanja mladega monterskega in tehničnega kadra.

Drago Papler
(Naš stik, št. 4, 30. 4. 1995, str. 6)

soglasij k programom lastninskega preoblikovanja distribucijskih podjetij. Steklo je zbiranje in deponiranje certifikatov.

Prodaja električne energije je narasla na 747 GWh, ob upoštevanju porabe Železarne Jesenice (286 GWh) pa je skupna prodaja na Gorenjskem preseгла magično mejo 1.033 GWh.

Daljinsko vodenje progovnih stikal

Leto 1996 so spremljale podjetje težave zaradi neustrezne cenovne politike. Sprejeta je bila energetska resolucija, marčevska podražitev, odprt nov center vodenja Eles, podpisana kolektivna pogodba za elektrogospodarstvo. Distribucija se je odločila za skupen nastop, združevanje poslovnih interesov pa so podjetja formalno potrdila marca 1996 v Mariboru z ustanovitvijo gospodarskega interesnega združenja distribucije.

Investitorji so doživljali vedno večje težave pri pridobivanju soglasij z lastniki zemljišč. V Kranjski gori je bila **21. junija 1996** otvoritev novega elektronadzorništva Elektra Gorenjska. Jeseni 1996 je v okviru pridobljene državne licence ICES prvič organiziral višješolski študij za poklic inženir, inženirka elektroenergetike, ki ga je simbolično na slovesnosti umestil v slovenski izobraževalni sistem državni sekretar Ministrstva za šolstvo in šport dr. Pavel Zgaga. Eles je novembra 1996 vstopil v 21. stoletje z uradno otvoritvijo dograjenih optičnih povezav, telekomunikacijskih in podatkovnih avtocest na relaciji Divača – Beričevo – Podlog. Zgrajeno je bilo omrežje ISDN Elektra Gorenjska

Voda pustošila na Gorenjskem ...

Obilno deževje **7. in 8. septembra 1995** se je sprevrglo v prave nalive, ki so povzročili vodni udar hudournikov s strmih bregov v Baški grapi, na Cerkljanskem, Idrijskem in v Zgornji Selški dolini. Hudourniki so poplavljali in odnašali zemljo, ceste, namočen teren je sprožil plazove ...

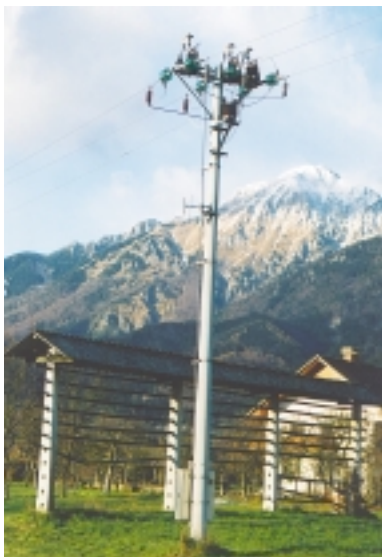
Deževje je povzročilo tudi poškodbe na elektroenergetskih napravah Elektra Gorenjska v Zgornji Selški dolini. Voda je spodkopala drogove visokonapetostnih daljnovodov in nizkonapetostnega omrežja, tako da je prišlo do prvih okvar in izpadov električne energije. Selščica je zaradi velike količine vode iz pritokov prestopila bregove in v Železnikih spodkopala in odkopala 20 kV kablovod med transformatorskima postajama Iskra in Spodnji Železniki, vse do temelja je odkopala železni jambor 35 kV daljnovođa RTP Škofja Loka – Železniki. Najbolj prizadeto je bilo območje, ki je bilo napajano z 20 kV daljnovodom Zali log – Podrošt in odcepoma Davča in Sorica. Zemeljski plazovi so med drugim odnesli nosilne drogove v Torki, Osojni Davči, Zalem logu, zaradi podrtega opornega zidu so bili ogroženi drogovi daljnovođa proti Sorici. Struga hudournika se je zaradi velike količine vode razširila vse do nekaterih odsekov nizkonapetostnega omrežja v Davči, kar je bilo potrebno sanirati. Delavci nadzorništva Železniki so s provizoriji začasno popravili ogrožene daljnovode, za končno sanacijo pa so bile potrebne okrepljene ekipe delavcev Elektra Gorenjska, saj je bilo potrebno zamenjati odnesene drogove in prestaviti omrežje zunaj ogroženega plazovitega terena v Zgornji Davči, Spodnjih Danjah, Žbontu ...

Drago Papler
(Naš stik, 9, 30. 9. 1995, str. 6 – 7)

40 let

Mehki jez HE Sava – Foto: Drago Papler

1996 Daljinsko vodena progovna stikala so skrajšala odpravo okvar – Foto: Drago Papler

s posodobitvijo komunikacij 44 objektov na različnih lokacijah na Gorenjskem. Junija 1996 je prišlo do zaustavitve HE Soteska zaradi novogradnje nove HE Soteska II. **22. avgusta 1996** so bile uvedene omejitve prve stopnje porabe. Po dolgotrajnih postopkih je vlada izdala soglasje za lastninsko preoblikovanje.

Septembra 1996 je potekala zamenjava transformatorja 400 kVA v HE Škofja Loka ob prehodu področja z 10 kV na 20 kV napetost. Novembra leta 1996 je mesto Škofja Loka prešlo na srednji napetosti na 20 kV obratovalno napetost; predelanih je bilo 27 transformatorskih postaj. Za skrajšanje izpadov zaradi defektov na srednjenapetostni mreži je bil izveden projekt vgradnje daljinsko vodenih razklopišč in določenih ločilnih mest. Leta 1996 so bila na območju Poslovne enote Kranj postavljena prva štiri stikala. Decembra 1996 so v Poslovni enoti Žirovnica priklopili prvo daljinsko vodeno progovno ločilno stikalo PLS-738 v Gorjah.

Konec leta 1996 je narava znova poskrbela za presenečenje. Elektrogospodarstvo je bilo dobesedno v ledenem objemu. Velike dodatne obremenitve več centimetrov debelih ledenosnežnih oblog so povzročile in trgale vodnike ter podirale lesene drogoe in jeklene stebre. Od **23. do 28. decembra 1996** se je na območju Selške in Poljanske doline, Podblice, Jamnika, Pševa, Javornika in Čepulj, ob padanju dežja, pojavil žled na naših napravah in drevju. Posledice so bile katastrofalne za naprave – daljnovode in nizkonapetostna omrežja na tem območju. S skrajnimi napori in ob velikem tveganju smo uspeli do 31. decembra 1996 zagotoviti dobavo električne energije vsem odjemalcem. Nastala je velika škoda. Katastrofalne posledice je za žledom še poslabšal sneg januarja 1997.

1997 110 kV daljnovodna povezava RTP Zlato polje – RTP Primskovo – RTP Labore – Foto: Drago Papler

Dogodki v obratovanju 1997

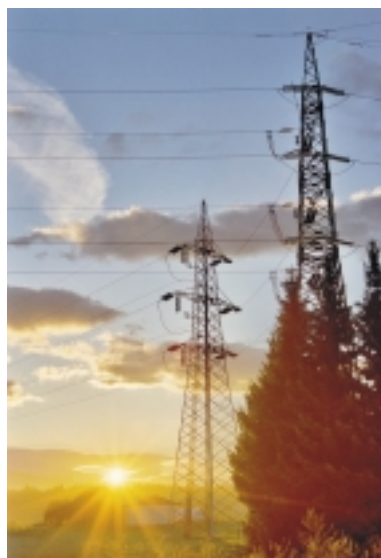
Leta 1997 se je nadaljevala sanacija po žledu na daljnovodu Bukovica – Knape – Pozirno, odcep Bodovelska grapa, odcep Sopotnica, Njivica – Nemilje in Besnica – Podnart na odseku od odcepa za Njivico do mejnega stikala s krajevnim nadzorništvom Tržič. V Poslovni enoti Žirovnica so izvedli pleskanje na 2 x 110 kV daljnovodu (2 x 20 kV) Jesenice – Predor in 35 kV daljnovodu Moste – Ukova. Izvedena so bila dela na zamenjavi golih vodnikov s PAS polizoliranimi vodniki na 20 kV daljnovodih Mojstrana – Radovna, Gorje – Zatrnik in odcepu Vitranc. Zgrajen je bil 2 x 20 kV

daljnovod RTP Bitnje – RP Jereka. Priklopljen je bil 20 kV kabelski priključek za HE Soteska na daljnovod Soteska – TP Nomenj in 20 kV kablovod TP TIO – TP Golf igrišče. Zgrajeno je bilo 6 novih transformatorskih postaj: TP Sp. Črnivec, TP Golf igrišče, TP Travnice, TP Novakov rovt, TP Pod Belvujem, TP Gorica. V Bohinju so priklopili dve daljinsko vodeni progovni stikali PLS-50 in PLS-749.

(Letno poročilo 1997 o proizvodnji, pretoku in razdelitvi električne energije preskrbovalnega območja Elektra Gorenjska, Kranj, julij 1998)

Sanacija po žledu

Leta 1997 so ponovno nastale okvare in poškodbe zaradi žledu. Izvajala se je sanacija poškodovanih daljnovodov s polizoliranimi PAS vodniki in nizkonapetostnega omrežja. V Bohinju sta bili montirani daljinsko vodeni progovni stikali. Potekala so nujna vlaganja v revitalizacijo visokonapetostnih objektov, nadaljevala se je gradnja RTP 110/20 kV Zlato polje, pripravljala se je rekonstrukcija RTP 110/10 kV Labore, izvajal se je prehod omrežja z 10 na 20 kV napetost in dokončanje male HE Soteska. Pereč je bil problem slabe finančne discipline odjemalcev, saj je še iz preteklosti veljalo splošno prepričanje, da je elektrika še vedno nekakšna splošna družbena dobrina in ne blago, za katerega veljajo vse tržne zakonitosti. Porajale so se ideje o združitvi vseh 15 elektroenergetskih podjetij v koncern s hčerinskimi podjetji na čelu z Elesom, za kar se distribucijska podjetja niso navdušila. Zaposleni so sklenili nove pogodbe o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. Z vidika varovanja okolja je bila uporabljena tekočina MIDEI 7131 namesto olja. Tehnološka novost je bila pomembna na ekološko občutljivih vodooskrbnih območjih.

*Elektrika, motiv iz ciklusa
Elpresije sopotij – Foto: Drago Papler*

40 let

Elektro Gorenjska, d.d.

Na podlagi predhodnega lastninjenja je bilo podjetje reorganizirano v delniško družbo in **27. januarja 1998** registrirano na Okrožnem sodišču v Kranju z imenom Elektro Gorenjska, javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d., s skrajšanim imenom Elektro Gorenjska, d.d., katere večinski delničar je država. Statut delniške družbe Elektro Gorenjska je določil, da infrastrukturnih objektov, naprav oziroma omrežij, ki so potrebna za izvajanje gospodarske javne službe, ni dovoljeno prodati, zastaviti, oddati v dolgoročni najem ali kako drugače odtujiti, prav tako ne more biti predmet stečaja niti likvidacijske mase. Prvi statut je bil sprejet na upravnem odboru 1. julija 1997. Vlada Republike Slovenije je kot ustanovitelj javnega podjetja imenovala upravo družbe, ki ima enega člana – direktorja.

40 let

ELEKTRO GORENJSKA, d.d. KRANJ
PREJETO
- 5. 11. 1998

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi 5. odstavka 21. člena zakona o Vodi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 493, 23/96 in 47/97), drugega odstavka 27. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93) in 21. ter 22. člena statuta delniške družbe ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d. (števila SV 887/97 z dne 22/12 - 1997), je Vlada Republike Slovenije na 82. seji, dne 29/10-1998, izdala naslednje

ODLOČBO:

Drago ŠTEFE, rojen 23/1-1937, mag. poslovno - informacijskih znanosti, je imenovan za direktorja družbe ELEKTRO GORENJSKA, javnega podjetja za distribucijo električne energije, d.d., za dobo štirih let.

Obrazložitev:

Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93) določa v drugem odstavku 27. člena, da direktorja javnega podjetja imenuje in razrešuje ustanovitelj na podlagi javnega razpisa pod pogoji, na način in po postopku, določenim v statutu.

21. člen statuta delniške družbe ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d. (števila SV 887/97 z dne 22/12-1997) določa, da uprava vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasprotno trehlin osebam.

Uprava ima enega člana - direktorja. Direktorja imenuje Vlada Republike Slovenije. Mandat traja štiri leta z možnostjo ponovnega imenovanja.

22. člen citiranega statuta določa, da je za direktorja lahko imenovan kandidat, ki poleg z zakonom določenimi pogoji izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. visoka izobrazba
2. pet let delovnih izkušenj, od tega vsaj tri leta na vodilnih delovnih mestih
3. znanje slovenskega jezika in vsaj enega tujega jezika
4. sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijo

Nadzorni svet javnega podjetja ELEKTRO GORENJSKA, d.d., je dne 6/8-1998 objavil razpis za izbiro direktorja tega podjetja. Nadzorni svet je ugotovil, da med prijavljenimi štirimi kandidati, tje kandidati niso predložili popolnih vlog, vloga mag. Draga ŠTEFETA je bila kot edina vložena pravočasno in z vsemi dokazili o izpolnjevanju pogojev.

Nadvoj: Ugotovljeno 30. 10.2000 Ljubljana, Slovenija • Telefon: 061 716 1020 • Telefax: 061 716 1027

OKROŽNO SODIŠČE V KRANJU Stran: 0001
Zoisova 2 Srg: 97/01218
4000 KRANJ, št. vložka 1/00259/00

S K L E P

OKROŽNO SODIŠČE V KRANJU, Zoisova 2 je dne 27/01/98 v registrski zadevi zaradi:

"VPIS PRAVNIH POSLEDIC LASTNINSKEGA PREOBlikOVANJA,"
"SPR. FIRME, SKR. FIRME, KAPITALA, USTAN.TIPA ZAST."
"VEJANOSTI IN USKL. DEL. S SKD, VPIS ZAKAS. NST"

s k l e p i l o :

pri subjektu vpisa ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije p.o., Kranj

vpisanen pod vložno številko 1/00259/00, se v sodni register tega sodišča vpiše sprejemba oziroma dopolnitev naslednjih podatkov

MATIČNA ŠTEVILKA: 5175348

FIRMA: 'ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije p.o., Kranj

FIRMA: ELEKTRO GORENJSKA, javno podjetje za distribucijo električne energije d.d.

SKRAJŠANA FIRMA: 'ELEKTRO GORENJSKA, p.o., Kranj,

SKRAJŠANA FIRMA: ELEKTRO GORENJSKA, d.d

PRAVNO ORG. OBLIKA: 'j.p.

PRAVNO ORG. OBLIKA: delniška družba

OSNOVNI KAPITAL: '1.370.122.306,50 SIT

OSNOVNI KAPITAL: 17.287.313.000,00 SIT

USTANOVITELJI:

Zem. Ustanovitelj	Podatki kraj/mestov	Vzrok	Izstop
000. IS SKUPNINE REPUBLIKE SLOVENIJE	1000 LJUBLJANA	03/10/98	04/07/97
	Vložek: 1.370.122.306,50 Odgovornost: 00 Ne odgovarja		
002. REPUBLIKA SLOVENIJA	1000 LJUBLJANA	04/10/97	//
	Vložek: 16.535.315.000,00 Odgovornost: 00 Ne odgovarja		
003. SKLAD RS ZA REZERVE, d.o.o.	1000 LJUBLJANA	04/10/97	//
	Vložek: 510.508.000,00 Odgovornost: 00 Ne odgovarja		

ELEKTRO GORENJSKA, d.d. KRANJ
Prejeto: 3 0. 01. 1998
Številka: Prih. Org. enota
bga sw

1. novembra 1998 je z novo notranjo organiziranostjo iz žirovniškega in kranjskega dela službe za prevzem in prodajo električne energije nastala sedma zaokrožena organizacijska enota – Sektor za komercialno energetiko.

Uvajanje nove tehnologije SF₆

Leta 1998 se je nadaljevalo kronično pomanjkanje investicijskih sredstev, manj preglavic je bilo pri sprotnem poslovanju, investicije so se izvajale predvsem s posojili. Ustanovljena je bila IZS – Inženirska zbornica Slovenije kot strokovno združenje inženirjev raznih strok, ki se ukvarjajo z graditvijo objektov.

Aprila 1998 je potres povzročil vidne razpoke v 20 kV stikališču, pisarni, predsobi in garderobnem prostoru HE Savica. V elektrarni je potekala prenova in avtomatizacija upravljalnega sistema.

V Poslovni enoti Žirovnica so v prvih transformatorskih postajah 20 kV klasično opremo zamenjali z novo tehnologijo SF₆. Izvedena je bila zamenjava klasične opreme 20 kV s celicami SF₆ v TP Kazina Bled, Tp Prode in TP Univerzal ter RP Poljče in RP Jereka. Opravljena je bila rekonstrukcija RTP Bled z zamenjavo ožičenja na stikalnih elementih in montaža novega daljinskega upravljanja NEO 2000.

Avgusta 1998 je predsednik države Milan Kučan ob Triglavskem domu na Kredarici pognal prvo vetrnico za proizvodnjo električne energije. Nabavo in postavitev agregata z močjo 2,5 kW sta omogočili distribucijski podjetji Elektro Gorenjska in Elektro Ljubljana.

22. septembra 1998 je bila izvršena prva sinhronizacija agregata HE Soteska II. z močjo 1.436 kW na omrežje.

1. oktobra 1998 je bil pričetek funkcionalnega poskusnega obratovanja HE Savica ter tudi nove HE Soteska na zbiralnici RTP Bitnje, optimizirane z montažo regulacijskega transformatorja 35/20/10 kV, moči 8 MVA.

1998 HE Soteska – Foto: Drago Papler

Sodobne rešitve težavnega terena

V Elektru Žirovnica so sanirali poškodbe po žledu z namestitvijo PAS vodnikov, ki so bili rešitev za težko odpravljljive defekte golih vodnikov na višjeležečih hribovitih, gozdnih področjih. S PAS vodniki so bile zgrajene zelo pomembne 20 kV daljnovidne povezave na relacijah HE Savica v Ukancu – Komna, Srednja vas v Bohinju – Rudno polje, Kranjska gora – Vršič in Bohinjska Bela – Pokljuka. Na 35(110) kV daljnovodu Bled – Bohinj so zaradi vsakoletnih težav z otresanjem namestili izolirane distančnike.

Za napajanje nekaj manjših zaselkov, npr. vasi Slamniki nad Bohinjsko Belo na Pokljuki, so se odločili za napajanje z 1 kV napetostjo, ki je primerna za majhne moči in malo število porabnikov. Napetost 0,4 kV najprej preko transformatorja dvignejo na 1 kV, na tem nivoju prenašajo moč in jo na koncu spet transformirajo na 0,4 kV napetost.

Drago Papler
(Naš stik, št. 2, 28. 2. 1998)

Poplave oktobra 1998 so povzročile škodo na gumijastem jezu HE Sava, poškodbe betona na opornem zidu in podslapju ter poškodbe nivojske regulacije agregatov v HE Škofja Loka. V HE Davča so nastale poškodbe na zajetju, v HE Jelendol pa na kamnito-betonskem podslapju in brežini pri zajetju.

Po dolgem in napornem usklajevanju je vlada potrdila in sprejela spremenjen tarifni sistem za prodajo električne energije. Preko optičnih zvez Elesa je bila novembra 1998 prvič vzpostavljena zveza na relaciji Ljubljana – Maribor v okviru izobraževalnega seminarja in tako prikazana možnost videokonference kot uporabnega izziva bodočnosti.

110 kV stikališče GIS izvedbe izolirano s plinom SF₆

Leto 1999 je zaznamoval ljudski referendum o načinu financiranja graditve TET 3, ki bi po letu 2004 nadomestila 125 MW blok. Izid referenduma z 78 % proti predlagani rešitvi je pomenil konec idej o TET 3 in začetek dela na sanaciji obstoječe TET 2. Februarski sneg je povzročil na Gorenjskem ogromno škodo, v najbolj kritičnih trenutkih je brez električne energije ostalo 11.500 odjemalcev. Na velik obseg okvar je vplivala tudi velika iztrošenost naprav in objektov. Leto 1999 je bilo še posebej

1999 Ekološki daljnovod s polizoliranimi PAS vodniki – Foto: Drago Papler

zanimivo zato, ker je v elektrogospodarstvo vneslo pojme tržne ekonomije. **19. februarja 1999** je v Evropi začela veljati direktiva 96/92/ES o vzpostavljanju skupnega trga z električno energijo, s čimer se je začel obširen proces odpiranja energetskega trga. Na podlagi evropskih smernic je bil nato po večletnih razpravah **16. septembra 1999** v državnem zboru Republike Slovenije sprejet tudi nov slovenski energetski zakon, ki je vnesel v odnose v elektrogospodarstvu pojme tržne ekonomije. Ob polletju je veliko spremembo prinesel davek na dodano vrednost DDV. Vsakemu inženirju elektrotehniški slovar, je bilo geslo SLOKO CIGRE, ki se je odločila za izdajanje knjižic Slovenskega elektrotehniškega slovarja IEC s področja elektroenergetike.

Leta 1999 je bila realizirana protipotresna sanacija jezu HE Savica in izvedena sanacija poškodb podslapja na jezu HE Sava.

Septembra 1999 je bila izvedena zamenjava opreme daljinskega vodenja v RTP Železniki. Dopolnjevala se je z optičnimi povezavami, ki so bile zgrajene ob zamenjavi vodnikov na 35 kV daljnovodu Škofja Loka – Železniki. RTP Tržič je prešel na indirektno ozemljeno nevtralno točko. Na območju Železnikov je uspešno prestala preizkuse zanka, sestavljena iz daljinsko krmiljenih stikal, opremljenih z detekcijo vrst okvar, ki omogoča samodejno izločanje okvarjenega dela voda. V RTP Labore je bila odstranjena četrtina 10 kV celic in zamenjana z novimi 20 kV.

8. decembra 1999 je bila Elektro Gorenjska prvo distribucijsko podjetje, ki je na 110 kV napetost priklopilo stikališče GIS izvedbe, izolirano s plinom SF₆. Konec leta 1999 je bila dana v poskusno obratovanje nova RTP Zlato polje 110/20 kV, ki je bila vzankana med RTP Okroglo in RTP Primskovo. Po nekaj zagonskih težavah so **17. decembra 1999** obremenili tudi transformator z odvodom proti RTP Naklo. Prenos kablov v novo 20 kV stikališče pa je potekal v letu 2000.

Na območju Poslovne enote Žirovnica so bili priklopljeni novi objekti: priključni 20 kV daljnovod in TP Zgornji Otok, priključni 20 kV kablovod in TP Casino Kranjska gora, priključni 20 kV kablovod in TP Merkur Lesce in TP Planina Praprotnica. Klasične 20 kV celice so bile zamenjane s celicami SF₆ v TP Rjava skala – Vogel, TP Murova Jesenice, TP Kolodvor. Daljinsko vodena stikala so bila vgrajena v RP Poljče, RP Jereka in daljnovodna stikala S-16, S-301 in S-707.

Vgrajeni so bili optični kabli OPGW na območju Žirovnice. Veliko pozornost so namenili računalniškemu prehodu v leto 2000 in ga brez težav prestali. V romantični Millenium pa je distributerje popeljalo močno sneženje, ki je povzročilo vrsto izpadov in motnje pri oskrbi odjemalcev na območju Bleda, Bohinja, Škofje Loke, Železnikov, Medvod, Kranja in Preddvora. Posledice so bile tokrat precej manjše, kot so bile ob podobnih ujmah v minulih letih, saj so omrežja precej posodobili z uporabo polizoliranih vodnikov na novih 20 kV daljnovodih.

Nova upravna stavba

Interno odprtje nove upravne stavbe Elektra Gorenjska d.d. na Ulici Mirka Vadnova 3a na Primskovem v Kranju je bilo 30. junija 2000. Nova upravna stavba Elektra Gorenjska pomeni uresničitev 35-letnih želj, da se s štirih kranjskih lokacij združijo vse tehnične in skupne dejavnosti na isti lokaciji v Kranju.

»Nemalokrat smo v zadnjih dveh desetletjih, ko vodim podjetje, doživljali čas preizkušenj, ko smo se spopadali z naravnimi ujмами, reorganizacijami in delovnimi dosežki. Distribucija je »tovarna brez strehe«. Naši daljnovodi, omrežja in priključki so razporejeni po vsej pokrajini, naše naprave v razdelilnih transformatorskih postajah in malih hidroelektrarnah so najvitalnejše proizvodne in vozliščne točke, ki delujejo z očmi odjemalca neopazno in brezhibno. Elektrodistributerji prihajamo v vsak dom, danes z električno energijo, morda jutri z optičnimi vlakni, tudi z dodatno ponudbo uslug od odčitavanja na daljavo do videosignalov in drugih komunikacijskih storitev. Novi izzivi za prihodnost zahtevajo še večjo medsebojno povezanost. Po 35 letih smo dočakali dan, ki simbolno povezuje naše težnje, ustvarjalnost, delo in pripadnost. Primskovo bo postalo elektroenergetsko in informacijsko vozlišče in stičišče poti, z izgradnjo Distribucijskega centra vodenja v najvišji etaži v drugi fazi izvedbe načrtovanega projekta. Tako se danes končuje en projekt in hkrati že nadaljuje drugi, saj želimo čim preje dograditi in opremiti prepotrben dispečerski center,« je dejal mag. Drago Štefe.

»V novem objektu upravne stavbe in v letu 2001 opuščenem RTP Naklo bomo z izostrenim čutom za opravljeno delo stoletnega razvoja gorenjske elektrotehnike postopno z dokumentarnim zgodovinskim pristopom ohranili in smiselno vtkali ter trajno zabeležili antropološko in tehnično dediščino zanamcem ter uredili muzej.«

Elektro Gorenjska se kot »sodobna integracijska družba« zbližuje in povezuje kot enovito podjetje, kar od nje pričakuje trg, konkurenca, lastniki delničarji in kupci – odjemalci električne energije. Življenje pod

2000 Nova upravna stavba Elektro Gorenjska d.d. na Ulici Mirka Vadnova 3a na Primskovem v Kranju – Foto: Drago Papler

»skupno in težko pričakovano streho« pomeni še kvalitetnejše in časovno krajše nudenje uslug strankam.

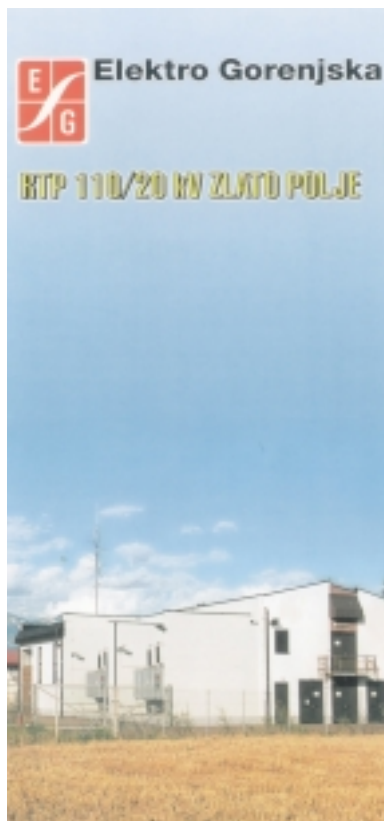
RTP Zlato polje 110/20 kV

Leta 2000 se je GIZ distribucije začel pogajati z Elesom pri nakupu električne energije kot celota. Vlada je sprejela prve uredbe, ki so določile, da bo distribucija opravljala tri javne službe. Sprejet je bil nov Zakon o varnosti in zdravju pri delu. Elektro Gorenjska je izvajala pilotski projekt sodobnejšega načina daljinskega merjenja porabljene električne energije, tako pri kvalificiranih odjemalcih električne energije kot pri drugih tarifnih odjemalcih.

Na investicijskem področju so se nadaljevala vlaganja v prehode na 20 kV napetost, tako da je konec desetletja ostal nepredelani samo še del srednjenapetostnega omrežja Kranja in Medvod. Z namenom graditi čim bolj zanesljive in okolju prijazne 20 kV daljnovode je bila na večjih zahtevnih trasah vpeljana gradnja tako imenovanih ekoloških daljnovodov z izoliranimi PAS vodniki. Njihova prednost je večja zanesljivost ob sneženju in zaledenitvah ter ožji daljnovodni poseki.

Ob dnevu podjetja **8. septembra 2000** je minister za gospodarske dejavnosti dr. Jože Zagožen odprl najmodernejšo razdelilno transformatorsko postajo 110/20 kV Zlato polje v novi tehnološko oklopljeni GIS izvedbi in izolirani s plinom SF₆. Novozgrajeni objekt pomeni veliko pridobitev za učinkovitejše napajanje mesta Kranj in njegove okolice in eno zadnjih etap prehoda srednjenapetostnega distribucijskega omrežja z 10 kV na 20 kV napetost ter opuščanje 35 kV napajalne napetosti.

Postaja je bila prva in edina take vrste v slovenski distribuciji in lep prispevek Elektra Gorenjska k manjšemu obremenjevanju okolja. Isti dan je bilo tudi uradno javno odprtje nove upravne stavbe Elektra Gorenjska, d.d. na Ulici Mirka Vadnova 3a na Primskovem v Kranju.

Otvoritve RTP Zlato polje 110/20 kV so se udeležili tudi gorenjski župani – Foto: Drago Papler

Odpiranje trga z električno energijo

Pri odpiranju trga z električno energijo so si v Elektru Gorenjska, d.d. prizadevali, da so s **1. januarjem 2001** vzpostavili takšne organizacijske, kadrovske in informacijske temelje, da so sistemu omogočali čim bolj kakovostne in konkurenčne storitve ob čim manjših poslovnih stroških. Posebna pozornost je bila usmerjena odjemalcem električne energije v gospodinjstvih in upravičenim odjemalcem nad 41 kW priključne moči. Namreč, zakon je predvideval, da bi trg električne energije začel delovati 15. aprila 2001. Velike posledice za nadaljnji razvoj Elektra Gorenjska pri njenem prizadevanju za preoblikovanje v moderno distribucijsko družbo pa je imel septembra 1999. leta sprejet novi energetski zakon, ki je liberaliziral slovenski trg z električno energijo po 15. aprilu 2001.

40 let

Investicije v Poslovni enoti Kranj 2000

Poleg tekočega in investicijskega vzdrževanja je bila značilnost dela na prehodih z 10 kV na 20 kV napetostni nivo. Ta več kot desetletje dolg proces prehoda vse srednjenapetostne mreže je v nekem smislu nova investicija kot nadomestilo z zamenjavo posodobljene opreme in drugimi tehničnimi karakteristikami, v bistvu pa fizično srednjenapetostne povezave in stikalni elementi že obstajajo. Ta vložek omejuje določena sredstva za nove investicije, interpolacijo transformatorskih postaj in zmanjševanje slabih nizkonapetostnih razmer na določenih področjih. Potrebna bo večja zagotovitev sredstev, da se intenzivno dokonča prehod, saj je dinamika preureditve v času skoraj ene generacije znatno predolga. V letu 2000 je bilo dokončanih pet novih transformatorskih postaj, v delu so še tri. Rekonstruiranih je bilo sedem transformatorskih postaj, položenih 4,4 km 20 kV kablovodov. Zaradi pomanjkanja denarja ni bila dosežena vrednost predhodnega leta, problem pa je bil premoščen s tem, da so bile gradbeno izdelane kabelske kanalizacije in obenem zaključeni lastniški posegi. Tako pri kasnejšem polaganju kablovodov ne bo več nobenih ovir, saj je sama napeljava hitro opravljena. Položenih je bilo 54 km nizkonapetostni kablov in montiranih 36 km polizoliranih PAS vodnikov 20 kV. Velika pozornost je bila namenjena opornim točkam prostozračnih vodov in fizično številčno velikem povečanju zamenjav dotrajanih drogov s 506 (v letu 1999) na 928 (v letu 2000). Postavljeno je bilo 58 betonskih drogov, ki se vse bolj uveljavljajo, razvod električne energije pa predstavlja večjo kvaliteto in zanesljivost.

Vgrajeno je bilo sedem daljinskih komandnih stikal DKS v transformatorskih postajah vezanih na napajalno energetska točko iz RTP Trzič. Poleg treh tipično investicijskih delih je oddelek za investicije sodeloval tudi pri odpravi defektov, remontov, obnov in prestavitvi na visoko in nizkonapetostnih kablovodih, daljnovodih in omrežjih.

Oddelek za obratovanje je posredoval pri odpravi štirih večjih okvar. V RTP Škofja Loka je bil marca preboj prevodnih izolatorjev in odvodnikov na 35 kV odvodu Medvode. Tri okvare so bile v različnih terminih v RTP Trzič, marca 2000 je bil preboj prevodnih izolatorjev in poškodba zbiralničnih ločilnikov odvoda Balos II. Septembra je preboj med zbiralkami v 20 kV stikališču uničil 12 prevodnih izolatorjev, po tednu dni pa je bilo potrebno, zaradi počene priključne plošče, zamenjati 110 kV tokovni transformator v polju transformatorja 2.

V RTP Železniki sta bila v okviru vzdrževalnih del septembra zamenjana 35 kV odklopnika v transformatorskih celicah z novima vakuumskima, v novembru pa je visoka voda potoka Dašnica ponovno zalila kletne prostore približno 80 cm visoko in odložila večjo količino mulja in blata.

V RTP Labore se opravlja rekonstrukcija celotnega objekta. Zamenjane so bile vse naprave lastne rabe, polovico celic v 20 kV stikališču, zaščita 110 kV daljnovodov, predstavljeno je bilo daljinsko upravljanje 110 kV stikališča iz stare telemehanike na novo. V teku je izdelava nove električne inštalacije in montaža celic v novem sektorju 3. Opravljena je bila revizija transformatorja 1 in 2. Potekajo tudi aktivnosti v zvezi z izgradnjo novega 110 kV stikališča v GIS izvedbi. Zaradi tega so bile opravljene tudi vse rekonstrukcije daljnovodov, ki potekajo od RTP HE Medvode skozi RTP Labore do RTP Zlato polje. Na območju Labor so bili postavljeni štirje novi poligonalni drogovi, kar je novost v slovenski distribuciji.

V 20 kV stikališču RTP Trzič je bila zamenjana polovica prevodnih izolatorjev z novimi, v treh 20 kV celicah pa so bili zamenjani malooljni odklopniki z novimi vakuumskimi. V RTP Zlato polje so bile opravljene priprave za opustitev obstoječih 10 kV celic iz leta 1960, ki so bile popolnoma dotrajane in so še vedno v obratovanju. Vsi 10 kV odvodi se bodo prestavili v 20 kV celice, ki se bodo sprostile z vključitvijo nove RTP Zlato polje 110/20 kV GIS v obratovanje. V RTP Medvode je bila zamenjana dotrajana telemehanika z novo, proizvajalca Ensico. V RTP Primskovo je bila zamenjana oprema lokalnega vodenja Scada zaradi težav pri prehodu v leto 2000. Posledično je bilo potrebno opraviti delovanje vse opreme od alarmov, položajev do komand. Tudi v RTP Balos je bila zamenjana dotrajana telemehanika z novo, proizvajalca Ensico. Nova naprava omogoča daljinski nadzor po sodobnih kriterijih, zato se je povečalo število informacij, ki se daljinsko prenašajo.

Zahteve po kvalitetni in stalni dobavi električne energije so vedno večje. Prišlo je do povečanega trenda porabe in konice na območju Poslovne enote Kranj, razen na območju Trziča. Obremenitve naprav so vsako leto večje, ker dejavnost na področju investicij ne sledi povečani prodaji in porastu koničnih moči. Posledica so padci napetosti, ki so višji od dopustnih tako na srednji napetosti, kakor tudi na nizko napetostnem omrežju. Konkreten primer je območje Krvavca na srednji napetosti. Težave se pojavljajo tudi pri prenapajanjih na 10 kV omrežju, saj v vse več primerih ni možno izvesti enostavnega prenapajanja, ampak je potrebno razdeliti breme odvoda, ki se prenapaja, na dva ali več odvodov.

Drago Papler
(Naš stik, št. 1, 31. 1. 2001)

40 let

Investicije v Poslovni enoti Žirovnica 2000

V distribuciji je narava dela takšna, da mora biti vzdrževanje prostozračnih srednjenapetostnih daljnovodov in nizkonapetostnega omrežja redno, saj so nosilne točke (drogovi) leseni in potrebni vsakoletne planske obnove, sicer lahko zaostanek resno ogrozi brezhibnost napajanja mreže in zanesljivosti dobave električne energije odjemalcem. Na Gorenjskem je zahtevna konfiguracija, ki potrebuje napredni pristop do mreže. Leta 2000 so nadomestili 613 dotrajanih drogov (683 kosov kosanjevih, 12 kosov impregniranih in 22 kosov betonskih), ki imajo betonske klešče ali podstavke. Zgradili so sto novih priključkov stanovanjskih objektov. Pri novogradnjah in obnovah nizkonapetostnega omrežja pa so vgradili do 5 kilometrov zemeljskega kabla in preko 10 kilometrov snopastega kabla. Skupni obseg naprav na območju Elektro Žirovnice 523 kilometrov visokonapetostnega omrežja (od tega 18 kilometrov 110 kV daljnovodov, 55 kilometrov 35 kV daljnovodov, 300 kilometrov 20 kV daljnovodov, 150 kilometrov visokonapetostnih

kablovodov) in 1.240 kilometrov nizkonapetostnega omrežja.

V Elektru Žirovnica so vzpodbujali razvoj malih privatnih hidroelektrarn, ki so se začele pojavljati z letom 1986, kot posledica podpore SLO, potem pa se je njihova izgradnja zelo intenzivirala. Kot zanimivost kažejo podatki, da je 46 malih hidroelektrarn leta 2000 proizvedlo že 30 GWh električne energije, kar je bilo izenačeno s proizvodnjo lastnih hidroelektrarn PE Sava Elektro Gorenjske na območju Žirovnice.

S poslovnim partnerjem Astra Telekom so se lotili izvedbe optične povezave, ki jo koristijo za daljinsko krmiljenje sedanjih in bodočih elektronskih merilnih in števnih naprav pri odjemalcih. Na ta način poskusno zajemajo podatke z elektronskih števecv v delu naselja na Rodnah. Pilotski projekt je vzorčni za uvedbo na širšem žirovniškem območju, tako rekoč na pragu stanovanjskih in poslovnih objektov brez motenja posesti ter bo olajšal odčitavanje z učinkovitim in hitrim zajemom podatkov za računsko obdelavo.

Drago Papler
(Naš stik, št. 2, 28. 2. 2001)

Organiziranost po funkcionalnem principu

V skladu z zahtevami energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99 in 8/2000) in uredbe o izvajanju gospodarskih javnih služb (Uradni list RS, št. 54/2000) so bile dejavnosti distribucijskih podjetij po izvajanju ločene na gospodarske javne službe in tržne dejavnosti. Kot dejavnosti gospodarskih javnih služb so bile določene: distribucija električne energije, upravljanje distribucijskega omrežja in dobava električne energije tarifnim odjemalcem. Kot tržne dejavnosti pa so bile opredeljene dobava električne energije upravičenim odjemalcem in druge tržne dejavnosti. Gospodarsko interesno združenje za distribucijo električne energije Slovenije je sprejelo sklep, da konec leta 2000 v petih distribucijskih podjetjih prenehala organiziranost po lokacijskem principu. Nov način poslovanja Elektra Gorenjska, d.d. je potrdil nadzorni svet 20. decembra 2000. Prvi dan novega tisočletja, **1. januarja 2001** je začela veljati organiziranost po funkcionalnem principu po dejavnostih in ne več po teritorialnem principu, ko so distribucijske dejavnosti potekale v Poslovni enoti Kranj in Žirovnici. Ostale dejavnosti proizvodnje električne energije v Poslovni enoti Sava Kranj in prodaje električne energije v Sektorju komercialne energetike so bile že do sedaj organizirane na nivoju regije, z reorganizacijo so se le prilagodile zahtevanim zakonskim in uredbnim določilom. Notranjo zgradbo družbe sestavljajo štiri poslovne enote: za upravljanje distribucijskega omrežja, za proizvodnjo električne energije, za distribucijo električne energije in za dobavo električne energije ter trije

Pripravljeni na odprti trg

V konferenčni dvorani Zavarovalnice Triglav v Kranju je **3. aprila 2001** organizator, javno podjetje Elektro Gorenjska, d.d. v sodelovanju z družbami Elektronabava, d.d. in Iskraemeco d.d. pripravilo predstavitevno informativno srečanje z upravičenimi odjemalci z naslovom »Energetski trg 2001«. Na njem so skozi niz tem poskušali dati odgovore na temeljno vprašanje: Kako bodo podjetja kupovala električno energijo po 15. aprilu 2001?

Predstavitve je bila namenjena vodstvenemu osebju poslovnih partnerjev, ki so jih seznanili s pogledi na nadaljnje uspešno sodelovanje na področju oskrbe z energijo ter prisluhnili pričakovanjem, željam in pogledom na proces liberalizacije energetskega trga v Sloveniji. Predstavniki podjetij s konično močjo nad 41 kW so izkoristili srečanje in se konkretno seznanili s prvimi informacijami, ki jih prinašajo številne novosti.

S strani Elektra Gorenjska, d.d. Kranj so posamezne teme povezane z odpiranjem trga z električno energijo podali:

- mag. Drago Štefe, direktor Elektra Gorenjska: Pozdrav in vizija podjetja
- Mitja Anžej, univ. dipl. inž. el., direktor PE za dobavo električne energije: Dobava električne energije
- Boštjan Tišler, univ. dipl. inž. el.: Dostop do omrežja
- Matjaž Malovrh, inž. el.: Meritve električne energije
- Marjan Jerele, univ. dipl. inž. el., direktor tehničnega sektorja: Tehnična pomoč in svetovanje
- Drago Papler, inž. el.: Marketing – Elektro Gorenjska trgovec za upravičene odjemalce

Predstavniki Agencije za energijo RS g. Senčar je orisal naloge pri izdajanju licenc za opravljanje energetskih dejavnosti, določanje cen za uporabo elektro energetskih omrežij, razreševanje sporov ter nadzor trga z električno energijo in zemeljskim plinom.

Razlog za široko srečanje so dodali tudi poslovni partnerji iz energetske-tržnih vrst, ki se želijo tvorno vključiti s svojimi izdelki in storitvami pri odpiranju notranjega energetskega trga. Predstavniki iz Elektronabave, d.d. je poudaril vso tehnično ponudbo opreme za meritve na odjemnih mestih, ki jo zagotavlja s proizvajalcem Iskraemeco, d.d., Kranj

Nadalje so predstavniki podjetja Iskraemeco, merjenje in upravljanje energije, d.d. iz Kranja prikazali razvite systemske rešitve za potrebe merjenja električne energije v skladu z novim Energetskim zakonom. Z osnovnimi značilnostmi modularnosti, univerzalnosti in nadgradljivosti so izvedli projekte kombiniranih sistemov daljinskega čitanja sistemov števecv.

Elektro Gorenjska bo kot dobavitelj zagotavljala zanesljivo in kakovostno električno energijo vsem dosedanjim tarifnim odjemalcem in upravičenim odjemalcem. Trgovanje s slednjimi predstavlja novo vlogo Elektra Gorenjska, d.d., ki bo kot trgovec na notranjem trgu z električno energijo ponudila najugodnejše pogoje vsem dosedanjim komitentom.

Služba za marketing in dobavo električne energije upravičenim odjemalcem

(Sporočilo za javnost
Elektra Gorenjska, 3. 4. 2001)

40 let

sektorji: tehnični, finančno – ekonomski in splošno – kadrovske sektor. V okviru poslovne enote za distribucijo električne energije je bila ločena enota za tržna dela, v poslovni enoti za dobavo električne energije pa so bile ločene enote nabave električne energije za tarifne in upravičene odjemalce, dobave tarifnim in dobave upravičenim odjemalcem.

Revitalizirana HE Savica

24. septembra 2001 je bila predana namenu obnovljena hidroelektrarna Savica v Ukancu v Bohinju. Dogodek je bil vsekakor zanimiv v luči tehnične posodobitve in ekološke izrabe energetskega vodnega potenciala, ki ga je stara elektrarna izrabljala od leta 1915, sedanji objekt pa od leta 1949. Leta 2001 je bila zaključena posodobitev in prenova HE Savica, ki je potekala od leta 1988.

POLIGONALNI DROGOVI NA LABORAH

V slovenski distribuciji so poligonalni drogovci, ki jih je Elektro Gorenjska, d.d., vgradila na območju Labor in Stratišča v Kranju, z vidika opreterjanja obstoječih in obkloparstvenih zahtev pri vključevanju daljnovodov z prostor novost.

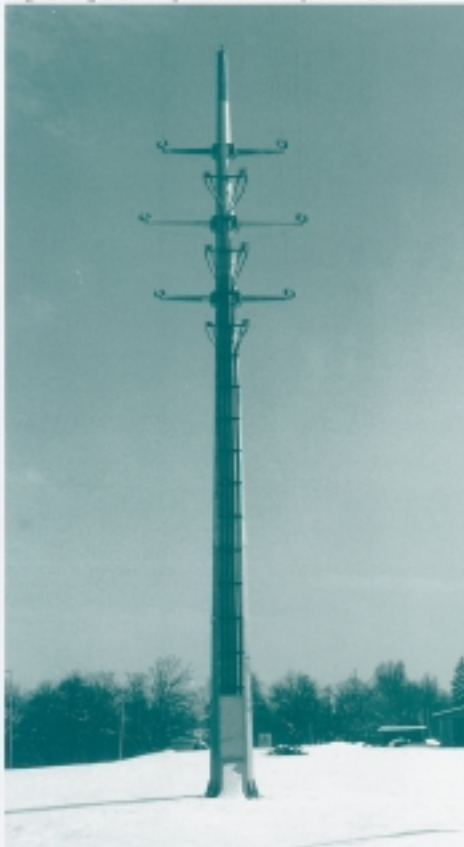
Elektro Gorenjska se je pri omrežni sklopnosti odločila za uporabo poligonalnih drogovcev. Rekonstrukcija daljnovodov s poravnajo letnih obremenitev s pomočjo dodatnih drogovcev in dodatnih poligonalnih drogov kompaktne izvedbe, je bila potrebna zaradi pogojev izgradnje sodobnega sklopnosti RTP Labor 110/20 kV na območju sodnjega dorajanja sklopnosti RTP Labor 110/20 kV in zaradi varnosti ljudi na območju Kavarje. Pri 50-200 kV daljnovodu RTP Modruš-RTP Labor, smo letni naboj po RTP Labor postavili in ga razdelili s končnimi drogovci kompaktne izvedbe. Pri 35 in 10-20 kV daljnovodu RTP Labor-RTP Žitno polje smo dva naboj na Kavarje v Stratišča postavili zaradi pogojev razporeditve mreže nad tem, zaradi različne razporeditve mreže odziva in zato zaradi varnosti obkloparstvenih zahtev na območju obkloparstvenih zahtev. Zaradi prostorskih omejitev na tem delu ni bilo mogoče izvesti razporeditve mreže in posledice konstrukcije mreže. Ker se na mestu drogovci videli zaradi umestitve problema z varnostno razporeditvijo in obkloparstvenimi, so bili kompaktne mreže in drogovci celotna mreža rešitev na tej lokaciji. Pri tej lokaciji se je pokazal problem gostote postavitev in posledice razporeditve mreže v konceptu daljnovoda.

Mnogi pa radi nekontrolirano napajanje območja razen po daljnovodom. Na območju Labor na bila postavljena obstoječa letni in razdelni mreže. Zgradili pa smo nov koncept drogov kompaktne izvedbe, ki je bil razdeljen s mreže na razporeditve. Je povedal Peter Hleber, vodja službe mreže in projektiranja v Elektro Gorenjski. Poligonalni drogovci so izdelki Duchslewa iz Zagreba. Glavni koncept del pri tem obkloparstvenih je bil podoben MREZ gradbeni projektiranje in inženiring, d.o.o. Kranj s podizvajalom Datan, d.o.o. Ljubljana. Najvišji mreže je visok 28,4 metra, od tal do prve koncepte pa je oddaljenost 25,3 metra. Najvišji mreže ima višino 31,5 metra in oddaljenost od tal do prve koncepte 13 metra. Glede na območje smo je bila mreža s poligonalnimi drogovci celotna mreža rešitev, pri tem pa se je vzdrževanje mreže drži na 6 metrov. Mreže drogovci pa smo v razporeditvi 3,723 metra razporedili. Mreže vodnik premera 120 mm² je postavil Jože Mikš, direktor MREZ, d.o.o. in Kranj.

ZA OROŽJE PRILAZNEJSI DALJNOVODI

Ker se pri gradnji daljnovodov obkloparstvenih zahtev mreže drži na 6 metrov, Mreže Gorenjski, d.o.o. kar da opreterjanje tako pri gradnji mreže daljnovodov kar pri rekonstrukcijah.

Poligonalni drogovci na Laborah opreterjanje obstoječih in obkloparstvenih zahtev.

Hidroelektrarna Savica je največja med petnajstimi malimi elektrarnami Poslovne enote za proizvodnjo električne energije Elektra Gorenjska, d.d., ki nadaljuje tradicijo predvojnih Kranjskih deželnih elektrarn, povojnih Gorenjskih elektrarn, ki so delo nadaljevale kot Savske elektrarne in Elektrarna Sava Kranj ter v šestdesetih letih v okviru Proizvodne enote Kranj in Elektra Sava Kranj bile vključene in obstale kot svoja organizacijska enota v okviru Elektra Gorenjska.

2001 Obnovljena strojnica HE Savica – Foto: Drago Papler

Elektrarna Savica po klasifikaciji glede na instalirano moč (4,4 MVA) spada sicer med male hidroelektrarne, vendar pa ima pomembno vlogo pri elektroenergetski oskrbi iz naslednjih vidikov:

- izkorišča vodni potencial in proizvaja ekološko čisto »zeleno elektriko«
- glede na specifičnost lokacije lahko samostojno napaja potrošnike v Bohinju in okolici
- elektrarna zagotavlja kvalitetno električno energijo, tako po napetosti kot po frekvenci v paralelnem in otočnem režimu obratovanja in prispeva svoj delež k razvoju turizma, še zlasti hotelov ter žičnic na smučarskem centru Vogel.

Ob tej priložnosti je Elektro Gorenjska, d.d. iz Kranja izdala posebno tehnično publikacijo z naslovom Hidroelektrarna Savica 1916 – 1949 – 2001, ki opisuje zgodovinske mejnike s tehničnim opisom, načrti in fotografijami. Avtor in odgovorni urednik publikacije je bil inženir Drago Papler, ki je znamenito elektrarno v bohinjskem Ukancu uvrstil med pomembne objekte na Gorenjskem, kjer se je začela elektrifikacija Bohinja in rodila domača elektro-strojna industrija od Energoinvestovih transformatorjev, Litostrojevih turbin, Iskrinih zvez do Končarjevih generatorjev.

Na slovesnosti sta direktor Elektra Gorenjska mag. Drago Štefe in predsednik nadzornega sveta delniške družbe Elektro Gorenjska Jože Resman podelila priznanja in zahvalo za uspešno sodelovanje: Janku Pšenici kot graditelju prve povojne hidroelektrarne Savica zgrajene z domačo opremo, Mirku Košniku kot dolgoletnemu obratovodji HE Savica od izgradnje do leta 1982 in Francu Sodji kot vodji HE Savica od leta 1982 dalje, ki je sodeloval pri revitalizaciji elektrarne ter izvajalcem Turboinštitutu, d.d. Ljubljana, Energogrupu, d.o.o. Ljubljana in Gradbenemu podjetju Bohinj, d.d. iz Bohinjske Bistrice.

Po več kot štirih desetletjih neprekinjenega obratovanja je bila potrebna revitalizacija hidroelektrarne Savica, ki jo je Elektro Gorenjska, d.d. pričela leta 1988, najprej z obnovo elektro in strojne opreme, kasneje z montažo upravljalnega sistema, ki omogoča lokalno in daljinsko avtomatizacijo, leta 2001 pa zaključila s popotresno gradbeno sanacijo jezua in strojnice elektrarne.

Slavnostni govornik, državni sekretar za energetiko dr. Robert Golob, je s pritiskom na gumb zagnal elektrarno s štirimi Peltonovimi turbinami in generatorjema s skupno močjo 4,4 megavoltamperov v obratovanje. V kroniko znamenite elektrarne Savica, ki nadaljuje tradicijo izkoriščanja vodnega potenciala stare elektrarne že iz leta 1916 in sedanje iz leta 1949, je zapisal, da se je s simboličnim spustom v obratovanje zaključilo obdobje obsežnih obnovitvenih del. Naj se s tem dejanjem aktivnosti ne prekinejo, temveč naj strokovnjaki v Elektru še naprej tako kot do sedaj skrbno negujejo tehnično odličnost. Obenem jim je v novih časih, ki nastopajo ob odprtju trga z električno energijo, iskreno zaželel, da se

Knjiga Elektro Gorenjska 1990 – 2000«

»Besede preminejo, kar je napisano ostane.« To je bilo vodilo avtorjev ob nastajanju knjige »Elektro Gorenjska 1990 – 2000«. Desetletno obdobje samostojnosti je prineslo v našo družbo veliko novosti. Tudi v našem podjetju se je marsikaj dogodilo, zato so popisane v knjigi, ki je zaznamovala preteklo obdobje. V knjigi, ki je izšla in bila predstavljena na promocijski predstavitvi **16. decembra 2001** je vtakano delo, ki so ga kronološko in vsebinsko zabeležili od strokovnih do družabnih dogodkov skozi zadnje desetletje 20. stoletja.

Elektro Gorenjska je izdal pravi kronološki almanah razvoja gorenjskega Elektra, ki obsega obdobje v letih 1990 – 2000 in je nastal z željo, da ohranijo bogato zgodovino elektroenergetike bodočim rodovom. Knjiga »Elektro Gorenjska 1990 – 2000« je odraz marketinških prizadevanj in pika na i, da s prikazom preteklega dela zgodovinsko, strokovno in argumentirano prikaže tehnično stroko, znanje in odnos, ki ga nudi podjetje poslovnim partnerjem pri oskrbi s kakovostno in zanesljivo električno energijo. Njihova vizija je jasna in modra kot izdana knjiga, ki daje informacije, kaj znajo in zmorejo. Informacijski in prodajni marketing sta področji, ki se jih bodo še bolj poglobljeno lotili, saj sta nedvomno celovito povezani, kar kaže iztekajoče se poslovno leto 2001 z dogodki pri odpiranju trga z električno energijo.

»V funkciji svetovanja in vodenja marketinga in odnosov z javnostjo lahko rečem, da je knjiga tudi argument in naš referenčni izdelek, ki ga namenjamo aktivnim in upokojenim sodelavcem, institucijam, poslovnim partnerjem in upravičenim odjemalcem električne energije. Je most med podjetjem in ljudmi, ki so ga marljivo ustvarjali od pionirjev elektrifikacije, graditeljev elektroenergetike do bodoče celovite marketinške ponudbe, od prodaje električne energije in kompleksnih storitev od projektiranja, inženiringa, novogradenj, telekomunikacij do informacijskih procesov,« pravi odgovorni urednik knjige inž. Drago Papler.

Kar niso pričakovali niti največji optimisti, jim je uspelo v zelo kratkem času. Od 26. oktobra 2001, ko se je prvič sestel 5-članski uredniški odbor, je steklo delo od zasnove, priprave prispevkov devetih avtorjev, uredniške obdelave, korektur, oblikovanja do tiska. Odgovorni urednik inž. Drago Papler se je na promocijski predstavitvi zahvalil svojemu timu – članom uredniškega odbora in avtorjem prispevkov in fotografij: mag. Dragu Štefetu, mag. Matiju Nadižarju, dipl. inž. Tomažu Jamniku, dipl. inž. Mitju Anžetu, dipl. inž. Marjanu Jereletu, dipl. inž. Marjanu Porenti, dipl. inž. Darku Koželju, pravnici Majdi Kovačič in ekonomistki Ivanki Jelenc. Izpostavil je pobudnika za nastanek publikacije direktorja Elektra Gorenjska mag. Draga Štefeta, letošnjega nagrajenca Mestne občine Kranj in svojo desno roko pri tehnični pripravi knjige mag. Matijo Nadižarja, letošnjega Vidmarjevega nagrajenca.

Knjiga vsebuje 132 barvnih strani z 21 zaokroženimi temami, ki so podkrepljene s 70 fotografijami, 10 podatkovnimi preglednicami in 14 grafikoni. Izšla je v 1.500 izvodih, formata B5, izdajatelj in založnik je Elektro Gorenjska, d.d., Kranj. Povezana je z dvema preteklima publikacijama in na naslovnici prikazuje pomembno gorenjsko regijo v slovenskem prostoru, na zadnji strani pa našo proizvodnjo, distribucijsko, upravljalno in tržno dejavnost. Je trajen dokument časa. Nastanek knjige je zabeležen tudi na kratkem video filmu »Elektrika v knjigi«, ki je doživel projekcijsko premiero. Kot presenečenje je odgovorni urednik predstavil še unikatno elektronsko varianto knjige na CD zgoščenki, ki je nastala vzporedno in je pripravljena za kasnejše možnosti distribucije v sodobnih elektronskih tehnologijah od osebnih računalnikov do interneta. Projekt je tudi nekakšen vodnik področij, ki že dajejo usmeritev bodočim tematskim publikacijam, kot je Razvoj distribucije kranjskega in žirovnškega območja v osemdesetih letih, Naravne

ujme in elektroenergetske naprave, Elektro Gorenjska in osamosvojitvena vojna za Slovenijo 1991, Bibliografije elektro osebnosti.

Elektro Gorenjska d.d.
Marketing in odnosi z javnostjo

(Sporočilo za javnost Elektra Gorenjske, 17. decembra 2001)

Soavtorji knjige Elektro Gorenjska
1990 – 2000 – Foto: Gorenjski glas

bodo enako uspešno kot že v preteklosti s tehnološkimi, kosali tudi z vsemi poslovnimi izzivi. »Proizvedena električna energija iz malih hidroelektrarn »zelena elektrika«, bi prav gotovo lahko služila kot konkurenčna prednost pri ponudbi svojih storitev odjemalcem električne energije,« je poudaril dr. Robert Golob.

GORENJSKE ELEKTRARNE,
 proizvodnja elektrike, d.o.o.
 KRANJ, Stara cesta 3

Hčerinsko podjetje Gorenjske elektrarne, d.o.o.

Od **4. januarja 2002** dalje ima Elektro Gorenjska hčerinsko podjetje Gorenjske elektrarne, d.o.o., v kateri se opravlja proizvodnja električne energije, ki je bila dotlej organizirana v Poslovni enoti za proizvodnjo električne energije v sklopu delniške družbe.

Podpis pogodbe o izgradnji Distribucijskega centra vodenja

15. oktobra 2002 sta direktor Elektra Gorenjska, d.d. mag. Drago Štefe in direktor Ensico, d.o.o. Matjaž Vuga podpisala pogodbo o dobavi tehnološke opreme in izdelavi funkcionalne aplikacije za nov Distribucijski center vodenja Elektra Gorenjska.

Center vodenja bo v novih prostorih upravne stavbe na lokaciji Mirka Vadnova 3a, kjer je za postavitev predviden del petega in šestega nadstropja. Praktična izdelava aplikacije centra vodenja se začne po podpisu pogodbe in bo zaključena predvidoma v mesecu juniju leta 2004.

Na osnovi javnega razpisa je bilo za dobavo tehnološke opreme in izdelavo funkcionalne aplikacije distribucijskega centra vodenja Elektra Gorenjska, d.d. izbrano podjetje Ensico iz Ljubljane, ki je praktične izkušnje že pridobilo pri uspešni realizaciji Distribucijskega centra vodenja Elektra Maribor.

»Podpis pogodbe je pomemben korak, ki zaključuje pripravljalna dela, kjer smo z intenzivno in precizno obdelavo zasnove projekta in postopkov javnega razpisa izbrali konkurenčnega in strokovnega partnerja. Sedaj je dan signal za začetek in uresničitev dolgoletne potrebe in želje po funkcionalnem in sodobno opremljenem centru vodenja, ki bo dal trdno podlago za vodenje elektroenergetskih in informacijskih tokov v gorenjski

40 let

regiji za nadaljnjih 15 do 20 let,« je ob sklenitvi pomembnega posla dejal mag. Drago Štefe, direktor Elektra Gorenjska.

Izbrana družba Ensico iz Ljubljane se je specializirala za opremljanje elektrodistribucijskih centrov vodenja in stopa v korak s tujo konkurenco in konkurenčno ceno.

»Center vodenja ni enostaven produkt, gre za najzahtevnejšo tehnologijo, energetska vozlišča in nek živ člen, center živčnega sistema, ki se bo nadgrajeval in strokovno rasel z nami. S formalnim podpisom pogodbe je dan kamenček v mozaiku procesa novega sistema, produkt, ki bo povezoval sodelavce in ga bodo uporabljale generacije elektroenergetikov,« je ob tem povedal Matjaž Vuga, direktor Ensico, d.o.o.

Ob podpisu pogodbe sta sodelovala vodji projekta izgradnje novega gorenjskega distribucijskega centra vodenja – na strani investitorja tehnični direktor Elektra Gorenjska Marjan Jerele, na strani izvajalca Ensica Jurij Jerina.

Distribucijski center vodenja Elektra Gorenjska predstavlja osrednje informacijsko vozlišče pri zagotavljanju nemotenega procesa distribucije električne energije. Osnovna funkcija obstoječega centra vodenja je povezovanje z napravami elektroenergetskega sistema z namenom zajemanja podatkov in njihovo upravljanje.

Elektro Gorenjska, d.d. se je v letu 2001 odločila za izgradnjo novega centra vodenja predvsem iz naslednjih razlogov:

- obstoječa in tehnološko že zastarela strojna oprema otežuje potrebne razširitve ter nadgradnje, ki so postale tehnično težko izvedljive ter ekonomsko neupravičljive;
- deregulacija na področju preskrbe odjemalcev z električno energijo od distribucijskih podjetij poleg zahteve po stalnem večanju kakovosti dobavljene energije postavlja tudi nova merila pri zagotavljanju vseh ostalih storitev, ki jih podjetjem predpisujeta tako zakonodajalec kot sam trg.

Sodobni distribucijski center vodenja je koncipiran tudi tako, da bo zagotavljal izhodišča za doseganje zahtevanih strateških ciljev tudi v pogojih predvidenega dereguliranega trga. Pri izboru sistema za Distribucijski center vodenja Elektra Gorenjska so bili upoštevani zaključki izdelanih študij, idejnih projektov, diskusij in usklajevanj med posameznimi distribucijskimi podjetji, tako da je izbrani koncept obdelan v optimalni varianti in predstavlja tehnološko najsodobnejšo rešitev sistema DCV.

Osnovne funkcije vodenja obratovanja elektroenergetskega sistema so realizirane s SCADA programsko opremo, ki omogoča zajemanje podatkov, izdajanje komand, kreiranje poročil ter arhiviranje podatkov.

Poleg do sedaj osnovnih pa nova programska oprema omogoča še dodatne funkcionalnosti, imenovane DMS funkcije. Omenjene funkcije

podpirajo predvsem podporo ekipam v centru in na terenu pri odpravljanju okvar na omrežju in pri rednih vzdrževalnih delih, izvajanje sekvenčnih komand, dinamično barvanje prikaza elektroenergetskega sistema, avtomatsko izolacijo okvar in preureditev napajanja, sprotno analizo pretokov moči, padcev napetosti, kratkostičnih tokov in moči, ovrednotenje procesnih podatkov, napoved obremenitve, statistiko dogodkov, izračun kazalcev zanesljivosti, funkcionalnosti klicnega centra, trening, ipd.

Osnovna funkcionalnost DMS se bo v prihodnosti v skladu z zahtevami lahko nadgrajevala z novimi programskimi paketi, ki se bodo modularno vključevali v navidezno integriran sistem programske opreme.

Otvoritev RTP 110/20/10 kV Labore s tehnologijo SF₆

21. novembra 2002 je Elektro Gorenjska, d.d. s slavnostnim odprtjem predala namenu posodobljeno razdelilno transformatorsko postajo RTP 110/20/10 kV Labore, ki predstavlja eno od najpomembnejših napajalnih točk v 110 kV obroču za elektroenergetsko napajanje mesta Kranja in njegove okolice. Preko njega se napaja industrijska cona na jugozahodnem delu Kranja ter okolice Kranja, hkrati pa nudi rezervo ostalima dvema viroma: RTP 110/20/10 kV Primskovo in RTP 110/20 kV Zlato polje. V luči tehnične modernizacije in ekološke neoporečne tehnologije ter učinkovite izrabe prostora je RTP Labore dobila svojo tretjo tehnološko prelomnico z uradnim odprtjem novega 110 kV GIS stikališča s tehnologijo SF₆, ob prisotnosti ministra za okolje, prostor in energijo mag. Janeza Kopača.

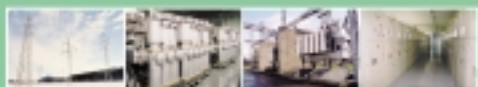
Skozi več kot štiridesetletno zgodovino je imel najpomembnejši elektrodistribucijski objekt Elektra Gorenjska, ki se nahaja v težišču kranjske industrije, vlogo prve uveljavitve tehnoloških sprememb v praksi. Namreč z naprednim razvojnim načrtom Save in obeh Isker se je povečeval tudi odjem električne energije. Rešitev je bila v višji napetosti prenosnih

40 let

RTP Labore pred rušitvijo zunanjega 110 kV stikališča, ki ga je nadomestilo stikališče GIS izvedbe izolirano s plinom SF₆ – Foto: Drago Papler

LETNO POROČILO 2002

ELEKTRO GORENJSKA, D.D.

visokonapetostnih daljnovodov: v šestdesetih letih je prešla z 20 na 35 kV, v sedemdesetih letih pa na 110 kV napetostni nivo. Plato na Laborah je pred 43 leti postal idealno mesto za izgradnjo razdelilne transformatorske postaje s transformacijami, ki so se venomer dopolnjevale in širile s srednenapetostnimi odvodi do posameznih odjemalcev. Objekt je postal zastarel in potreben sodobnega nadomestila. Celotna obnova razdelilne transformatorske postaje je tako zajela več tehnoloških sprememb hkrati, spremembo srednenapetostnega nivoja z 10 kV na 20 kV s postavitvijo 20 kV stikališča v izvlačljivi izvedbi z vakuumskimi odklopniki in distribuiranega sistema vodenja ter postavitve kovinsko oklopljenega, s plinom SF₆ izoliranega 110 kV stikališča GIS.

Modernizacija pomeni pravo revolucijo s tehnološkega, ekološko-varstvenega in prostorskega vidika. Po besedah mag. Draga Štefeta, direktorja Elektra Gorenjska, d.d., so

realizirana prizadevanja strokovnjakov, ki so kljub zahtevnemu posegu izvedli modernizacijo z etapno gradnjo srednenapetostnega dela s štirimi sektorji in 50 odvodi do odjemalcev od 1998. do leta 2000 ter gradnjo 110 kV stikališča leta 2001 in 2002.

Na RTP 110/20/10 kV Labore so se po vstavitvi v obratovanje novembra 2001 začeli zagonski in funkcionalni preizkusi, maja 2002 je bilo demontirano zunanje 110 kV stikališče, poleti 2002 so bila dokončana ureditvena in vzdrževalna dela, konec oktobra 2002 pa opravljen tehnični pregled objekta. Pri tem je bila ves čas zagotovljena nemotena in zanesljiva dobava električne energije vsem odjemalcem.

2002 RTP Labore 110/20/10 kV s tehnologijo SF₆ je odprl minister za okolje, prostor in energetiko mag. Janez Kopač (desno) **21. novembra 2002** – Foto: Drago Papler

Podelitev certifikata kakovosti po standardu ISO 9001/2000 št. Q-491

5. marca 2003 je bil v hotelu Kokra na Brdu pri Kranju podeljen certifikat kakovosti po standardu ISO 9001/2000 št. Q-491 Elektru Gorenjska, d.d., Kranj. Slavnostni govornik je bil državni sekretar za energetiko g. Djordje Žebeljan, certifikat pa je direktorju Elektra Gorenjska, d.d., mag. Dragu Štefetu podelil direktor Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje g. Igor Likar.

Projekt kakovosti ISO 9001 pomeni nov izziv in je opredelil strategije in cilje kakovosti v podjetju. Na poti k pridobitvi certifikata kakovosti po evropskem standardu so utrdili in prečistili vse poslovne procese, ki bodo racionalizirali notranjo organiziranost podjetja, znižali stroške poslovanja, povečali produktivnost in izboljšali storitve za odjemalce.

Ob tej priložnosti je direktor Elektra Gorenjska mag. Drago Štefe poudaril:

»Ne morem se pohvaliti, da smo med prvimi, ki so si ta certifikat pridobili. Z nalogo smo bili že daleč leta 1999, vendar smo zaradi energetskega zakona počakali zato, da smo prilagodili organizacijo po tem zakonu. Odločitev je bila pravilna, saj smo tako vse faze kakovosti natančneje razčlenili glede na novo organizacijo. Čaka nas pa neprestano preverjanje, popraviljanje napak za doseganje zastavljenih ciljev, tako kratkoročnih kot dolgoročnih, ki so usmerjeni navzven in drugih, ki so usmerjeni navznoter.

Naša osnovna dejavnost je distribucija električne energije odjemalcem na območju, ki ga podjetje pokriva. Dolgoročni cilj je zagotavljati kvalitetno dobavo električne energije vsem odjemalcem. Za besedo kvalitetna dobava smo postavili merila in kriterije, da bi lahko preverjali, ali smo uspešni pri doseganju zastavljenih ciljev.

Sprejetje energetskega zakona in spremljajoče zakonodaje ima za posledico prilagajanje poslovanja tržnim pogojem poslovanja. Temu delu poslovanja bo potrebno v slovenski distribuciji nameniti največjo pozornost. V teh pogojih poslovanja ostaja nemotena in kvalitetna oskrba odjemalcev z električno energijo še vedno najpomembnejša naloga. S premišljenimi vlaganji v preteklih letih smo uspeli delno sanirati in obnoviti omrežje, kar bo potrebno v prihodnje nadaljevati. Prioriteta bo namenjena izgradnji daljinskega centra vodenja, nadaljevanju prehoda na 20 kV napetost, dokončanju izgradnje RTP Medvode in RTP Škofja Loka ter delni ukinitvi 35 kV napetosti. Potrebna bodo vlaganja v zaznkanje in izboljšanje omrežij, obnovo naprav vodenja in avtomatizacijo, vse s ciljem skrajševanja trajanja izpadov in zagotavljanja neprekinjene dobave. Ob zagotavljanju nemotene in kvalitetne oskrbe odjemalcev z električno energijo bo posebna pozornost še naprej namenjena trgovanju z električno energijo. Z upoštevanjem integralnega sistema kakovosti so podane možnosti visoke poslovne kulture in utrditev dolgoročnega konkurenčnega položaja.«

Ob tej priložnosti se je direktor Elektra Gorenjska mag. Drago Štefe zahvalil vsem 48 sodelavcem, ki so poleg svojih obveznosti kvalitetno opravili tudi dodatno delo pri opisu procesov podjetja. Pomembno vlogo pri vodenju in izvedbi tega projekta je odigral g. Marjan Porenta kot predstavnik vodstva za kakovost in vsi direktorji sektorjev in dejavnosti, ki predstavljajo odbor za kakovost.

Le-ti so sestavili svoje projektne skupine z vodji služb, ki so popisali aktivnosti na tretjem nivoju s 103 izvajalnimi procesi. Združujejo se na drugem nivoju v 25 nadrejenih organizacijskih procesih služb. Povezani so v 6 razvojnih ali dejavnostnih procesov na prvem nivoju, nad katerimi bdi na najvišjem nivoju s strateškim procesom kot skrbnik uprava, to je direktor Elektra Gorenjska. V projektu je bilo evidentiranih 887 vrst dokumentov, ki nastajajo pri posameznih aktivnostih procesov (obrazci – zapisi) ali se v njih uporabljajo (reference) in jih ažurirajo skrbniki. Procesni in aktivnostni z vsjo dokumentacijo so vtakane v Poslovnik podjetja ter Organizacijske predpise in Navodila v posameznih poglavjih po vrstnem redu standarda ISO 9001/2002. Usposobljena je bila skupina zaposlenih za samostojne notranje presoje. Pri oblikovanju sistema kakovosti do same pridobitve certifikata je direktno sodelovalo 48 zaposlenih. Prvi predlogi in tudi že same izvedbe nekaterih izboljšav pa konkretno kažejo na samo uspešnost sistema kakovosti.

Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje – SIQ je v sredo, 27. novembra 2002 opravil certifikacijsko presojo in ni ugotovil neskladij, podal je le nekaj priporočil. Na podlagi poročila certifikacijske komisije je skupna komisija za certificiranje pri SIQ 10. decembra 2002 sprejela sklep, da Elektru Gorenjska, d.d. podeli certifikat ISO 9001/2000 št. Q-491 za nakup, prodajo, distribucijo električne energije in upravljanje elektroenergetskega omrežja in naprav ter razvoj, projektiranje, gradnjo in vzdrževanje elektroenergetskega in telekomunikacijskega omrežja in postrojev. Elektro Gorenjska, d.d. je s tem dobila pravico do uporabe slovenskega znaka SIQ in mednarodnega znaka IQNet.

Drago Papler, inž. el.,
Služba za prodajo EE UO Elektra Gorenjska, d.d.
(Sporočilo za javnost Elektra Gorenjska, 5. 3. 2003)

40 let

Podelitev certifikata kakovosti ISO 9001/2000 Elektru Gorenjska – Foto: Drago Papler

Tretje kovinsko oklopljeno s plinom SF₆ izolirano 110 kV stikališče GIS je bilo montirano v RTP Medvode – Foto: Drago Papler

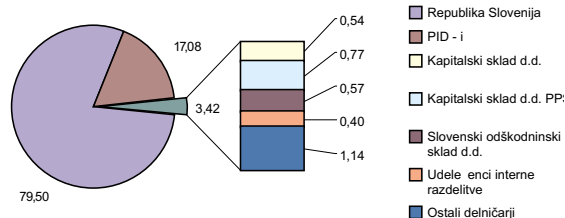
40 let

Lastniška struktura 2002

Podjetje Elektro Gorenjska posluje kot delniška družba od januarja leta 1998. V prvi izdaji delnic, ki je bila ob lastninskem preoblikovanju leta 1997, je bilo izdanih 17.287.313 navadnih delnic z nominalno vrednostjo 1.000 SIT. Ob ustanovitvi je imela država v lasti 94,77 % vseh delnic.

V letu 1999 se je delež države povečal zaradi dokapitalizacije, v okviru katere je bilo izdanih 66.318 delnic z nominalno vrednostjo 1.000 SIT. V istem letu se je zmanjšal na račun realizacije odločbe o denacionalizaciji male HE Škofja Loka, na podlagi katere so bile denacionalizacijskim upravičencem dane delnice javnega podjetja Elektro Gorenjska.

Na osnovi Odloka o spremembi odloka o dodatnem premoženju, ki se preda pooblaščenim investicijskim družbam za lastniške certifikate (Ur. list RS št. 5/2000, 21. 1. 2000), je država v letu 2000 predala pooblaščenim investicijskim družbam za lastniške certifikate 1.751.205 delnic Elektra Gorenjska, v letu 2001 pa še dodatnih 1.484. Delež države se je tako zmanjšal in je na dan 31. 12. 2002 znašal 79,50 %.

Lastniška struktura podjetja Elektro Gorenjska na dan 31. 12. 2002

RTP Medvode 110/20/6,3 kV

RTP 110/20/6,3 kV Medvode, ki je skupno delo Elektra Gorenjska in Savskih elektrarn Ljubljana, je bila leta 2003 dokončana. Uporabljena sodobna tehnologija SF₆ – kar pomeni s plinom, žveplovim heksafluoridom SF₆ izolirano stikališče – bo gledano skozi celotno življenjsko dobo naprav omogočala prihranek prostora in manjše stroške vzdrževanja. S prehodom na novo RTP se je bistveno izboljšala zanesljivost obratovanja HE Medvode in kakovost napajanja distribucijskih odjemalcev na območju Medvod. 28. marca 2003 je bil opravljen notranji tehnični pregled, **8. aprila**

2003 RTP Medvode 110/20/6,3 kV je izboljšala zanesljivost obratovanja HE Medvode in kakovost napajanja medvoških distribucijskih odjemalcev – Foto: Drago Papler

40 let

Direktor družbe Elektro Gorenjska z direktorji sektorjev in poslovnih enot ob koncu leta 2002

2003 je bilo stikališče tudi vključeno v 110 kV daljnovodno povezavo Kleče – Medvode – Labore in prvič dano pod napetost. Hidroelektrarna Medvode je tedaj oddala v omrežje prve kilovatne ure električne energije preko novega transformatorja 110/6,3 kV, moči 20 MVA, ki

mu je sledil še drugi transformator. Zatem so bili preurejeni odvodi na novo 20 kV stikališče, stare 35 kV in 10 kV naprave pa so se iz HE Medvode povsem umaknile. **15. oktobra 2003** je bilo svečano odprte nove RTP Medvode 110/20/6,3 kV s tehnologijo SF₆.

Dvočlanska uprava

Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 118-77/2002 z dne **30. oktobra 2002** določila, da ima uprava v družbi Elektro Gorenjska, javnem podjetju za distribucijo električne energije, d.d., dva člana in določila delovna področja članov uprave. Na 13. seji Vlade Republike Slovenije z dne **20. marca 2003** je s 1. oktobrom 2003 imenovala Jožeta Knavsca, univ. dipl. inž. el., za predsednika uprave družbe Elektro Gorenjska za dobo štirih let ter za člana uprave mag. Andreja Šušteršiča, univ. dipl. prav. za dobo štirih let.

Tudi v jubilejnem letu 2003 je ena izmed tem reorganizacija, ki jih je elektroenergetski sistem doživel več kot dve desetini. GIZ za distribucijo električne energije je oblikoval dve delovni telesi, ki imata nalogo pripraviti vse potrebno za ustanovitev dveh hčerinskih družb, in sicer za prodajo električne energije upravičenim odjemalcem in za upravljanje distribucijskega omrežja. Obe družbi naj bi ustanovila distribucijska podjetja, pri prvi naj bi bila družbenik tudi Republika Slovenija.

Predsednik uprave Elektra Gorenjska, d.d.
od 1. 10. 2003

Jože Knavs

Vlada Republike Slovenije je na 13. seji dne 20. marca 2003 imenovala Jožeta Knavs, univ. dipl. inž. el., za predsednika uprave družbe Elektro Gorenjska, javnega podjetja za distribucijo električne energije, d.d., s 1. oktobrom 2003 za dobo štirih let.

Jože Knavs se je rodil leta 1963 v Ljubljani. Po končani osnovni šoli je nadaljeval šolanje na Srednji tehniški šoli, po opravljeni vojaščini pa ga je želja po nadgradnji teoretičnega znanja usmerila v nadaljnje univerzitetno izobraževanje.

Fakulteto za elektrotehniko in računalništvo v Ljubljani je zaključil 14. septembra 1989 in s tem pridobil naziv univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike, smer energetika. Oktobra 1989 se je zaposlil v podjetju Elektro Ljubljana.

Strokovno pot je začel kot energetik v dispečerski službi na upravi podjetja. Avgusta 1995 je bil razporejen na delovno mesto za vodjo službe obratovanja v Poslovni enoti Ljubljana mesto. Opravljal je dela in naloge vodenja del na področju vzdrževanja naprav in novogradenj s področja elektroenergetike, do reorganizacije aprila 2000 pa tudi vodenje del na področju zaščite in meritev ter centra vodenja za Poslovno enoto Ljubljana mesto. Februarja 1999 je bil postavljen za namestnika direktorja Poslovne enote Ljubljana mesto in poleg vodstva obratovanja opravljal tudi delo direktorja Poslovne enote v njegovi odsotnosti.

Uveljavitev energetskega zakona je za vsa slovenska distribucijska podjetja in tudi Elektro Ljubljana, d.d. zahtevala spremembo po funkcijski in ne več po teritorialni organiziranosti. 1. junija 2001 je bil tako imenovan na delovno mesto izvršnega direktorja organizacijske enote upravljanje distribucijskega omrežja. Kot izvršni direktor ene od gospodarskih javnih služb se je podrobno seznanil z razmerami na področju reguliranih

40 let

dejavnosti ter tudi aktivno sodeloval pri razvoju teh dejavnosti v slovenskem prostoru.

Jože Knavs se zaveda, da se je potrebno stalno izobraževati in izpopolnjevati. Tako je med drugim vseskozi dodatno izpopolnjeval znanje angleškega jezika, znanje na področju programskih orodij, opravil je tudi strokovni izpit s področja elektro stroke v skladu z Zakonom o graditvi objektov. V šolskem letu 2001/2002 pa je vpisal magistrski študij na Pravni fakulteti – smer javna uprava.

Razpis za predsednika uprave Elektra Gorenjska, d.d. v Kranju mu je bil strokovna priložnost za prenos obojestranskih znanj in izkušenj, predvsem pa poslovni izziv vodenja gospodarske delniške družbe. Imenovanje za predsednika uprave Elektra Gorenjska, d.d. je zanj odgovorna naloga, ki se je loteva s skrbnostjo in odgovornostjo. Verjame, da se s primernim pristopom, strateško vizijo in javnim poslanstvom lahko dosedanje organizacijske, tehnološke in poslovne temelje s svojim videnjem in usmeritvijo še nadgradi, učinkovito razvija in krepi.

mag. Andrej Šušteršič

Na 13. seji je Vlada Republike Slovenije dne 20. marca 2003 imenovala mag. Andreja Šušteršiča, univ. dipl. prav., za člana uprave družbe Elektro Gorenjska, javnega podjetja za distribucijo električne energije, d.d., s 1. oktobrom 2003 za dobo štirih let.

Andrej Šušteršič se je rodil leta 1956 v Kranju in svojo mladost preživel na Orehku in v Britofu pri Kranju. Po osnovnošolskem izobraževanju se je izšolal za poklic natararja. Dokončal je peto stopnjo izobrazbe in se leta 1981 zaposlil v organih za notranje zadeve kot inštruktor in kasneje kot vodja usposabljanj za specialno uporabo psov (vodenje slepih, reševanje ljudi izpod plazov in ruševin, iskanje mamil in eksploziva). Slušatelj

je predaval predmet kinologije in napisal knjigo »Službeni psi specialisti za iskanje mamil in minsko eksplozivnih sredstev«. Delo je nadaljeval kot kriminalistični inšpektor na področju gospodarskega in organiziranega kriminala. Ob delu je leta 1987 končal prvo stopnjo pravne fakultete in leta 1995 uspešno zaključil še drugo stopnjo pravne fakultete v Ljubljani.

V letu 1996 se je zaposlil v Ministrstvu za obrambo kot načelnik za varovanje in nato delo opravljal kot svetovalec Vlade za zahtevna sistemska vprašanja. Postal je direktor logistike v obrambnem ministrstvu za celotno področje financ, planiranja proračuna, izvedbe javnih naročil, opremljanja civilnega in vojaškega dela, področje standardizacije, skladiščenja in delavnice. Imenovan je bil za predsednika Vladne komisije za izvedbo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil in bil zadolžen s področja obrambe za zapiranje Rudnika Žirovski vrh.

Konec leta 1998 se je zaposlil na Ministrstvu za gospodarstvo kot državni podsekretar, vodja sektorja za gradbeništvo, industrijo gradbenih materialov in nekovin, na področju industrijskih projektov. V okviru svojih

40 let

nalog je opravljal programske naloge prestrukturiranja podjetij s področja azbestne proizvodnje ter gradbeništva in industrije gradbenih materialov (IGM). Vodil je Vladno komisijo za upokojevanje pod ugodnejšimi pogoji, sodeloval v statističnem sosvetu RS za industrijo ter graditeljstvo, vodil gospodarsko podkomisijo RS s področja graditeljstva z Makedonijo in Rusijo. Na podlagi sklepa ekonomskega sveta RS je bil odgovoren za pripravo in izvedbo ukrepov s področja graditeljstva in IGM. Uspešno opravlja naloge v dveh Upravnih odborih in dveh nadzornih svetih.

V okviru svojih nalog je mag. Šušteršič uspešno vodil komisije za dajanje poroštov in subvencij in tvorno sodeloval pri 3. pogajalski skupini z EU pri prostem pretoku storitev in pri strateškem in operativnem menedžmentu (New Public Management) ter pri projektnem upravljanju in vodenju posameznih programov in projektov. Bil je nosilec za pripravo sprememb Zakona o prestrukturiranju azbestne proizvodnje v neazbestno, tvorno pa je sodeloval tudi pri pripravi Zakona o gradbenih proizvodih, Zakona o urejanju prostora in Zakona o graditvi objektov.

V letu 2002 je uspešno končal magistrski študij, ki je obsegal organizacijo in procese odločanja v javnem sektorju na poudarku državne uprave, nalogah agencij in inšpekcijskih služb, izvajanja javnih služb, sklepanja koncesij, javnega dobra itn., ter s tem pridobil naziv magistra pravnih znanosti.

Dosedanje izobraževanje in zaposlitev na odgovornih delovnih mestih in funkcijah je mag. Andreja Šušteršiča vzpodbudilo k odločitvi, da se je odločil kandidirati za mesto člana uprave Elektra Gorenjska, saj mu je gospodarsko področje v zadnjem obdobju osnovna preokupacija. Kot član uprave v izhodiščem pokrivanju tržnega področja vidi v širših globalizacijskih povezavah možnost cenovno ugodnejše skupne nabave energije in cenovno zanimivo prodajo po produktih. Pomembno nalogo vidi v raziskavi potreb trga in oblikovanju celovite ponudbe, energentov, kompleksnih storitev novogradenj in vzdrževanju naprav od načrtovanja, projektiranja, izvajanja do nadzora in zanesljivega obratovanja distribucijskega sistema. Namerava se posvetiti povezovanju na področju celotne energetske infrastrukture s poudarkom na ekologiji in učinkoviti rabi energije ter povezavi gorenjskih občin na tem področju.

Direktorji podjetij

Direktorji samostojnih podjetij in združenega podjetja predhodnika Elektra Gorenjska

DRAGO CHVATAL, višji obratni tehn.

- od 1. 6. 1945 do 31. 3. 1949 obratovodja obrata Kranj podjetja DES
- od 1. 4. 1949 do 31. 12. 1951 direktor Gorenjskih elektrarn Kranj
- od 1. 1. 1952 do 31. 12. 1952 direktor Savskih elektrarn Kranj
- od 1. 1. 1953 do 30. 6. 1957 direktor Elektranje Sava Kranj
- od 1. 7. 1957 do 31. 12. 1963 direktor Elektranje Save Kranj – Elektrogospodarska skupnost LRS
- od 1. 1. 1964 do 30. 6. 1971 vodja Proizvodne enote Kranj podjetja Elektro Kranj

JOŽE BEŠTER, industr. tehn.

- od 1. 4. 1949 do 31. 12. 1950 obratovodja obrata Kranj podjetja DES
- od 1. 1. 1951 do 31. 12. 1952 obratovodja obrata Kranj podjetja Elektro Ljubljana
- od 1. 1. 1953 do 31. 3. 1957 direktor Podjetja Elektro-Kranj

VIKTOR POGAČAR, višji industr. tehn.

- od 1. 9. 1951 do 31. 12. 1952 v.d. obratovodja in obratovodja obrata Žirovnica podjetja Elektro-Ljubljana
- od 1. 1. 1953 do 31. 12. 1963 direktor Podjetja Elektro-Žirovnica
- od 1. 1. 1964 do 30. 4. 1974 vodja Distributivne enote Žirovnica podjetja Elektro Kranj

IGOR MERVIČ, višji pogonski tehn.

- od 1. 4. 1957 do 19. 7. 1963 direktor Podjetja Elektro-Kranj
- od 20. 7. 1963 do 31. 12. 1963 v.d. direktorja podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1964 do 31. 12. 1969 vodja Distributivne enote Kranj podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1970 do 1. 11. 1970 višji svetnik Distributivne enote Kranj podjetja Elektro Kranj

MILE VOZEL, višji industr. tehn.

- od 1. 1. 1964 do 31. 10. 1968 direktor podjetja Elektro Kranj
- od 1. 11. 1968 do 30. 4. 1969 tehnični svetovalec (direktor)

MILAN KRIŽNAR, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 11. 1968 do 31. 12. 1974 v.d. direktorja in direktor podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1975 do 24. 4. 1979 glavni direktor DES – Skupnosti TOZD preskrbovalnega območja Elektro Gorenjska, Kranj
- od 25. 4. 1979 do 7. 6. 1979 direktor delovne organizacije Elektro Gorenjska

BOGOMIR GRČAR, višji pogonski tehn.

- od 1. 1. 1964 do 7. 6. 1980 vodja službe obratovanja, energetike in bremenilstva podjetja Elektro Kranj in vodja službe obratovanja in energetike delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 8. 6. 1979 do 29. 2. 1980 v.d. direktorja delovne organizacije Elektro Gorenjska in vodja službe obratovanja in energetike delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 3. 1980 do 31. 12. 1981 vodja službe obratovanja in energetike delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1982 do 31. 7. 1983 v.d. vodje in vodja Delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije Elektro Gorenjska

mag. DRAGO ŠTEFE, univ. dipl. org., inž. el.

- od 1. 3. 1980 do 31. 12. 1990 direktor delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 27. 1. 1998 direktor podjetja Elektro Gorenjska, p.o.
- od 28. 1. 1998 do 30. 9. 2003 predsednik uprave – direktor podjetja Elektro Gorenjska, d.d.

Dvočlanska uprava

JOŽE KNAVS, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 10. 2003 dalje predsednik uprave Elektro Gorenjska, d.d.

mag. ANDREJ ŠUŠTERŠIČ, univ. dipl. prav.

- od 1. 10. 2003 dalje član uprave Elektro Gorenjska, d.d.

Delavci s posebnimi pooblastili

Direktorji enot in sektorjev, vodje služb s posebnimi pooblastili

MATIJA NADIŽAR st., višji industrijski tehn., absolvent tehn. fakult.

- od 1. 4. 1953 do 28. 2. 1959 tehnični vodja Podjetja Elektro-Kranj
- od 1. 3. 1959 do 31. 12. 1963 vodja projektantskega oddelka Podjetja Elektro-Kranj
- od 1. 1. 1964 tehnični svetovalec podjetja Elektro Kranj

BORIS VALENČIČ, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 5. 1968 do 31. 8. 1974 pomočnik direktorja podjetja Elektro Kranj

IVO RAKOVEC, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 11. 1970 do 31. 12. 1974 vodja Distributivne enote Kranj podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1975 do 31. 12. 1990 direktor DES – TOZD Elektro Kranj in direktor TOZD Elektro Kranj delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 14. 8. 1993 direktor Poslovne enote Kranj podjetja Elektro Gorenjska, p.o.

VLADIMIR PREMROU, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 7. 1971 do 31. 12. 1974 vodja Proizvodne enote Kranj podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1975 do 31. 5. 1981 direktor DES – TOZD Elektro Sava Kranj in direktor TOZD Elektro Sava Kranj delovne organizacije Elektro Gorenjska

JANEZ POTOČNIK, inž. el.

- od 1. 1. 1972 do 31. 1. 1989 pomočnik direktorja Distributivne enote Kranj podjetja Elektro Kranj, Kranj in pomočnik direktorja DES – TOZD Elektro Kranj ter pomočnik direktorja TOZD Elektro Kranj delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 2. 1989 do 31. 12. 1990 vodja skupnih dejavnosti TOZD Elektro Kranj delovne organizacije Elektro Gorenjska in Poslovne enote Kranj podjetja Elektro Gorenjska, p.o.
- od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2000 vodja skupnih dejavnosti Poslovne enote Kranj podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

40 let

VINKO KLEMENC, višji industrijski tehn.

- od 1. 3. 1974 do 31. 1. 1989 pomočnik direktorja Distributivne enote Žirovnica podjetja Elektro Kranj in pomočnik direktorja DES – TOZD Elektro Žirovnica ter pomočnik direktorja TOZD Elektro Žirovnica delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 2. 1989 do 31. 12. 1991 vodja skupnih dejavnosti TOZD Elektro Žirovnica delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 24. 5. 1991 vodja skupnih dejavnosti Poslovne enote Žirovnica podjetja Elektro Gorenjska, p.o.

JANEZ PŠENICA, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 5. 1973 do 31. 12. 1974 vodja Distributivne enote Žirovnica podjetja Elektro Kranj
- od 1. 1. 1975 do 31. 12. 1990 direktor DES – TOZD Elektro Žirovnica in direktor TOZD Elektro Žirovnica delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2000 direktor Poslovne enote Žirovnica podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)
- od 1. 1. 2001 dalje direktor Poslovne enote za distribucijo električne energije podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

MILAN TUREL, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 12. 1974 do 1. 3. 1977 direktor TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske, Kranj

JOŽE HLEBANJA, univ. dipl. org., inž. el.

- od 2. 3. 1977 do 31. 12. 1980 direktor DES – TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske, Kranj in TOZD ERTG delovne organizacije Elektro Gorenjska

IVAN BERNIK, ekon. tehn.

- od 1. 1. 1964 do 31. 12. 1982 vodja konzumne službe podjetja Elektro Kranj, Kranj in delovne organizacije Elektro Gorenjska

STANE SORČAN, inž. org.

- od 1. 1. 1964 do 1. 4. 1991 vodja finančno računovodske službe podjetja Elektro Kranj, in delovne organizacije Elektro Gorenjska ter podjetja Elektro Gorenjska, p.o.

LADO LOČNIŠKAR, univ. dipl. prav.

- od 1. 1. 1964 do 14. 5. 1980 vodja splošne službe podjetja Elektro Kranj, Kranj in delovne organizacije Elektro Gorenjska

TOMAŽ JAMNIK, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 10. 1979 do 31. 7. 1983 v.d. vodje in vodja službe razvoja, projektiranja in investicij delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 8. 1983 do 31. 12. 1990 vodja Delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 31. 1. 2001 direktor Tehničnega sektorja Elektra Gorenjska, p.o. (d.d.)
- od 1. 2. 2001 do 1. 3. 2003 pomočnik direktorja podjetja Elektro Gorenjska, d.d.

MAGDALENA KOVAČIČ, univ. dipl. prav.

- od 15. 5. 1980 do 31. 12. 1990 vodja splošne službe delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 dalje direktorica Splošno kadrovskega sektorja podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

mag. MATIJA NADIŽAR, univ. dipl. inž. el.

- od 15. 5. 1980 do 14. 8. 1993 vodja službe obratovanja, energetike in telekomunikacij delovne organizacije Elektro Gorenjska in Elektro Gorenjska, p.o.
- od 15. 8. 1993 – 1. 1. 2001 direktor Poslovne enote Kranj podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

JELKA ERZIN, univ. dipl. ekon.

- od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1990 v.d. vodje in vodja službe za ekonomiko in plan delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 31. 12. 1996 direktorica Finančno računovodskega sektorja podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

IVAN ARTAČ, el. tehn.

- od 1. 6. 1981 do 30. 9. 1981 v.d. direktorja TOZD Elektro Sava delovne organizacije Elektro Gorenjska

ALOJZ ZALOŽNIK, el. inž.

- od 1. 10. 1981 do 30. 9. 1983 direktor TOZD Elektro Sava delovne organizacije Elektro Gorenjska

DARKO KOŽELJ, dipl. inž. el.

- od 1. 10. 1983 do 31. 12. 1990 direktor TOZD Elektro Sava delovne organizacije Elektro Gorenjska
- od 1. 1. 1991 do 3. 12. 2002 direktor Poslovne enote Sava Kranj podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)
- od 4. 1. 2002 dalje direktor Gorenjskih elektrarn d.o.o., Kranj

JANEZ GAŠPERŠIČ, el. tehn.

- Od 1. 1. 1983 do 30. 6. 1988 vodja konzumne službe delovne organizacije Elektro Gorenjska in vodja službe za prevzem in prodajo električne energije delovne organizacije Elektro Gorenjska

ALOJZ BOBNAR, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 8. 1983 do 31. 12. 1990 vodja službe razvoja, projektiranja in investicij delovne organizacije Elektro Gorenjska

MITJA ANŽEJ, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 9. 1988 do 31. 10. 1998 vodja službe za prevzem in prodajo električne energije delovne organizacije Elektro Gorenjska (p.o. ter d.d.)
- od 1. 11. 1998 do 31. 12. 2000 direktor Sektorja komercialne energetike podjetja Elektro Gorenjska, d.d.
- od 1. 1. 2001 dalje direktor Poslovne enote za dobavo električne energije podjetja Elektro Gorenjska, d.d.

ANTON KOS, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 1. 1991 do 31. 12. 2000 pomočnik direktorja Poslovne enote Žirovnica podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)
- od 1. 1. 2001 dalje vodja investicij Poslovne enote za distribucijo električne energije podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

IVANKA JELENC, univ. dipl. ekon.

- od 1. 1. 1997 dalje direktorica Finančno računovodskega sektorja podjetja Elektro Gorenjska, p.o. (d.d.)

ALOJZ ZUPANC, dipl. inž. el.

- od 1. 1. 2001 dalje direktor Poslovne enote za upravljanje distribucijskega omrežja podjetja Elektro Gorenjska, d.d.

MARJAN JERELE, univ. dipl. inž. el.

- od 1. 2. 2001 dalje tehnični direktor podjetja Elektro Gorenjska, d.d.

Osebnosti, ki so zaznamovale podobo gorenjske elektro distribucije

Od Draga Chvatala do Draga Štefeta

Gorenjsko elektroenergetiko so v drugi polovici 20. stoletja zaznamovale osebnosti, ki so ji s svojim vodenjem, načrtovanjem, vztrajanjem, odločitvami in ambicijami dali svoj pečat in jo trajno zaznamovali. Razvoj Gorenjske v energetskega smislu gledan z vidika vodilnih elektropodob je v prizmi časa zaznamovana z rezultati dela od Draga Chvatala do Draga Štefeta.

Direktorji samostojnih elektrodistribucijskih podjetij Elektro Kranj, Elektro Žirovnica in proizvodnega podjetja Gorenjske elektrarne oziroma Elektrarna Sava, ki so delovala na regijskem območju in bila vključena pred 40. leti v združeno gorenjsko distribucijsko podjetje, imenovano Elektro Kranj, katerega pravni naslednik je Elektro Gorenjska, so bili: Drago Chvatal, Viktor Pogačar, Jože Bešter, Igor Mervič, Mile Vozel, Milan Križnar, Bogomir Grčar in mag. Drago Štefe.

40 let

Srečanje generacij ob 90-letnici Draga Chvatala, novembra 1999. Na sliki Drago Chvatal (desno), Drago Štefe (v sredini) in Drago Papler (levo) – Foto: Arhiv: Matija Nadižar

Drago Chvatal

Drago Chvatal je bil cenjen strokovnjak delovne elektrotehnike, sposoben direktor Gorenjskih elektrarn ter Elektrarne Sava Kranj, vzgojitelj mladih kadrov in zagnan organizator Elektrotehniške zveze Slovenije. Z znanjem in izkušnjami je gojil napredne ideje in zamisli, vzpodbujal inovacije in izboljšave. Med sodelavci in pri nadrejenih je bil spoštovan in s svojo prepričljivo strokovno avtoriteto užival spoštovanje in ugled.

Rodil se je 5. oktobra 1909 v Ljubljani in odraščal kot sin mnogoštevilne zavedne prosvetne družine na Prulah v Ljubljani. Po osnovni in meščanski šoli je v sebi začutil klic po tehnični stroki, zanimala ga novotarija, izziv elektrotehnike. V mladih letih se je odločil za jaki tok in mu ostal zvest vse življenje.

Kot mlad fant je dobil zaslužen ime in vzdevek »kota – guverner špice«. Veljal je za požrtvovalnega in nesebičnega someščana in prijatelja, ki je vedno rad pomagal. Še posebno pa v sili, če je šlo za nesrečno okoliščino. Teh pa je bilo v Grubarjevem kanalu v Ljubljani precej in Kota je iz svoje varovane Špice velikokrat pomagal in iz vode reševal utopljenca. Za ceno svojega življenja in včasih tudi tveganja je z dejanji izražal svoja življenjska humanistična načela.

Kot marljiv in stroki vdan je elektrotehniški študij leta 1931 z odliko zaključil in diplomiral na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Poročil se je leta 1935 in z ženo Davorino ter sinovima Damijanom in Borutom ustvaril družino, ki ga je podpirala in mu stala ob strani. Okupacija je predstavljala zanj in za njegovo družino težko in nepozabno življenjsko obdobje. Vojska je zahtevala dve žrtvi med bratoma, sam pa je bil zaradi sodelovanja z NOB in aktivnosti proti okupatorju aretiran in zaprt pri Beli gardi, Gestapu in v Begunjskih zaporih. Od novembra 1944 pa do konca

vojne maja 1945 je preživel v ilegali. Kot patriot in domoljub je verjel in pripomogel za osvoboditev domovine.

Prvo zaposlitev je dobil pri Siemensu v Zagrebu, na katero je posebno ponosen, ker je bil izbran med številnimi kandidati. Od leta 1933 pa vse do leta 1971, ko je bil upokojen, je bil Drago Chvatal zaposlen na raznih pomembnih delovnih mestih v okviru Elektrogospodarstva Slovenije. Najprej je sodeloval pri izgradnji Termoelektrarne Velenje. Od jeseni leta 1933 dalje pa do zasluženega odhoda v pokoj pa je vseskozi delal na odgovornih nalogah na področju Gorenjske. Od 1. novembra 1933 do aprila 1941 je bil obratovodja Kranjskih deželnih elektrarn v obratu Bohinj in skrbel za elektrifikacijo podeželja.

Še posebno je bil navezan na Bohinj, kjer je delovno mesto obratovodje Kranjskih deželnih elektrarn v obratu Bohinj opravljal od leta 1938. Med zgodovinskimi dokumenti, ki so se porazgubili in jih je načel zob časa, je bilo težko slediti kronologiji bohinjskih dogodkov. V imeniku izdanih poslovnih delovnih knjižic 1939 – 1941, ki je v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, enota za Gorenjsko, je pod zaporedno številko 297, z dne 7. 5. 1940 vpisan Drago Chwatal, očetovo ime: Franjo, rojen 5. 10. 1909, po poklicu obratovodja, kar je ostal do leta 1942, ko ga je nadomestil Janez Jakše. Z Davorino Kosem, ki je bila učiteljica v Bohinjski Bistrici, si je ustvaril družino, rodila sta se mu sinova Damjan in Borut. Med vojno do aretacije je bil Drago Chvatal zaposlen v elektrarnah KDE v Žireh in v Kranju. Od novembra 1944 pa do konca vojne maja 1945 je preživel kot patriot in domoljub v ilegali NOB. Takoj po osvoboditvi je bil pooblaščen, da organizira DES obrat Kranj, ki ga je kot obratovodja vodil štiri leta. Imel je pravi občutek in srečno roko pri izboru vodilnega kadra, ki ga je nastavljal na področja in rajone osrednjega dela Gorenjske. Sodeloval je pri izgradnji in obnovi visoko in nizkonapetostnega omrežja v prvih povojnih letih intenzivne elektrifikacije podeželja.

Kar 22 let je ves svoj elan in skrb smelo in z vso vnemo vložil v proizvodne objekte – elektrarne. Leta 1949 je postal direktor Gorenjskih elektrarn, leta 1952 direktor Savskih elektrarn Kranj, leta 1953 direktor Elektrarne Sava, po reorganizaciji Elektrogospodarstva Slovenije leta 1963 pa je bil imenovan za vodjo Proizvodne enote Kranj, kjer se je upokojil leta 1971.

Sodeloval je pri gradnjah Gorenjskih elektrarn – HE Savica, HE Moste, HE Medvode, kakor tudi pri rekonstrukciji in modernizaciji obstoječih elek-

Direktor Elesa inž. Vekoslav Korošec st. (levo), direktor Savskih elektrarn Kranj Drago Chvatal (v sredini), gradbeni inženir Karel Koblar (desno) ob strokovnem pogovoru – Arhiv: Gorenjske elektrarne Kranj

40 let

*Razpoloženi Drago Chvatal v Bohinju, mladostni oazi spominov
– Arhiv: Gorenjske elektrarne Kranj*

trarn. V okviru Gorenjskih elektrarn je bilo pod njegovim vodstvom 19 objektov, v okviru Savskih elektrarn pa 22 proizvodnih vodnih elektrarn od Bohinja, Kranja, Ljubljane do Novega mesta.

Pet let je opravljal tudi posle dispečerja za Gorenjsko. Oral je ledino na mnogih področjih, sodeloval pri gradnji gorenjskih hidroelektrarn Savica, Moste, Medvode, kakor tudi pri rekonstrukciji in modernizaciji obstoječih elektrarn. Energetskemu izkoriščanju gorenjskih vodotokov je posvetil vse svoje znanje in delo. Kakšno modro vizijo je imel v odločnem in trmastem vztrajanju malih proizvodnih energetskih virov, se zavedamo tudi danes, ko Evropa podpira in vzpodbuja razvoj zelenih, okolju prijaznih vodnih elektrarn. Z znanjem in izkušnjami je vzpodbujal inovacije in izboljšave, med sodelavci in pri nadrejenih pa je bil spoštovan in s svojo prepričljivo strokovno avtoriteto užival spoštovanje in ugled.

Drago Chvatal je bil ustvarjalen, delaven in v svojih idejah napreden. Vedno je iskal sodobne rešitve, kar med drugim dokazuje za tisti čas prvi jugoslovanski eksperimentalni cevni agregat, vgrajen v HE Sava Kranj, ki je vzorčen za perspektivne elektrarne spodnje Save. Bil je stalni član raznih komisij za pripravo zakonskih in drugih predpisov ter organizacijskih aktov s področja elektrogospodarstva.

Zavzemal se je za vzgojo in strokovno pomoč pri izobraževanju mladih kadrov. Izžareval je vrline in delovni elan. Mnogim mladim generacijam, ki danes nadaljujejo njegovo delo, je bil za vzor in zgled.

V Bohinj, to mladostno oazo spominov, kjer je z družino preživel prva leta, se je vedno rad vračal. Velikokrat je iskal mir v neznansko mikavni Savici, ki ga je navdihovala. Mogočni slapovi, ki so polnili elektrarniške vtoke, so mu dajali energijo in moč, ki jo je pri svojem delu zelo potreboval.

Ko so mu opešale moči, se je v bohinjski kot vračal po sledovih spominov. Ob pripovedovanju o predvojni elektrifikaciji bo-

Drago Chvatal je imel bogato knjižnico – Foto: Drago Papler

hinjskega podeželja in povojni graditvi in posodobitvi elektrarne Savica so mu kar zažarele oči, kot bi še enkrat podoživljal doživeto in ustvarjeno. Tudi ob obisku junija 1998 na domu na Zupančičevi 3 v Kranju je z zanosom poslušal in se obenem veselil napredka izgradnje HE Soteska, rekonstrukcij malih elektrarn, nove RTP Zlato polje ter distribucijskih transformatorskih postaj in omrežja.

Ob srečanju ob pripravah na slovesnost ob 90-letnici je vesel ugotavljal, da je veliko nalog izpolnjenih. Nove so se porajale od izgradnje elektroenergetskih naprav od Krvavca do Vogla, srednjenapetostne mreže do elektrifikacij novih naselij in investitorske izgradnje skupne upravno-poslovne stavbe družbe Elektro Gorenjska na Primskovem.

Zelo vidno in pomembno je bilo delovanje Draga Chvatala v strokovnih in drugih organizacijah. Zavedal se je pomembnosti povezovalne vloge elektro stroke in proizvodno-distribucijske panoge, zato je podpiral in zavzeto vzpodbujal krepitev pripadnosti branži. Velika je bila njegova vloga pri ureditvi strokovne organizacije slovenskih elektrotehnikov – Elektrotehniški zvezi Slovenije in pri sodelovanju vseh povojnih posvetovanj in simpozijev slovenske in jugoslovanske elektrotehnične stroke, za kar je prejel zaslužno članstvo Elektrotehniške zveze Slovenije, Zlati znak Zveze elektro in strojnih inženirjev Jugoslavije, plaketo Nikole Tesle in zlato plaketo Gospodarskega razstavišča ob uvajanju Sejma sodobna elektronika.

Drago Chvatal je bil redek posebnež. Trmast, vztrajen, uporen, ki je vedel, kaj hoče. Kadar je vedel, da ima prav, je vztrajal na svojem stališču. Pri tem se ni pustil prepričati. Imel je smisel za organizacijo, odličen občutek za korespondenco. Bil je pedanten in kot »švicarska ura« natančen. Podpiral je povezovanje elektroenergetskega sistema tudi z družabnega in športnega vidika. Bil je prvi organizator zimskih in letnih športnih iger delavcev Elektrogospodarstva Slovenije.

Spominsko darilo varovalka, ki jo je mag. Drago Štefe podaril prvemu direktorju Dragu Chvatalu ob visokem življenjskem jubileju – Foto: Drago Papler

Spočit in miren pogled Draga Chvatala iz mikavne Savice. Čeprav je bil v rojstnih dokumentih njegov priimek zapisan kot Chwatal, se je Drago vedno podpisoval z enojnim »v« kot Chvatal – Arhiv: Gorenjske elektrarne Kranj

40 let

Prizadevno je sodeloval tudi v organizacijah inženirjev in tehnikov vse od daljnega leta 1951. Bil je med ustanovitelji nekdanjega Elektrotehniškega društva, sedanje Elektrotehniške zveze Slovenije. Več kot 20 let neprekinjeno je kot organizacijski sekretar urejal probleme slovenskih elektrotehnikov. Pri Zvezi strojnih in elektrotehniških inženirjev in tehnikov bivše Jugoslavije je bil tudi več let podpredsednik in zelo aktiven član komisije za organizacijo. Zavedal se je pomembnosti povezovalne vloge elektro stroke in proizvodno-distribucijske panoge, zato je podpiral in zavzeto vzpodbujal krepitev pripadnosti branži. Prirojene organizacijske sposobnosti je uporabil za operativno delo kot glavni izvajalec akcij, spominskih proslav, občnih zborov, skupščin in izdajanja strokovnih publikacij. Za svoje dolgoletno nadvse prizadevno delo in napore je prejel številna priznanja v obliki zaslužnega članstva, raznih plaket, vključno s plaketo 14. april Zveze inženirjev in tehnikov bivše Jugoslavije.

Vse od ustanovitve Tehniškega muzeja Slovenije leta 1951 je sodeloval pri ohranjanju tehnične dediščine. Sodeloval je tudi v športnih, planinskih, pevskih in drugih organizacijah, kjer je za svoje nesebično delo prejel vrsto priznanj. Drago Chvatal je imel svojstveni odnos do umetnosti, poezije, gledališča in glasbe. Kot kulturno razgledan, načitan, je bil družaben in prijeten sogovornik. Ljubil je glasbo, še posebno zborovsko petje, ki mu je bilo v krvi še iz časov pred pol stoletja, ko je prepeval v Kranjskem vokalnem kvintetu. Kot direktor elektrarn na Gorenjskem je ljubil lepoto narave.

13. novembra 2000 je prenehalo biti plemenito srce spoštovanega in uglednega gospoda Draga Chvatala, legende slovenskega elektrogospodarstva in direktorja Elektrarne Sava Kranj v pokoju. Bil je vzornik, cenjen strokovnjak delovne elektrotehnike, sposoben direktor, zagnan organizator in graditelj elektrarn, ki je s svojim bogatim delom vtisnil neizbrisen pečat. »Nanj ostaja drag spomin! Drag, spoštovan in hvaležen za vse, kar nam je dal kot človek in strokovnjak s posluhom, preudarnostjo, čutom odgovornosti in bogatimi izkušnjami,« je ob zadnjem slovesu od Draga Chvatala na ljubljanskih Žalah dejal mag. Drago Štefe.

Drago Chvatal v krogu povabljenih gostov 8. oktobra 1999 ob praznovanju 90-letnice – Foto: Drago Papler

Direktor Elektra-Kranj 1953 – 1957

Jože Bešter

Jože Bešter je bil enkraten človek, vedre narave, hkrati pa strog in odgovoren. V poklicu, za katerega se je odločil iz želje po novih spoznanjih nove tehnične stroke, je delal kot elektromonter, obratovodja in direktor. Vse za elektrifikacijo, je bilo geslo njegovega časa, ki je zaznamoval velik porast novega omrežja, daljnovodov in transformatorskih postaj. Bil je direktor prvega samostojnega Podjetja Elektro-Kranj, ustanovljenega pred petdesetimi leti.

Jože Bešter se je rodil 1. januarja 1915 v vasi Poljšica pri Ovsišah, Podnart. Pesem Spomini je posvetil domači Poljšici in mladostnim dnevom in med drugim zapisal:

*»Na koncu te vasice, hiša mi stoji,
Pri Tonc se ji reče, spomine mi budi.
Številka bila je osem, tudi osem bilo je otrok,
jaz sem bil ta šesti, bilo nas je lep krog.

Ko sem malo zrasel, v šolo sem začel,
sem v Doleh krave pasel in futral jih v hlev.
Včasih na Podlipi sem malo posedel,
na Rjavem hribu gade sem s kamnom v roki štel.«*

V letih 1921 – 1929 je obiskoval osnovno šolo na Ovsišah, v letih 1929 – 1933 je hodil v obrtno šolo v Kranju in se učil pri Koncesijskem elektrotehničnem podjetju Franc Janša v Kranju.

»Elektro obrti se je izučil pri meni in napravil v Ljubljani pomočniški izpit s prav dobrim uspehom. Nadalje je bil zaposlen od 18. novembra 1933 do 18. aprila 1936 kot elektromonter. Izvrševal je vsa elektrotehnična dela: inštalacije, daljnovode, transformatorske napeljave, itd., popolnoma samostojno, vestno, marljivo, pošteno, v popolno zadovoljstvo. Zapustil je službo, zdrav in izplačan vsled odhoda k vojakom. Vsakomur ga kar najtopleje priporočam,« je v spričevalu o Jožetu Beštru 8. februarja 1937 zapisal njegov delodajalec Franc Janša, dokument pa delovodja in predsednik Občine Kranj.

40 let

Leta 1936 je odšel na služenje vojaškega roka, od koder je bil leta 1937 poslan domov iz razloga, ker dva sinova s kmetije hkrati nista smela biti pri vojaki. Zaposlitev je dobil v Kemični tovarni Pogačnik v Podnartu, od koder je bil znova poklican na dosluženje prekinjenega vojaškega roka v 1939. letu. Po vrnitvi se je 15. januarja 1940 zaposlil v Kranjski industrijski družbi in delal v jeseniški železarni do aretacije 6. marca 1942. Zaradi sodelovanja v jeseniški vstaji so ga aretirali Nemci. Odpeljan je bil v zapor. Avgusta 1942 je v pesmi Zamišljen restant zapisal:

*»Iz oči mi zre hrepenenje
za prostost in pa pozabljenje
na vse prestane grenke dni
in ker svobode zlate ni.*

*Prostost želi in težko čaka
na slovenski zemlji stvar prav vsaka,
slovanska lipa žalosti, veni,
še zvon cerkveni v linah zdaj molči.«*

Prestavljen je bil v delovno taborišče Kraut, od koder so ga izpustili leta 1943. Takoj je odšel v partizane in prestal vse tegobe partizanstva v vojaških enotah po Beli Krajini in na Gorenjskem. Nazadnje je bil v inženirski enoti in osvoboditev 9. maja 1945 doživel s prihodom v Ljubljano. V uniformi je ostal do novembra 1945, takrat je bil demobiliziran, ker je bil potreben obnovi.

Zanimiv je dokument Ministrstva za notranje zadeve Narodne vlade Slovenije z dne 26. oktobra 1945, ki je zaprosilo mobilizacijski oddelek komande IV. Armijske oblasti v Ljubljani, da se prošnji Kranjskih deželnih elektrarn ugotovi v okviru danih možnosti in obstoječih predpisov, ker je obnova državnih električnih naprav v eminentnem javnem interesu. Mobilizacijsko odeljenje IV. Armije Demokratske federativne Jugoslavije ga je po novem Zakonu o demobilizaciji druge partije obveznikov starejših letnikov deaktiviralo.

Jože Bešter, elektrotehnik, je bil 29. decembra 1945 poslan v Državne elektrarne Slovenije – DES Obrat Kranj z nalogo, da kot rajonski monter pomaga pri obnovi med vojno poškodovanih električnih naprav. To so bili pionirski časi elek-

Jože Bešter (desno) s svojo ženo Marijo – Arhiv: Silva Pirc

trifikacije. Dela je bilo ogromno, zato je nemalokrat prespal kar v Majdičevi elektrarni, da se mu ni bilo treba voziti z vlakom v Ljubno k družini. Kmalu, to je leta 1946, je dobil majčkeno stanovanje in družino preselil v Kranj. Sledila je naslednja velika naloga: elektrifikacija podeželja. Leta 1949 je postal obratovodja Obrata Kranj, najprej še v sklopu DES Uprave ljubljanskega okrožja, kasneje pa Obrata Kranj v sklopu Elektra Ljubljana.

»Najstarejši prebivalci vasi Jamnik, Jezersko, Zgornja, Srednja in Spodnja Bela, Možjanca in drugih še pomnijo, kako veselo je bilo, ko so »dobili luč«; mi Beštrovi otroci pa se spominjamo, kako sta se zvečer ata in mama lepo oblekla in odšla v dotično vas na likof. To so bila za našega očeta garaška, a tudi zadovoljstva polna leta, saj je bilo veselje ljudi, ki jim je kot rajonski monter in kasneje obratovodja pomagal »pripeljati« elektriko, nepopisno. Mi, otroci, pet nas je bilo, smo se takrat najbolj bali neviht. V poletnih nočeh, ko je grmel in se bliskalo, je mnogokrat zmanjkalo elektrike. Spominjam se, da je oče vstal, se oblekel in se odpravil v nevihtno noč popraviti elektriko tja, kjer je bilo kaj narobe. Takrat smo se za ata zelo bali. Seveda smo otroci pospali nazaj in šele zjutraj so mokri škornji in pelerina na obešalniku v predsobi pričali, da je moral oče iti ponoči ven v nevihto delat. Za nas je bil junak,« se spominja ene od epizod obratovodje Jožeta Beštra njegova hčerka Silva Pirc.

Šoferski izpit je opravil leta 1947 v Kranju, kar je bilo za tiste čase redko in zelo napredno. Jože Papler, ki se je izučil za elektromonterja in se redno zaposlil še v času, ko je bil obratovodja Jože Bešter, se je živo spominjal, kako je prvi avto vozil obratovodja Jože Bešter in kasneje tudi kot direktor ter prevažal material na teren. Veseli so ga bili, kajti takrat je bilo vse ročno delo, elektromonterji so se vozili s svojimi kolesi in zelo redki z motorji.

Jože Bešter je bil s 1. januarjem 1953 postavljen za prvega direktorja novo ustanovljenega Podjetja Elektro-Kranj. Odločbo o imenovanju je na podlagi Zakona o državnih uslužbencih Ljudske republike Slovenije, Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih ter na predlog Delavskega sveta podjetja podpisal minister Vlade LRS, predsednik Sveta za industrijo Franc Leskošek.

Jože Bešter je dobro poznal svoje delo, svojim sodelavcem pa je bil zahteven nadrejeni, pa tudi prijateljski, saj se je znal po končanih nalogah skupaj z njimi tudi poveseliti.

»Ko smo otroci rasli in je bilo stanovanje, kjer so živeli, že davno premajhno, je v treh letih v prostem času dobesedno »na roke« sezidal hišo na Primskovem v Kranju. Ko je tudi to veliko delo opravil, je moral izpreči zaradi živčne preutrujenosti. To je bilo leta 1956. Ko si je opomogel, se je leta 1957 zaposlil v Planiki, kjer je do upokojitve delal kot vodja vzdrževanja elektro področja in tam dočakal upokojitev. To, da

je zapustil »svoje elektro«, ga je vedno nekako težilo. Zakaj to vemo? Zato, ker o tem nikoli ni hotel govoriti, zelo pa je bil ganjen ob srečanjih s svojimi nekdanjimi sodelavci,« se spominja Silva Pirc.

Rad je imel družino, z ženo Marijo se jima je rodilo šest otrok, pet jih živi. Družil se je s prijatelji in nadvse rad užival v naravi. Bil je vitalen, do zadnjega dneva življenja se je vozil s kolesom. Bil je družaben človek, postal je član »paličarjev«, družbe kranjskih planincev, kjer je imel vlogo »kulturnega atašeja«. Njegova narava je bila vedra, »če smeh ni dovoljen, nočem tega«, je nekoč poudaril. Kot glasbenik samouk je igral trobento, kitaro, harmoniko, zadnji dve leti življenja se je naučil igrati na synthesizer. Preigral je petdeset narodnih pesmi, ki so jih ob njegovi spremeljavljavi domači prepevali. En takšen pevski večer je zabeležen na predzadnji sliki v njegovem življenju, posneti 25. decembra 1999.

Blizu mu je bila pisana beseda. Včasih se je umaknil v svoj kabinet in tam pridno pisal. Veseljaške pesmi je namenjal okroglim obletnicam prijateljev, zasanjane za svojo dušo. Globlje izpovedne lirične pesmi pa je redko prebral ženi ali otrokom. Sramežljivo jih je hranil za svojo dušo. V 85-letu starosti je zaradi kapi umrl 10. aprila 2000. Po njegovi smrti so domači našli pesmi, ki jih je ponovno skrivoma pisal zadnjih dvajset let. Za rodbinsko kroniko so jih izdali v drobni zbirki. Ob prvi obletnici smrti so v njegov spomin objavili v Planinskem vestniku pesem Zimski sprehod. Gorenjska ga je tako prevzela, da ji je posvetil posebno pesem:

*Ej, Gorenjska čudovita,
naravnih polna si lepot,
strme gore in ravnine,
bistre vode vsepovsod.*

*Loški hribi, Karavanke,
veličastni Julijci
in gozdovi vsi zeleni,
cvetje gorsko pa diši.*

*Gornika vsa ta lepota
v gore vabi spet in spet,
da s srcem si ogleda
čudoviti gorski svet.*

Viktor Pogačar

Viktor Pogačar je vse svoje življenje poklonil elektriki. V vrste elektrogospodarstva je stopil leta 1945 z izgradnjo HE Moste. Od leta 1951 je bila Elektro Žirovnica neločljivo povezana z njegovim imenom. Čas dvaindvajsetih let je zaznamoval z delom in vodenjem kot obratovodja Obrata Elektro Žirovnica, prvi direktor Podjetja Elektro-Žirovnica in po spojitvi gorenjske distribucije kot vodja Distributivne enote Žirovnica. Bil je cenjen in spoštovan, strokoven, vesten in prodoren.

Viktor Pogačar se je rodil 21. decembra 1910 na Bledu, v napol kmečki družini. Stara družinska tradicija je bila »fijakarstvo«, pozneje tudi prevoznništvo. Kot deček je hodil v šolo na Bledu v letih 1917 – 1925, potem v meščansko šolo na Jesenicah v letih 1925 – 1927. Po mali maturi je nadaljeval šolanje na Tehniški srednji šoli v Ljubljani v letih 1927 – 1931 in postal višji industrijski tehnik elektro stroke z diplomo leta 1931. Prvo zaposlitev je dobil 23. avgusta 1931 pri Kranjskih deželnih elektrarnah v Žirovnici in kot tehnik delal do 15. aprila 1933. Od tam ga je vodila pot k vojakom. Najprej je opravil šolo za rezervne oficirje pri aviatiki, potem je bil prestavljen v Novi Sad. Po vrnitvi iz vojske 15. decembra 1933 se je javil za ponoven sprejem h KDE – Žirovnica v službo.

Po navodilih iz Ljubljane je moral napraviti prošnjo za ponoven sprejem h KDE na Bansko upravo. Ker ni imel političnih priporočil, je zaman čakal na rešitev in bil poldrugo leto brezposeln. V tem času je odslužil dvomesečno vojaško vajo, poskušal je dobiti službo tudi pri drugih podjetjih, toda brez uspeha. Val splošne krize mu ni prizanesel.

Zaposlitev je dobil 1. maja 1935 na Občini Bled in tam delal kot upravni uradnik. Opravljal je pretežno tehnične posle v zvezi s komunalnimi gradnjami, vzdrževanjem električnega omrežja – kolovdacijami. Zaradi slabega zaslužka na občini se je privatno ukvarjal s popravili raznih električnih strojev in aparatov in projektiranjem električnih naprav in instalacij.

»Med okupacijo sem sodeloval v podpiranju osvobodilnega gibanja. Iz občinske pisarne sem dobavljal razne črteže, legitimacije, spiske, potrdila

40 let

Viktor Pogačar ob otvoritvi RTP Bled 35/10 kV – Arhiv: Majda Maselj

in informacije. Delal sem skice, krokeje raznih objektov na Bledu, ki so bili nastanjeni z nemškim vojaštvom. Skrival sem ubežnika iz nemške vojske, dokler ni odšel v partizane. Sodeloval sem tudi aktivno v gospodarski komisiji 7 in 8 in pri nabiranju posojila za NOV,« je medvojni čas v življenjepisu opisal 15. februarja 1951 Viktor Pogačar.

Na Občini Bled je bil zaposlen do 5. maja 1945, ko je izstopil na lastno željo in vstopil v NOV. Služil je do 27. septembra 1945, ko je bil demobiliziran.

Ves čas pa ga je vleklo nazaj v Žirovnico. V vrste elektrogospodarstva je stopil 1. oktobra 1945, ko je nastopil službo pri KDE – Obrat Žirovnica kot tehnik in namestnik obratovodje. Kranjske deželne elektrarne so obstajale do leta 1945, ko je z uredbo Narodne vlade Slovenije 4. oktobra 1945 prešlo njeno premoženje v sestav Podjetja Državne elektrarne Slovenije (DES) s sedežem v Ljubljani in žirovniški obrat je prešel pod novo državno podjetje.

Julija 1947 je Viktor Pogačar prevzel mesto obratovodje in ostal na tem položaju do 30. aprila 1949. Zaradi potreb pri izgradnji HE Moste je bil s 1. majem 1949 premeščen v Hidrocentralo Sava, Direkcija Moste, Žirovnica, kjer je delal v tehnični službi. Na gradbišču Hidrocentrale Moste je bil zaposlen s kontrolo del Gradisa, Elektrosonda in Hidromontaže ter planskimi zadevami podjetja.

»Tov. Pogačar je zaposlen s planskimi posli za gradbena, konsolidacijska in montažna dela in kontrolo nad temi deli. Pri svojem delu se je izkazal z vestnostjo in natančnostjo ter posebno s svojimi točnimi pregledi obračunskih situacij podjetij in zavračanjem nepravilnosti znižuje gradbene stroške. Je spreten, samostojen in ekspeditiven, zlasti ima veliko izkušenj in prakso v upravnih poslih. Razen tega je sposoben organizator.

Pri delu je marljiv, ima čut odgovornosti in čuva koristi podjetja. Kot obratovodja na obratu Žirovnica si je pridobil izkušnje v zvezi s pogonom, gradnjo in vzdržev-

V družbi sodelavcev se je Viktor Pogačar vedno dobro počutil – Arhiv: Majda Maselj

vanjem daljnovodov, dočim se je pri sedanjem delu spoznal z gradbenimi problemi hidrocentral. Ima sposobnosti za vodstvo večje gospodarske enote ali obrata,« je v delovni oceni 2. avgusta 1951 napisal za Savske elektrarne, Direkcija Moste, Marcel Kronegger. Pri Glavni direkciji elektrogospodarstva LRS v Ljubljani je 18. septembra 1951 z odličnim uspehom opravil dopolnilni izpit iz stroke v nazivu višji industrijski tehnik. Z 31. avgustom 1951 je bil razrešen službe pri podjetju Savske elektrarne, Direkcija Moste, v sporazumu z direkcijo podjetja Elektra Ljubljana in dan na razpolago temu podjetju. S 1. septembrom 1951 je bil postavljen na položaj v.d. obratovodje Obrata Žirovnica podjetja Elektro-Ljubljana, 10. decembra 1951 pa obratovodja.

Z ustanovitvijo samostojnega Podjetja Elektro-Žirovnica 1. januarja 1953 je postal prvi direktor, z njegovo spojitvijo pod skupno gorenjsko distribucijsko streho Elektro Kranj, Kranj leta 1963 je po vzpostavitvi nove organiziranosti s 1. januarjem 1964 postal vodja Distributivne enote Žirovnica (DEŽ), ki je nadaljevala tradicijo dobave električne energije na območju zgornje Gorenjske.

»Bil sem zaljubljen v to naše podjetje. Prav rad sem ga imel, tako rad, da sva s pokojnim Maroltom tudi popoldne hodila na teren in si ogledovala, kaj bo potrebno še narediti in obenem odpravljala defekte. Nikoli mi ni bilo odveč iti na teren; rad sem šel tudi med ljudi, da sem videl, kako jim gre. Bilo je dosti težav. Takoj po vojni smo dobili star avto »Ford« in z njim prevažali vse od kraja. Takrat smo samo pešačili ali se vozili s kolesom,« je v pogovoru leta 1984 opisal doživetje.

Nepozaben trenutek?

»Bil je zares nepozaben trenutek, saj ni dosti manjkalo, pa bi me ubilo. Na 10 kV daljnovodu Piškovca se je odtrgala žica. Z Maroltom sva odšla tja, da bi popravila okvaro. Daljnovod pa je bil povezan s HE Vintgar, zato so tam poizkušali vklopiti izpadli daljnovod. Uspelo jim je prav tedaj, ko sem hotel pograbit žico, a nekaj centimetrov pred dotikom je zašumelo. Obstal sem. Kakšna sreča, lahko bi prišlo do najhujšega,« je povedal Viktor Pogačar.

Pod vodstvom Viktorja Pogačarja je Elektro Žirovnica s hitrimi koraki sledila

Viktor Pogačar (levo) ob primopredaji vodenja Elektra Žirovnica nasledniku Janezu Pšenici, dipl. el. inž. (desno) 30. aprila 1973 – Arhiv: Majda Maselj

40 let

razvoju. V tem obdobju je bila zgrajena vsa elektrifikacija 35 kV omrežij in razdelilne transformatorske postaje 35/10 kV v Elektru Žirovnica.

Vložil je trud v izgradnjo delavčevega standarda, saj je takrat ves mlad kader dobil stanovanja, ki so zrasla v delovnih sredinah od Jesenic, Žirovnice, Radovljice, Bleda in Bohinja. Poskrbel je za izgradnjo nadzorništev in ni pozabil na oddih zaposlenih.

Pri poslovnem delu je bil strokoven, vesten in prodoren, vzgled vsem. Stroko je preko družabnih aktivnosti povezoval z ostalimi dejavnostmi preko občinskih komisij in odborov gospodarstva in urbanizma.

Upokojil se je kot vodja Distributivne enote Žirovnica OZP Elektro Kranj 30. aprila 1973, ko je krmilo enote predal za naslednja tri desetletja Janezu Pšenici, dipl. inž. Iz zibelke slovenskega turizma in najlepšega kraja naše domovine, Bleda, kjer je preživel jesen svojega življenja, se je rad vračal v svoj kolektiv v Žirovnico, svetoval in se veselil skupnega napredka. Rad se je udeleževal dnevor podjetja Elektra Gorenjska in ostalih akcij.

»Resnično mi misli pogosto zaidejo nazaj v Žirovnico, občutek imam, da sem tam kar doma in da me imajo radi. Ne vem, mogoče sem komu storil krivico, a če se je le dalo, sem skušal vse urediti na lep način, saj se je vedno našla pot za rešitev še tako nepremagljive težave,« je povedal Viktor Pogačar avgusta 1984 na izletu v neznano za upokoјence Elektra Gorenjska.

Bil je ploden amaterski gledališki delavec. Sodelavci so se ga radi spominjali s skupne prireditve Elektra Žirovnica, kjer je odigral zadnjo vlogo Radovana v enodejanki Pod svobodnim soncem.

Viktor Pogačar se je ukvarjal s čebelami. Rad je imel kegljanje, saj je bil leta 1953 ustanovitelj tega športa na Bledu. Njegov najljubši in največji hobi pa je bilo gasilstvo, kar je podedoval po očetu. Dosegel je najvišji čin tega humanega društva, dobil je veliko zveznih, republiških in občinskih priznanj. Najbolj pri srcu mu je bilo priznanje, kipec, izdelan v čast Matevža Haceta, ki ga je prejel kot nagrado za življenjsko delo.

Umrl je v 78. letu starosti, 19. aprila 1988. Viktor Pogačar je svoje življenjsko delo na področju razvoja žirovniške elektrodistribucije vtikal v podjetje – v naprave in ljudi, ki z veliko zavestjo nadaljujejo izročilo tradicije in povezovanja za skupen napredek stroke in prijetne odnose med ljudmi.

Igor Mervič

Igor Mervič je bil preprost, izredno iznajdljiv človek akcije. Ni imel obstanka v pisarni, hotel je biti na terenu, prisoten pri delu in med ljudmi. Ko je prevzel mesto direktorja Elektra-Kranj aprila 1957, so bile v podjetju slabe razmere, šibke naprave, ki so klicale po razširitvi zaradi nenehnih potreb industrije in rastočih stanovanjskih naselij na podeželju. Tudi pogoji in razmere za delo elektro-monterjev so bile zelo težke. Sprememb se je lotil zelo enostavno, industrijo in lokalno skupnost je postavil pred dejstvo, da je treba za boljšo elektriko plačati izgradnjo novih objektov. V šestdesetih letih mu je tak pristop dobro uspeval in začele so rasti nove razdelilne transformatorske postaje, daljnovodi in obratne stavbe. Kot v.d. direktorja združene distribucije Elektro Kranj je vodil konstituiranje podjetja in od 1. januarja 1964 prevzel mesto vodje Distributivne enote Kranj, kjer je delal do leta 1970.

Igor Mervič se je rodil 4. novembra 1915 v Loebnu v Avstriji. Po osnovni šoli in gimnaziji se je izučil elektroinstalaterske obrti pri Zadrugi elektrarni za Ptuj, Breg in okolico na Ptuj od 15. junija 1931 do 15. junija 1935, nakar je položil pomočniški izpit pri Zadrugi elektrotehničnih obrti v Ljubljani. Spominja se gradnje daljnovodov in omrežja ter inštalacij po hišah vinorodnih Haloz in Slovenskih goric, napeljave vodov po Ptuj in nape-ljave električne inštalacije v največji srednjeevropski vinski kleti na Ptuj. Do 31. avgusta 1935 bil nastavljen kot elektromonter v Zadrugi elektrarni v Ptuj, potem je obiskoval državno delovodsko šolo v Ljubljani in dobil naziv mojstra – višji pogonski tehnik elektrotehniške stroke. Imel je najboljši uspeh v letniku in dobil v dar zlato hranilno knjižico Mestne hranilnice Ljubljana. V tem obdobju je bil aktiven telovadec, včlanjen v Sokolsko društvo Ptuj in ima še ohranjeno eno redkih izkaznic z nizko člansko številko 441/36. Kot prednjak je vodil vrsto telovadcev in bil kasnejši trener na Ptuj. Vojaški rok je od 1. oktobra 1937 do 1. julija

40 let

1938 služil v Zemunu; delal je v elektrarni na zemunskem letališču in kot letalski elektromehanik.

Po vrnitvi v Slovenijo je dobil zaposlitev v Elektrarni Velenje kot stikalec in elektrodelovodja. Seznanil se je s termotehniko velenjske elektrarne, ki je bila v času pred drugo svetovno vojno velik energetskega objekta z dvema generatorjema po 1 MW moči in drugim generatorjem moči 5,250 MW, ki so ju poganjale turbine s paro iz štirih kotlov. Povezani smo bili z elektrarno Falo in naprej po 60 kV daljnovodu do razdelilne transformatorske postaje Črnuče 60/20 kV, ki je bila povezana z omrežjem Kranjskih deželnih elektrarn v Žirovnici.

Začetek okupacije je doživel v Velenju in bil 20. julija 1941 v eni prvih skupin izseljen skupaj z ženo. V taborišču Slavonska Požega se je ukvarjal z različnimi dejavnostmi, na plan so prišle tudi gimnazijske gledališke izkušnje, ki jih je uporabil kot igralec in režiser. Igor Mervič se spominja poti v Sarajevo, kjer so jih dodelili k židovski družini. Kmalu je bil pregnan v Mostar na prisilno delo v rudnik premoga. Od tam je zbežal skozi zračnik in se znašel v Metkoviću. Vključil se je v Neretvanski odred prve dalmatinske brigade. Sodeloval je v zaledju v tehnični službi, ki je postavljala provizorične elektrarne in telefonske zveze. Po osvoboditvi Metkoviča je bil oktobra 1944 postavljen za upravnika elektrarne Metković, referenta za električne centrale in daljnovode v Dalmaciji od Splita do Dubrovnika, vključno z otoki. Bil je zelo natančen pri delu, ljudje so morali nekaj narediti, niso mogli živeti od zraka.

Vojna je terjala žrtve tudi med zaposlenimi v Elektrarni Velenje, ki je bila v slabem stanju. Na Igorja Merviča se je spomnil Franc Leskovšek in ga zaprosil za njegovo vrnitev v Slovenijo. 18. oktobra 1945 je predal posle v elektrarni Metković, za kar še danes hrani primopredajni zapisnik na dveh straneh. Z dekretom je bil 1. novembra 1945 nastavljen za upravnika Elektrarne Velenje. Izvoljen je bil za prvega predsednika Ljudskega odbora Velenje in opravljal tudi funkcijo matičarja.

»Velenjsko elektrarno smo z vzdrževalnimi deli in remontami turbin uredili za nemoteno obratovanje. Bila je praktično druga največja slovenska elektrarna, medtem ko je bila največja v Sloveniji in Jugoslaviji takrat Termoelektrarna Trbovlje.

Igor Mervič pri plezanju na drog v času elektrifikacije Haloz – Arhiv: Igor Mervič

Od tedanjega Ministrstva za elektrogospodarstvo iz Beograda sem dobil 2. februarja 1949 nov dekret, da sem imenovan za direktorja TE Trbovlje. 4. maja 1949 sem prevzel direktorsko mesto in ga opravljal do leta 1956. V upravi nas je bilo šest, ki smo skrbeli za celoten potek obratovanja elektrarne, ob vodenju sem praktično vodil vse tehnične posle. Na pripravi premoga je bilo 400 ljudi, premog je bil transportiran po tekočem traku iz rudnika, dobivali smo ga po vagonih iz Zagorja in uvažali iz vse Jugoslavije. Veliko je bilo dela pri razkladanju. Za zanimivost naj povem doslej še neznano stvar, da je Franc Pokorn, elektrotehnik iz Bohinja izkonstruiral avtomatski razkadalec premoga, ki je avtomatiziral transport premoga z vagonov na trak in v elektrarno. V delavnici smo izdelovali vse strojne pripomočke, stružili mline za premog ... Razdelilno transformatorsko postajo 60/35 kV smo zgradili na nasprotni strani, na desnem bregu Save. Opravili smo rekonstrukcijo termoelektrarne Trbovlje, zamenjali kotle in streho,« se spominja Igor Mervič.

Na čelo TE Trbovlje je prišla vojaška oseba, zato je iskal novo zaposlitev v nastajajoči Termoelektrarni Šoštanj, želeli so ga tudi v Kidričevo. Na predlog direktorja ELES-a inž. Vekoslava Korošca, se je Igor Mervič odločil, da pride v Kranj.

Odločba o imenovanju za direktorja Elektra-Kranj z datumom 7. marca 1957 je bila podpisana s strani predsednika Občinskega ljudskega odbora Vinka Hafnerja, mesto direktorja je prevzel 1. aprila 1957. Smernice za nadaljnje delo je podal na 1. redni seji novoizvoljenega upravnega odbora podjetja Elektro-Kranj 21. maja 1957, ki so zapisane v ohranjenem zapisniku:

»Igor Mervič je dejal, da se pri bodočem delu ne bo spuščal v potankosti, temveč bo reševal le načelne probleme. Izrazil je željo, da bi upravni odbor, kakor tudi delavski svet, sodeloval predvsem z direktorjem in s sindikalno podružnico. Seje naj bodo pripravljene, dnevni red temeljito preštudiran tako, da nobena seja ne bo daljša od 2 uri, saj predolge seje utrujajo ljudi in niso več sposobni točno slediti. Na vsaki seji naj bo prva točka pregled sklepov, kjer naj se ugotovi, če so bili izvedeni do postavljenega roka. Kadar se ugotovi, da sklep ni bil izvršen, se odgovorno osebo kliče na odgovornost. Dnevni red seje naj bi vseboval le po dve do tri točke. Upravni odbor je sklenil, da se bodo seje vršile enkrat mesečno in sicer po 25., ker se bo na vsaki seji obravnavalo bruto bilanco za pretekli mesec, ker se bo s tem ustvarilo zanimanje upravnega odbora za gospodarstvo podjetja. Vsi člani so zadolženi, da prihajajo na seje točno

Med sodelavci Zadružne elektrarne Ptuj, novembra 1932 – Arhiv: Igor Mervič

40 let

ob napovedanem času in pripravljeni, da se seje ne bodo vlekly v nedogled, ampak bodo kratke in jedrnate. Kar se na sejah predlaga, zavrne ali odobri je ne glede, kdo je predlagal, govoril ali bil proti, potrebno smatrati kot sklep upravnega odbora. Isto velja za delavski svet. Potrebno je uvesti strogo disciplino v izvajanju plana.«

Obujanje spominov Matije Kenda in Igorja Merviča ob 35-letnici nadzorništva Visoko, novembra 2002

– Foto: Drago Papler

Nadaljevala se je elektrifikacija. »Nava-jen sem bil udarniškega dela iz Velenja in Trbovelj in sem v Elektru-Kranj organi-ziral kot prvo udarniško akcijo izgradnjo daljnovoda od Police proti Golniku in postavitve transformatorske postaje Gol-nik poleg bolnice. Elektromonterji so prišli iz vseh nadzorništev. Zgradili smo nizkonapetostna omrežja v Selški in Poljanski dolini, na območju Kranjskega polja, v Tržiču. V mestu je potekala pre-delava nizkonapetostnega omrežja z napetosti 110 voltov na 220 voltov oz. na medfazno napetost 380 voltov. Elektri-ficiralo se je pod Košuto, na Matizovca ...

Podeželje se je polno elektrificiralo. V začetku so ljudje potrebovali elektriko samo za luč in likalnik. Delali smo od jutra do večera in vsak priklop je bila posebna veselica z likofom. Potem se je pokazalo, da je prešibka prenosna mreža z napajalnimi razdelilnimi transformatorskimi postajami,« je dejal Igor Mervič.

V začetnem obdobju se je ukinila 20 kV napetost, daljnovodi in trans-formatorske postaje so se predelovale na 10 kV nivo, ker so bila stikala in ostala oprema zelo obsežna, velika in nerodna, potreba po transfor-matorskih postajah pa ogromna. Začela se je lakota po elektrifikaciji, začeli so se graditi manjši objekti, na katere se je 10 kV oprema lažje montirala.

Zadnja petdeseta leta so bila zaradi potreb po vse večjih količinah električne energije že zelo kritična z oskrbo v industrijskih središčih. Posledica visokega porasta porabe električne energije je bila, da 20 kV prenosni daljnovodi niso več zmogli obremenitev, rešitev je bila v višji 35 kV prenosni napetosti. Igor Mervič se je lotil sistematične izgradnje razdelilnih transformatorskih postaj 35/10 kV in 35 kV napajalnih daljnovodov. Kot prva je bila leta 1959 zgrajena razdelilna transfor-matorska postaja RTP Labore 35/10 kV s priključnim daljnovodom iz HE Medvode.

»Od idejnega projekta do pričetka izgradnje RTP Kranj I. – Labore je čas polagoma tekkel, dokler ni končno nastopila pomlad za pričetek gradnje, kot za podjetje Elektro – Kranj. Stikalne celice in portalni jambori so prihajali od dobavitelja »Hidromontaže« Maribor. Vzporedno z gradnjo

RTP Kranj I. – Labore je potekala gradnja 35 kV daljnovoda HE Medvode – Labore (Energoinvest Sarajevo). 35 kV daljnovod je montirala gradbeno montažna skupina Elektra Gorica in sicer montažno. Kljub težavam pri nabavi materiala je bil uspeh iz dneva v dan vidnejši, kajti treba je bilo hiteti z montažo kabelskih glav, razklopnih in stikalnih celic, kritično dobavo električne energije industriji in široki potrošnji pa bo do nabave EBG 8 MVA omilil transformator RK 4 MVA 20/10 kV. Preko kabelskih priključkov in prostih vodov se bo pretakala električna energija v tovarno Savo, Inteks, Zvezdo, široko potrošnjo onkraj Save in ustvarila zadovoljstvo našim odjemalcem. Pred zaključkom gradbenih in montažnih del so si člani delavskega sveta in upravnega odbora podjetja ogledali dosežene vidne uspehe izgradnje in ugotovili, da njihov trud ni bil zaman. Z montažo transformatorja EBG 8 MVA v maju 1960 in prehodom RTP Kranj I. na 35/10 kV smo zagotovili naši industriji in široki potrošnji kvalitetno in nemoteno dobavo električne energije. Slavnostni otvoritvi RTP Kranj I. – Labore dne 26. novembra 1959 so prisostvovali predstavniki oblasti in ELES-a, ko je ob 11. uri predsednik Občinskega ljudskega odbora Kranja tov. Puhar Aci vključil stikalo – preko katerega je stekla električna energija k zaželenemu cilju,« je v prebiranju znova najdene zaprašene arhivske fotodokumentacije podoživljal Igor Mervič, ki je s svojim prosjačenjem pri direktorjih kranjskih in gorenjskih podjetij dosegel, da so segli v žep in sofinancirali izgradnjo nove generacije naprav.

Organizacijsko je Podjetje Elektro-Kranj z združitvijo leta 1963 prešlo pod okrilje združenega distribucijskega podjetja Elektro Kranj s skupno upravo; Distributivna enota Kranj je kot ena izmed treh enot naprej opravljala terensko delo.

Po izgradnji RTP Labore 35/10 kV s priključnim 35 kV daljnovodom iz RTP Medvode – Kranj je sledila izgradnja RTP Zlato polje 35/10 kV, RTP Medvode 35/10 kV, RTP Škofja Loka 35/10 kV, RTP Naklo 110/35 kV (kombinirana z Elektroprenosom Kleče je bila prva daljinsko vodena RTP), RTP Tržič 35/10/6 kV, ukinitvev in rušitev RTP Polica ...

»Razdelilne transformatorske postaje so bile od Energoinvesta, ki je dobavil tudi jeklene daljnovodne konstrukcije, ki jih je montirala skupina Elektra Gorica. Zelo težak teren je bil na trasi 35 kV daljnovoda Naklo – Tržič. Prvi velik

S člani kluba upokojencev Elektra Gorenjska na ogledu HE Solkan 20. junija 1986 – Arhiv: Igor Mervič

Igor Mervič s sinom Branetom, ki je šel po očetovih stopinjah – Foto: Drago Papler

transformator moči 8 MVA smo postavili v RTP Polica, ki je bila vklopna razdelilna transformatorska postaja. Vkllop je bil Energoinvestov, dejansko pa sva ga priključila s takratnim tehničnim vodjem Mirom Grčarjem. To so se hudovali, ker so potem odpadle vse otvoritvene ceremonije z visokimi funkcionarji. Uvajali smo pločevinaste transformatorske postaje, ki so bile bolj enostavne, hitreje postavljene in manjšega obsega kot zidane. Prva montažna transformatorska postaja 10/0,4 kV je bila TP Runo v nadzorništvu Tržič, prva jamborska transformatorska postaja je bila TP Novo Naklo nad asfaltno bazo v nadzorništvu Podbrezje» opisuje tehnološke spremembe šestdesetih let Igor Mervič.

Na terenu se je delalo ročno, ni bilo mehanizacije, ne prevoznih sredstev. Elektromonterji so se v prvih letih vozili s kolesi ali hodili peš. Imeli so le star tovornjak, ki je bil vedno v okvari in star osebni avto. Drogove so fantje vozili na kolesih. Igor Mervič je uvidel, da tako ne gre več. Lotil se je izboljšanja izredno slabih razmer na terenu. Terenci so dobili usnjene plašče, rajonski monterji so dobili službene mope. Kasneje so bili nabavljeni prvi poltovorni avtomobili, enota je kupila tudi prvi tovarni avto z dvizžno HIAB napravo, ki je zelo olajšala fizično delo.

»Navajen sem bil reda in discipline. Ljudje so me imeli radi, moralo je pa biti narejeno tako kot sem rekel. Ob dobro opravljenem delu se je tudi za veselje našel čas. Takrat je prišlo do potrebe, da se tudi delovne razmere delavcem izboljšajo. Terenci niso imeli svojih prostorov, monterji so gostovali po svislih, štalah, privatnih hišah. Prve delovne priprave pa so potrebovale svoj prostor. Nastopilo je obdobje gradnje prostorov krajevnih nadzorništev od Medvod do Tržiča. Nadzorništvo Kranj se je od Jeršina preselilo k Majerju, nadzorništvo Škofja Loka je dobilo prostore v sklopu izgradnje RTP, nadzorništvo Železniki se je preselilo v kupljeno privatno hišo, nadzorništvo Medvode je dobilo barako, zgrajena je bila stavba nadzorništva Tržič s stanovanji, za nadzorništvo Cerklje je bila kupljena privatna hiša, zgrajena je bila stavba za nadzorništvo Visoko in Podbrezje. Za potrebe Distributivne enote Kranj smo v komunalni coni na Primskovem kupili zemljišče in z velikim nasprotovanjem takratnega vodstva podjetja zgradili centralne obrate z upravno stavbo, delavnicami, skladišči in garažami,« je povedal Igor Mervič.

Zahtevni distribucijski objekti so terjali mnogo sredstev, ki jih podjetje samo ni moglo zbrati. Občinska skupščina in zainteresirana industrijska podjetja so s svojimi prispevki omogočili zgraditev pomembnih elektroenergetskih objektov. Največje breme pa je kljub pomoči nosilo podjetje

Spomin je še vedno zelo živ, misli so jasne in podatki točni ... – Foto: Drago Papler

Elektro Kranj, ki je vse svoje sklade namenilo za gradnje, s čimer je delovni kolektiv pokazal dobro zavest k hitremu reševanju elektroenergetskega položaja. Igor Mervič je imel zamisel o gradnji tovarne v Kranju, ki se mu je porodila že leta 1957, ko so strokovnjaki začeli uvidevati koristnost proizvodnje električne in toplotne energije v velikih industrijskih središčih. Kljub temu, da takrat kranjske tovarne niso bile navdušene nad gradnjo tovarne, so leta 1964 spet oživele ideje o tem projektu. Vsa kranjska industrijska podjetja so bila zainteresirana za izgradnjo, projekt je drugič zamrl, ko mu je podporo odrekla tovarna Sava. Pravi, da je bil to njegov edini nerealiziran projekt, ki še danes kliče po vnovičnem premisleku oživitve.

Igor Mervič je bil človek praktične elektrotehnike, ki je dobro opravljal svoj posel. Vodja Distributivne enote Kranj je bil od 1. januarja 1964 do 31. decembra 1969, ko je bil razrešen funkcije. Imenovan je bil za višjega svetnika z bolj pisarniškimi nalogami, kar pa mu niso bile pisane na kožo. Po naravi je bil terenski človek, ki je užival ob novih izgradnjah in se veselil pridobitev. 1. novembra 1970 je prekinil delovno razmerje v Elektru Kranj in se zaposlil v predstavništvu Energoinvesta v Ljubljani. Delovni potencial je nadaljeval kot nadzorni vodja obsežnih elektroenergetskih izgradenj Energoinvesta v Libiji. Naponi in vroča afriška klima so povzročili srčni infarkt. Vrnil se je v Slovenijo, kjer so mu zdravniki napovedovali skorajšnji zaton življenja.

Upokojil se je leta 1975. Slovenskogoriški klen je z dobro voljo premagoval vse težave do današnjih dni. Čeprav si pri hoji pomaga s palčko, še vedno kolovrati naokrog. Z družino živi na Partizanski cesti v Kranju, kjer sem ga obiskal v spremstvu njegovega sina Braneta Merviča, ki je tudi šel po očetovih stopinjah v elektrotehniko in je v Elektru Gorenjska prehodil pot od projektanta do referenta za upravno tehnično dokumentacijo.

88-letni Igor Mervič mi je ob poletnem obisku povedal svoj recept za dolgo življenje: »Dobro vino daje voljo do življenja in dela.«

40 let

Mile Vozel

Bil je organizator predvojne elektrifikacije, energetik, direktor elektrarne Medvode in direktor gorenjske elektrodistribucije Elektro Kranj, Kranj, kronist in elektro publicist, ki se je ob poklicni jakotočni elektriki ljubiteljsko ukvarjal z elektroniko, radioamaterstvom in konstruktorstvom. Mile, kot so ga poznali stanovski kolegi, je bil elektrotehnik z dušo in s srcem.

Mile Vozel se je rodil 23. decembra 1908 v Višnji Gori na Dolenjskem in se je že kot 12-letni fant zaljubil v elektriko, ko je delal poizkuse v elektro statiki. Po nižji gimnaziji se je hotel vpisati na srednjo elektrotehniško šolo, pa takrat ta smer še ni obstajala. Najbližja mu je bila srednja tehniška strojna šola v Ljubljani, v drugem letniku pa se je preusmeril na novo-ustanovljeni elektrotehniški odsek.

Leta 1929 je šolanje zaključil kot eden izmed 16 diplomantov prve generacije novoustanovljenega elektrotehniškega odseka srednje tehniške šole. Elektrotehnika mu ni služila samo kot sredstvo za vsakdanje delo v službi. Njej se je zapisal z dušo in srcem. Dokopal se je do nujnih, najglobljih skrivnosti, do spoznanj in znanja, ki ga je dvignilo visoko nad povprečnega tehnika.

Usoda pa je nanescila, da je po naključju prišel v Kranj. Svoje življenjsko delovno področje je začel leta 1929 kot elektrotehnik pri takratni privatni Elektrarni Majdič v Kranju. Skupaj z lastniki in sodelavci je preživeljal dobre in slabe strani takratnega časa. Kot mlad elektrotehnik je izpolnjeval sebe, ker je že takrat spoznal, da so knjige za dušo, to pa je tudi hrana za telo. Prav v tisti dobi je elektrifikacija na Gorenjskem pričela s svojim izredno hitrim razvojem, ki mu je sledil razvoj industrije in gospodarstva. Kot izobražen energetik je dajal predloge takratnim gospodarjem, da so izboljšali naprave za proizvodnjo električne energije. Ker je

imela elektrarna presežke električne energije, je leta 1928 zgradila 35-kilovoltni daljnovod od Kranja do Medvod in z elektriko začela postopno oskrbovati industrijo in 34 krajev v okolici Kranja in Medvod. Zadolžen je bil za elektrifikacijo podeželja in omrežje širil v vasi po desnem bregu Save čez Sorško polje, mimo Meje, na medvoško področje: Soro, Goričane, Drago do vasi okrog Šmarne gore, Vikrč in Zavrha. Okrog Kranja je luč zasvetila v Stražišču, Orehku in Bitnjah. Kot tehnični uradnik je pridobival potrošnike za električno energijo po vaseh na obronkih Jošta. Ponujal je elektriko od hiše do hiše in napredne gospodarje prepričeval o prednostih v kmetijstvu, ki jih nudi električna energija; trije monterji pa so zatem naredili priključke in instalirali hiše.

Prestal je vojno viхро, pa čeprav ga je okupator zaradi sodelovanj z narodnoosvobodilnim gibanjem konfiniral v zloglasnih begunjskih zaporih.

Kot preroben se je v letih po vojne izgradnje vrnil na delo, na njegovo najljubše področje – energetiko. Postal je vodilni dispečer za Gorenjsko.

Od leta 1948 do leta 1958 je bil Mile Vozel energetik, bremenilec tretjega rajona za Gorenjsko in spadal pod Centralno slovensko dispečersko službo DES Ljubljana. To so bili hudi časi za elektrogospodarstvo, ki ni sledilo z naložbami naraščajoči porabi elektrike in je bilo potrebno izvajati neljube omejitve. V času od leta 1953 do 1955 je bil tudi predsednik Upravnega odbora ELES-a.

Leta 1959 je postal direktor Elektrarne Medvode, ki jo je vodil štiri leta. Razmere so narekovale večje povezave in združevanje. Z odločbo je Republiški izvršni svet leta 1963 spojil prej ločena podjetja Elektro Kranj, Elektro Žirovnica in Elektrarna Sava. Nastalo je podjetje Elektro Kranj, Mile

*Mile z malo gramofonsko ploščo s himno Elektriра –
Foto: Drago Papler*

*Mile Vozel s sinom Igorjem, dolgoletnim vodjem oddelka za obratovanje Delovne skupnosti skupnih služb Elektra Gorenjska na srečanju upokojencev 17. decembra 1998 –
Foto: Drago Papler*

40 let

Vozel pa s 1. januarjem 1964 direktor združene elektrodistribucije gorenjskega preskrbovalnega področja. Od vsega začetka, ko je nastopil mesto direktorja, se je zavzemal za čim večjo enotnost, njegove tehnične, tehnološke in ekonomske prednosti. Delo z ljudmi pa ni bilo lahko. Pojavljali so se različni interesi, želje, stremljenja in nagibi, ki jih je bilo potrebno usklajevati, usmerjati, zavračati in pospeševati, to pa je bilo

delo, ki je izčrpavalo njegovo življenjsko silo. Živo so ga vedno prizadeli notranji in zunanji premiki in konflikti, ki se v razgibanem življenju nujno pojavljajo in katerih razreševanje zahteva mnogo dela, časa, naporov in skrbi. Njegova prioriteta naloga je bila uskladitev na finančnem področju. Naloge direktorja je opravljal do 31. oktobra 1968, upokojil se je po pretečenem polletnem odpovednem roku 30. aprila 1969.

Kot kronist in publicist je sodeloval pri zbiranju gradiva in zapiskov za knjigi: Razvoj elektrifikacije Slovenije do leta

1945 (TZS, 1976) in Razvoj elektroenergetike Slovenije od leta 1945 – 1980 (TZS, 1982) in zapisu Kranjskega zbornika »Elektrifikacija v občini Kranj od leta 1940 do leta 1980«. Nedvomno gre za dokumentarne zapise, ki ohranjajo spomin na tehnične in druge zanimivosti. Dokumentarni zapisi ohranjajo spomine in tehnične zanimivosti pred pozabo in ob današnjem hitrem razvojnem tempu opozarjajo na skrb za vodenje dokumentarne kronike. Ob obiskih je ponovno izrazil željo in pobudo po novi kritični zgodovinski obdelavi zbranih podatkov z vidika zaslužnih osebnosti, ki so sodelovale pri elektroenergetskem razvoju Slovenije.

Kot napreden se je zanimal za tehnične in umetnostne vede. Na njegovih policah so bile strokovne knjige in knjige prave literature od romanov, leposlovja in poezije. Priteg-

nila ga je fotografija in beležil je dogodke in motive, ki so ga privlačili že v tridesetih letih. Zaljubljen je

Mile Vozel se je še zadnje leto življenja zanimal za razvoj elektroenergetike, publicistike in elektronskih medijev – Foto: Drago Papler

Mile je veliko bral – Foto: Drago Papler

40 let

bil v glasbo, v mladih letih je igral na mandolino in kitaro. Pokojna žena Perina je bila iz glasbene družine, nam je pripovedoval ob srečanjih. Klasična glasba ga je pomirjala, bogatila duševnost. Rad je obiskoval opere, zahajal na koncerte v Slovensko filharmonijo. Bil je eden prvih, ki je imel gramofon in z veseljem poslušal klasično glasbo. Ta ljubezen ga je med vojno privedla v zapor, ker je bil ovaden, da je poslušal 5. simfonijo ruskega skladatelja Petra Iliča Čajkovskega. Po pol leta zapora v Begunjah so ga izpustili in je delo nadaljeval v Majdičevi elektrarni. Imel je skrbno ohranjene plošče, ki so mu ob posebnih trenutkih napolnjevale duha s klasično glasbo. Ob zadnjem obisku, ko je že pojemalo življenje, mi je dejal, da je plošče oddal v trajno hrambo Narodni in univerzitetni knjižnici, v spomin pa mi je podaril zelo iskano ploščo s prvo himno elektrogospodarstva Elektrika iz leta 1960.

Mile Vozel pri delu z mladimi radioamaterji – Arhiv: Igor Vozel

Pritegnila ga je fotografija in beležil je dogodke in motive, ki so ga privlačili že v tridesetih letih. Hobi si je našel blizu osnovnega poklica. Kot navdušenega elektrotehnika ga je zanimal šibki tok, zato je začel spoznavati to področje. V prostem času se je zamotil v svet elektronk, tranzistorjev, kondenzatorjev in uporov, in tako ob študiju in ustvarjanju in v njemu lastnem zanosu vsaj za nekaj ur pozabil na skrbi in težave. Konstruktorska žilica mu ni dala miru in v svoji radioamaterski delavnici je še v jesenskih letih življenja spajkal in konstruiral.

Mile Vozel je postal radioamater leta 1925 in še isto leto pri 17 letih naredil sam prvi sprejemnik in izdelal baterije. Za konstrukcijo 8-cevnega radijskega sprejemnika je na natečaju amaterskih del na prvem kongresu Ljudske tehnike prejel nagrado, noviteta pa je bila objavljena v slovenščini v glasilu Radioamater.

Bil je prizadeven pri povojnem zagonu radioamaterskega kluba v Kranju in ustanavljanju krožkov po tovarnah in šolah. Kot operater YU3FQ in današnji S51FQ je vzpostavil številne zveze z ljudmi po svetu in doma. Ustanavljal je krožke po tovarnah in šolah. Povezoval je službo, aktivistično delo in hobi s predavanji na podeželju o elektrifikaciji in radiotehniki.

Nesebično je vzgajal mladi rod radioamaterjev, elektrotehnikov, jih navduševal in vodil ter povezoval generacije.

V Kranju se je kot prvi odločal za nakup novih tehničnih izumov od radia do televizijskega sprejemnika, pred katerim se je v tistih zgodnjih letih televizije z zanimanjem zbirala današnja generacija strokovnjakov Elektra Gorenjska.

40 let

Udeleževal se je v Komisiji za energetiko Elektrotehniške zveze Slovenije, Zvezi radioamaterjev Slovenije in Zvezi organizacij za tehniško kulturo. V občini Kranj je deloval kot član sveta za urbanizem in gradbene zadeve občine Kranj, član sveta za šolstvo občine Kranj in krajevne skupnosti Zlato polje. Z ženo Perino si je ustvaril družino, v zakonu so se rodili trije otroci. Obe hčerki Tatjana in Mojca sta šli v pedagoški poklic, sin Igor pa je šel po njegovih stopinjah in bil do upokojitve zaposlen kot vodja obratovanja Uprave Elektro Gorenjska.

Na slovesnosti ob svoji 90-letnici, ki jo je proslavil v sejni dvorani Poslovne enote Sava podjetja Elektro Gorenjska, 23. decembra 1988, je povedal zanimivost, da je kmalu po nastopu službe v Kranju dobil obvestilo, da lahko dobi službo v Ljubljanski mestni elektrarni. Ker pa so ga privlačili Grintavci in Storžič, ta čudovita gorenjska pokrajina, se ni odločil za ponudbo in vsa leta ostal v gorenjski metropoli.

Kot predan elektrotehnik z dušo in srcem je bil Mile Vozel nadušen nad razvojem, ki ga je doživela elektroenergetika od mehanike do teleinformatike. Rad se je zanimal za novosti, ki jih je prinašal čas, nova spoznanja in tehnološke posodobitve. Ponosen je bil na svoja dosežena priznanja: medalje za delo in znak častnega člana Elektrotehniške zveze Slovenije.

Umrli je 7. avgusta 2002. Mile Vozel je bil cenjen in spoštovan kot strokovnjak, direktor, kronist in iskren prijatelj. Živi v spominih, ki jih je vtikal v vse nas.

Milan Križnar

Milan Križnar, diplomirani elektroinženir, je bil v šestdesetih letih 20. stoletja vodja Projektivnega biroja Elektra Kranj in v sedemdesetih letih direktor združenega podjetja Elektro Kranj, ki je v času preoblikovanj po zakonu o združenem delu dobilo ime po regijskem preskrbovalnem območju Elektro Gorenjska. Podpiral je politiko skupnega slovenskega distribucijskega podjetja DES. Bil je prodoren v DES in s poznavanjem stroke in finančnega sistema uspel pripeljati sredstva za gorenjske investicije, pa tudi za dobre plače.

Milan Križnar se je rodil 3. avgusta 1930 v Trziču. Po osnovni šoli v Trziču je v prvih povojnih letih obiskoval Tehniško srednjo šolo v Ljubljani, ki jo je zaključil leta 1949 in zaradi zanimanja za tehniko študij nadaljeval na Tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, na odseku za jaki tok, kjer je pridobil akademski naslov diplomirani inženir elektrotehnike. V okviru univerze je opravil šestmesečno specializacijo za visokonapetostne aparature v Zahodni Nemčiji. V času fakultetnega študija je poučeval elektrotehnične predmete na Iskrini srednji šoli. Ukvarjal se je z alpinizmom; brat Tomo Križnar se je pri 19. letih ponesrečil, po poroki z Viktorijo Rupar leta 1957 pa je prenehal s plezanjem. V zakonu sta se

rodila dva sinova, Goran in Andi. Prvo zaposlitev je dobil v Iskri, tovarni za elektrotehniko in fino mehaniko Kranj 15. septembra 1958, kjer je delal v razvoju električnih števecv. Službovanje je nadaljeval 1. marca 1960 kot projektant v tehničnem oddelku uprave Elektro-Kranj, 1. julija 1960 je postal vodja projektantov in nato vodja projektantskega oddelka.

»Inženir Milan Križnar je projektiral in strokovno vodil vsa dela na državnem posestvu Brdo. Dela so bila izredno zahtevna in precizna. S svojo prizadevnostjo in strokovnim znanjem je uspel skupno z delovno skupino uskladiti vsa izredno zahtevna dela in dobavo specialnega materiala tako, da je objekt točno ob

40 let

Milan Križnar (desno) s sodelavcem pri posvetu o posodobitvi RTP – Arhiv: Viktorija Križnar

napovedanem roku pričel služiti svojemu namenu,« se je glasila obrazložitev sklepa ob dodelitvi denarne nagrade 12. rednega zasedanja delavskega sveta Elektra Kranj septembra 1961.

Na delovno mesto vodje službe za projektiranje in študij pri upravi Elektra Kranj je bil razporejen 1. januarja 1964, ki je po dveh letih prerasla v službo razvoja elektroenergetskih naprav pri Skupnih službah Elektro Kranj. Projektivni biro je v šestdesetih letih pripravljал načrte in tehnično dokumentacijo za razdelilne transformatorske postaje 35/10 kV,

projektiral 35 kV mrežo, 10 kV daljnovode in nizkonapetostna omrežja novih zazidalnih kompleksov stanovanjskih naselij. Po takratnem zakonu o ureditvi vprašanj s področja graditve investicijskih objektov je kot pooblaščen inženir nadziral gradnjo novih objektov. Kot strokovnjak je sodeloval v tehničnih komisijah DES-a. V korespondenci je odločba za nadzor gradnje investicijskega objekta RTP Bled z dne 29. avgusta 1968.

Delavski svet podjetja Elektro Kranj je na svojem 6. rednem zasedanju dne 24. oktobra 1968 imenoval na izpraznjeno delovno mesto direktorja z 31. oktobrom 1968 za vršilca dolžnosti direktorja tov. Križnarja Milana, dipl. el. inž. vodjo službe razvoja elektroenergetskih naprav.

»Milan Križnar, novi direktor, je prav nenavadno zastavil delo. Kot vodja razvoja elektroenergetskih naprav je bil pri podjetju ves čas v središču dogajanj in v podjetju se nič važnejšega ni dogodilo brez njegovega sodelovanja. Poznal je podjetje, kolektiv pa njega, zato ni bilo dilem, ko se je na željo članov kolektiva prijavil na razpis. Svojo kandidaturo je vezal na pogoj, da delavski svet sprejme njegov program dela. Podrobno ga je orisal, kakšna je njegova zamisel in čeprav je bil radikalen in daljnosežen, ga je delavski svet soglasno sprejel in potrdil. Tako je Milan Križnar, diplomirani elektroinženir postal prvi inženir – direktor v slovenski distribuciji. Novemu direktorju želimo, da bi uspešno vodil podjetje po načrtani poti. Sam pravi, da lep program na papirju nič ne pomeni in je trdno odločen, da ga bo tudi uresničil,« je novega direktorja pospremil na delovno pot kolektiv podjetja Elektra Kranj v glasilu Elektrogospodarstvo št. 2, februarja 1969.

Križnarjev program dela podjetja Elektra Kranj za leto 1969 je bil obsežen v vseh dejavnostih: porast odjema električne energije je bil v primerjavi z ostalimi slovenskimi območji na Gorenjskem izredno visok in znašal 13 % glede na predhodnje leto. Tehnološka modernizacija gorenjske industrije je zahtevala nujno kvalitetno dobavo električne energije s čim manj in čim

krajšimi izpadi ob stalnejši napetosti. Rešitev je bila v odločitvi za gradnjo več novih, nujno potrebnih elektroenergetskih objektov. Zgrajen je bil RTP Bled 35/10 kV, ki je napajal turistični Bled in njegovo okolico. To območje je bilo eno najboljčutljivejših zaradi razvoja turizma, ki se je po letu 1970 še močneje razmahnilo. Rekonstruirana in povečana je bila RTP 35/10 kV Labore, ki je napajala pretežni del kranjske industrije. Zaradi pospešenega razvoja so bile potrebe še večje in razmišljanja o prehodu napetosti s 35 kV na 110 kV so postala realnost. Vzporedno s tem so zgradili 10 kV omrežje in napajalne postaje, kot tudi ustrezna nizkonapetostna omrežja. V RTP Medvode, Tržič in Škofja Loka so povečali moč transformacije. Največji uspeh leta 1969 je bila dograditev in začetek obratovanja novega obratovalnega energetskega centra na Zlatem polju v Kranju. Ta center je imel osnovno nalogo omogočiti dobavo kvalitetnejše in izboljšane električne energije za celotno območje Gorenjske. S svetovalci se je lotil notranje reorganizacije z osnovnim vodilom racionalizacije in izboljšanja pogojev dela. Iz istih razlogov se je direktor Milan Križnar aktivno vključil v potek slovenske integracije distribucijskih podjetij, ki se je povezala v združeno podjetje DES. Sedemdeseta leta so bila čas z zakonom predpisanega samoupravnega organiziranja. Milanu Križnarju se je ves čas enaka dolžnost direktorja Elektra Kranj po pravnih organizacijskih oblikah petkrat spremenila; ohlapnejša povezanost Elektra Kranj v Poslovnem združenju DES je z letom 1971 podjetje trdno povežalo v Združenem podjetju za distribucijo električne energije Slovenije DES, vendar je vsako podjetje še zadržalo svojo samostojnost. Na podjetniški ravni je Elektro Kranj prešel oblike od OZP Elektro Kranj leta 1974 do Skupnosti TOZD Preskrbovalnega območja Elektro Gorenjska leta 1975 (Milan Križnar je postal glavni direktor) in nazadnje leta 1979 z izločitvijo TOZD-ov iz DES-a nove samostojne regijske delovne organizacije Elektro Gorenjska. Milan Križnar je bil zagovornik močnega slovenskega distribucijskega podjetja DES in je v njem hitro prodril ter z retoričnim in razumljivim nastopom hitro pridobil somišljenike. Njegove ideje so v DES-u naletale na široko podporo; DES je

40 let

Milan Križnar je bil alpinist in lovec. Rad je imel naravo in družino. Na sliki v Trenti z ženo Viktorijo – Arhiv: Viktorija Križnar

povzdignil na primeren nivo. Ob sebi je imel pravnega svetovalca in ekonomskega svetovalca, ki sta preštudirala dane možnosti in podala stališča. Ko se je skupni prihodek začel deliti po organiziranih TOZD-ih, je podprl, da se iz skupne enote Prenos, transformacija, skupne službe Kranj (PTSS) ob Skupnih službah izdvoji Prenos in transformacija in oblikuje četrti gorenjski TOZD Elektro razvod in transformacija Gorenjske.

S pravnimi in ekonomskimi utemeljitvami je taktno pridobil finančna sredstva, podjetje pa je realiziralo izgradnjo RTP 35/10 kV v Kranjski gori in 35 kV daljnovod na odseku Podkuže – Kranjska gora, RTP 35/10 kV Železniki in 35 kV daljnovod Škofja Loka – Železniki ter rekonstruiralo in povečalo HE Pristava. Utemeljitev investicij je podprla študija o razvoju visokonapetostnega omrežja in transformatorskih postaj na Gorenjskem. Z združevanjem sredstev v okviru podjetij je stekel razvoj 110 kV naprav, ki so imele velik tehniški in ekonomski pomen za podjetja in potrošnjo po območjih.

V Združenem podjetju za distribucijo električne energije Slovenije – DES je našel možnost za večji dotok denarja, ki ga je pretakal v novogradnje novega napetostnega nivoja 110 kV daljnovodov in transformacij 110/10 kV in za osebne dohodke. Po dobrih plačah se ga še danes spomnijo najstarejši aktivni in že upokojeni zaposleni. Dejstvo je, da so za pokojninsko osnovo desetih najugodnejših let še desetletji kasneje v valoriziranih primerjalnih izračunih največ prinesla sedemdeseta leta. »Izplačajmo, če lahko, če pa se zatakne, bomo pa nazaj vrnili,« je rad predlagal Milan Križnar, ko so izračunani podatki dovoljevali poračune razlik. V samoupravni proceduri je končni sklep sprejel organ odločanja delavski svet, zaposleni pa so dobivali razlike.

»Izhaja iz napredne delavske družine, zato je bil zaradi svoje razredne opredeljenosti sprejet v vrste SKOJ. Pravilno pojmovanje bratstva in enotnosti je bilo ocenjeno v času služenja vojaškega roka v JLA, odkoder je izšel kot rezervni oficir. Ni član Zveze komunistov, zaradi nekaterih osebnih razlogov; vendar pa s svojim delom podpira linijo ZKJ. Ima pravilen odnos do samoupravljanja in ga podpira, vendar včasih zaradi splošnih, stalno spreminjajočih družbenih gibanj, ni želel prehitovati. To je bilo v času reorganizacij v preteklosti in v času ustanavljanja TOZD tudi predmet kritike. Taka njegova stališča niso imela bistvenega vpliva na uresničevanje ustavnih načel. Pri zagovarjanju teh stališč ni bilo prisotno samo njegovo osebno mnenje, ampak tudi mnenje ožjega kroga strokovnih sodelavcev in družbeno političnih organizacij. Njegov odnos do dela in ljudi je pravilen. Ne podcenjuje dela podrejenih. Včasih, predvsem v ožjem strokovnem krogu sodelavcev, pa prihaja do premalo kontroliranih besed. V krogih Elektrogospodarstva Slovenije si je prizadeval ustvariti pravilne samoupravne odnose, ki bi omogočali pravičen in enakomeren razvoj regij. Njegova mnenja in formulacije kot poznavalca

razmer v Elektrogospodarstvu, posebno pa v DES, so mnogokrat odločilno vplivala na pravilne in boljše rešitve. Njegov odnos do spoštovanja zakonitosti je zelo izostren in tenkočuten. Osebna poštenost vpliva tudi na odgovorno in dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi,« je v družbeno politično oceno Križnar Milana, dipl. el. inž., zapisal v imenu vseh družbeno političnih organizacij Skupnosti TOZD Elektro Gorenjska Izvršni odbor osnovnih organizacij sindikatov konference delegatov Elektra Gorenjska, 8. novembra 1975.

Milan Križnar je veliko pozornost posvečal novemu znanju, leta 1975 je opravil poseben strokovni izpit za delo pri zunanjetrgovinskih poslih na Gospodarski zbornici Slovenije in se leta 1977 vpisal na tretjo stopnjo Visoke ekonomske komercialne šole Univerze v Mariboru. Pri stiku s sodelavci je bil dostopen, prijazen in neposreden, tedensko je prihajal na delovna mesta med svoje nekdanje projektante in v druge službe ter se zanimal kako napredujejo postopki in delo. V pogovorih z ljudmi se je rad pošalil, pripovedoval zgodbe in ob tem včasih povedal tudi kakšno šalo in dvoumen dovtip na račun drugih. Nekateri so to vzeli za šalo, drugi pa so se čutili prizadete; na tiste, ki so bili prezgodaj plešasti pa se ni rad spomnil.

Kranjskogorski monterji se ga spominjajo po naravni ujmi žledu 28. januarja 1978, ko je bila zgornje savska dolina tri dni brez elektrike in je v nedeljo na pomoč prišel direktor Križnar in v Martuljku pomagal nositi izolatorje K3 za 35 kilovoltni daljnovod.

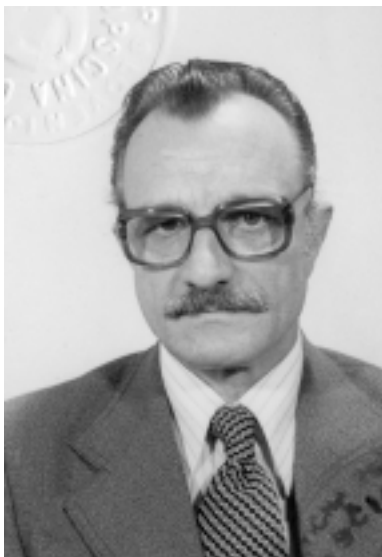
Milan Križnar je bil predsednik Telesne kulturne skupnosti skupščine občine Kranj, član odbora za mednarodno sodelovanje skupščine občine Kranj, član delegacije krajevnne skupnosti Planina – Čirče, član izvršnega odbora Združenja energetike pri Gospodarski zbornici SR Slovenije in član strokovnih komisij DES.

Kot osebnost je bil Milan Križnar značajan, priden, kolegialen in dobrotljiv ter energičen, če je bilo potrebno. Bil je družinski človek, ljubeč mož in dober oče. Kot lokalpatriot je dal veliko na Tržič, na naše gore. Ko je pred desetletji v steni zmrznilo pet alpinistov, je pomagal pri reševanju preživelih, za kar je prejel javno priznanje za vzorno tovariško pomoč. Bil je razgledan človek, rad je bral strokovne knjige, z zanimanjem pa se je poglobil v marsikatero knjigo. V veselje mu je bila fotografija.

Milan Križnar je 18. maja 1979 podal predlog komisiji za delovna razmerja pri Skupnih službah Skupnosti TOZD Elektro Gorenjska, Kranj za sporazumno prenehanje delovnega razmerja, 7. junija 1979 je bil razrešen dolžnosti in s 15. junijem 1979 zapustil naslednikom urejeno firmo. Službovanje je nadaljeval kot generalni direktor projektivnega podjetja Biro 71, kjer se je upokojil leta 1991. Umrli je 25. aprila 2001.

40 let

Bogomir Grčar

Bogomir Grčar je bil obratovalec v pravem pomenu besede. Skrbel je za pogon kranjskih elektroenergetskih naprav že v petdesetih letih, z nastankom regijskega podjetja pa za vso gorenjsko elektroenergetiko v šestdesetih in sedemdesetih letih. Če se je kaj zgodilo v visokonapetostni mreži Gorenjske, je takoj ukrepal in energično ukazoval. Obratovalec je bil njegov zaščitni znak, ki je izražal natančnost in doslednost, kajti vsaka napaka pri delu z elektriko je lahko usodna. Stresne situacije nenapovedanih izpadov in okvar je obvladoval z ekipo dežurnih na vsem območju. Za opravljeno zahtevno delo je bil rad opažen in v središču pozornosti. V pogonu je bil tudi kot siva eminenca pri vodenju podjetja, kjer je po potrebi vskočil in rešil situacijo z nadomeščanjem. Kot tehnični vodja Elektra-Kranj konec petdesetih let, ob nastanku podjetja Elektro Kranj novembra 1963 in kot vodja Delovne skupnosti skupnih služb v začetku osemdesetih let, je vodil in pooblaščen nadomeščal direktorja. Delovno organizacijo Elektro Gorenjska je vodil kot vršilec dolžnosti direktorja od junija 1979 do konca februarja 1980.

40 let

Bogomir Grčar se je rodil 25. decembra 1923 v vasi Cvibelj pri Žužemberku. Izhajal je iz kmečke družine, bil je najstarejši med petimi otroki. Osnovno šolo je končal leta 1935 v Žužemberku, šolanje je nadaljeval na prvi državni meščanski šoli v Ljubljani. Odločil se je za tehniški poklic. Jeseni leta 1939 je začel obiskovati Tehniško srednjo šolo, elektrotehniški odsek v Ljubljani in junija 1942 izobraževanje prekinil. Od jeseni leta 1941 je aktivno sodeloval z Osvobodilno fronto v Ljubljani – rajon center. Junija 1942 je bil aretiran in odpeljan v italijansko internacijo v taborišča Gonars-Udine, Monigu-Trevizo in Visco-Udine. Po kapitulaciji Italije se je vrnil v Ljubljano, bolan in izčrpan. Sodeloval je s terenskim odborom OF in se na njegovo pobudo oktobra 1943 formalno zaposlil kot delavec pri strojnem ključavničarstvu Josip Weibl in nato še pri elektroinštalaterskem podjetju Franko Iglič. Marca 1944 je bila terenska skupina izdana in ker ni bilo dokazov, je bil poslan na prisilno delo v ljubljansko okolico, kjer je kopal jarke, prevažal gradbeni material za bunkerje itd. Februarja 1945 je nameraval pobegniti iz Ljubljane na Dolenjsko v

partizane. Ker se pobeg ni posrečil, je bil prisiljen iti v strogo ilegalno, kjer je ostal do osvoboditve leta 1945.

Po osvoboditvi je bil predsednik terenskega odbora OF, od junija 1945 je služil vojaški rok v dopolnilnem bataljonu Komande mesta Ljubljana. Zaradi bolezni je bil odpuščen in priznan kot nesposoben za vojaško službo. Nadaljeval je izobraževanje na Državni tehniški srednji šoli v Ljubljani, elektrotehniški odsek in ga februarja 1946 zaključil z diplomom. Vpisal se je na tehniško fakulteto, strojni oddelek Ljubljanske Univerze in opravil štiri semestre študija.

Zaradi pomanjkanja denarja se je 2. maja 1946 zaposlil pri Državnih elektrarnah Slovenije in bil dodeljen v Obrat Kranj. Zaposlen je bil kot tehnik in delal pri vzdrževanju nizkonapetostnega omrežja in malih hidroelektrarnah. Vodil je tehnično korespondenco in nadzoroval dela pri novogradnjah daljnovodov in omrežja. Delovno razmerje je prekinil 1. februarja 1947, nato je v Ljubljani nadaljeval študij na Univerzi.

Junija 1947 se je ponovno zaposlil v Ljubljani pri Elektroprenosu in tako ostal zaposlen v elektrogospodarskih organizacijah do maja 1950. Kot tehnik je sodeloval pri projektiranju elektronaprav, pri planiranju in evidentiranju gradenj energetskih objektov Slovenije, pri obratovanju elektronaprav in pri vodenju tehniške dokumentacije.

1. maja 1950 je bil iz Uprave elektrogospodarstva službeno premeščen na mesto direktorja Elektromehaničnih delavnic Črnuče, kjer je neposredno vodil izgradnjo novih objektov tovarne. Zatem je dve leti je delal v elektro in kovinski industriji, od oktobra 1952 v tovarni Elma Črnuče kot tehnik tehnolog in od aprila 1953 kot obratovodja Obrata Tacen tovarne kovinske galanterije Ljubljana. Pridobil je prakso v elektromehanični, elektromonterski in strojni stroki.

Z družino si je želel v Kranj, žena Silva je bila Kranjčanka, sinova Janez in Matjaž pa sta se tudi bližala šolskim letom. Marca 1955 je sprejel ponudbo podjetja Elektra-Kranj za delovno mesto pogonskega tehnika. Novembra 1955 je dobil v Kranju družinsko stanovanje in se preselil iz Črnuče v Kranj.

Kot predsednik Upravnega odbora podjetja Elektro-Kranj je bil na 3. izredni seji

Bogomir Grčar kot član strokovne tehnične komisije – Arhiv: Janez Grčar

Bogomir Grčar na strokovnem ogledu tehnoloških novosti na sejmu – Arhiv: Janez Grčar

upravnega odbora podjetja Elektro-Kranj 26. marca 1957 določen, da zaradi razrešitve direktorja tov. Beštra začasno prevzame direktorske dolžnosti in jih po postavitvi novega direktorja preda njemu. Bil je običaj, da v takem primeru prevzame direktorske posle predsednik Upravnega odbora. Ker se je nov direktor Igor Mervič odločil za takojšen prevzem mesta direktorja s 1. aprilom 1957, so se direktorski posli predali neposredno njemu. Po sklepu tehniškega kolegija 19. avgusta 1957 je prevzel poleg referata pogonske službe še referat novogradnje.

V zapisnikih upravnega odbora je razvidno, da je vestno in marljivo vodil odpravo defektov in s tem dosegel čim krajše izpade električne energije. Vodil je razna gradbena dela iz amortizacije, novogradnje in gradnje za tuje investitorje in z organizacijo dela dosegel, da so bila po planu predvidena dela pravočasno izvršena. Leta 1959 je sodeloval pri prehodu 6 in 5 kV napetosti v Selški in Poljanski dolini na 10 kV, pripravil odlično organizacijo ter pri delih vseskozi sodeloval, dal navodila in dela kontroliral tako, da so bile prevezave in vsa v tej zvezi potrebna dela izvršena v akordnem času. Leta 1960 je pripravil amortizacijski plan.

Konec leta 1963 je Bogomir Grčar nadomeščal direktorja novoustanovljenega skupnega podjetja Elektro Kranj, s 1. januarjem 1964 pa je postal vodja službe obratovanja, energetike in bremenilstva na upravi Elektra Kranj. Osemindvajset let je delal v obratovanju in vzorno izpolnjeval naloge s področja obratovanja in energetike. Zaradi svojih sposobnosti je opravljal dela po vsej Gorenjski in v organih oz. komisijah v slovenski distribuciji.

Opravljal je številna najodgovornejša dela v Elektru Kranj kot pogonski tehnik, obratovodja, tehnični vodja in dolgoletni vodja službe obratovanja in energetike. Veliko svojega znanja, volje in zagnanosti je vložil zlasti v razvoj obratovanja in na tem področju si je upravičeno prislužil ugled, ki je daleč presegal meje podjetja. Po strokovni plati je bil dolga leta član številnih republiških in zveznih komisij. Odločilno je prispeval zlasti k izgradnji prvega obratovalnega energetskega centra (OEC) na nivoju distribucije v Sloveniji. Namreč, bil je njegov idejni pobudnik in sodelavec pri izgradnji.

»Bil je redoljuben, če ni bilo vse urejeno, se je razburil. Tako doma kot v službi je zahteval doslednost. Na službeno delo se je pripravljaval že doma in vsako jutro prihajal z listki, na katerih je imel napisane vse podrobnosti o delih, ki so sledili preko dneva.

Dežural je doma. Ko so se ob nevihtah zgodili defekti, je bil alarm. Tema je pomenila šok in odgovornost, da se čimprej locira sektor okvare in na drugih sektorjih ponovno vzpostavi napetostno stanje. Vpil je v telefon in zbiral ljudi, nihče se ni smel obotavljati ali zamuditi. Kar mencal je, če ni bilo vse tako, kot je hotel. Z džipom, ki ga je vozil Ruda Potočnik sta šla na odpravo okvare. Prizadeval si je, da bi zagotovil ponovno preskrbo z električno energijo. Zavzemal se je za monterski kader, ki je v teh najslabših vremenskih pogojih odpravljal defekte.

»Zanimalo me je delo, pa sta me nekajkrat vzela zraven. Spoznal sem, da je odgovorno in zahtevno delo, ko je oče izvajal preklope stikal na daljnovodih in v razdelilnih transformatorskih postajah. Videl se podrte drogo, monterji so že odpravljali defekt, oče je koordiniral delo.

Pisal je dnevnik, v njem je bilo vse od službe do domačih stvari, vsak dan je napisal kakšno stran. To bi bila zanimiva kronika, a je vse nekam izginilo in se izgubilo,« se spominja očetovih obratovalnih podvigov njegov sin Janez Grčar.

Od 7. junija 1979 do 29. februarja 1980 je postal vršilec dolžnosti individualnega poslovnega organa delovne organizacije Elektro Gorenjska, torej za čas, da je po razpisu delovno mesto direktorja zasedel izbrani direktor Drago Štefe.

Bogomir Grčar je nadalje opravljal svetovanje s področja tehnično obratovalnih zadev in vodenje delovne skupnosti. S področja tehnično obratovalnih zadev je opravljal naloge: svetovanja s področja obratovanja energetskih zadev, koordiniranje dela med službami razvoja, projektiranja in investicij ter obratovanja, usklajeval delo služb s področja organizacije in tehničnih zadev, opravljal dolžnost vodje obrambnih priprav na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Udeleževal se je v delavskem samoupravljanju kot član in predsednik upravnega odbora Združenja DES Ljubljana in raznih strokovnih komisij delavskega sveta. Po strokovni plati je sodeloval v Elektrotehničnem društvu Kranj kot član in predsednik upravnega odbora društva. Deloval je kot tajnik leta 1986 ustanovljenega Kluba upokojenecv Elektra Gorenjska.

Ob zaključku investicije je bil čas tudi za veselje in »likof« – Arhiv: Janez Grčar

Bil je dolgoletni družbenopolitični delavec, član delegacije za zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Kranj, član delegacije občine Kranj za skupščino Gorenjskih občin in predsednik sveta krajeвне skupnosti Kranj-Zlato polje. V obdobju 1976 – 1980 je bil član izvršnega sveta skupščine občine Kranj za pokrivanje področja krajevnih skupnosti.

Miro Grčar je bil strokovnjak in človek. Svoje vodstvene funkcije je vseskozi opravljal z veliko odgovornostjo, discipliniranostjo in doslednostjo, pri tem pa skrbno posvečal vso pozornost tudi svojim sodelavcem in bil v vseh priložnostih zgleden in human tovariš. Tisti, ki smo tesneje sodelovali z njim, se ga bomo še posebno radi spominjali kot vedrega in ves čas optimistično razpoloženega sodelavca.

Rad je delal na vrtu, imel je vikend na Ambrožu pod Krvavcem, največje veselje mu je bilo, da je kaj sam z lesom oblikoval, saj je bil zelo pripraven za ročna dela. Z družino so se skoraj vsako nedeljo peljali na kakšen izlet, redno so hodili na dopust. Bil je veseljak, ki je velikokrat pokonci držal družbo.

Upokojil se je 31. julija 1983 kot vodja Delovne skupnosti skupnih služb delovne organizacije Elektro Gorenjska. V prostem času se je ukvarjal z vnuki. Bil je zelo družinski človek, s sinovoma Janezom in Matjažem ter ženo Silvo so bili med seboj zelo navezani. Mira je prizadela smrt žene novembra 1992, nanjo je bil navezan in ni prenesel izgube. Z nobeno stvarjo se ni potolažil, bolezen je napredovala in 13. februarja 1994 je umrl.

Za svoje delo je prejel odlikovanja: medaljo dela, medaljo za zasluge za narod in red dela III. stopnje s srebrnim vencem in odlikovanje predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije 24. novembra 1983.

Bogomir Grčar je v podjetju pogosto ponavljal poučno misel, ki jo je v življenju in delu tudi dokazoval:

»Firma je moj grunt, tako kot je grunt za kmeta njegova kmetija. In od grunta se lahko živi samo, če se zanj tudi dela, če se ga bogati. Firmo sem vedno čutil kot svoj drugi dom, predal sem ji vse svoje znanje in sposobnosti.«

mag. Drago Štefe

Mag. Drago Štefe, letnik 1937, se je leta 1956, po končani Tehnični srednji šoli v Ljubljani, zaposlil v Elektrarni Sava Kranj. Med delom je leta 1962 dokončal študij za inženirja elektrotehnike na Višji tehnični šoli v Mariboru, leta 1977 diplomiral na 2. stopnji organizacijsko izobraževalne smeri Visoke šole za organizacijo dela v Kranju in leta 1981 magistriral na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in s tem dosegel naziv magister poslovno organizacijskih znanosti. Prehodel je pot od projektanta preko vodje projektivnega biroja do direktorja. V obdobju 1980 – 2003 je kot direktor kar 23 let uspešno vodil Elektro Gorenjska, ki ga je zaznamoval s tehnološkimi mejniki.

Prehojena strokovna pot in izobrazba sta bili posrečena kombinacija, ki mu je omogočala dobro razumevanje tako tehničnih kot ekonomskih in organizacijskih problemov. V poslovanju podjetja si je prizadeval vnašati najnovejše dosežke znanosti v poslovnem procesu in tehnološkem razvoju distribucije in proizvodnje električne energije.

S svojo strokovnostjo in prizadevnostjo se je uspešno vključeval v pravilno predstavitev problematike elektrogospodarstva širši družbenopolitični skupnosti. Kot predsednik skupščine posebne samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva in premo-
govništva v obdobju 1984 – 1988 je odločilno pripomogel pri usmeritvi denarnih tokov za izgradnjo najpomembnejših novih gorenjskih elektroenergetskih objektov, kot je 2 x 400 kV daljnovod Beričevo – Okroglo, razdelilna transformatorska postaja Kranj (Okroglo) 400/110 kV in hidroelektrarna Mavčiče. Posledično je bila zgrajena Čistilna naprava Zarica, ki je pomembna infrastrukturna pridobitev Kranja. Kot predstavnik slovenske distribucije je v osemdesetih letih zastopal interese v strokovni povezavi Jugoslovanskega elektrogospodarstva JUGEL.

Mag. Štefe je v okviru poslovnega odbora za izgradnjo malih hidroelektrarn pri

40 let

Mlada organizacija

Elektro Gorenjska je bila prva distributivna delovna organizacija, ki se je organizirala po strokovnih in ekonomskih izhodiščih sindikata elektrogospodarstva, slovenskega izvršnega sveta in komiteja za energetiko.

Drago Štefe je v objavljenem pogovoru **15. januarja 1981** za glasilo delovnih kolektivov elektrogospodarskih organizacij Slovenije »Elektrogospodarstvo« povedal:

»Dohodek je temeljna kategorija plana, iz tega izhajajo dohodkovni odnosi. Stalno govorimo, da dohodkovni odnosi niso urejeni. Vendar je treba tu razčleniti več stvari. Če nam nekdo stalno ne priznava sredstev, ki jih nujno potrebujemo mi in

panoga kot celota ob veljavnih merilih in standardih, problemov ne bi bilo. Pri tem se zavedam, da je potrebno racionalizirati vse stroške. Prepričan sem, da če bi vsi tako racionalizirali stroške, kot smo jih v naši delovni organizaciji, in jih tudi primerno prikazali, bi nam morali vsi, ki preverjajo naše poslovanje, verjeti. Če pa kljub temu našim strokovnim analizam in izhodiščem nekdo ne verjame, potem to ni več svobodna menjava dela. Če delamo odgovorno, pošteno, ustvarjalno in se nam ne verjame, potem delavec ni več v enakopravnem položaju. Danes razvoj navadno merimo po razvoju energetike in če na to ne bomo mislili vsak dan, bomo prišli v situacijo, kot je bila pred letom 1973, ko je prišlo do električnih mrkov in redukcij.«

30 let smo energijo podcenjevali

21. junija 1983 je bila ustanovljena skupščina Energetske skupnosti Gorenjske, in sicer za vseh pet gorenjskih občin. **Drago Štefe**, direktor delovne organizacije Elektro Gorenjska je v razpravi ustanovne skupščine Energetske skupnosti Gorenjske opozoril na energetski položaj Gorenjske:

»Energetskih vprašanj Gorenjske ni moč izključevati iz energetskih problemov Slovenije in Jugoslavije. Za Slovenijo oziroma Jugoslavijo pa vemo, da tem vprašanjem 30 let doslej nismo posvečali prave pozornosti. Za Gorenjsko pa je pri tem značilno, da sodi med najbolj pasivne pokrajine glede energetskih virov. Če zaenkrat ne upoštevam rudnika urana, ki je v izgradnji, potem imamo le skromne vodne vire in nekaj gozdne mase. Zato bo v prihodnje ena najpomembnejših nalog navajanje na čim bolj varčno porabo vseh vrst energije. Treba je dobiti sredstva in povečati vlaganja. Da pa je težava še večja, trenutno skoraj vse energetske dejavnosti pri nas poslujejo na meji rentabilnosti. Elektrogospodarstvo Slovenije pa pri enostavni reprodukciji niti ne pokriva vseh stroškov.«

Pobudnik galerijske dejavnosti v Elektru Gorenjska – v 10 letih 25 razstav – Foto: Drago Papler

Elektrogospodarstvu Slovenije prenašal izkušnje o izgradnji in ohranjanju malih vodnih proizvodnih virov, ki s posodobitvijo, avtomatizacijo in ekološko vpetostjo v prostor proizvajajo ekološko najbolj čisto »zeleno elektriko«. Te male HE so še vedno vzor in vzorec za večje izkoriščanje vodnega potenciala na manjših vodotokih, ki ga danes izrablja 105 malih elektrarn na

Gorenjskem. S sodelavci je uresničil projekt samo-sinhronizacije malih hidroelektrarn; z obremenilnimi diagrami in preizkušnji so sledili ustrezni izrabi jalovih moči in pri tem upoštevali determinirane pretokovne obtežbe. Prva cevna turbina v Jugoslaviji je bila kot eksperiment postavljena v HE Sava Kranj, žal pa so se izkušnje premalo upoštevale pri nadaljnji uporabi in pravilnem izkoriščanju naših vodotokov.

Žlahtna elektrika

Na srečanju upokojencev Elektra Gorenjska decembra 1999 je **mag. Drago Štefe** dejal: »Živimo s to našo energijo, s to najbolj žlahtno elektriko, ki se od elektrarn do potrošnikov pretaka po daljnovodih in omrežju, kakor kri, ki se pretaka v naših žilah. Razvoj teleinformatike in zahtevnost odjemalcev sta danes tako velika, da si ne moremo privoščiti izpada električne energije več kot nekaj minut. Tehnologija je pomembna, brez človeka, brez energetika in brez marljivega monterja pa ni nobena stvar opravljena. Zadovoljen sem, da smo vzgajali soliden kader v podjetju, temu kadru zaupam in trdno sem prepričan, da bomo pričakovanja in zaupanje lastnikov upravičili. Potrebujemo dodatno izobraževanje in dodatna sredstva, da bomo lahko izpopolnili našo tehnologijo in sledili vsem tem zahtevam. Delniška družba predstavlja pred nami določen izziv in določene obveznosti. V naši delovni elektrotehniko ni posebnih skokov, brez dvoma pa se kaže, da bo treba v vseh RTP-jih zamenjati telemehanske aparature za elektroniko, šibke distribucijske napajalne vode nadomestiti z močnejšimi in sistemsko povezati vso teleinformatiko v Distribucijski center vodenja.«

V elektroenergetiki je bilo njegovo specialno področje razvoj in zanesljivost obratovanja elektrodistribucijskega omrežja na splošno, posebno na področju Gorenjske, v okviru strokovnih povezav in članstva pa tudi širše v državi in regionalno. Spremljal je razvojne elektroenergetske potrebe v Kranju in podprl izgradnjo vozliščnih distribucijskih razdelilnih transformatorskih postaj 110/20 kV na Zlatem polju, Laborah in Primskovem, povezanih s 110 kV daljnovodno zanko. Po otvoritvi RTP Zlato polje leta 2000 in RTP Labore leta 2002 je bila zaključena nujna tehnološka posodobitev. Skupno s Savskimi elektrarnami Ljubljana je bila leta 2003 realizirana izgradnja RTP v HE Medvode 110/20/6,3 kV.

Po štirih desetletjih obratovanja so pri modernizaciji sledili novostim na trgu, ki so upoštevale manj vpadljive krajinske obremenitve. Pri gradnji razdelilnih transformatorskih postaj so bili v Elektru Gorenjska prvi v slovenski distribuciji, ki so uvedli zaprt oklopljen sistem stikališč, izoliran s plinom SF₆.

H kraju gre dve desetletji trajajoča obnova srednjenapetostne distribucijske mreže s preходом z 10 na 20 kilovoltno obratovalno napetost. Pri načrtovanju izgradnje elektroenergetskih naprav je s projektantskim občutkom sledil željam in zahtevam prostora in okolja in omogočil, glede na tehnične in finančne možnosti, zamenjavo nadzemnih vodov s

40 let

Ob 60-letnici v družbi sodelavcev
– Foto: Drago Papler

Drago z mamo Gabrijelo Tominec Štefe v njenem 90. letu – Arhiv: Drago Štefe

kabelskim omrežjem. Kot dober gospodar je dajal prednost elektroenergetskemu sistemu pred poslovnimi prostori. Zato je leta 2000 šele po 35 letih s štirih kranjskih lokacij združil vse poslovno tehnične storitve na skupni lokaciji v novi upravni stavbi Elektra Gorenjska na Ulici Mirka Vadnova 3a na Primskovem. V najvišjem nadstropju upravne stavbe se že gradi nujno potreben nov Distribucijski center vodenja, ki bo realiziran v letu 2004. Povezal bo elektroenergetske, telekomunikacijske in sodobne informacijske poti in storitve.

V zadnjem desetletju si je prizadeval za korekten prehod in transformacijo iz družbenega podjetja v delniško družbo, sodeloval je pri vzpostavitvi delavskega soupravljanja, zavzemal se je za zakonitost poslovanja in se veliko angažiral za večjo kvaliteto elektroenergetskih naprav, ki so okoljevarstveno neoporečne ter s stališča dobave električne energije omogočajo dolgoročno kvalitetno distribucijo električne energije.

S poslovnimi odločitvami, načrtovanjem in vizijo je mag. Drago Štefe z upoštevanjem specifičnih pogojev in sredstev v več kot štirih desetletjih zavzetega dela zaznamoval svoj čas na elektrogospodarskem, širšem družbenem in kulturnem področju. Povezoval je gospodarstvo s kulturo od leta 1993 s prirejanjem slikarskih, kiparskih, fotografskih in spominskih razstav s pripadajočim kulturnim programom v avli stavbe Elektra Gorenjska, ki jo je s pravim čutom za umetnost odprl širši javnosti.

Za mesto Kranj se je vedno zanimal, velik je bil njegov prispevek v funkciji predsednika izvršnega sveta občine Kranj v obdobju 1976 – 1980, kjer se je predvsem angažiral pri razvoju gospodarstva, pri pripravi strokovnih podlag za prostorsko planiranje in realizaciji cestnega programa. Realizirani so bili pomembni cestni projekti, med katerimi je bil najpomembnejši Delavski most, ki je povezal v nivoju levi in desni breg Save,

Drago je bil član organizacijskega odbora prvih zimskih športnih iger Elektrogospodarstva Slovenije februarja 1957 na Starem vrhu nad Škofjo Loko. Smučarskemu športu je ostal zvest vseskozi; na sliki v lepem zimskem dnevu na Voglu – Arhiv: Drago Štefe

Oče Delavskega mostu

V sedemdesetih letih je **Drago Štefe** vodil Projektivni biro Elektra Gorenjska in v mandatu 1976 – 1980 prevzel funkcijo predsednika izvršnega sveta občine Kranj. Kot projektant je vdihnil svoj neizbrisen pečat pri načrtovanju elektroenergetske infrastrukture, kot predsednik izvršnega sveta občine pa pri gradnji cest in Delavskega mostu. O tem je za Kranjčanko, prilogo Gorenjskega glasa za Mestno občino Kranj oktobra 2001 povedal:

»Kot načrtovalec elektroenergetskih naprav, ki smo jih planirali ob veliki industrijski rasti in pospešeni stanovanjski gradnji, sem bil vključen v takratne razvojne programe Kranja. V času štiriletnih odgovornosti za Kranj od leta 1976 do 1980, kjer sem se imel možnost ukvarjati kot predsednik izvršnega sveta občine Kranj izključno s komunalno in gospodarsko sfero, sem pozornost namenjal k pripravi strokovnih podlag za prostorsko planiranje in realizaciji cestnega programa. S svojo ekipo smo se veliko angažirali pri izgradnji Delavskega mostu, ki je bil takrat največji cestni projekt v Sloveniji. Prodrl sem z idejo o poimenovanju »Delavski« most, ker je povezal v nivoju levi in desni breg Save, novo stanovanjsko sosesko Planino in novo razvijajoči se industrijski predel Stražišča. Da je bil to res velik dosežek, je potrdilo več kot 10.000 Kranjčanov, ki so se udeležili otvoritvene slovesnosti.«

Delavski most je bil lepoteč, na katerega je Drago Štefe ponosen – Arhiv: Drago Papler

bivalni in industrijski del Kranja. Bil je predsednik komisije za razvoj RTC Krvavec, predsednik odbora za likovno ureditev Kranja, predsednik operativnega odbora za kompleksno spominsko ureditev Udinega boršta, član Planiškega komiteja in drugih organov.

Sodeloval je v nadzornih organih delniških družb, bil delegat v svetu Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, bil član upravnega

odbora Gospodarske zbornice Slovenije, predsednik Združenja za energetiko Slovenije, član Planiškega komiteja, vodil je odbor za elektrifikacijo Bolnišnice Franja, aktivno deloval v raznih organih Slovenskega nacionalnega komiteja WEC, sedaj pa deluje tudi v projektne svetu za celostno ureditev starega Kranja. Mag. Štefe je namreč dejaven ne le v kulturnih ustanovah, ampak tudi pri ohranjanju naše zgodovinske in kulturne dediščine. Seveda je tudi velik ljubitelj narave, gora. In kot je nekoč sam

Uspešnost se odraža pri odjemalcih

Mag. Drago Štefe je v pogovoru za glasilo Naš stik **aprila 1999** povedal: »Zavedati bi se morali, da električna energija v spremenjenih ekonomskih in družbenih razmerah ni več za tistega, ki nima denarja, je žlahtna dobrina, ki jo je treba plačati; v podjetju smo za kakovostno oskrbo z električno energijo pripravljani tudi marsikaj storiti; želimo se osredotočiti na kakovosten odnos do naših odjemalcev, na kakovostno opravljanje naših storitev in na zmanjšanje stroškov poslovanja. Vsi naši poslovni procesi se gibljejo v smeri pridobivanja večje kakovosti in poslovne odličnosti. Tako naj bi vsak zaposleni čutil, da moramo vsi ustvarjati nove tehnološke in motivacijske procese; za doseganje omenjenih ciljev naj bi bil ustrezno motiviran sleherni delavec. Če na kratko povzamem, je bistvo in cilj vseh naših prizadevanj zadovoljen odjemalec in zadovoljen delavec.«

40 let

Uresničevanje energetskega zakona kot izziv

V pripravah na prihajajoče leto uresničevanja energetskega zakona je direktor Elektra Gorenjska **mag. Drago Štefe** leta 2000 menil: »Novi energetski zakon je za vse sestavne dele elektroenergetskega gospodarstva prav gotovo velik izziv, o katerem marsikdo še nima jasne predstave. Kljub težavam smo optimisti in verjamemo, da daje novi zakon trdne osnove za kakovostnejše in odgovornejše delo v energetskem gospodarstvu.«

Odpiranje trga z električno energijo

Na predstavitvenem informativnem srečanju z upravičenimi odjemalci z naslovom Energetski trg 2001 3. aprila 2001 je mag. Drago Štefe dejal: »Dejansko smo pred pomembnim izzivom, ki mu pravimo trg električne energije. Mi se ukvarjamo 50 let z edinim predmetom našega poslovanja, to je prodajo električne energije. Menimo, da smo pridobili vsi veliko izkušenj, kljub temu, da je bil to monopol, vendar ta monopol je specifičen, ki je nam distributerjem znotraj energetskega razreza vedno odmeril premajhen finančni odmerek. Lahko rečem, da nam ni bil cilj dobiček, naš cilj je bil energetsko povezovanje in stroka. Prodajali smo kvaliteten produkt, tehnologija namreč od nas zahteva kvaliteten napetost in frekvenco. Tudi prekinitve električne energije niso nič izstopale iz evropskih norm in če smo 30, 50 let prodajali to energijo skoraj po 30 do 35 % nižji ceni, potem mislim, da smo se skušali kvaliteten in korektno vklopiti kot prodajalci te energije, posebej in prav tako želimo in vse bomo storili, da bomo tudi še vnaprej ponudniki električne energije vam, spoštovani kupci. V novih pogojih bo nastal tudi prostor za novo prilagajanje in v tem prilagajanju je prostor za obe strani, tako za kupce kot za nas, ki bomo ponujali električno energijo in te storitve. Vsi bomo morali marsikaj postoriti in pripravljeno posvetovanje je namenjeno prav vsem tem podrobnostim, ki jih danes poznamo zato, da bi želeli doseči skupen cilj – ustrezno ceno električne energije. Z novim zakonom so uzakonjene nove institucije, ki bodo skrbele, da bo energetski in pravni red.«

dejal, »veseli se uspeha znanih in neznanih ljudi, ki na ta način ustvarjajo prijaznejše okolje.«

V Mestni občini Kranj sodeluje od leta 1999 v odboru za pridobivanje in opremljanje stavbnih zemljišč, v projektnem svetu za celostno ureditev mestnega jedra Kranja, v častnem odboru za izgradnjo skakalnice v Kranju (v Bauhenku) in v uredniškem odboru Kranjskega zbornika 2000, kjer je kot predsednik zapisal: »Zbornik zajema vsebino zgodovine Kranja in

njegove bližnje in daljne okolice, in to v vseh obdobjih od antike do današnjih dni, v njih pa različne strani človeškega udejstvovanja: od politike, gospodarstva, šolstva, zdravstva, upravne ureditve do kulture v najširšem pomenu. V vsem tem bogastvu raziskav zborniki niso pomembni le za krajevno zgodovino, temveč tudi podlaga za čim tehtnejšo podobo slovenske preteklosti in sodobnosti.«

Drago Štefe je Kranjčan po srcu – Foto: Drago Papler

Mag. Drago Štefe je s svojim angažiranjem vidno zaznamoval področje razvoja elektroenergetske strukture tako regionalno kot širše v državi. S svojim življenjskim delom, občutkom in veliko pozornostjo je vtikal trajne sledi na področju razvoja elektroenergetike ter pri izgradnji Kranja in pri ohranjanju njegove kulturne dediščine.

Mag. Drago Štefe je za prispevek pri razvoju elektrogospodarstva na Gorenjskem in pri ohranjanju kulturne dediščine prejel Listino o priznanju Mestne občine Kranj ob občinskem prazniku 3. decembra 2001, priznanje Slovenskega nacionalnega komiteja Svetovnega energetskega sveta – SNK WEC za leto 2003 na letnem in volilnem zboru v Mariboru 16. aprila 2003 in priznanje SLOKO CIGRE za dolgoletno uspešno delo v slovenskem elektrogospodarstvu na 6. konferenci slovenskih elektroenergetikov 26. maja 2003 v Portorožu.

Gljučni besedi, ki sta več kot 23 let direktorovanja spremljali Draga Štefeta v njegovih javnih nastopih, govorih, zapisih in intervjujih, sta bili delovna elektrotehnika. Vedno je izhajal iz neposrednega dela, ki ga je ne glede na politični sistem potrebno opraviti, da elektrika teče od energetskega virov preko prenosnega in distribucijskega omrežja do končnih odjemalcev. Kot sopotnik časa in dela sem beležil njegova zanimiva razmišljanja, ki so imela poudarek na delu, razvoju tehnologije, sodelovanju v elektroenergetskem sistemu, pogojih dela ter dohodkovnih odnosih in deležih po posameznih energetskega panogah. Objavljeni časopisni utrinki iz začetnega in zadnjega obdobja direktorovanja potrjujejo, da je vse dolgoletno obdobje ostal zvest načelom.

Drago Štefe pravi, da je treba biti stalno dejaven. Če si odgovoren za firmo, ni nikoli dovolj prizadevanj, da je ta naloga opravljena čim boljše. Prav tako je v športu. Misli, da ni športnik, če nima nobenih rezultatov. Vse življenje je zvest kolesarjenju, planinarjenju in smučariji. Še danes je hvaležen sodelavcem iz Tržiča, ki so ga »naučili« tudi tekmovalnega

Mag. Drago Štefe med dobitniki priznanj na 6. konferenci slovenskih elektroenergetikov SLOKO CIGRE, 29. maja 2003 v Portorožu – Foto: Drago Papler

40 let

Tvornost, glavno vodilo v življenju

»Moti me grobost v kakršni koli obliki, moti me nepotrebna prepirljivost, čeprav je to že psihična značilnost Slovencev. Moti me malodušje, češ saj se tako ali tako nič ne splača. Veselim se uspeha znanih in neznanih ljudi, ki na ta način ustvarjajo prijaznejše vzdušje. Vesel sem ljudi, ki pozitivno gledajo na svet in ker verjamem v ta svet ljudi, verjamem, da bo naša prihodnost dobra. V vsakem človeku je veliko dobrega in to je treba najti in vzpodbujati. Glavno vodilo v življenju mi je tvornost. Nekaj tega sem se naučil pri starših, nekaj od vzornih sodelavcev, nekaj mora pa seveda človek nositi v sebi,« pravi o življenjskih spoznanjih Drago Štefe.

*Drago Štefe je vztrajen kolesar. Ponenen je na svoje skrbno ohranjeno kolo iz leta 1937, ki ima registrsko tablico Kraljevine Jugoslavije *2*202170-15 – Foto: Drago Papler*

smučanja, pa prof. Beleharju, pri katerem je opravil izpit za vaditelja smučanja. No, poseben, zanj čarobno lep svet, je Trenta in njene gore. Zanesljivo je med tistimi Kranjčani, ki so večkrat po dolgem in počez prehodili ta čudoviti svet, ki bi bil prav gotovo manj obiskan in raziskan, če ne bi tam divjala prva svetovna vojna.

Čut za etnologijo in ohranjanje kulturne dediščine ima v podzvesti. Veliko prostega časa in zanimanja usmeri v etnologijo in ohranjanje kulturne dediščine. Do tega goji že vse življenje poseben odnos. Fotografira enkratne etnološke zanimivosti ter ljudi pregovarja in trka na njihovo vest, da dediščino predhodnih rodov skrbno in z zavestjo ohranijo prihodnjim generacijam.

Upa, da bo imel za hobije več časa v penziji. »Če samo pomislim, koliko knjig si nalagam za ta čas in katere slovenske kraje bi si rad natančneje ogledal, bo potrebno več let.« Zbranih ima mnogo dokumentov iz časov soške fronte, prehodil je skoraj vse ohranjene mulatere iz prve svetovne vojne. Na samotnih soških poteh je videl ogromno vojaške zapuščine. Vodil je

odbor za elektrifikacijo Bolnice Franje, ki so jo opravili kolegi iz Elektra Primorska. Slovenci bi se morali zavedati, da je Bolnica Franja velik humani spomenik vseh osvobodilnih gibanj Evrope, ki naj bi bila sprejeta v projekte Unicefa, poudarja. Nikoli ni bila odkrita, ne izdana, kar kaže na veliko rodoljubnost Primorcev, ki so želeli priti izpod fašizma, da bi zadihali v svobodo. Sodeloval je pri financiranju projekta info center Triglavskega narodnega parka v Trenti, angažiral se je pri mali HE Krajcarica, pri malih vetrnih elektrarnah na Kredarici, na Stolu, elektrifikaciji planinskega doma v Vratih. Pozornost posveča obnovi zapuščenih planin v trentarskih hribih in obnovi zapuščenih pašnikov ...

Kot občudovalec krajinske in stavbne dediščine Drago Štefe rad zaha-ja v odmaknjene gorenjske vasi. Na sliki z nekdanjim sodelavcem Jernejem Urhom ob značilnem toplarju v Rudnem – Foto: Drago Papler

Priznanja Elektru Gorenjska

Elektru Gorenjska podeljena velika plaketa občine Kranj

Ob občinskem prazniku Kranja je bila **3. avgusta 1984** delovni organizaciji za distribucijo in proizvodnjo električne energije Elektro Gorenjska podeljena velika plaketa občine Kranj. Delovna organizacija Elektro Gorenjska je leta 1984 praznovala 60-letnico začetka obratovanja elektrarne na Savi v Kranju, ko je v letu 1924 začel obratovati vodni agregat v »Majdičevi elektrarni« in s tem pomenil razvoj tekstilne in kasneje gumarske industrije. Iz majhne elektrarne se je razvila močna delovna organizacija, ki deluje na območju cele Gorenjske. Doseženi so bili uspehi, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj, kot je skrb za gradnjo in obratovanje malih elektrarn, ki imajo poleg velikih tudi svoje mesto, še posebno ekonomične in pomembne pa so za potrebe splošnega ljudskega odpora. Izsledki pri avtomatizaciji malih hidroelektrarn (mHE) so bili v nekaterih primerih podlaga za podobne rešitve tudi v jugoslovanskem prostoru; vložena so bila precejšnja sredstva za razvoj in uvedbo računalništva za optimalno vodenje visokotlačnih HE. Doseženi so bili vidni uspehi pri modernizaciji obratovanja in prenosu električne energije, izgradnji distribucijskega dispečerskega centra za daljinsko upravljanje na Zlatem polju v Kranju, uvedba daljinskega upravljanja razdelilnih transformatorskih postaj, izgradnja mehkega jezua na Savi ipd.

Elektro Gorenjska je vodilno podjetje v Jugoslaviji na področju racionalne porabe električne energije, saj letni porast porabe znaša le 1,2 %. Velika pozornost je bila dana elektrifikaciji vasi, saj kljub težki konfiguraciji zemljišča skoraj ni gospodinjstva, ki ne bi bilo elektrificirano. Za doseganje takih rezultatov imajo vsekakor zaslugo strokovni kadri, ki so rasli vzporedno z rastjo podjetja. S svojim znanjem pomembno vplivajo na področje razvoja, izgradnje in obratovanja elektroenergetskih naprav in objektov.

Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije

Za večletno, izjemno in učinkovito delovanje pri uresničevanju interesov članstva so **29. aprila 1987** v mali dvorani Skupščine Socialistične

republike Slovenije podelili zlate znake Zveze sindikatov Slovenije petim osnovnim organizacijam ZSS, štirim konferencam osnovnih organizacij ZSS in tridesetim posameznikom. Predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Miha Ravnik in predsednik odbora Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za sindikalna priznanja Ivan Kramer sta med drugim podelila zlati znak konferenci osnovnih organizacij Zveze sindikatov Slovenije delovne organizacije Elektro Gorenjska, ki ga je prejela predsednica konference Vanja Vidic. V sklepu o podelitvi je bilo med drugim zapisano, da je konferenca OO ZSS Elektro Gorenjska že vrsto let učinkovito delovala pri uveljavljanju interesov svojih članov na različnih področjih, razvijala, dopolnjevala in usklajevala je dejavnost posameznih OO ZSS, sodelovala je z Občinskimi sveti ZSS in Medobčinskim svetom ZSS za Gorenjsko. Aktivno je spremljala in usklajevala delo s člani delegacij, družbenopolitičnimi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi, zaradi učinkovitejšega uveljavljanja interesov članstva – (ne glede v kateri od petih gorenjskih občin živijo) – je za posamezna področja ustanovila komisije, med katerimi so bile še posebno delovne: komisija za socialno problematiko, komisija za družbeni standard in komisija za šport in rekreacijo. V pripravi novih samoupravnih aktov ali pri usklajevanju obstoječih z zakonskimi spremembami je s svojimi delegati zagotavljala aktivno vključevanje in s tem zagotavljala sprotno ter popolno informiranje vseh delavcev, predvsem pa to, da se že pri pripravi odpravijo vsa nesoglasja in sporna vprašanja. S stalnim medsebojnim obveščanjem z Občinskimi sveti ZSS je bilo doseženo, da so bili ti seznanjeni s problematiko v delovnih okoljih in nasploh s položajem v Elektrogospodarstvu Slovenije, tako da so se lahko aktivno vključevali v reševanje nastalih težav. Hkrati so se vključevali v reševanje različnih problemov na področju občin, kjer so imele sedeže TOZD. Vseskozi je bila aktivno vključena v urejanje in reševanje družbeno-ekonomskega položaja elektrogospodarstva in premogovništva. Zlasti dejavna je bila na področju krepitve samoupravnega položaja delavcev, informiranja, dograjevanja sistema nagrajevanja, socialne politike ter oddiha, rekreacije in športa.

Vidmarjeva plaketa za leto 1998 elektrodistribucijskim podjetjem

Dobitniki Vidmarjeve plakete za leto 1998 so bila distribucijska podjetja slovenskega elektroenergetskega sistema: Elektro Ljubljana, Elektro Maribor, Elektro Celje, Elektro Primorska in Elektro Gorenjska. Vidmarjevo plaketo, ki jo je izdelal akademski slikar Vladimir Stovišek, je Elektroinštitut Milan Vidmar podelil kot priznanje za dolgoletne dosežke v elektrotehniški stroki prvič leta 1982. Na svečani akademiji ob 50-letnici Elektroinštituta Milan Vidmar **16. junija 1998** v Linhartovi dvorani

Cankarjevega doma v Ljubljani je bila podelitev vidnega priznanja stroke javnim podjetjem za distribucijo električne energije utemeljena z obrazložitvijo:

Oskrba z električno energijo večine porabnikov, tudi najmanjših je tehnološko in organizacijsko težka naloga. Z izjemo nekaj veleodjemalcev, ki so vključeni v elektroenergetski sistem preko prenosnega dela sistema, je ostalim omogočeno napajanje z energijo preko omrežja srednje in nizke napetosti. Slovenska distribucijska podjetja so pravočasno spoznala pomembnost te naloge in jo v danih razmerah uspešno uresničujejo. Kakovost električne energije, ki jo je prejel porabnik, je v veliki meri odvisna od njihovega dela. Skrb za posodabljanje omrežja, razdelilnih in transformatorskih postaj, za uveljavljanje novih pogledov na tehnologijo integriranih procesov meritev, zaščite, vodenja in obračunavanja z uveljavljanjem sodobnih dosežkov stroke jo vodi v zanesljiv, gospodaren in okolju prijazen proces nudenja najvitalnejšega tehnološkega gibal družbe.

Distribucijska podjetja elektroenergetskega sistema Slovenije oskrbujejo z električno energijo približno 800.000 odjemalcev in jim letno dostavijo in prodajo preko 7.000 gigavatnih ur električne energije. V ta namen in ob zahtevi zanesljivega in varnega napajanja vzdržujejo preko 50.000 kilometrov visokonapetostnih in nizkonapetostnih vodov ter okrog 12.500 transformatorskih in razdelilnih postaj.

Odgovorno in težko nalogo, tudi v najtežjih pogojih, opravljajo delavci v teh podjetjih strokovno, odgovorno ob upoštevanju zahtev sodobnih standardov. Njihova odprtost za uvajanje novih, preverjenih strokovnih rešitev in postopkov vodi do strokovni in široki javnosti vidnih in priznanih uspehov. Ni si težko predstavljati, kaj v današnjem času predstavlja izpad napajanja z električno energijo na delovnem mestu, doma in na ulici. Zanesljivo napajanje ob uporabi sodobnega strokovnega znanja so domača podjetja uspešno uresničila ne glede na dediščino tehnoloških pomanjkljivosti, slabše kakovosti vgrajene opreme in omejenih sredstev za vzdrževanje naprav. Pogoje za takšne uspehe je treba iskati v solidnem strokovnem znanju oziroma tradicionalno visokem nivoju elektrotehniške stroke, ki so jo še posebej v distribucijskih podjetjih uspeli ohraniti in bogatiti.

Po zadnji reorganizaciji elektrogospodarstva Slovenije na več samostojnih podjetij so prav distribucijska podjetja prevzela največje breme vzdrževanja in financiranja centralizirane dejavnosti elektrotehniške stroke, ki je potrebna za celovito in poenoteno načrtovanje, obratovanje ter vzdrževanje elektroenergetskega sistema.

Tudi z vlaganjem v obnovo opuščenih tehničnih objektov kažejo distribucijska podjetja svojo pozitivno usmeritev do elektrotehniške stroke, saj z muzejskim ohranjanjem tehnične dediščine izpričuje tradicionalna prisotnost visokega nivoja tehnične kulture v Sloveniji.

Distribucijska podjetja elektroenergetskega sistema Slovenije so prejela Vidmarjeve plakete za požrtvovalno in uspešno delo pri zagotavljanju kakovostnega napajanja porabnikov ter za njihovo aktivno vlogo pri vzdrževanju strokovnega znanja in tehniške kulture v Republiki Sloveniji. Iz rok direktorja Elektroinštituta Milan Vidmar prof. dr. Maksa Babudra je Vidmarjevo plaketo za leto 1998 v imenu podjetja Elektro Gorenjska prevzel mag. Drago Štefe.

40 let

Elektro Gorenjska je podelil priznanja

Podeljena priznanja delovne organizacije Elektro Gorenjska ob dnevu podjetja

20. 11. 1981, na dnevu samoupravljalcev Elektra Gorenjska 1981 v dvorani Iskre na Laborah v Kranju:

Skupščina občine Kranj, Elektroinštitut Milan Vidmar Ljubljana, Sava Kranj, Elektro Ljubljana – TOZD Elektroservisi Ljubljana, Iskra – TOZD Tovarna števcev Kranj, Železarna Jesenice – TOZD Energetika Jesenice, Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice, Lesno industrijsko podjetje Lip Bled

26. 11. 1982, na dnevu samoupravljalcev Elektra Gorenjska 1982 v Prešernovem gledališču v Kranju:

Skupščina občine Tržič, Republiški inšpektorat SR Slovenije Ljubljana, Elektrotehnično podjetje Kranj, DO Elektro Ljubljana, Inštalacije Škofja Loka, Janez Kališnik, Mirko Bajželj

16. 9. 1983, na srečanju delavcev Elektra Gorenjska 1983 na Gorenjskem sejmu v Kranju:

Skupščina občine Jesenice, Vodnogospodarsko podjetje Kranj, Rade Končar Zagreb – TOZD Generator Zagreb, Tiko Tržič, Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko – Elektroenergetska inšpekcija Kranj

17. 11. 1984, na srečanju delavcev Elektra Gorenjska 1984 v hotelu Svoboda na Bledu:

GIP Gradis Ljubljana – TOZD Gradbena enota Jesenice, Zavarovalna skupnost Triglav – Gorenjska območna skupnost Kranj in PE Jesenice, Titovi zavodi Litostroj Ljubljana, Podjetje za PTT promet Kranj, Republiški sekretariat za notranje zadeve Slovenije – Letalska enota Brnik

8. 11. 1985, na srečanju delavcev Elektra Gorenjska 1985 v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju:

Elektro Ljubljana – TOZD Elektro Kočevje, SCT Ljubljana – TOZD Elim Jesenice, Gradbeno podjetje Bohinj, Marija Volčjak

40 let

iz Časopisnega podjetja Glas Kranj, Darij Stabej iz Energo-investa, Tovarna transformatorjev Črnuče

5. 9. 1986, na srečanju delavcev Elektra Gorenjska 1986 v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju:

Dalekovod Zagreb – OOUR Izgradnja Zagreb, Energoinvest Sarajevo – RO Rasklopna postrojenja, Servis RZ Lukavica, Ljubljanska banka Združena banka Ljubljana, Oddelek bančnega servisa za večje sisteme, SIS in sklade – Referat za energetiko, Obrtnik Škofja Loka, LIP Bled – TOZD Lesna predelava Tomaž Godec Bohinjska Bistrica, Sava Kranj – TOZD Vzdrževanje Kranj

Priznanja Elektra Gorenjska, d.d.

24. 9. 2001, ob otvoritvi obnovljene HE Savica v Ukancu v Bohinju:

Turboinštitut, d.d. Ljubljana, Energogroup, d.o.o., Ljubljana, Gradbeno podjetje Bohinj, d.o.o. Bohinjska Bistrica

Strokovna priznanja

Plaketa Nikole Tesla

Jugel je leta 1984 začel podeljevati Plakete Nikole Tesle za prispevek k razvoju elektrogospodarstva organizacijam in posameznikom.

1984: Drago Chvatal (upokojen Elektro Sava)

1985: Vinko Klemenc (Elektro Žirovnica)

1986: mag. Drago Štefe (ISEP), **Ivan Jošt** (Delovna skupnost skupnih služb)

1987: Milan Verbič (Elektro Kranj)

1988: Zdenko Rogelj (Republiški elektroenergetski inšpektorat)

1990: Miroslav Škantar (Elektro Sava)

1991: Ivo Rakovec (Elektro Kranj)

Zlate značke Nikole Tesle

1985: Ivan Sitar (Elektro Kranj), **Franc Jauh** (Elektro Žirovnica)

1986: Anton Šubic (Elektro Kranj), **Anton Čop** (Elektro Sava)

1987: Franc Toprš (Elektro Sava)

1989: mag. Matija Nadižar
(Delovna skupnost skupnih služb)

1990: Anton Vidic (Elektro Žirovnica)

1991: Stane Dobravec (Elektro Žirovnica)

Vinko Klemenc, dobitnik Plakete Nikole Tesle za leto 1985 – Foto: Drago Papler

Vidmarjeva plaketa

Elektroinštitut Milan Vidmar je **leta 1982** začel podeljevati Vidmarjevo plaketo kot priznanje za dolgoletne dosežke v elektrotehniški stroki podjetjem in posameznikom v domovini in tujini.

9. 10. 2001: mag. Matija Nadižar (za življenjsko delo na področju tehnologije in distribucije električne energije)

Državna odlikovanja

16. 9. 1983, na srečanju delavcev Elektra Gorenjska 1983 na Gorenjskem sejmu v Kranju:

Benigar Srečko (red zaslug za narod s srebrno zvezdo), **Gašpersič Janez** (red zaslug za narod s srebrno zvezdo), **Štefe Drago** (red zaslug za narod s srebrno zvezdo), **Artač Ivan** (red dela s srebrnim vencem), **Dobravec Stane** (red dela s srebrnim vencem), **Gaber Oto** (red dela s srebrnim vencem), **Jošt Alojz** (red dela s srebrnim vencem), **Koželj Jože** (red dela s srebrnim vencem), **Podjed Franc** (red dela s srebrnim vencem), **Premru Franc** (red dela s srebrnim vencem), **Stroj Franc** (red dela s srebrnim vencem), **Svetina Eva** (red dela s srebrnim vencem), **Tehovnik Franc** (red dela s srebrnim vencem), **Turk Jože** (red dela s srebrnim vencem), **Košan Mirko** (medalja dela), **Mohorič Adolf** (medalja dela), **Višnar Marija** (medalja dela)

Priznanja podjetja Elektro Gorenjska

Spominska priznanja TOZD Elektro Sava DO Elektro Gorenjska

ob 60-letnici HE Sava Kranj

12. 10. 1984, na slavnosti ob 60-letnici HE Sava Kranj zaslužnim delavcem TOZD Elektro Sava Kranj:

zaslužni delavci TOZD Elektro Sava Kranj: Ivan Basej, Ivan Košnjek, Alojz Rebolj, Alojz Štempihar, Franc Toporš; **upokojenci TOZD Elektro Sava Kranj:** Drago Chvatal, Ana Hiter, Franc Markun, Franc Tavčar, Alojz Vidic; **posebna priznanja kot zunanji sodelavci:** Ivo Brumat, Vekoslav Korošec st., Bogdan Remše, Joško Rosina, Drago Štefe in Mile Vozel.

Priznanja Elektra Gorenjska

30. 6. 2000, ob odprtju nove Upravne stavbe Elektra Gorenjska v Kranju:

Andrej Bergant (prvo priznanje za izjemne dosežke Elektra Gorenjska)

8. 9. 2000, ob odprtju RTP 110/20 kV Zlato polje v Kranju:

Tomaž Jamnik, Alojz Bobnar, Miha Žumer, Nace Ahačič in Gregor Štern (posebna priznanja za uspešno delo in sodelovanje pri projektu RTP 110/20 kV Zlato polje)

Andrej Bergant, prvi dobitnik priznanja za izjemne dosežke Elektra Gorenjska leta 2000 – Foto: Drago Papler

40 let

Janko Pšenica, graditelj prve povojne HE Savica, je prejel priznanje Elektra Gorenjska ob odprtju obnovljene HE Savica leta 2001 – Foto: Drago Papler

8. 9. 2000, ob slavnostnem odprtju nove Upravne stavbe Elektra Gorenjska:

mag. Drago Štefe (posebno priznanje za izjemne dosežke Elektra Gorenjska)

24. 9. 2001, ob odprtju obnovljene HE Savica v Ukancu v Bohinju:

Janko Pšenica (priznanje graditelju prve povojne HE Savica zgrajene z domačo opremo), **Mirko Košnik** (dolgoletni obratovodja HE Savica), **Franc Sodja** (vodja HE Savica od leta 1982 dalje)

3. 3. 2003, ob slavnostni podelitvi certifikata ISO 9001 v hotelu Kokra na Brdu pri Kranju:

Marjan Porenta (posebno priznanje za uspešno delo in sodelovanje pri projektu pridobitve certifikata kakovosti ISO 9001/2000)

Jubilejna priznanja Elektra Gorenjska

za 40-letno uspešno delo

25. 9. 2003 na slavnostni prireditvi ob 40-letnici Elektra Gorenjska v hotelu Toplice na Bledu:

Berguš Silvester iz Krajevnega nadzorništva Cerklje, **Dolinar Ciril** iz Poslovne enote za dobavo električne energije, **Novak Jože** iz Službe za razvoj in projektiranje, **Potočnik Janez** iz Službe za investicije, **Pšenica Janez** iz PE za distribucijo električne energije, **Ravnik Franc** iz Krajevnega nadzorništva Kranjska gora, **Štefe Drago**, direktor Elektra Gorenjska, d.d.

Zaposleni, upokojeni in nekdanji delavci Elektra Gorenjska v jubilejnem letu 2003

ZAPOSLENI DELAVCI ELEKTRA GORENJSKA, d.d.

(podatki na dan 1. 7. 2003)

PRIIMEK IN IME – DELOVNA SREDINA

AHAČIČ BRANKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
AHAČIČ IGNAC – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
ALJANČIČ ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ANDOLŠEK ALENKA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
ANDOLŠEK BLAŽ – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
ANDOLŠEK ROK – TEHNIČNI SEKTOR
ANŽEJ MITJA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
ARZENŠEK ALBIN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
AŽMAN ALEŠ – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
AŽMAN SLAVKA – POSLOVODSTVO D.D.
AŽMAN TOMAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BEC ALJOŠA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BENEDIK JOŽE – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BENIGAR ŽARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BENKO TATJANA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
BERGANT ALBIN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BERGUŠ SILVESTER – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BERTONCELJ PETER – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BISTAN ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BLAZNIK ALEŠ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
BOBNAR ALOJZIJ – TEHNIČNI SEKTOR
BOBNAR MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BOGATAJ AMBROŽ – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
BOGATAJ MARIJA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
BOKAL MOJCA – TEHNIČNI SEKTOR

BOLTEŽAR MONIKA –
FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
BONCELJ JERNEJ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
BONČA VILJEM – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BOŽIČ ERIK - MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BOŽNAR ROMANA –
FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
BRATUN ROMAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BREGANT TOMAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BREGAR JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BREZNIČAR BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BRTONCELJ JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
BUNDERLA SONJA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
CAPUDER MIRAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
CERKOVNIK FLORIJAN – TEHNIČNI SEKTOR
CUZNAR SIMON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
CVETEK MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ČARMAN MARIJA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
ČASAR HERMAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
ČEBAŠEK LUDVIK – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ČEBAŠEK MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ČEBULJ FRANC – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
ČEBULJ FRANC – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
ČERIN DUŠAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ČESEN SILVA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
ČOP BLAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
ČRV KLEMEN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE

40 let

DEBELAK CIRIL – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DEBELJAK MARIJA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DIJAK BOGDAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DIJAK NEJKA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DOLAR IRENA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DOLINAR ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 DOLINAR CIRIL – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 DOVŽAN MOJCA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 EGART BARBARA – TEHNIČNI SEKTOR
 EMERŠIČ FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ERZIN BERNARDA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 ERZNOŽNIK PAVLE – TEHNIČNI SEKTOR
 ERŽEN VILJEM – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 FAJON ROBERT – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 FAJON STANE – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 FILIPIČ TOMAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 FINŽGAR EMILIJAN – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 FINŽGAR FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 FLEIŠER PETER – TEHNIČNI SEKTOR
 FLORJANČIČ JANEZ – TEHNIČNI SEKTOR
 FOJKAR MARINKA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 FONDA BOJAN – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 GANTAR ZDENKA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 GARTNAR LIČAR URŠKA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 GOGALA DAVID – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 GOGALA JOŽEF – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 GOLMAJER MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 GOLOB ANDRIJANA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 GOLOB LOJZE – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 GOLOB MATEJA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 GORENC JOŽE – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 GRČAR JANEZ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 GREGORIČ ZDENKA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 HAFNAR BLAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HAFNAR FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HAFNER ANDREJ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HLEBČAR ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HLEBIČ SLAVKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HORVAT BRANKO – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 HOSTNIK BORIS – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HRAST BOŠTJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 HRIBAR MOJCA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 HUODOBIVNIK JANEZ – TEHNIČNI SEKTOR
 HUODOBIVNIK MILENA – PE ZA UPRAVLJANJE
 DIS. OMREŽJA
 HUMAR PETER – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 JAMNIK MAŠA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 JAVORNIK ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 JAVORNIK MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 JAZBEC MIRA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 JEKOVEC IRENA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 JELENC IVANKA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 JELOVČAN MOJCA – SPLOŠNO-KADROVSKI
 SEKTOR
 JENKO IZTOK – TEHNIČNI SEKTOR
 JEREB BORUT – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 JEREB STANKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 JERELE MARJAN – TEHNIČNI SEKTOR
 JERŠE DANICA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 JOŠT FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 JOŠT ROBERT – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KALAN BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KASTELIC BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KAVČIČ ANDREJ – SPLOŠNO-KADROVSKI
 SEKTOR
 KAVČIČ MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KEMPERLE MATEVŽ – PE ZA UPRAVLJANJE
 DIS. OMREŽJA
 KERN JAKA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KERN MIHAELA – TEHNIČNI SEKTOR
 KERN STANISLAV – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KLEČ MANCA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 KLEMENČIČ VILI – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KLINAR JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KLUŽAR JANI – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KNIFIC TANJA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 KOBLAR MARKO – TEHNIČNI SEKTOR
 KOCIPER IRENA – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 KOČILA DANIJELA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 KOPAČ TIŠLER BRIGITA – TEHNIČNI SEKTOR
 KOPRIVNIKAR-ŠAVS JANA –
 SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 KORDEŽ VINKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KOS ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KOS MARKO – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 KOŠNJEK EDVARD – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA

KOŠUTA MILEVA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 KOTNIK MATJAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KOTNIK NATAŠA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 KOVAČIČ MAGDALENA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 KOZINA ANDREJ – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 KRAGL ANDREJA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KRANJC VESNA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 KREMSAR MOJCA – TEHNIČNI SEKTOR
 KRŽIŠNIK SAŠA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 KUMP DRAGO – TEHNIČNI SEKTOR
 LAVTAR PETER – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 LEBAN HELENA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 LEGAT BOGOSLAV – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 LEGAT TANJA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 LEVC URŠIČ JASNA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 LINDEMAN MOJCA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 LIPOVŠEK MARIJETA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 LUSKOVEC BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MAČEK BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MALEJ BOŠTJAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 MALI MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MALOVRH MARIJA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 MALOVRH MATJAŽ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 MARKIČ JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MARKOVIČ BOŠTJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MARKUN METOD – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 MEGLIČ DRAGO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MEKIŠ JOŽEF – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MERMOLJA MOJCA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MERVIČ BRANKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MIKLAVČIČ MAJDA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 MOČNIK HELENA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 MOČNIK JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 MOČNIK SABINA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 MUŠIČ BORIS – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 NADIŽAR MATEJA – TEHNIČNI SEKTOR
 NAGLIČ MARIJA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 NAGODE ALEŠ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 NOČ ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE

NOČ DAVORIN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 NOČ VENČESLAV – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 NOVAK DRAGO – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 NOVAK JOŽEF – TEHNIČNI SEKTOR
 NOVŠAK KLEMEN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 OGRIN MARIJA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 OGRINC RUDOLF – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 OMAN VOJKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 OSREDKAR IRENA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 OVNIČEK DOMINIK – TEHNIČNI SEKTOR
 OVSENIK BRANKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PAJER FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PAPLER BRANKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PAPLER DRAGO – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PAVLIČ JANEZ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 PERČIČ IRENA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PERIC DAMJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PERKIČ MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PERNUŠ DAMIJANA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PETERNELJ PRIMOŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PETRIC MARJAN – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 PETRIC NINA – SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR
 PETRIČ GLOBOČNIK DRAGICA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 PFAJFAR JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PFAJFAR LEOPOLD – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PFAJFAR ROBERT – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PIBERNIK MIRA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PILAR SILVO – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PIPP MILAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PIRŠ TOMAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PLEVANČ SIMON – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PODPEČAN JURIJ – TEHNIČNI SEKTOR
 POGAČNIK ANDREJ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 POGAČNIK JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 POGAČNIK ŠPELA – FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 POGAČNIK TOMAŽ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS. OMREŽJA
 POLAJNAR MARJAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE
 POLIČAR ANA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE ENERGIJE

40 let

PORENTA MARJAN – POSLOVODSTVO D.D.
 POSUŠEN BLAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 POTOČNIK JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PRAPROTNIK JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PRAŠNIKAR DAMJAN – PE ZA UPRAVLJANJE
 DIS. OMREŽJA
 PREŠEREN OTO – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 PREŠIREN PETER – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PRETNAR ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PRETNAR STANISLAVA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 PREVODNIK MARJAN – PE ZA UPRAVLJANJE
 DIS. OMREŽJA
 PRISTAVNIK MILAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PŠENICA JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 PŠENICA OLGA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 PUŠAR JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 RAHNE OTMAR – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 RAKOVEC JASNA – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 RAUCH CIRIL – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 RAVNIK FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 REJC MARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 REMIC GABRIJELA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 RENKO SLAVKO – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 REPNIK MAJDA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 RESMAN FILIP – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 RESMAN IGOR – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 ROBLEK TOMAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ROKSANDIČ MAJDA –
 FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 ROMIH DARJA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 ROPRET DARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ROPRET JELKA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 ROPRET MATIJA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ROZMAN ALEŠ – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 ROZMAN JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ROZMAN SREČKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 SABO ROZALIJA – SPLOŠNO-KADROVSKI
 SEKTOR
 SEMIČ STANISLAVA – PE ZA UPRAVLJANJE
 DIS. OMREŽJA
 SIRC FRANC – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 SITAR IVAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 SKUMAVC BORIS – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 SKUMAVC FRANC – PE ZA DISTRIBUCIJO EE

SMUKAVEC JANEZ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 SMUKAVEC JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 SODJA MATJAŽ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 SOKLIČ PRIMOŽ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 STARE ANTON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 STEVANOVIČ NIKOLAJ – PE ZA DISTRIBUCIJO
 EE
 SUŠNIK EMIL – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 SUŠNIK IDA – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 ŠEHOVIČ EMINA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 ŠIJANEC VINKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠILAR EDVARD – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 ŠKODA DRAGO – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŠKRABAR RADO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠKULJ ZVONKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠMON IVAN – PE ZA DOBAVO ELEKTRIČNE
 ENERGIJE
 ŠORO VIDA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 ŠTEFANČIČ JOŽICA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠTEFE DRAGO – POSLOVODSTVO D.D.
 ŠTERN GREGOR – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠTERN IZTOK – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠTIRN LESJAK MIRJANA –
 FINANČNO-EKONOMSKI SEKTOR
 ŠTRUKELJ ŽARKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠTULAR AGATA – FINANČNO-EKONOMSKI
 SEKTOR
 ŠTULAR IZTOK – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠTULAR MIRAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠUMIČ SLAVKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŠUNKAR ALOJZ – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŠUŠTAR MOJCA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŠVAB MATJAŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TAVČAR PRIMOŽ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TAVČAR ZVONKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TEPINA MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TIŠLER BOŠTJAN – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
 OMREŽJA
 TOLAR SIMON – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TOMAŽIN PETER – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TRAMPUŠ BOŠTJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 TRATNIK BOŠTJAN – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE
 TUMPIČ ROBERT – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 UDIR ZDRAVKO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 VERBIČ HELENA – PE ZA DOBAVO
 ELEKTRIČNE ENERGIJE

VEVAR KARMEN – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 VIDIC JANEZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 VIDIC MARJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 VIDIC MATEJ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
OMREŽJA
 VIDIC VANJA – SPLOŠNO-KADROVSKI
SEKTOR
 VOGELNIK BOŠTJAN – PE ZA UPRAVLJANJE
DIS. OMREŽJA
 VOJSKA BOGOMIL – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 VOLČIČ MIRO – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 VRHUNC TOMAŽ – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 WEISSEISEN ALEŠ – SPLOŠNO-KADROVSKI
SEKTOR
 ZAGOŽEN PETER – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
OMREŽJA
 ZAJEC MIHA – TEHNIČNI SEKTOR
 ZUPAN BOJAN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ZUPAN IDA – FINANČNO-EKONOMSKI
SEKTOR
 ZUPAN KSENIJA – FINANČNO-EKONOMSKI
SEKTOR

ZUPAN LEOPOLD – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ZUPAN MARIJA – FINANČNO-EKONOMSKI
SEKTOR
 ZUPAN MILENA – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ZUPANC ALOJZIJ – PE ZA UPRAVLJANJE DIS.
OMREŽJA
 ZUPANC BENJAMIN – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ZUPANC KAREL – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ZUPANC SIMONA – FINANČNO-EKONOMSKI
SEKTOR
 ZUPANČIČ RUDI – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ZUPANEC KARMEN – SPLOŠNO-KADROVSKI
SEKTOR
 ŽEROVEC BOŽIDAR – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŽMITEK JOŽE – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŽNIDAR FRANČ – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŽONTAR GREGORIJ – PE ZA DOBAVO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
 ŽUMER ALOJZ – PE ZA DISTRIBUCIJO EE
 ŽUMER MIHA – PE ZA DISTRIBUCIJO EE

ZAPOSLENI DELAVCI GORENJSKIH ELEKTRARN, d.o.o.

(podatki na dan 1. 7. 2003)

PRIIMEK IN IME – DELOVNA SREDINA

KOŽELJ DARKO – UPRAVA
 BODLAJ HILDA – UPRAVA
 ČARMAN MARKO – VZDRŽEVANJE
 ČMIGO ROMAN – OBRATOVANJE
 FLEGAR MARJAN – VZDRŽEVANJE
 GOLOB AVGUST – OBRATOVANJE
 GORENC DUŠAN – OBRATOVANJE
 GRADIŠAR JOŽE – VZDRŽEVANJE
 JANŽEKovič SLAVKO – VZDRŽEVANJE
 JANŽEKovič VOJKO – VZDRŽEVANJE
 JEHART TOMAŽ – VZDRŽEVANJE
 JEZERŠEK MILAN – VZDRŽEVANJE
 KAVČIČ JURIJ – OBRATOVANJE
 KOROŠEC MARTIN – VZDRŽEVANJE
 KRALJ LUDVIK – VZDRŽEVANJE
 KRAMAR MATIJA – OBRATOVANJE

MANDELJC ANDREJ – OBRATOVANJE
 MARKELJ ALOJZ – OBRATOVANJE
 OMERBAŠIČ SANADIN – OBRATOVANJE
 PETERNEL SIMON – OBRATOVANJE
 PINTAR IVAN – OBRATOVANJE
 RAKOVEC JANEZ – OBRATOVANJE
 RUPAR NIKOLAJ – VZDRŽEVANJE
 SAVINŠEK VLADIMIR – OBRATOVANJE
 SODJA FRANC – OBRATOVANJE
 ŠVAB VINCENC – OBRATOVANJE
 TIČAR FRANC – OBRATOVANJE
 TREVEN ANTON – VZDRŽEVANJE
 ZUPAN BOJAN – OBRATOVANJE
 ŽILAVEC ANTON ml. – VZDRŽEVANJE
 FLEGAR MIHA – VZDRŽEVANJE
 BASEJ JANEZ – VZDRŽEVANJE
 GRAŠIČ ROBERT – VZDRŽEVANJE

40 let

UPOKOJENCI ELEKTRA GORENJSKA

(podatki na dan 1. 7. 2003)

AHAČIČ JOŽE
AJDOVEC FRANC
ALJANČIČ ANTON st.
ANKELE ALOJZ
ARTAČ IVAN
AVSENIK MAGDALENA
AVSENIK VIKTORIJA
BABIČ MARIJA
BAJŽELJ MILENA
BALANTIČ BERNARD
BASEJ IVAN
BENEDIK ALOJZ
BENEDIK LJUBICA
BENIGAR SREČKO
BERCE FRANC
BERGANT ANDREJ
BERGANT FRANCKA
BERNIK VALENTIN
BEŠTER FRANCKA
BEŽAN MARJANA
BIRK JUSTA
BLENKUŠ IVKO
BOLKA ANTON
BONCELJ IVAN
BRIŠNIK ANA
CERAR DANICA
CERKOVNIK MARIJA
CVEK FRANC
ČEBAŠEK LJUDMILA
ČERNIGOJ IVA
ČESEN LUDVIK
DEŽELAK ANA
DOBLŠEK HEDVIKA
DOBRAVEC STANE
DOLINAR FRANC
DOLINAR MARTIN
DOLŽAN PAVLA
EGART PAVLA
ERZIN GABRIJELA
ERŽEN ANDREJ
FAJFAR ANGELCA
FINŽGAR FRANA
FRANKO MARIJA
FRANKO ŠTEFAN
GABER OTO
GANTAR JANEZ
GAŠPERIČ ALBIN
GAŠPERIČ LUDVIKA
GAŠPERLIN FRANC
GAŠPERŠIČ JANEZ

GAZVODA MATEVŽ
GRANDOVEC FRANC
GRAŠIČ MARIJA
GRILC RADIGUNDA
HANŽIČ MARIJA
HITER ANA
HLADNIK JOŽE
HLEBANJA JOŽE
HLEBČAR MARIJA
HODNIK ANDREJ
ISTENIČ BRANKO
ISTENIČ DRAGO
JAMNIK TOMAŽ
JANČAR IRENA
JAUH FRANC
JELENC PETER
JENKO MARJAN
JENKO ZOFIJA
JERALA KAREL
JERALA MARTA
JOŠT ALOJZ
JOŠT IVAN
KANKELJ JOŽE
KATRAŠNIK JANKO
KENDA MATIJA
KLEMENC VINKO
KLEMENČIČ FRANC
KLINAR MAKŠ
KODER ANA
KOKALJ JURIJ
KONC JOŽE
KORBAR STANISLAV
KOROŠEC FRANC
KOŠAN MIRKO
KOŠIR PETER
KOŠNIK MIRKO
KOŠNJEK IVAN
KOVAČ CECILIJA
KOVAČ FRANC
KOZELJ ANTON
KOZELJ FRANC
KOZJEK MARIJA
KOŽELJ JOŽE
KREVEL ERIKA
KRIŠELJ MIHA
KRŽIŠNIK FRANC
KRŽIŠNIK FRANCKA
LEBEN JANEZ
LENART JOŽE
LOGAR EMA

LOTRIČ TEREZIJA
LUŽNIK BOGDAN
LUŽNIK JOŽEF
MARINIČ JAKOB
MARN TEREZIJA
MARTINČIČ JOŽE
MATIČ EGIDIJ
MERLAK MARIJA
MERVIČ IGOR
MERVIČ JOŽICA
MEŽEK VINKO
MIKLAVČIČ ANA
MIKLAVČIČ FRANC
MIKLAVČIČ JOŽE
MOHORIČ FRANCKA
MOHORIČ RAFAEL
NADIŽAR MARIJA
NADIŽAR MATIJA
NAGODE ALEŠ st.
NOČ SLAVKO
NOČ STANISLAV
NOVAK ALBIN
NOVAK FRANČIŠKA
NOVAK MILAN
NOVAK VINKO
NOVŠAK MARIJA
OBLAK JOŽE
OLETIČ FRANJO
OMAN BOŽIDAR
PAPLER MARIJAN
PAPLER MIRKO
PAVLIN MILAN
PEKOLJ JANEZ
PERKIČ FRANC
PERNUŠ JANEZ
PERNUŠ JANEZ
PEZDIRC MARIJA
PFAJFAR JANEZ st.
PILAR ANGELCA
PINTAR ANKA
PIRC ANTON
PODJED FRANC
PODJED LUDVIK
POLAJNAR ANA
POSPEH ANA MARIJA
POSPEH VINCENC
POTOČNIK PAVEL
POZNIČ AVGUST
PRAVST SLAVKO
PREVC JANKO

PREŽELJ DARINKA
PRIMOŽIČ MAJDA
PRISTAVEC JANKO
PŠENICA FRANC
RAKOVEC IVO
RAMUŠ BRANKO
RANT FRANC
RAZINGER SIMON
RAZPET ANA
RESMAN FILIP st.
RIBNIKAR ANTON
ROBLEK JAKOB
ROGELJ JANEZ
ROMŠEK ANTON
ROPRET ANDREJ
ROZMAN ANA
ROZMAN JOŽE
RUDEŽ DRAGO
RUPNIK SABINA
RUS MARIJA
SAJOVIC ANA
SEKNE MARIJA
SKUBER MIHAEL
SLAMNIK MARICA
SMREKAR JOŽE
SODJA JOŽE

SORČAN STANISLAV
SORŠEK FRANC
STANONIK ZDENKA
STARMAN MILAN
STRANJANČEVIČ MILOSAV
STRGAR JANEZ
STRGAR VALENTIN
STROJ FRANC
SVETINA EVA
SVETINA MATEVŽ
ŠETINA JANEZ
ŠILER MARIJA
ŠIMNIC FRANC
ŠKOFIC OLGA
ŠMAJDEK ALBERT
ŠMID ANTON
ŠTEBE MARKO
ŠTEMPIHAR ALOJZ
ŠUBIC ANTON
ŠUNKAR FRANC
TEHOVNIK FRANC
TEPINA DANICA
TOMAŽIČ ANICA
TOMAŽIN JANEZ
TOPORŠ FRANC
TRPČEVA MARIJA

TRPLAN JOŽE
TURK JOŽE
URBIHA IGNAC
URH JERNEJ
VALANT JOŽE
VERBIČ MILAN
VERBIČ OLGA
VIDIC ALOJZ
VIDIC ANDREJ
VIDIC ANTON
VIDIC ANTONIJA
VIŠNAR MARIJA
VOGELNIK JANEZ
VOZEL IGOR
VRHOVNIK ANTON
ZALOŽNIK ALOJZ
ZEBEC ŠTEFAN
ZUPAN ANGELA
ZUPAN DARKO
ZUPAN ZOFIJA
ZUPANC FRANC
ZUPIN PETER II. –KRANJ
ŽAGAR JOŽE
ŽAVBI EDVARD
ŽILAVEC ANTON st.
ŽITNIK ŠTEFKA

1984 Srečanje s spomini: upokojenci Elektra Gorenjska na izletu v neznano – v Idrijo in Cerkno, **25. avgusta 1984** – Foto: Drago Papler

NEKDANJI ZAPOSLENI ELEKTRA GORENJSKA

(podatki po evidenci od leta 1980 dalje, na dan 1. 7. 2003)

AHAČIČ ANDREJ
ANTOLIČ BOJANA
ARH IGOR
ARH JOŽE
ARH MARIJA
AVBELJ IZTOK
AVSENEK POLONA
AŽBE JANEZ
BARIČ BRANKO
BAŠ MAJA
BENEDIK ALOJZ st.
BERGANT TOMAŽ
BERNIK IVAN
BERTONCELJ ANITA
BERTONCELJ IVAN
BERTONCELJ JANEZ
BIZJAK IGOR
BLAŽIČ JANEZ
BLAŽIČ JOŽEF
BRATINA BOGDAN
BREZAR BARBARA
BREZNIČAR MARIJO
BREZOVNIK STANISLAV
BURGER MATJAŽ
CERKOVNIK DRAGO
CHVATAL DRAGO
CUZNAR VILI
CVETEK JANEZ
ČADEŽ JOŽE
ČAHUK ZOLTAN
ČEBAŠEK JANEZ
ČEBULJ PAVEL
ČEMAŽAR MILAN
ČESEN ANTON
ČOP ALOJZIJ
ČOP ANTON
ČRNILEC JASNA
ČULUM IGOR
DERLINK MIROSLAV
DOBRAVEC ZDRAVKO
DOLENC JANEZ
DOLENC KAZIMIR
DOLINAR ANTON st.
DOLINAR DUŠAN
DOLINAR MARIJA
DOLŽAN ANTON
DRAKSLER JANEZ
DRAKSLER MITJA
DUHANIČ MILAN
FAJFAR FERDINAND
FLEISCHMAN ANTON
GANTAR BRANKO
GAŠPERIN JOŽE
GAŠPERLIN FRANCI
GERKMAN ANTON

GERKMAN PRIMOŽ
GLOBOČNIK JELKA
GOGALA BOJAN
GOLOB ALOJZ
GORJANC VESNA
GRAŠIČ IVAN
GRČAR BOGOMIR
GRIMŠIČAR SAŠO
GROS MARTA-MAKSA
HAFNAR ZDENKO
HODNIK ANTON
HOSTAR ANTON
ISKRA VIDA
JAGODIČ FRANC
JAGODIČ MILAN
JALEN DAMJAN
JAMNIK FRANC
JELAR JOŽE
JELER BERNARDA
JENKO JANEZ
JENKO JOŽE
JERMAN EDVARD
JERNEJČIČ IRENA
JESENOVEC LJUDMILA
JORDAN JANEZ
KAVAR TONČEK
KAVČIČ BARBARA
KELER TANJA
KOCIJANČIČ DUŠAN
KOCIJANČIČ ZDRAVKO
KOKELJ VINKO
KOLIČ BRANKO
KOLMAN STOJANKA
KONKOLIČ IGOR
KONKOLIČ JANEZ
KOPAČ ROBERT
KOPJAR PAVLA
KORBAR STANISLAVA
KOROŠEC ALOJZ
KOS BARBARA
KOSELJ ZVONKO
KOSMAČ VLADIMIR
KOSOVIC MIRA
KOŠIR BORIS
KOŠIR MILOŠ
KOZELJ SIMON
KRAMAR MATIJA ml.
KRAŠEVEC IGOR
KREMŽAR TOMO
KRENNER MARKO
KRISTAN SAŠA
KRIŽAJ JUSTINA
KRMELJ ANA
KRMELJ JOŽE
KRŽIŠNIK SEBASTIJAN

KUCLER FRANC
KUNČIČ JOŽEF
LAKOTA MILOŠ
LAKOTA MIROSLAV
LAVTAR TOMAŽ
LAZAR LEON
LEBEN NIKOLAJ
LENARDIČ URBAN
LESIČNIK FRANC
LIKAR MAJA
LOČNIŠKAR VLADIMIR
LONCENAR JOŽE
LOTRIČ FRANC
LUŽNIK BRANKO
MARKOVIČ TOMAŽ
MEGLIČ STANISLAV
MEKIŠ JOŽE st.
MEŽEK SLAVKO
MIHELČIČ ANDREJ
MIKAC IVAN
MIKEK JOŽE
MIKELJ JOŽE
MIKLAVČIČ FRANCI
MIKLAVČIČ JANEZ
MIKLAVČIČ VITO
MOČNIK IVAN
MODIC GREGOR
MOHORIČ ADOLF
MRAC EDVARD
MURIČ SLAVKO
NAGLIČ IGNAC
NOVŠAK ZMAGO
OGRIN ALEŠ
OMAN RUDOLF
OSREDKAR PETER
OVEN MILENA
PAGON JANKO
PAGON JOŽE
PANDOL JURE
PAPLER JOŽE
PAPLER LEON
PAULIČ MARTIN
PAVLOVČIČ BLANKA
PAVŠEK ANDREJ
PERČIČ ANDREJ
PERHAVEC STANISLAV
PERHAVEC TOMISLAV
PERIČ IGOR
PERKIČ ANDREJ
PESJAK MARIJA
PETEK JOŽE
PETERLIN HELENA
PEVC GORAZD
PINTAR JANEZ
PINTAR MARJETA

PIPAN JERNEJ
 PIRŠ FRANC
 PIŽORN KONRAD
 PIŽORN KONRAD st.
 PLESNIČAR IRENA
 PODBORŠEK JANKO
 POGAČNIK ANTON
 POGAČNIK JOŽE
 POTOČNIK ANA
 POTOČNIK ANTON
 POTOČNIK ANTON
 POTOČNIK IGOR
 POTOČNIK MARJAN
 POTOČNIK RUDOLF
 PRAPROTNİK MARIJA
 PRAPROTNİK MARIO
 PRAVST ŠPELA
 PREMROU VLADIMIR
 PREMRO FRANC
 PREŠERN MAJDA
 PRIMC TOMAŽ
 PRIMEC VLADIMIR
 PRISTAVEC DARINKA
 PROHART DUŠAN
 PROSEN FRANC
 PUSTOVRH FRANC
 RANT JANEZ
 REBOLJ ALOJZ
 REMIC MARKO
 REPOVŽ ŠPELA
 RESNIK VERONIKA
 RIHTARŠIČ JANEZ
 ROBAS MARIJA

ROZMAN IVANA
 ROŽIČ JANA
 SADAR VESNA
 SAJEVIC BORUT
 SAJOVIC SLAVICA
 SITAR SANDI
 SKVARČA IGOR
 SMOLEJ DRAGO
 SMUKAVEC ANDREJ
 SMUKAVEC JOŽE
 SODJA LJUDMILA
 SOKLIČ KARINKA
 STANEK DAMJAN
 STANONIK ALBIN
 STRES ANA
 SURJAN BLAŽENKA
 ŠANCA JURIJ
 ŠAVS VIKTOR
 ŠEMROV VLADIMIR
 ŠENK RAJKO
 ŠINK JAKOB
 ŠKANTAR MILAN
 ŠKANTAR MIROSLAV
 ŠKODA DARKO
 ŠKODA ZDENKA
 ŠKUFCIA TOMAŽ
 ŠLIBAR DRAGO
 ŠLIBAR DRAGO ml.
 ŠMON IVO
 ŠOLAR JANEZ
 ŠTANCER MARIJA
 ŠTEFELIN TILEN
 ŠTER ALBIN

ŠTROS JANEZ
 ŠUBELJ BOGOMIR st.
 ŠVEGELJ JANEZ
 TAVČAR FRANC
 TEPINA ELIZABETA
 TEPINA JANEZ
 THALER ALEŠ
 UDIR HELENA
 VALJAVEC ZDENKA
 VAVPIČ IVANA
 VERNER ANTON
 VIDIC ALOJZ
 VIDIC JANEZ
 VIDMAR IGNAC
 VIDMAR STANISLAVA
 VIDUČ LUCIJAN
 VIŠNAR MARJAN
 VOVK MARJAN
 VOZEL MILE
 VRBEK STANISLAV
 VREČEK CECILIJA
 VREČEK URŠKA
 VRHOVNIK BRANKO
 VRHUNC ANTON
 ZALOKAR VINKO
 ZAPLOTNIK ANTON
 ZAPLOTNIK STANKO
 ZEMLJIČ ZDRAVKO
 ZEVNIK IVAN
 ZGAGA JANEZ
 ZUPANČIČ BRANISLAVA
 ZUPIN PETER I.
 ŽUN ALOJZ

40 let

Zahvala

Štirideset let

Štirideset let v večnosti narave je kratka doba.
Štirideset let v življenju človeka je srednja, zrela doba.
Štirideset let v razvoju družbe je dolga doba.
Štirideset let delovne dobe je polna doba.

Štirideset let elektroenergetskega napredka v stoletnem obdobju je pomemben čas.
Štirideset let tehnološkega razvoja je čas sprememb in prilagajanj.
Štirideset let rasti podjetja je raznolik, bogat in ustvarjalen čas.
Štirideset let dela generacije je aktivni delovni čas.

Hvala podjetju, ki je zagotavljalo delo in kruh generacijam od prednikov do sodobnikov.
Hvala sodelavcem, ki ste vztrajali na štiridesetletni delovni poti z zanosom, trdom in zgledom.
Hvala soustvarjalcem, ki so mi omogočili, mi pomagali in me spodbujali pri nastajanju knjige.
Hvala vam sopotniki za zaupanje na nadaljnji poti novih idej in izzivov.

Drago Papler

40 let

Drago Papler

Drago Papler, rojen 3. julija 1960 v Kranju, je inženir elektroenergetike, absolvent Visoke poslovno tehniške šole Politehnika, publicist, avtor tisočih člankov, avtor fotografskih razstav, kronist in urednik.

Po poklicu inženir elektroenergetike, zaposlen v Elektru Gorenjska d.d., Kranj, se je 20 let ukvarjal s pripravo dela in tehnično komercialo v oddelku za investicije Poslovne enote Kranj; z novo reorganizacijo in odpiranjem trga z električno energijo pa je prešel v Poslovno enoto za dobavo električne energije, kjer mu je marketing in prodaja električne energije upravičenim odjemalcem nov izziv.

Drago Papler je medijski človek, sopotnik dogodkov. Objavil je vrsto časopisnih člankov, fotoreportaž, radijskih intervjujev in televizijskih oddaj, v katerih so izraženi utrinki časa in razmišljanj. So nepozabna četrstoletna srečanja z zanimivimi znanimi in neznanimi obrazi, tudi tistimi, ki jih ni več med nami.

Dokumentarna reporterska fotografija mu je bila dopolnitev informacije ter obvezna spremljevalka aktualnih in zanimivih dogodkov. Ob tem pa je v objektiv ujel tudi izpovedne motive življenjskih sopotij, ki so ga privlačila kot magnet. Cikluse fotografij Impresije sopotij, Smaragdi sopotij, Soseske sopotij, Svetloba sopotij, Papresije sopotij in Elpresije sopotij je obogatil še s kolekcijo stvaritev in jih povezal v razstavo Luč – svetloba – energija. Fotografije odsevajo 25-letno avtorjevo ustvarjalnost, ki se sprva zrcali skozi realistične črno-bele motive osemdesetih let do barvnih devetdesetih let, kjer se prepletajo naravne lepote in energetika. V sebi prepleta notranje nevidne elementarne sile – »elektrončke«, ki mu dajejo nenehen izziv in polet med energetiko in publicistiko, med stroko in umetnostjo, med poklicem in ljubeznijo.

Njegova ljubezen do vsega lepega se prepleta v fotografijah, video-projektih, člankih, daljših feljtonskih zapisih, publikacijah in knjigah. Ob turizmu, kulturi in elektroenergetiki je veliko pozornost posvečal glasbenim temam, svoje ljudske korenine pa je začutil v domači glasbi. O elektroenergetiki je napisal več tisoč člankov, reportaž, portretov, biografij. V zadnjem obdobju se posveča poglobljenemu zgodovinskemu raziskovanju elektrifikacije Slovenije.

Knjige in publikacije: Štirideset let Avsenikov – štirideset let hitov (Heli-don, 1993), Kriških 50 planinskih let (Planinsko društvo Križe, 1999), Impresije sopotij (samozaložba, 1999), Svetloba sopotij (Občina Radov-ljica, 1999), Primerjalna analiza dveh tipov nizkonapetostnih razdelilnih omrežij – elektrifikacija naselja Zbiljski gaj (diplomsko delo, 2000), Hidro-elektrarna Savica 1915–1949–2001 (Elektro Gorenjska, 2001), Kronološki almanah razvoja Elektra Gorenjska 1990–2000 (Elektro Gorenjska, 2001), Smaragdi sopotij (Občina Naklo, 2001), Luč – svetloba – energija (Občina Tržič, 2001), Svetloba (DPapler'S, 2001), elektronska knjiga: Brleča luč v somraku, monografija pesmi Franca Pavčiča Rada, ujeta v prispodobah fotografskih motivov (Občina Tržič in Zveza kulturnih organizacij Tržič, 2003), Elektroenergetika skozi čas: 40 let Elektra Gorenjska (1963–2003) na stoletnih temeljih prednikov in ustvarjalnosti sodobnikov (Elektro Gorenjska, prva izdaja: september 2003, ponatis: november 2003).

1. Arhiv Republike Slovenije, fond: Tehnični oddelek Kraljeva banska uprava Dravske banovine
2. Zgodovinski arhiv Ljubljana, enota za Gorenjsko, Kranj
3. Arhiv Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana
4. Arhiv Študijske knjižnice Kranj
5. Dokumentacija podjetja Elektro Gorenjska, d.d.
6. Spominski zbornik Slovenije ob 20-letnici Kraljevine Jugoslavije, Ljubljana, 1939
7. Razvoj elektrifikacije Slovenije do leta 1945, izdalo Elektrogospodarstvo Slovenije, založila Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 1976
8. Razvoj elektroenergetike Slovenije 1945 – 1980, izdala Združena elektrogospodarska podjetja Slovenije, založila Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 1982
9. Kranjski zbornik 1970, Občina Kranj, 1970
10. Elektro Gorenjska 1990 – 2000; kronološki almanah razvoja Elektra Gorenjska; pripravil Drago Papler in drugi avtorji, Elektro Gorenjska, Kranj, 2001, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, Kataloški zapis o publikaciji – CIP 115536368
11. Elektrotehniški vestnik, Ljubljana, 1931 – 1946
12. Glasilo delavcev slovenskega elektrogospodarstva »Elektrogospodarstvo«, »Elgo«, »Naš stik«, Elektro Slovenija, Ljubljana, 1960 – 2003
13. Tovariš, Ljubljana, 1948 – 1953
14. Gorenjski glas, Kranj, 1980 – 2003
15. Delo, Ljubljana, 1980 – 2003
16. Dnevnik, Ljubljana, 1980 – 2003
17. Nedeljski dnevnik, Ljubljana, 1980 – 2003
18. Slovenske novice, Ljubljana, 1980 – 2003
19. Večer, Maribor, 1980 – 2003
20. Fotografsko gradivo: Drago Papler, arhiv podjetja Elektro Gorenjska

21. Bibliografija člankov v izboru Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana in Študijske knjižnice Kranj, Elektro Gorenjska: 1990 – 2000, uredil Drago Papler, Elektro Gorenjska, Kranj, 2003, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, Kataloški zapis o publikaciji – CIP 115546368
22. Bibliografija člankov Draga Paplerja o elektroenergetskem sistemu v obdobju 1980 – 2003, DPapler'S, Kranj 2003, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, Kataloški zapis o publikaciji – CIP 125750016
23. Bibliografija Elektro Gorenjska: 2000 – 2003: Od novih tehnologij do certifikata kakovosti ISO 9001, uredil Drago Papler, Elektro Gorenjska, Kranj, 2003, Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, Kataloški zapis o publikaciji – CIP 125466880

Kazalo

<u>Ob ponatisu knjige</u>	
Elektroenergetika skozi čas	5
<u>Knjigi na pot</u>	
Čar elektrike	6
<u>Beseda ob jubilejih</u>	
Čas velikih tehnoloških prelomnic	7
<u>Stoletni organizacijski razvoj je bil temelj za nastanek distribucijskih podjetij</u>	
Od elektrarn ... do obratov DES	9
<u>Petdeset let samostojnih distribucijskih podjetij</u>	
Podjetji Elektro-Kranj in Elektro-Žirovnica v službi ljudstva	26
<u>Štirideset let združitve gorenjske elektrodistribucije</u>	
Elektro Kranj	35
<u>Delovna organizacija</u>	
Elektro Gorenjska, n.sub.o.	59
<u>Javno podjetje</u>	
Elektro Gorenjska, p.o.	93
<u>Delniška družba</u>	
Elektro Gorenjska, d.d.	106
<u>Predsednik uprave Elektra Gorenjska, d.d. od 1. 10. 2003</u>	
Jože Knavs	127
<u>Član uprave Elektra Gorenjska, d.d. od 1. 10. 2003</u>	
mag. Andrej Šušteršič	129

40 let

Vodstvo Elektra Gorenjska

Direktorji podjetij.	131
Dvočlanska uprava.	132
Delavci s posebnimi pooblastili.	133

Osebnosti, ki so zaznamovale podobo gorenjske elektrodistribucije

Od Draga Chvatala do Draga Štefeta	137
Drago Chvatal	138
Jože Bešter	143
Viktor Pogačar.	147
Igor Mervič	151
Mile Vozel	158
Milan Križnar	163
Bogomir Grčar.	168
mag. Drago Štefe	172

Pozornost in zahvala organizacij za strokovno in družbeno delo

Priznanja Elektru Gorenjska	181
---------------------------------------	-----

Pohvaljeno sodelovanje z organizacijami in podjetji

Elektro Gorenjska je podelil priznanja	185
--	-----

Nagrajeni posamezniki za osebne dosežke

Strokovna priznanja	187
Državna priznanja	188
Priznanja podjetja Elektra Gorenjska	189

Pustili so sledi ...

Zaposleni delavci Elektra Gorenjska, d.d.	191
Zaposleni delavci Gorenjskih elektrarn, d.o.o. . . .	195
Upokojenci Elektra Gorenjska	196
Nekdanji zaposleni Elektra Gorenjska	198

Zahvala

Štirideset let.	200
-------------------------	-----

O avtorju

Drago Papler	201
Viri.	203
Kazalo	205

Elektroenergetika skozi čas
40 LET ELEKTRA GORENJSKA 1963 – 2003
na stoletnih elektrifikacijskih temeljih predhodnikov
in ustvarjalnosti sodobnikov, 2. dopolnjena izdaja

Avtor
Drago Papler

Lektoriranje
Euro Prevajalska Agencija d.o.o., Maribor

Oblikovanje in prelom
Miro Pečar

Oblikovanje naslovnice
Martin Bricelj / CodeSign

Izdal in založil
Elektro Gorenjska,
javno podjetje za distribucijo električne energije, d.d.
Kranj, Ulica Mirka Vadnova 3a

Za založnika
Jože Knavs
mag. Andrej Šušteršič

Tisk
Tiskarna Littera picta, d.o.o., Ljubljana

Naklada
1000 izvodov

40 let